

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Ελληνο-Αμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

Νηπιαγωγείο • Δημοτικό • Γυμνάσιο • Λύκειο

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ • ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ • ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι.Μ. ΚΑΡΡΑΣ

ΛΥΚΕΙΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ

Πρόσκληση

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΟΛΛΕΓΙΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ:

Δημήτρης Μπερτσιμάς

ΠΡΟΣΩΠΑ:

Άλαν Τούρινγκ

ΜΝΗΜΕΣ:

Ειρήνη Παπά

Λογοτεχνικές
Ανησυχίες

5

8

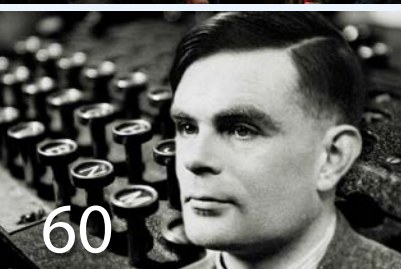
28

32

34

60

62

- **Αρχισυντάκτριες:** Μαρίλενα Μουρτζούχου, Αλίκη Τρυφιιάτη
- **Συντάκτες:** Ευγενία Αντωνοπούλου, Φαίδρα Βαλέττα, Σοφία Βαρβιτσιώτη, Ηλέκτρα Βωβού, Ειρήνη Γκρίτζαλη, Χρήστος Δημάδης, Ελένη Δημητροπούλου, Αριστομένης Ιωαννίδης, Σοφία Κаланτζάκου, Ιωάννης Καραδόντης, Μαρίνα Κατσαμπά, Μαρίνα Κούβαρη, Κωνσταντίνος Μαρμαρίδης, Μαρίλενα Μουρτζούχου, Ραλλού Νικολοπούλου, Μελίνα Παπαζαχαρία, Άννα Παπαθεοδωροπούλου, Κλειώ Τζοάννου, Αλίκη Τρυφιιάτη, Άντζελα Τσαούση, Γιάννης Υφαντής
- **Εικαστικές δημιουργίες:** Ιωάννα Βασδέκη, Άννα Γκίκα, Μελίνα Κονταξή, Αναστασία Κυριακοπούλου, Χρυσάλενια Νικολάου, Αγγελική Οικονόμου, Λεάνδρος Πριόβολος, Δανάη Τσαγκαράτου, Σεσίλια-Ελένη Σαραντοπούλου, Φρειδερίκη-Πολυξένη Σοπικιώτη, Έλλη-Ασπασία Τζιαμούρτα, Λάουρα-Κυριακή Τριβιζά, Στέλλα Χισκάκη
- **Εξώφυλλο:** Ματθίλδη Κατσάμπα, Art IB2
- **Υπεύθυνοι Καθηγητές:** Βασίλης Βουβονίκος, Ελίνα Δαγκωνάκη
- **Δημιουργικό:** Μιχάλης Κύρκος

περιεχόμενα

Πρό(σ)κληση '23

Editorials 3

Α. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Δημήτρης Μπερτσιμάς '81 5
Γιοβάννα Σκούφαλου '20 8

Β. ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Δράσεις Μαθητικής Κοινότητας 2022-2023 10
Συνομιλώντας με συγγραφείς 12
Πανηγύρι: Εκδηλώσεις 13
Όμιλος Βυζαντινού Πολιτισμού και Γυναικείου Μοναχισμού 14
Όμιλος Ιστορία και Πολιτισμός Αγίου Όρους 16
Όμιλος Βουλής των Εφήβων 17
Όμιλος Οικουμενικών Σχέσεων και Όμιλος All in School Initiative... 18
Όμιλος Science in Europe 19
Όμιλος UNESCO 20
Model United Nations (MUN) 21
Όμιλος CERN 22
Όμιλος SSC (Students' Science Club) 22
Περιβαλλοντικός Όμιλος 23
Δράση. Υπολογισμός της ακτίνας της Γης με τη μέθοδο του Ερατοσθένη 23
Όμιλος Γερμανικού Πολιτισμού 24
Όμιλος Γαλλικού Πολιτισμού 25
Όμιλος Shakespeare 25
Όμιλος Νεανικής Επιχειρηματικότητας 26
Δραματικός Όμιλος 28
Εκπαιδευτικές Επισκέψεις. Πενθήμερη 32
Εκπαιδευτικές Επισκέψεις. Εξόρμηση 34

Γ. ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

7^ο Μαθητικό Ευρωπαϊκό Συνέδριο, Βερόνα 38
Λογοτεχνικό Μαθητικό Συνέδριο «Η Λογοτεχνία Αλλιώς», Θεσσαλονίκη ... 40

Δ. ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΔΟΚΙΜΙΑ

3^{ος} Πανελλήνιος Μαθητικός Διαγωνισμός Δοκιμίου
«Ελευθέριος Βενιζέλος»: «Η συνθήκη της Λωζάνης» 42

ΣΤ. ΡΗΤΟΡΙΚΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

Ρητορικός Διαγωνισμός Τριών Ιεραρχών 44
Ρητορικός Διαγωνισμός 25^{ης} Μαρτίου 46
Ρητορικός Διαγωνισμός Howland 48
Ρητορικός Διαγωνισμός Delta 50

Ε. ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΙΣ

Η διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών στο εξωτερικό 52
Η ... Ουτοπική Αναπαράσταση της Κοινωνίας 55
Ο τάφος της Κλεοπάτρας και του Μάρκου Αντώνιου 57
Άλαν Τούρινγκ 60
Τεχνητή Νοημοσύνη: Βοήθεια ή απειλή; 62
Gen Z: Μια γενιά απρόσωπη και παθητικοποιημένη 64
Εξειδίκευση: Η μάστιγα της σύγχρονης εποχής 66
Γυναίκες στο Ιράν: Μία σύγχρονη Τραγωδία 67

Ζ. ΜΝΗΜΕΣ 2022

Ειρήνη Παπά (1926-2022) 68
Mario Vitti (1926-2023) 72
Jean-Luc Godard (1930-2022) 74
Αγγελική Βαρελλά (1930-2022) 76
Γιάννης Μαρκόπουλος (1939-2022) 78
Δημήτρης Παντερμαλής (1940-2022) 80
Διονύσης Σιμόπουλος (1943-2022) 82
Μαρία Λαμπαδαρίδου-Πόθου (1933-2023) 84
Νότης Μαυρουδής (1945-2022) 87

Η. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ Μ. ΠΡΟΣΥΤ

Απαντάει ο κ. Ιορδάνης Παπαδόπουλος, Καθηγητής Φιλολόγος Λ.Κ.Ψ.88
Απαντάει η κ. Τάνια Κατσαρού, Καθηγήτρια Αγγλικών Λ.Κ.Ψ 89

Θ. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ

Αδύνατο χωρίς κλειδιά 90
Ασκητική 90
Νέο ξεκίνημα 90
Ερινύες 91
Η νιότης 91
30 χρόνια πεντάχρονο 92
Θεία Τράπεζα 93
Το γυάλινο κουτί μου 93
Το τραύμα 93
Κόκκινο 94
Στην Κόψη του Ξυραφιού 95
Τα Μεγάλα Σκαμπό 96
Υβρις 99
Το βάσανο της έκφρασης 99
Ο τσελίστας 100
Για τον Μίλαν 100
Κουτάκια 100

Αγαπητές μας συμμαθήτριες και συμμαθητές,

Με πολύ μεγάλη χαρά
σας παρουσιάζουμε
το φετινό τεύχος
του σχολικού
μας περιοδικού!
Ας κάνουμε,

λοιπόν, έναν μικρό απολογισμό της
χρονιάς που περάσαμε μαζί. Ήταν η
πρώτη «κανονική» χρονιά μετά τα
δύσκολα χρόνια της πανδημίας. Οι
μάσκες εξαφανίστηκαν, οι εκδρομές
επέστρεψαν, το θέατρο άνοιξε και πάλι
τις πόρτες του. Έγινε μια νέα αρχή!

Η χρονιά σίγουρα δεν ήταν εύκολη·
είτε για τους τελειόφοιτους μαθητές,
που είχαν να αντιμετωπίσουν τις
Πανελλαδικές εξετάσεις, είτε για τους
μαθητές της Β' τάξης, που για πρώτη
φορά συναντούσαν τις δυσκολίες του
επιλεχθέντος προσανατολισμού, είτε
για τα «πρωτάκια», που εισήλθαν
στον απαιτητικό κόσμο του Λυκείου.
Όλες οι αμφιβολίες, όμως, οι φόβοι
και οι δισταγμοί, τώρα είναι μονάχα
ένας «αχνός» θόρυβος στο βάθος.
Η προσπάθεια και η επιμονή μας
αποδεικνύουν τις δυνατότητες του
χαρακτήρα μας, μερικές φορές
περισσότερο και από τις επιτυχίες.

Οι Δανοί έχουν μια πολύ εύστοχη
θεωρία για το «ευ ζην», την οποία
ονομάζουν Hygge. Η θεωρία αυτή
περιγράφει μια απολαυστική
κατάσταση, γεμάτη ζεστασιά, ασφάλεια,
άνεση. Προϋποθέτει να είμαστε ανοιχτοί

Έχουμε φέτος την
ύψιστη τιμή να σας
παραδώσουμε την
Πρό(σ)κληση '23, το
περιοδικό μας, στο
οποίο οι συνομιλητές/

συναναγνώστες είστε εσείς μαζί με τους
οποίους ονειρευτήκαμε, συγκινηθήκαμε,
γελάσαμε και πονέσαμε αυτήν τη
σχολική χρονιά.

Η φετινή χρονιά ήταν ιδιαίτερη για
όλες και όλους μας. Επιτέλους, ήταν
μια χρονιά χωρίς μάσκες, αποστάσεις
και περιορισμούς. Μια χρονιά κατά
την οποία ξαναθυμηθήκαμε να
συνυπάρχουμε, μαθήτριες και μαθητές,
καθηγήτριες και καθηγητές, μέσα στην
ομάδα, να αλληλεπιδρούμε χωρίς τη
χρήση της οθόνης, αλλά με το δια ζώσης
χαμόγελο, τη ζεστή και μεγάλη αγκαλιά
ενός σχολείου, του Σχολείου μας.
Ήταν μια χρονιά πολύ δημιουργική με
ποικίλες δράσεις, εκδηλώσεις και έντονη
εξωστρέφεια, στοιχεία που φανέρωσαν
τον ζήλο, την επιθυμία και τη διάθεση
όλων μας να κερδίσουμε όλα όσα μας
στέρησε ο κορονοϊός.

Τόσες στιγμές, που θα μείνουν
χαραγμένες στο μυαλό και στην ψυχή
μας, ζήσαμε φέτος. Όμορφες αναμνήσεις,
που θα έρχονται στο μυαλό όλων μας
και ασυναίσθητα θα μας προκαλούν
μειδιάματα, χαμόγελα και έντονα γέλια.
Άσχημες αναμνήσεις, έντονες στιγμές
που ζήσαμε, για τις οποίες είμαστε

και πρόθυμοι να βιώσουμε αυτήν την απόλαυση, η οποία συνήθως βρίσκεται σε μικρά, καθημερινά πράγματα. Και πράγματι, αυτές είναι οι στιγμές, οι απλές, οι φευγαλέες, που εν τέλει κάνουν τη ζωή μας χαρούμενη. Αυτές είναι οι στιγμές που θα κρατήσουμε για πάντα στις καρδιές μας.

Το γλυκό που μοιραστήκαμε σε ένα διάλειμμα με τους φίλους μας. Ένα αστείο του καθηγητή μας, που προκάλεσε εκρηκτικό γέλιο. Οι πρωινές κουβέντες που κάθε τόσο διακόπτονταν από χασμουρητά. Τα τραγούδια που παίζαμε στις εκδρομές. Τα χαμόγελα των συμμαθητών μας. Αυτά όλα είναι οι χρυσές αναμνήσεις που κάνουν τα σχολικά χρόνια ξεχωριστά. Όταν θα ξαναϊδωθούμε μετά από χρόνια, ανεξαρτήτως του δρόμου που θα έχει ακολουθήσει ο καθένας, θα μοιραζόμαστε αυτό το κοινό δώρο, αυτές τις αξέχαστες εμπειρίες. Η ομορφιά της ζωής έγκειται στην απλότητα. Μην την αφήνετε να σας προσπερνάει.

Με συγκινεί το γεγονός ότι, ανάμεσα στις πολλές υποχρεώσεις τους, συμμαθητές μου κατάφεραν να διαθέσουν τον πολύτιμο χρόνο τους ώστε να γράψουν για ένα ζήτημα που τους απασχολεί, ένα θέμα που τους ενδιαφέρει. Η δημιουργικότητα είναι ύψιστης σημασίας και πρέπει να καλλιεργείται διαρκώς. Η συγγραφή στο περιοδικό μας χαρίζει μοναδικές δεξιότητες και γνώσεις. Προσφέρει την ευκαιρία να γνωριστούμε καλύτερα με το σχολικό μας περιβάλλον, με τον κόσμο. Η γραφή κρύβει την μεγάλη δύναμη της έκφρασης και ενθουσιάζομαι με την πρωτοβουλία των συμμαθητών μου να την ανακαλύψουν. Εύχομαι στο μέλλον να οδηγήσει σε αμέτρητες δημιουργικές στιγμές. Ειδικά η σημερινή μας κοινωνία το χρειάζεται...!

Μαριλένα Μουρτζούχου, Γ1

υποχρεωμένοι ως ενεργοί νέοι να μην μείνουμε μόνο στις διαπιστώσεις και στα «κροκοδείλια» δάκρυα. Πρέπει «να είμαστε ρεαλιστές, να απαιτούμε το αδύνατο», όπως κάθε νεολαία που επιζητεί έναν καλύτερο κόσμο.

Όλες και όλοι εμείς, με οδηγό αρχές και αξίες όπως η καθολική δικαιοσύνη, η ελευθερία, η δημοκρατία, η ισότητα ευκαιριών, η αγάπη και ο σεβασμός στο περιβάλλον και στον πλησίον –ανεξαρτήτως θρησκειότητας, χρώματος, φύλου, σεξουαλικής προτίμησης– θα ανεβούμε μαζί σκαλί-σκαλί τη ζωή χωρίς κανένα δισταγμό, αλλά με μεγάλη αποφασιστικότητα. «Ποτέ από το χρέος μη κινούντες» και -το κυριότερο- έχουμε αποφασίσει να μην ευτελίζουμε τη ζωή μας «ως που να γίνει σα μια ξένη φορτική».

Με βήμα λόγου και στοχασμού το Περιοδικό μας, προσδοκώ και φέτος να γίνει το σημείο αναφοράς και ανάδειξης όλων αυτών των φωνών και εκείνων των δράσεων που θα λειτουργήσουν ως προσκλητήριο νέων προκλήσεων για ένα μέλλον που, αν και φαίνεται ομιχλώδες, γίνεται συνάμα τόσο προκλητικό για καθεμία και καθέναν από εμάς.

Αλίκη Τρυφιάτη, Γ2

Καλή σας ανάγνωση!

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΕΡΤΣΙΜΑΣ '81

Ένας Έλληνας της σύγχρονης «Διασποράς»: ο καθηγητής του MIT Δημήτρης Μπερτσιμάς μοιράζεται μαζί μας τις σκέψεις του και σχολιάζει τη σύγχρονη «επανάσταση» στο χώρο της Τεχνητής Νοημοσύνης.

Συνέντευξη **Κωνσταντίνο Μαρμαρίδη (Γ4)**
στους μαθητές: **και Ειρήνη Γκρίτζαλη (Β3)**

Η συνέντευξη δόθηκε στα αγγλικά· τη μετάφραση επιμελήθηκε η μαθήτριά **Ειρήνη Γκρίτζαλη (Β3)**

Ο Δημήτρης Μπερτσιμάς είναι σήμερα Καθηγητής Επιχειρησιακής Έρευνας και ο αναπληρωτής πρόεδρος στο Sloan School of Management και Business Analytics στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασσαχουσέτης (MIT).

Αποφοίτησε από το Κολλέγιο Αθηνών το 1981. Έχει λάβει πτυχίο BS Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Επιστήμης Υπολογιστών στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο το 1985, MS στην Επιχειρησιακή Έρευνα από το MIT το 1987 και διδακτορικό στα Εφαρμοσμένα Μαθηματικά και την Επιχειρησιακή Έρευνα από το MIT το 1988. Από το 1988, εργάζεται ως Καθηγητής στο MIT.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν τη μηχανική μάθηση, τη βελτιστοποίηση και τις εφαρμογές τους στην υγειονομική περίθαλψη. Έχει συγγράψει περισσότερες από 300 επιστημονικές εργασίες και επτά βιβλία μεταπτυχιακού επιπέδου.

Είναι μέλος της Αμερικανικής Ακαδημίας Μηχανικών και έχει λάβει πολλά βραβεία έρευνας, συμπεριλαμβανομένου του βραβείου θεωρίας John von Neumann για θεμελιώδεις συνεισφορές στην Επιχειρησιακή Έρευνα και την Επιστήμη της Διοίκησης, καθώς επίσης το βραβείο προέδρου INFORMS για σημαντική επίδραση στην κοινωνία.

Ποιοι παράγοντες σας ώθησαν να ασχοληθείτε με την Επιχειρησιακή Έρευνα, τα Εφαρμοσμένα Μαθηματικά και, πλέον, με την Τεχνητή Νοημοσύνη;

Παρακολούθησα την Επιχειρησιακή Έρευνα στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ) στο τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανολόγων, όπου και φοίτησα. Εντυπωσιάστηκα από το εύρος του πεδίου και την δυνατότητά του να αντιμετωπίζει ορισμένα βασικά προβλήματα σε πολλούς τομείς εφαρμογής, όπως την ενέργεια, τα οικονομικά, τις μεταφορές, η μη-

χανική και πολλούς άλλους. Η Επιχειρησιακή Έρευνα δεν είναι ιδιαίτερα γνωστός τομέας –τουλάχιστον στην Ελλάδα–, αλλά, κατά την άποψή μου, η επιλογή μου να ασχοληθώ με αυτόν ήταν μια από τις καλύτερες αποφάσεις στη ζωή μου. Απολάμβανα, επίσης, τα Μαθηματικά και είχα έμφυτη κλίση σε αυτά. Την τελευταία δεκαετία παρατήρησα ότι η Τεχνητή Νοημοσύνη έχει φανταστικές προοπτικές να επηρεάσει θετικά τον κόσμο, οπότε προσαρμόστηκα. Γενικά στη ζωή, όπως και στην επιστήμη, έχω διαπιστώσει ότι η

Η προσαρμογή σε νέα δεδομένα είναι καταλυτικός παράγοντας για την επιτυχία

προσαρμογή σε νέα δεδομένα είναι καταλυτικός παράγοντας για την επιτυχία και έχω προσπαθήσει να προσαρμοζομαι διαρκώς.

Με τι επιπλέον εφόδια θεωρείτε πως σας εξόπλισε το γεγονός ότι ξεκινήσατε τις σπουδές σας στην Ελλάδα; Τι θα προτεινάτε σε έναν νέο που βρίσκεται μπροστά στο δίλημμα: Ελλάδα ή Εξωτερικό;

Είχα την τύχη να έχω εξαιρετικούς καθηγητές στο ΕΜΠ. Συνεπώς, είχα ένα πολύ δυνατό υπόβαθρο. Στην περίπτωση μου ήμουν τυχερός, καθώς οι καθηγητές μου ήρθαν στην Ελλάδα την περίοδο που ήμουν φοιτητής και έφυγαν λίγα χρόνια αργότερα. Κάποιοι από τους συμφοιτητές μου στο ΕΜΠ ήταν έξοχοι και πιστεύω ότι αυτό ισχύει γενικά για τους μαθητές που γίνονται δεκτοί σε μερικά από τα καλύτερα ελληνικά πανεπιστήμια.

Έχετε βραβευθεί επανειλημμένα στον τομέα σας και έχετε πραγματοποιήσει εκατοντάδες δημοσιεύσεις. Παρά την αξιοθαύμαστη σταδιοδρομία σας, έχετε αισθανθεί ποτέ αποθάρρυνση στο πλαίσιο της έρευνάς σας;

Όχι, η στάση μου τόσο στη ζωή όσο και στην έρευνα είναι ότι μπορούμε να καταφέρουμε ό,τι θέσουμε ως στόχο. Για τους νέους που μπορεί να διαβάσουν αυτή τη συνέντευξη, συνιστώ να ρίξουν μια ματιά στη γενική μου φιλοσοφία στον ιστότοπό μου <https://www.dbertsim.mit.edu/> (υπό το "Philosophy"). Τα βασικά χαρακτηριστικά που επισημαίνω είναι η αισιοδοξία, η αποφασιστικότητα και οι πάντοτε καλές προθέσεις.

Μπορεί η Τεχνητή Νοημοσύνη να συμβάλει στην επίλυση ζητημάτων όπως αυτό της παγκόσμιας πείνας και της κλιματικής αλλαγής; Είναι δυνατόν να αναπτυχθούν εξελιγμένοι αλγόριθμοι για την προσέγγιση των ζητημάτων αυτών στα επόμενα χρόνια και, ακολούθως, να αξιοποιηθεί η Τεχνητή Νοημοσύνη για την καταπολέμησή τους;

Αισθάνομαι έντονα ότι η Τεχνητή Νοημοσύνη έχει προχωρήσει σημαντικά και είτε είναι είτε θα είναι σύντομα σε

θέση να συμβάλει στην κλιματική αλλαγή, καθώς και στην αντιμετώπιση του ζητήματος της παγκόσμιας πείνας. Ένας στενός μου φίλος, ο καθηγητής Dick den Hertog από το Πανεπιστήμιο του Άμστερνταμ, έχει συνεργαστεί με το Παγκόσμιο Πρόγραμμα Σίτισης, χρησιμοποιώντας τις δυνατότητες της Επιχειρησιακής Έρευνας και έχει συμβάλει στη σίτιση εκατομμυρίων ανθρώπων. Παρακαλώ ρίξτε μια ματιά στην ομιλία του (<https://www.youtube.com/watch?v=eMcsjoNTW-E>). Αποτελεί, κατά τη γνώμη μου, πηγή έμπνευσης.

Ο Dick και εγώ είμαστε επιστημονικοί συνδιευθυντές του μη κερδοσκοπικού ιδρύματος Analytics for a Better World (<https://analyticsbetterworld.org/>), που έχει ως στόχο να χρησι-

μοποιήσει αναλυτικά στοιχεία για να βελτιώσει τον κόσμο μας. Ελπίζω πολλοί από τους νέους που το διαβάζουν αυτό να εμπνευστούν για να υπηρετήσουν τον ίδιο σκοπό, συμβάλλοντας στη βελτίωση του κόσμου.

Είναι γνωστά τα όρια της Τεχνητής Νοημοσύνης; Πόσο εύκολο υπολογίζετε πως είναι να διαφύγει στο μέλλον το αντικείμενο αυτό από τον ανθρώπινο έλεγχο; Με βάση τον συγκεκριμένο προβληματισμό, πιστεύετε πως στο μέλλον θα τεθούν περιορισμοί στη χρήση τέτοιων μοντέλων σε καθημερινή βάση;

Η πρόοδος στα μεγάλα γλωσσικά μοντέλα (GPT-4, ChatGPT) πλησιάζει την ανθρώπινη νοημοσύνη. Αυτό δημιουργεί συναρπαστικές νέες κατευθύνσεις, αλλά ταυτόχρονα εγκυμονεί κινδύνους, εάν αυτές οι εξελίξεις δεν αντιμετωπιστούν σωστά. Η αναλογία που βλέπω είναι αυτή της πυρηνικής ενέργειας. Από τη μια πλευρά, η πυρηνική ενέργεια έχει τη δυνατότητα να ικανοποιήσει τις ενεργειακές ανάγκες μιας χώρας όπως η Γαλλία, αλλά έχει οδηγήσει επίσης στη Χιροσίμα και στο Ναγκασάκι. Αυτό το καλοκαίρι, 3-5 Ιουλίου, θα διδάξω στην Αθήνα ένα μάθημα που ονομάζεται "Universal AI" (<https://aicourse2023.hellenic-ias>).

org/), που διδάσκει τις βασικές αρχές της Τεχνητής Νοημοσύνης και πολλές εφαρμογές της σε ένα κοινό φοιτητών ιατρικής, θετικών επιστημών, νομικής, οικονομικών και πολυτεχνικών σπουδών. Ο όρος “Universal” αναφέρεται στην καθολικότητα των μεθόδων καθώς και στο εύρος του κοινού. Αναμένω ότι η “Universal AI” θα είναι η βασική γνώση που θα πρέπει να αποκτήσουν όλοι οι φοιτητές ανεξαρτήτως ακαδημαϊκού αντικείμενου.

Είναι δυνατή η κατασκευή μοντέλων Τεχνητής Νοημοσύνης, τα οποία θα παρουσιάζουν συναισθηματική νοημοσύνη ανθρώπινου επιπέδου;

Είναι νωρίς ακόμα να το πούμε αυτό, αλλά δεν είναι αδιανόητο. Αν ρωτούσατε πριν από μερικά χρόνια, θα έλεγα σίγουρα όχι, αλλά δεδομένης της προόδου που έχει σημειωθεί, πιστεύω ότι είναι πλέον δυνατό.

Η Goldman Sachs έχει δημοσιεύσει έρευνα, στην οποία αναφέρεται ότι 300εκατ. θέσεις εργασίας βρίσκονται σε κίνδυνο αντικατάστασης από την AI. Πώς πιστεύετε ότι θα επηρεάσει η AI τα ποσοστά ανεργίας διεθνώς, και, φυσικά, στην Ελλάδα;

Όπως και στη Βιομηχανική Επανάσταση στα τέλη του 19^{ου} αιώνα, πολλά είδη εργασίας «αχρηστεύθηκαν», αλλά δημιουργήθηκαν νέοι κλάδοι και η συνολική παραγωγικότητα αυξήθηκε σημαντικά, περιμένω και τώρα να γίνει το ίδιο. Θα προκύψουν νέοι τύποι εργασίας. Η ευρεία γνώση γύρω από την Τεχνητή Νοημοσύνη θα είναι σημαντική, κατά την άποψή μου.

As θεωρήσουμε ότι είμαι υψηλό στέλεχος σε νεοφυή εταιρία. Πώς μπορώ να ενσωματώσω την AI, ώστε να γίνω πιο ανταγωνιστικός στην αγορά;

Συμβαίνει ήδη σε πολλούς τομείς. Στην υγειονομική περίθαλψη, για παράδειγμα, σταδιακά ενσωματώνεται η διάγνωση ασθενών και η πρόταση των κατάλληλων θεραπειών μέσω Τεχνητής Νοημοσύνης. Ξεκινά ο σχεδιασμός φαρμάκων και ο επανασχεδιασμός νομικών συμβολαίων με την αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης. Αυτή είναι μια περίοδος σπουδαίων ευκαιριών και ενθουσιασμού, κατά την άποψή μου.

Πώς εκτιμάτε ότι θα αντιδράσει η βιομηχανία μουσικής στην AI; Τι μέτρα μπορούμε να περιμένουμε να λάβουν και τι θα σημαίνει αυτό για τα πνευματικά δικαιώματα ενός καλλιτέχνη στον εικοστό πρώτο αιώνα;

Όπως και σε άλλους νέους τομείς, αναμένω ότι σχετικοί κανονισμοί θα γίνουν πραγματικότητα μεσοπρόθεσμα, μόλις κατανοήσουμε τις δυνατότητες της Τεχνητής Νοημοσύνης στη μουσική.

Παρά τις τελευταίες εξελίξεις, είναι πολύ νωρίς για να ξέρουμε τις πραγματικές δυνατότητες τέτοιων συστημάτων. Πώς πιστεύετε ότι θα έχουν εξελιχθεί σε μία δεκαετία;

Δεν θα εκπλαγώ αν καταφέρουμε να πετύχουμε σχεδόν «υπεράνθρωπες» επιδόσεις σε πολλούς τομείς. Σε παιχνίδια όπως το σκάκι, το go, το πόκερ, το τάβλι και πολλά άλλα το έχουμε ήδη πετύχει. Το AlphaFold για τη χαρτογράφηση της πρωτεϊνικής δομής πρωτοπορεί.

Πολλοί ειδικοί έχουν εκφράσει τον βαθύ προβληματισμό τους για την τεχνολογία αυτή. Φοβάστε ένα μέλλον με την Τεχνητή Νοημοσύνη (όπως την γνωρίζουμε σήμερα);

Οι τεχνολογίες Τεχνητής Νοημοσύνης σχεδιάζονται από ανθρώπους. Κατά την άποψή μου, κρατάμε το μέλλον στα χέρια μας συλλογικά. Αν και είμαι πολύ αισιόδοξος για ένα μέλλον στο οποίο μπορούμε να βελτιώσουμε το ανθρώπινο βιοτικό επίπεδο, πρέπει να είμαστε προσεκτικοί όσον αφορά τους κινδύνους που αναφύονται.

Με τα επιτεύγματα της Open AI μιλάμε για τεχνολογικά κατορθώματα τεράστιων προδιαγραφών. Τι τεχνολογικές υποδομές απαιτούν; Ποιος είναι ο περιβαλλοντολογικός τους αντίκτυπος και πώς θα μπορούσαν να επιστратευτούν για να ενισχύσουν την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης;

Είναι πολύ νωρίς για να γνωρίζουμε. Αυτές είναι τεχνολογίες που βελτιώνονται μέρα με τη μέρα και θα χρειαστεί ένα χρονικό διάστημα για να μπορέσω να προσεγγίσω με λίγη σιγουριά τα θέματα αυτά. Συνολικά, ωστόσο, η Τεχνητή Νοημοσύνη είναι η νέα παγκόσμια γλώσσα που σίγουρα θα επηρεάσει τον κόσμο όπου θα ζήσουμε όλοι. Είμαι ενθουσιασμένος που συμμετέχω και συνεισφέρω σε αυτήν την «επανάσταση», και ελπίζω ότι πολλοί από εσάς θα εμπλακείτε σε αυτή.

Η Γιοβάννα Σκούφαλου είναι απόφοιτος του 2020. Σπουδάζει Ψυχολογία στο Πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου στη Σκωτία. Το 2022 κυκλοφόρησε η ποιητική της συλλογή «**Ασυναρτησίες**» από τις εκδόσεις Ίαμβος.

ΓΙΟΒΑΝΝΑ ΣΚΟΥΦΑΛΟΥ '20

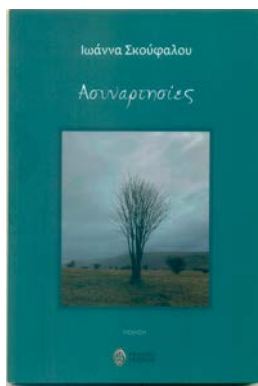
Συνέντευξη στον: **Διαμαντή Σκούφαλο (Γ4)**

Τι σας ενέπνευσε, ώστε να γράψετε τα ποιήματά σας;

Δεν υπήρχε κάποια συγκεκριμένη έμπνευση, καθώς η συλλογή περιλαμβάνει ποιήματα από διαφορετικές περιόδους της ζωής μου, κυρίως της εφηβείας. Αν μπορούσα να εντοπίσω έναν κύριο θεματικό άξονα, θα ήταν το «μπέρδεμα» που ένιωθα στην εφηβεία για πολλά από όσα έβλεπα γύρω μου. Οπότε, θα έλεγα ότι το άγνωστο ήταν η έμπνευσή μου, όπως επίσης και η τάση μου να το ορίσω με λόγια, μια και η φύση του η ίδια κρύβει κάτι το άπιαστο και το μυστήριο.

Πώς προέκυψε ο πολύ χαρακτηριστικός τίτλος του βιβλίου «Ασυναρτησίες»;

Ο τίτλος περιέχει ένα ειρωνικό μήνυμα. Ενώ τα ποιήματα φαινομενικά προσεγγίζουν στιγμές της ζωής και θέματα τα οποία κανείς θα μπορούσε να δει ως «ασυναρτησίες» της καρδιάς, του μυαλού και της ζωής, εν τέλει είναι αυτά που στην πραγματικότητα κρύβουν το μεγαλύτερο νόημα και έχουν σημασία για τη ζωή. Με τον τίτλο ειρωνεύομαι την τάση μας ως κοινωνία να αποφεύγουμε τις ωμές μας σκέψεις, καθώς τις βλέπουμε ως κάτι που δεν έχει νόημα ή λο-

γική. Πιστεύω ότι σε αυτές τις σκέψεις κρύβεται πραγματικά το ποιοι είμαστε. Και όλοι είμαστε κάτι όμορφο. Άλλωστε στην τέχνη είναι παράλογο να είναι κανείς λογικός. Αν ήμασταν λογικοί, θα μιλούσαμε για συναρτήσεις στα μαθηματικά και όχι για ασυναρτησίες της ανθρώπινης ψυχής. Και αυτό θα ήταν ένα μαθηματικό βιβλίο –όχι μια κατάθεση ψυχής.

Παρά το νεαρό της ηλικίας σας, αποφασίσατε να εκδώσετε τα ποιήματά σας. Τι σας ώθησε σε αυτήν την επιλογή;

Αισθάνομαι ότι δεν υπάρχουν πολλοί νεαροί ποιητές. Οι περισσότεροι μιλούν για όμορφα πράγματα ή για μεγάλα ιστορικά γεγονότα. Τους θαυμάζω και εκτιμώ την ποίηση που εξαίρει σπουδαία γεγονότα (καθώς έχω εμπνευστεί από αυτή) αλλά ήθελα να μοιραστώ αυτήν την πολύ «ανεπεξέργαστη» πλευρά της ζωής ενός εφήβου, καθώς και οι έφηβοι είναι άνθρωποι. Ο κάθε άνθρωπος έχει τη δική του ιστορία και τις δικές του «ασυναρτησίες», οπότε πίστευα και πιστεύω ότι αυτές οι θεματικές ανήκουν στην ποίηση. Και καθώς ήμουν αρκετά έτοιμη να μοιραστώ τα ποιήματά μου,

Ο κάθε άνθρωπος έχει τη δική του ιστορία και τις δικές του «ασυναρτησίες», οπότε πίστευα και πιστεύω ότι αυτές οι θεματικές ανήκουν στην ποίηση.

Θεώρησα ότι, τώρα που βρίσκομαι στη μετα-εφηβική ηλικία, θα ήμουν κατάλληλη ώστε να εκφράσω την εφηβική σκέψη στην ποίηση. Τώρα, το εάν τα κατάφερα δεν είναι κάτι που μπορώ εγώ να πω, αλλά ελπίζω να πέτυχα τον στόχο μου.

Περιμένετε κριτική για την απόφασή σας να δημοσιεύσετε τα ποιήματά σας, και, αν ναι, πώς την διαχειριστήκατε;

Η αλήθεια είναι ότι περίμενα κριτική, αλλά έλαβα μόνο θετικά σχόλια μέχρι στιγμής! Είμαι πολύ χαρούμενη. Ίσως πιο πολύ φοβόμουν την αντίδραση των ατόμων που θα διάβαζαν τη συλλογή και ήδη με γνώριζαν, καθώς δεν είχαν δει όλοι αυτή την έντονα ευάλωτη πλευρά μου. Αυτό αποτέλεσε μεγάλο βήμα στην πορεία μου και στο ταξίδι της εύρεσης του εαυτού μου, αλλά μπορώ να πω ότι όσα σχόλια έχω λάβει ήταν όμορφα. Μια κυρία επικοινωνήσε μαζί μου και μου είπε ότι μίλησε στην ψυχοθεραπεύτριά της για τη συλλογή μου και μάλιστα για ένα συγκεκριμένο ποίημα. Αυτό ήταν ίσως για εμένα η μεγαλύτερη στιγμή όσον αφορά την έκδοση της συλλογής. Αν κατάφερα έστω και έναν άνθρωπο να αγγίξω με αυτό τον τρόπο, είμαι περήφανη.

Είχατε πάντα επαφή με την τέχνη; Από όσο γνωρίζω, ασχολείστε με το θέατρο.

Πάντα μπορώ να πω ότι είχα επαφή με τις τέχνες με τον ένα ή τον άλλο τρόπο. Η τέχνη είναι παιδεία, που ακολου-

θεί τον άνθρωπο σε όλη την ζωή του. Έχω ασχοληθεί με το θέατρο και τον χορό και η ομορφιά αυτών των τεχνών είναι ότι συνδυάζονται με τη λογοτεχνία. Έτσι διατηρούμε την ιστορία, έτσι «χτίζουμε» και ο καθένας την δική του ιστορία.

Υπάρχει κάποιος λογοτέχνης που έχετε ως πρότυπο;

Το μεγαλύτερό μου πρότυπο μπορώ με σιγουριά να πω ότι είναι ο ποιητής Κωνσταντίνος Καβάφης. Ο τρόπος γραφής του, τα θέματα και οι συμβολισμοί του, όπως και η αγάπη του για την ιστορία με έχουν βαθιά συγκινήσει και άθελά μου, αλλά και ηθελημένα έχω προσπαθήσει να μιμηθώ τον τρόπο με τον οποίο αποτυπώνει το συναίσθημα. Συγκεκριμένα, έχω κάνει και μια έμμεση αναφορά στο έργο του αναφέροντας την «Ιθάκη» του σε ένα από τα ποιήματά μου. Άλλα πρότυπα έχουν αποτελέσει ο Γιώργος Σεφέρης, αλλά και ο Νίκος Καββαδίας. Ένας κριτικός της συλλογής μου σύγκρινε και κάποια στοιχεία της γραφής μου με αυτά του Καρυωτάκη, το οποίο μου φάνηκε ενδιαφέρον, καθώς δεν ήταν κάτι το οποίο είχα σκεφτεί πριν, αφού, ενώ τα ποιήματα μοιάζουν απαισιόδοξα (σαν του Καρυωτάκη) στην πραγματικότητα κρύβουν αισιοδοξία.

Κρυψώνα

Σαν κοιτάζω τη γη
Θέλω στα δύο να την κόψω
Να μπω μέσα
Και τη γη να ξανακλείσω
Θέλω από μένα και τους άλλους
Μια προστασία
Κι αν παραφρονήσω;

Με τα λάθη μου
Την κρυψώνα μου θα στολίσω

Ιωάννα Σκούφαλου,
Ασυναρτησίες (ποιητική συλλογή)

ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

ΔΡΑΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ 2022-2023

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΕΙΣΜΟΠΛΗΚΤΟΥΣ ΣΕ ΤΟΥΡΚΙΑ ΚΑΙ ΣΥΡΙΑ

έως 13/2 στο Campus Ψυχικού
έως 14/2 στο Campus Κάντζας

Μάθετε περισσότερα: www.athenscollege.edu.gr

1925
**ΚΟΛΛΕΓΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ**

Εκδόση - Αρχειοθέτηση - Εκπομπή - Ήρωα

Συλλέγουμε:
Χειμερινά ρούχα (για ενήλικες & παιδιά)
Παλτό - Μπουφάν
Αδιάβροχα
Μπότες - Γαλότσες
Μπλούζες
Παντελόνια
Γάντια
Κοσκήλ
Γκουφάκια
Κάλτσες
Εσώρουχα
Εσώματα (για σκηνές)
Κλινοσκεπάσματα
Κουβέρτες
Υγνόσχοι
Θερμός
Φανάρια χειρός
Powerbank
Τράφιμα Μακράς Διάρκειας - Κονσέρβες
Παιδικές τροφές
Πάνες
Προϊόντα Υγιεινής & Καθαριότητας

➔ Κατά την εφετινή χρονιά η Μαθητική Κοινότητα του Λυκείου Κολλεγίου Ψυχικού κατόρθωσε με την υποστήριξη της Διεύθυνσης και των Καθηγητών-Συμβούλων να σχεδιάσει και να υλοποιήσει ποικιλία δράσεων σε πολλούς τομείς.

Το Δεκαπενταμελές Μαθητικό Συμβούλιο, συνεισφέροντας την παράδοση των προηγούμενων ετών και εμπλουτίζοντας τις δράσεις του, έθεσε πέντε βασικούς στόχους για το σχολικό έτος 2022-2023, τους οποίους

και έφερε εις πέρας. Πιο συγκεκριμένα: α) ενίσχυσε και υποστήριξε δράσεις κοινωνικής προσφοράς που συντονίστηκαν από τη Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας και Διαφορετικότητας του Σχολείου μας, β) βοήθησε συνανθρώπους μας που βρίσκονται σε ανάγκη, γ) ενίσχυσε το Ταμείο Υποτροφιών του Κολλεγίου, δ) στηρίξε εθελοντικές φιλανθρωπικές ομάδες και ε) συμμετείχε ενεργά σε κεντρικές εκδηλώσεις του Σχολείου μας. Πιο συγκεκριμένα:

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

α) Η Μαθητική Κοινότητα του Λυκείου Κολλεγίου Ψυχικού συνέβαλε σημαντικά στην υλοποίηση των **δράσεων κοινωνικής προσφοράς** που συντονίστηκαν από τη Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας και Διαφορετικότητας του Σχολείου μας:

- με την αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας προς τους σεισμόπληκτους της Τουρκίας και της Συρίας
- με τη βοήθεια στην οργάνωση των

συναντήσεων «Μαθητές & Απόφοιτοι συζητούν»

– με την ενεργό συμμετοχή τους σε ομιλίες, όπως του Δρ. Γεωργίου Φυτιάνου, Καθηγητή του Τμήματος Περιβαλλοντικής Επιστήμης του Perrotis College της Θεσσαλονίκης, με θέμα «Περιβάλλον – Παραγωγή προϊόντων – Μεταποίηση και προώθηση» και «Το περιβάλλον στον 21^ο αιώνα – Πώς η επιστήμη μπορεί να σώσει το περιβάλλον».

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

β) Όσον αφορά την **ενίσχυση και υποστήριξη** συνανθρώπων μας που βρίσκονται σε ανάγκη η Μαθητική Κοινότητα:

- συγκέντρωσε χρηματικό ποσό για την αγορά δώρων για τα άτομα με αναπηρία που φιλοξενεί το φιλανθρωπικό, μη κερδοσκοπικό Σωματείο «ΑΡΩΓΗ»
- υποστήριξε την Ιερά Μητρόπολη Νέας Ιωνίας και Φιλαδέλφειας μέσα από την προσφορά γευμάτων στα συσσίτια
- συγκέντρωσε και δώρισε είδη ρουχισμού στο Κέντρο Στήριξης Οικογένειας (ΚΕ.Σ.Ο.).

ΤΑΜΕΙΟ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ

γ) Η Μαθητική Κοινότητα συγκέντρωσε χρηματικό ποσό για την ενίσχυση του **Ταμείου Υποτροφιών του Κολλεγίου**:

– με τη διάθεση ποσού από το ταμείο του δεκαπενταμελούς Μαθητικού Συμβουλίου για την υποστήριξη δρομέων της Κολlegιακής Οικογένειας που έλαβαν μέρος στον 39^ο Κλασικό Μαραθώνιο Αθηνών

– με την οργάνωση, σε συνεργασία με τη Μαθητική Κοινότητα του Κολλεγίου Αθηνών, του Χριστουγεννιάτικου Bake Sale

– με τη σχεδίαση και πώληση φούτερ.

ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

δ) Η Μαθητική Κοινότητα **στήριξε εθελοντικές φιλανθρωπικές και φιλοζωικές οργανώσεις**. Πιο συγκεκριμένα:

– μαθητές και μαθήτριες, στο πλαίσιο του Service As Action, προσέφεραν συμβολικά δώρα και ευχετήριες κάρτες στα παιδιά από το «**Χαμόγελο του Παιδιού**».

ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

ε) Η Μαθητική Κοινότητα συμμετείχε ενεργά σε **κεντρικές εκδηλώσεις του Σχολείου μας**

– με τη συμμετοχή στην **Τελετή Φύτευσης Δένδρου Ζωής** εις μνήμην του Ιωάννη Αγγελικούση, που διοργανώθηκε από το Development Office και η οποία αναβίωσε την Ημέρα του Δένδρου, που είχε καθιερωθεί στο Κολλέγιο την 19^η Δεκεμβρίου 1929

– με τη συμμετοχή της στο **8^ο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών**.

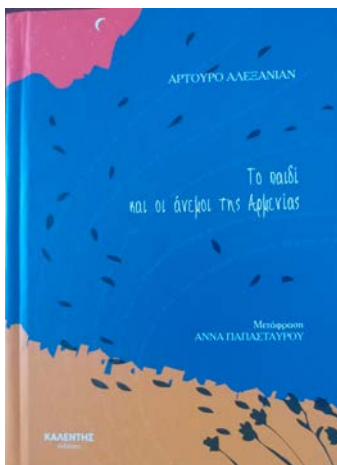

Η αποτίμηση των δράσεων της εφετινής χρονιάς ήταν πολύ θετική. Στόχος της Μαθητικής Κοινότητας για την επόμενη σχολική χρονιά είναι να συνεχίσει και να διευρύνει το έργο της προσφοράς και της κοινωνικής αλληλεγγύης, καθώς και να υλοποιήσει δράσεις που εκφράζουν τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς της.

**Σύμβουλοι της
Μαθητικής Κοινότητας:**

κ. Α. Σπύρογλου, κ. Ε. Τζάρου, κ. Κ. Χριστοδούλου, η IB DP Deputy Coordinator
κ. Εύ. Καϊνάδά και η Υποδιευθύντρια του Λυκείου Κολλεγίου Ψυχικού κ. Α. Αναγνώστου.

➤ Συνομιλώντας με συγγραφείς

Αρτούρο Αλεξανιάν

Στο πλαίσιο των μαθημάτων της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής της Γ' Γυμνασίου και των Αρχών Φιλοσοφίας της Β' Λυκείου εντάχθηκε η μελέτη του βιβλίου του Αρτούρο Αλεξανιάν «Το παιδί και οι άνεμοι της Αρμενίας» των εκδόσεων Καλέντη. Στο βιβλίο συζητούνται θέματα όπως η ατομική και συλλογική ταυτότητα, η ιστορική μνήμη, το τραύμα-γενοκτονία, τα ηθικά διλήμματα που αντιμετωπίζει κάποιος στην πορεία της ζωής του και πώς τα επιλύει, επανα-

προσδιορίζοντας ενδεχομένως συνολικά τις προτεραιότητες που θέτει στη ζωή του. Οι μαθητές μελέτησαν και συζητήσαν συστηματικά ολόκληρο το βιβλίο και εκπρόσωποί τους τόσο από τη Γ' Γυμνασίου όσο δε και από τη Β' Λυκείου έθεσαν σειρά ερωτημάτων και συζητήσαν με τον συγγραφέα, ο οποίος ήρθε επί τούτου στην Ελλάδα, για να συμμετάσχει σε ειδική εκδήλωση που διοργανώσαμε στο Σχολείο μας τη Δευτέρα, 19 Δεκεμβρίου στο IC Hall.

Ιφιγένεια Μαστρογιάννη

Στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Παιδικού Βιβλίου, η οποία εορτάζεται κάθε χρόνο στις 2 Απριλίου, την ημέρα γέννησης του Δανού Χανς Κρίστιαν Άντερσεν, έτσι όπως καθιερώθηκε από τη Διεθνή Οργάνωση Βιβλίων για τη Νεότητα από το 1966, καλεσμένη στο Σχολείο μας ήταν η διακεκριμένη συγγραφέας Ιφιγένεια

Μαστρογιάννη. Η Ιφιγένεια Μαστρογιάννη διακρίθηκε (α' βραβείο) το 1997 για την ποιητική της συλλογή «Ο ναός του Καλοκαιριού», ενώ έχουν εκδοθεί και κυκλοφορούν πολλά βιβλία της για παιδιά και νέους, «Τα παιδιά του τελευταίου θρανίου», «Ο Πρίγκιπας με τα Κρίνα», «Χάρτινη αγκαλιά» (υποψήφιο για το Βραβείο Εφηβικού Μυθιστο-

ρήματος Public, 2015), «Το παραμύθι με τις ξεχασμένες λέξεις» (εντάχθηκε στον κατάλογο "White Ravens" 2013 της Διεθνούς Βιβλιοθήκης Νεότητας του Μονάχου), «Το πιο ακριβό όνειρο», «Ο Ποιητής και η Σφραγίδα της Ελευθερίας» και «Ευανθία Καϊρή – Η πιο μικρή δασκάλα». Το έργο της διακρίνεται για τη λογοτεχνική αρτιότητα και για τα υψηλά νοήματα προς τους νέους αναγνώστες. Οι μαθητές/τριες συζητήσαν μαζί της εκτενώς για το σύνολο του έργου της σε ειδική εκδήλωση που διοργανώθηκε τη Δευτέρα 2 Απριλίου στο IC Hall.

Η κυρία Μαστρογιάννη είχε την ευκαιρία να αναδείξει τη σημασία της διδασκαλίας της λογοτεχνίας για την καλλιέργεια και ανάπτυξη της εφηβικής προσωπικότητας και του ψυχισμού των νέων, ενώ η συζήτησή της με τους μαθητές επικεντρώθηκε σε τρία κυρίως από τα βιβλία της, «Τα παιδιά του τελευταίου θρανίου», «Χάρτινη αγκαλιά» και «Το πιο ακριβό όνειρο».

Εκδήλωση με θέμα:

«Έλληνες απανταχού της γης. Διασπορά, προσφυγιά, καταστροφή και δημιουργία»

Την πρώτη ημέρα του φετινού Μαθητικού Πανηγυριού, Παρασκευή 31 Απριλίου, διοργανώθηκε εκδήλωση στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του Κολλεγίου με θέμα: «Έλληνες απανταχού της γης. Διασπορά, προσφυγιά, καταστροφή και δημιουργία», με αφορμή και το επετειακό κολλεγιακό έτος για τα 100 χρόνια από τη Μικρασιατική Καταστροφή. Η εκδήλωση έδωσε την ευκαιρία στα μέλη της ευρύτερης Κολλεγιακής οικογένειας που παρευρέθηκαν σε αυτή να αναστοχαστούν για τον επιβλητικό, κατ' ουσίαν, ρόλο των αποδήμων στην ιστορική ανέλιξη του Ελληνισμού αλλά και το πόσο χρήσιμο είναι να αναλύουμε διαρκώς τους σταθερούς και εναλλασσόμενους παράγοντες, που του προσδίδουν αυτήν την επιβλητικότητα *διαχρονικά*, τόσο στο ιστορικό παρελθόν όσο και στο παρόν.

Ομιλητές στην εκδήλωση ήταν οι:

κ. Γιάννης Χρυσουλάκης, Γενικός Γραμματέας Απόδημου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας, Υπουργείο Εξωτερικών, **κ. Νίκος Νικολαΐδης**, Ιστορικός, Πρόεδρος του Σωματείου «Φίλοι του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών», **κ. Λούλα Κέρτσικωφ**, Μέλος του Σωματείου «Ελληνοαμερικανικών Εκπαιδευτικό Ίδρυμα», **κ. Ιορδάνης Παπαδόπουλος**, Καθηγητής Φιλολόγος Κ.Ψ. & Καθηγητής

Π.Ε.Ε., Συντονιστής Κοινωνικών Επιστημών Κ.Ψ.

Την εκδήλωση προλόγισαν: Ο Διευθυντής/President, Καθηγητής **κ. Κώστας Συνολάκης** και ο Συντονιστής Σχολικών Μονάδων Κολλεγίου Ψυχικού & Διευθυντής Λυκείου, **κ. Παναγιώτης Γιαννουλάτος**.

Εκδήλωση-αφιέρωμα στην Ποίηση

Με μεγάλη ικανοποίηση, μετά από τρία χρόνια περιοριστικών μέτρων εξαιτίας της πανδημίας, πραγματοποιήθηκε η αφιερωματική εκδήλωση στην Ποίηση, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του Πανηγυριού 2023. Προσκεκλημένος ήταν ο ποιητής, μεταφραστής και δοκιμογράφος Διονύσης Καψάλης, διατελέσας επί σειρά ετών πρόεδρος του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τραπέζης. Πολυβραβευμένος για το σύνολο του έργου και διεισδυτικά φιλοσοφημένος στην προσέγγιση καθημερινών και πιο σύνθετων θεμάτων. Συζήτησε με τους μαθητές για θέματα ποιητικά, εκπαιδευτικά, κοινωνικά. Η μαθήτρια Ραλλού Νικολοπούλου (Γ4) παρουσίασε τον ποιητή. Αρκετοί μαθητές διάβασαν δικές τους ποιητικές συνθέσεις που αποτέλεσαν αφορμή για γόνιμες συζητήσεις. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία του ακαδημαϊκού τμήματος Ελληνικής Γλώσσας Κολλεγίου Ψυχικού.

► Όμιλος Βυζαντινού Πολιτισμού και Γυναικείου Μοναχισμού

Ο Όμιλος Βυζαντινού Πολιτισμού και Γυναικείου Μοναχισμού, με υπεύθυνες καθηγήτριες την κ. Β. Καρκαντζού και την κ. Κ. Νικολάου, έχει ως απώτερο σκοπό να φέρει σε επαφή τις συμμετέχουσες με τη μοναστική ζωή και τον βυζαντινό πολιτισμό, του οποίου κοιτίδα αποτελεί η Θεσσαλονίκη. Η φετινή επίσκεψη πραγματοποιήθηκε από τις 16 έως τις 18 Φεβρουαρίου 2023 και κατά τη διάρκειά της είχαμε την ευκαιρία να περιηγηθούμε σε ποικίλα βυζαντινά μνημεία στην καρδιά της πόλης, όπως τον Λευκό Πύργο, την αψίδα του Γαλερίου, τη Ροτόντα, τη Μονή Βλατάδων και τον Ναό του Αγίου Δημητρίου.

Ιδιαίτερη μνεία, όμως, αξίζει να κάνουμε στο Ιερό Ησυχαστήριο Τιμίου Προδρόμου στο Ακριτοχώρι Σιδηροκάστρου, το οποίο μας παρείχε μια ιδιαίτερα ζεστή φιλοξενία κατά την παραμονή μας στις Σέρρες. Η επίσκεψή μας στα εργαστήρια της Μονής (κηροπλαστικής, βιβλιοδεσίας, αγιογραφίας και αργαλειού), στα οποία οι μοναχές

πραγματοποιούν τα διακονήματά τους, αλλά και η συζήτηση με τις μοναχές για το έργο που επιτελούν, μας βοήθησαν να κατανοήσουμε καλύτερα την έλλειψη ατομικότητας και την υπέρμετρη αξία της συνεργασίας που διέπουν τον μοναχισμό.

Κατά τη διάρκεια της διαμονής μας στη Μονή, συναντήσαμε τον γέροντα της Μονής Ξενοφώντος, Αλέξιο, με τον οποίο είχαμε μία πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση σχετικά με θέματα κοινωνικού προβληματισμού. Συνομιλήσαμε και με τη γερόντισσα της Μονής, Ιακώβη, η οποία μας μίλησε για τη θεία «κλίση» -που προέρχεται από το ρήμα «κλίνω», δηλαδή «πρόσκειμαι»- που ήταν το στοιχείο αυτό που ώθησε τις περισσότερες αδελφές στον μοναχισμό- σε συνδυασμό με την «κλήση»- που προέρχεται από το ρήμα «καλώ»- και στην περίπτωση αυτή αποτελεί το κάλε-

σμα από τον Θεό. Τέλος, η γερόντισσα μας περιέγραψε τον ρόλο και τις υποχρεώσεις της και μας εξήγησε τι ακριβώς απαρτίζει αυτή την ευθύνη που έχει αναλάβει.

Παράλληλα, στο διαστημα αυτό είχαμε την ευκαιρία να εκτιμήσουμε την φυσική ομορφιά της κεντρικής Μακεδονίας, μέσω των επισκέψεών μας στα σπήλαια Αλιστράτης και στις πηγές Αγγίτη (Μααράς) που είναι από τα ομορφότερα σπήλαια της Ευρώπης με πλούσιο σταλαγμιτικό και σταλακτιτικό διάκοσμο και ποικιλομορφία χρωματισμών. Ακόμη επισκεφτήκαμε και τη Λίμνη Κερκίνη, όπου ήρθαμε σε επαφή με τη φύση και απολαύσαμε το απaráμιλλου κάλλους φυσικό τοπίο.

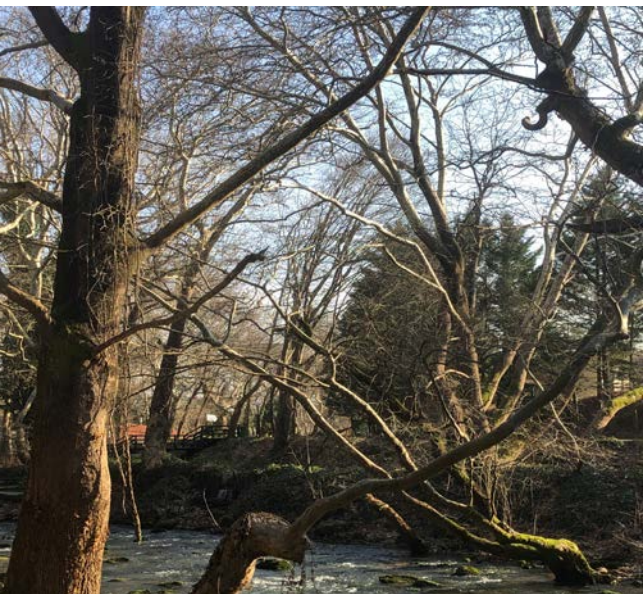
Μετά την τριήμερη διαμονή μας στη Μονή, αποχαιρετήσαμε θερμά τις μοναχές για την φιλοξενία και μεταβήκαμε στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα για την ξενάγησή μας στο ιστορικό Οχυρό Ρούπελ, ένα αμυντικό συγκρότημα που έφερε το όνομα Γραμμή Μεταξά και υπήρξε ο κυματοθραύστης των Γερμανών εισβολέων στην Ελλάδα,

στις 6/4/1941. Η ξενάγηση πραγματοποιήθηκε από στρατιώτες και ήταν ιδιαίτερα ενημερωτική.

Η ιδιαίτερη αυτή επίσκεψη θα μας μείνει αξέχαστη. Όχι μόνο συνδύασε την γνωριμία μας με τον βυζαντινό πολιτισμό και τη μοναστική ζωή, αλλά μας έφερε όλες πιο κοντά μεταξύ μας. Καταφέραμε να κατανοήσουμε την επιλογή αυτή των γυναικών να απαρνηθούν την παλιά τους ζωή και να δοθούν ψυχικά, σωματικά και πνευματικά στον Θεό και δώσαμε μια υπόσχεση, πως θα επιστρέψουμε να επισκεφθούμε ξανά τις μοναχές του Ησυχαστηρίου του Τιμίου Προδρόμου. Στην βαλίτσα μας φέραμε πίσω νέες εμπειρίες, νέες γνώσεις, γόνιμους προβληματισμούς, μα, πάνω απ' όλα, νέες φίλιες. Ευχαριστούμε θερμά το Κολλέγιο Ψυχικού που μας έδωσε την ευκαιρία πραγματοποίησης αυτής της επίσκεψης.

Τα Μέλη του Ομίλου

► Όμιλος Ιστορία και Πολιτισμός Αγίου Όρους

Στο πλαίσιο του Ομίλου «Ιστορία και Πολιτισμός Αγίου Όρους», 25 μαθητές και 3 συνοδοί-καθηγητές επισκεφθήκαμε το Άγιο Όρος από τις 8 έως τις 11 Φεβρουαρίου 2023. Στις 8 Φεβρουαρίου αναχωρήσαμε αεροπορικώς για τη Θεσσαλονίκη. Μεταφερθήκαμε οδικώς στην Ουρανούπολη και ακολούθως ακτοπλοϊκώς στη Δάφνη, το κύριο λιμάνι του Αγίου Όρους. Με λεωφορεία μεταβήκαμε στην Ιερά Μονή Παντοκράτορος. Μετά τον εσπερινό και την τράπεζα, συζητήσαμε με τον π. Νικήτα για την ιστορία και την προσφορά του Μοναστηριού.

Την επόμενη ημέρα, μετά την Ακολουθία, αναχωρήσαμε με λεωφορεία για τις Καρυές, την πρωτεύουσα του Αγίου Όρους. Επισκεφθήκαμε την Αθωνιάδα Σχολή, όπου ξεναγηθήκαμε από τον Διευθυντή στις εγκαταστάσεις της και μας ανέπτυξε την ιστορική διαδρομή και σημασία της. Έπειτα, προσκυνήσαμε στη Σκήτη του Αγίου Ανδρέα, γνωστή και ως Σεράι. Επισκεφθήκαμε την Ιερά Επιστασία και πληροφορηθήκαμε για το οργανωτικό και εκτελεστικό όργανο του Αγίου Όρους από τον Πρωτεπιστάτη αυτού, ιερομόναχο Χριστόφορο. Στη συνέχεια προσκυνήσαμε στον Ναό του Πρωτάτου με την περίφημη θαυματουργή εικόνα του «Άξιον Εστί» και τις απείρου κάλλους μοναδικές τοιχογραφίες. Επισκεφθήκαμε την Ιερά Μονή Κουτλουμουσίου και προσκυ-

νήσαμε στο Καθολικό την εικόνα της Παναγίας «Φοβερά προστασία». Ακολουθώντας το μονοπάτι, προσκυνήσαμε στο κελί Παναγούδα, όπου εγκαταβιούσε ο Άγιος Παΐσιος. Ακολούθως, κατευθυνθήκαμε πεζή στην Ιερά Μονή Ιβήρων, όπου ο ηγούμενος Γέροντας Ναθαναήλ μας ξενάγησε στο σκευοφυλάκιο της Μονής με τους θαυμάσιους θησαυρούς ανυπολόγιστης αξίας.

Την Παρασκευή, 10 Φεβρουαρίου, επισκεφθήκαμε τη σκήτη του Προφήτη Ηλία όπου μας ξενάγησε ο π. Φιλήμων και το κελί Μαρουδά, όπου εγκαταβιεί ο π. Μακάριος, απόφοιτος του Σχολείου μας. Στη συνέχεια, φτάσαμε στην Ιερά Μονή Ξενοφώντος. Μετά τον εσπερινό και την τράπεζα είχαμε τη δυνατότητα να συνομιλήσουμε με τον Ηγούμενο της Μονής, Γέροντα Αλέξιο.

Το Σάββατο, 11 Φεβρουαρίου, συμμετείχαμε στη Θ. Λειτουργία και μας ξενάγησαν στο αγιογραφείο της Μονής. Πεζοπορώντας, μεταβήκαμε στην Ιερά Μονή Δοχειαρίου, όπου προσκυνήσαμε και ξεναγηθήκαμε. Αναχωρήσαμε από τη Μονή με πλοίο για την Ουρανούπολη και από εκεί με λεωφορείο για το αεροδρόμιο «Μακεδονία», πλήρεις εμπειριών και συναισθημάτων.

Υπεύθυνοι Ομίλου: κ. Αλ. Σπύρογλου, π. Ιω. Λάμπρου, κ. Χρ. Ζήκος

«Αφοπλίζοντας τη Βία» με τη Βουλή των Εφήβων

Ο Όμιλος της Βουλής των Εφήβων λειτούργησε και κατά τη διάρκεια της φετινής σχολικής χρονιάς με μεγάλη επιτυχία. Σκοπός του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού προγράμματος είναι η εξοικείωση των μαθητών με τις βασικές αρχές του δημοκρατικού πολιτεύματος και η συνειδητοποίηση του σημαντικού ρόλου που καλούνται να διαδραματίσουν στη σύγχρονη δημοκρατική πολιτεία.

Η ομάδα μας συγκροτήθηκε από μαθητές και μαθήτριες της Α' και Β' Λυκείου, με συντονίστρια καθηγήτρια την κ. Ειρήνη Μπαλαδάκη και εργάστηκε με μεθοδικότητα, συνέπεια, ευθύνη αλλά και πολλή πολλή φαντασία! Οι εργασίες της ΚΖ' Συνόδου της Βουλής των Εφήβων θα πραγματοποιηθούν τον Σεπτέμβριο στο Ελληνικό Κοινοβούλιο με βασική θεματική ενότητα «Αφοπλίζοντας τη Βία».

Σε μία εποχή κατά την οποία η βία, σε όλες τις μορφές της, ταλανίζει την κοινωνία και αφήνει το στίγμα της στην καθημερινή, σχεδόν, ειδησεογραφία, οι συζητήσεις της ομάδας μας σχετικά με αυτό το θέμα υπήρξαν γόνιμες και εποικοδομητικές. Ωστόσο, μέσα στη γενικότερη κοινωνική παθογένεια που είναι συνδεδεμένη με τη βία, κρίναμε σκόπιμο να αναρωτηθούμε για την προσωπική μας ευθύνη στην επίλυση του συγκεκριμένου προβλήματος. Επικεντρωνόμενοι στο θέμα της ενδοσχολικής βίας, αλλά και χωρίς να περιορίζομαστε μόνο σε αυτό, ξεκινήσαμε μία διαδικασία προβληματισμού και θεωρητικής αναζήτησης. Ύστερα από την προβολή μίας ταινίας μικρού μήκους και τη γόνιμη συζήτηση που ακολούθησε με θέμα τον αυταρχισμό και την ενδοσχολική βία, διαπιστώσαμε ότι τέτοια φαινόμενα αποτελούν τροχοπέδη τόσο για την ανάπτυξη της ελευθερίας σκέψης και άποψης ενός ατόμου, όσο και για την εξέλιξη της κοινωνίας. Λεκτική ή σωματική, η βία έχει τη δύναμη να καταλύσει τον εσωτερικό κόσμο ενός ανθρώπου, ιδιαίτερα όταν αυτός βρίσκεται στην εφηβική ηλικία. Γι' αυτόν τον λόγο, εξάλλου, μας απασχόλησε ιδιαίτερα ο τρόπος και ο βαθμός αντίδρασης των μαθητών του Σχολείου μας σε περιστατικά βίας, είτε εμπλέκονται σε αυτά, είτε όχι.

Έτσι, συμφωνήσαμε ότι η φετινή Συμμετοχική Δράση,

που κορυφώνει τις εργασίες του Ομίλου μας, θα έπρεπε να είναι μία έρευνα, στην οποία θα αναζητούμε τις απόψεις των ίδιων των μαθητών για το συγκεκριμένο θέμα. Οι ερωτήσεις που θέσαμε στους συμμαθητές μας βασίστηκαν σε υποθετικά σενάρια και στη στάση που θα τηρούσε ο καθένας από αυτούς σε περιστατικά βίας.

Τα συμπεράσματα στα οποία καταλήξαμε ήταν πολύ ενδιαφέροντα. Από την μία πλευρά, οι μαθητές, αναγνω-

ρίζοντας τη βία ως ύψιστης σημασίας πρόβλημα, φάνηκαν όχι μόνο να έχουν συνειδητοποιήσει τις διαστάσεις του, αλλά και πρόθυμοι να συμβάλουν για την αναστολή του. Ωστόσο, από την άλλη πλευρά, όταν στα υποθετικά σενάρια ερωτήθηκαν εάν θα δρούσαν υπέρ του θύματος σε περίπτωση που ήταν μάρτυρες σε ένα βίαιο περιστατικό, φάνηκαν διστακτικοί, φοβούμενοι τις επιπτώσεις που θα είχε στους ίδιους η οποιαδήποτε εμπλοκή τους. Εύκολα, λοιπόν, συμπεράναμε ότι ο φόβος είναι ένας από τους βασικούς παράγοντες αναπαραγωγής και τελικά διαίωσης της βίας στην κοινωνία.

Επιπλέον, δημιουργήσαμε ευφάνταστους σελιδοδείκτες με μηνύματα κατά της βίας, οι οποίοι διατέθηκαν στο Πανηγύρι, θέλοντας έτσι να συμβάλουμε κι εμείς στην ευαισθητοποίηση της Κολλεγιακής Οικογένειας για την καταπολέμηση του φαινομένου.

Οι συζητήσεις μας συνεχίστηκαν σε ένα πλαίσιο αναζήτησης λύσεων, οι οποίες βέβαια θα έπρεπε να είναι απόρροια όχι μόνο των ατομικών και συλλογικών προσπαθειών των ανθρώπων, αλλά και μίας ενδυναμωμένης αντιμετώπισης από όλα τα κράτη της Οικουμένης. Σημαντικό είναι να θυμόμαστε πάντα ότι η αλλαγή μπορεί να επέλθει μέσα από τον καθένα από εμάς που θα οραματίζεται την οικοδόμηση ενός ιδεατού κόσμου, βασική προϋπόθεση του οποίου αποτελεί «ο αφοπλισμός της βίας».

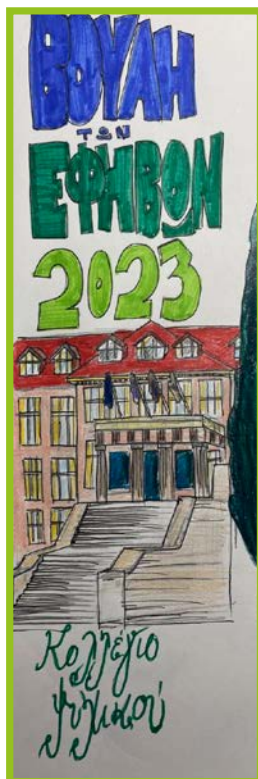
Στο τέλος των εργασιών μας, από όλα τα μέλη ψηφίστηκαν και επιλέχθηκαν οι εκπρόσωποί μας στην ΚΖ' Σύνοδο της Βουλής των Εφήβων. Αυτές είναι:

Τακτική βουλευτής: Αντωνοπούλου Ευγενία, Α1

Αναπληρωματική βουλευτής: Βαρβιτσιώτη Σοφία, Α1

Πολλά συγχαρητήρια σε όλα τα παιδιά για τη συμμετοχή τους στον Όμιλο!

Ευγενία Αντωνοπούλου, Α1

Οι σελιδοδείκτες μας

Όμιλος Οικουμενικών Σχέσεων και Όμιλος All in School Initiative

 όμιλος Οικουμενικών σχέσεων και ο όμιλος “All in School Initiative” για τα δικαιώματα των κοριτσιών στην εκπαίδευση είχαν κατά τη φετινή χρονιά τη χαρά και την ικανοποίηση να διοργανώσουν και να πραγματοποιήσουν την καθιερωμένη επίσκεψή τους στην πόλη της Γενεύης ύστερα από διακοπή τριών ετών, λόγω της γνωστής περιπέτειας εξαιτίας της πανδημίας του κορονοϊού.

Έτσι, στην έδρα πολλών διεθνών οργανισμών, από τις 2 έως τις 6 Μαρτίου 2023, είχαμε την ευκαιρία με ομάδα μαθητών του Λυκείου Κολλεγίου Ψυχικού να επισκεφθούμε αρχικά την ιστορική έδρα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, το περίφημο Palais des Nations, όπου και ξεναγηθήκαμε. Επίσης, είχαμε τη δυνατότητα να επισκεφτούμε την έδρα του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού, το Μουσείο του Οργανισμού και να θαυμάσουμε εκθέματα που συγκινούν και προβληματίζουν σχετικά με τις δυσκολίες που αντιμετωπίσει και συνεχίζει να αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα στο πέρασμα των χρόνων.

Η ικανοποίησή μας ήταν πάρα πολύ μεγάλη, καθώς είχαμε και πάλι τη χαρά και την τιμή να επισκεφτούμε ύστερα από χρόνια την ελληνική πρεσβεία, έδρα της μόνιμης

αντιπροσωπείας της χώρας μας στον Ο.Η.Ε, όπου μας επιφυλάχθηκε θερμή και εγκάρδια υποδοχή. Μας παρουσίασαν διεξοδικά το έργο της ελληνικής διπλωματικής αποστολής και δόθηκαν απαντήσεις σε καίρια ερωτήματα των μαθητών, που συμμετείχαν ενεργά και με ενδιαφέρον στον διάλογο που ακολούθησε.

Επισκεφθήκαμε κατόπιν το ιστορικό Palais Wilson, έδρα της Ύπατης Αρμοστείας για τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπου και έγινε μία πολύ ενδιαφέρουσα και εμπεριστατωμένη παρουσίαση σχετικά με τον ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο της αρμοστείας για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ακόμη, είχαμε την ευκαιρία να επισκεφτούμε την παλιά, ιστορικής σημασίας, πόλη της Γενεύης, στην οποία βρίσκεται το σπίτι του πρώτου κυβερνήτη της Ελλάδας, Ιωάννη Καποδίστρια, το μνημείο του φιλελληνισμού, το μνημείο της Μεταρρύθμισης, ο ιστορικός καθεδρικός ναός της πόλης, καθώς και το περίφημο παρεκκλήσι όπου λειτουργούσε ο Καλβίνος.

Στην επιστροφή μας από το αεροδρόμιο της Ζυρίχης, σταματήσαμε στην πρωτεύουσα της Ελβετίας, τη Βέρνη, και περιδιαβήκαμε τα ιστορικά της σημεία, κατανοώντας τις διαφορές της κουλτούρας ανάμεσα σε γαλλόφωνες και γερμανόφωνες περιοχές στη χώρα της Ελβετίας.

Η επίσκεψή μας μας άφησε έντονα συναισθήματα, εμπειρίες πολύτιμες και, πολλές από αυτές, σίγουρα αξέχαστες.

Υπεύθυνοι των ομίλων: κ. Ε. Παγκράτης, κ. Α. Σπύρογλου. Συνοδοί-καθηγητές: π. Ιωάννης Λάμπρου, κ. Β. Καρκαντζού.

Ομίλος Science in Europe

Οι μαθητές και μαθήτριες του ομίλου Science in Europe, με συνοδούς την κ. Δ. Κοντοσταυλάκη και τον κ. Β. Κοτρώνη, ταξιδέψαμε στη Γερμανία το χρονικό διάστημα 7-10 Μαρτίου 2023. Βασικός προορισμός μας ήταν η πόλη Göttingen, γνωστή για τα κορυφαία πανεπιστήμιά της και τα πρωτοπόρα ερευνητικά της κέντρα.

Κατά την παραμονή μας εκεί επισκεφτήκαμε δύο από τα Ινστιτούτα της Max Planck κοινότητας (MPI), το Max Planck Institute for Multidisciplinary Sciences (Διεπιστημονικό Ινστιτούτο) και το Max Planck Institute for Solar System (Ινστιτούτο μελέτης του Ηλιακού συστήματος). Το πρώτο ιδρύθηκε το 2022 με την συγχώνευση δύο υφιστάμενων ερευνητικών κέντρων, του MPI για τη Βιοφυσική Χημεία και του MPI για την Πειραματική Ιατρική.

Σε αυτό είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε με τους ερευνητές Dr H. Stark και Dr. A. Chari και να ξεναγηθούμε στα εργαστήρια του τμήματος Department of Structural Dynamics. Το δεύτερο έχει ως βασικό στόχο τη βαθιά κατανόηση πλανητών, φεγγαριών, κομητών, αστεροειδών και του Ήλιου. Εκεί είχαμε την χαρά να γνωρίσουμε και να μιλήσουμε με τον κ. Αργύρη Κουμτζή, φυσικό, ο οποίος, στο πλαίσιο της διδακτορικής του διατριβής στην αστροφυσική, εργάζεται πάνω στον υπολογισμό του μαγνητικού πεδίου στην ηλιακή μαγνητόσφαιρα.

Αξέχαστη εμπειρία ήταν και η επίσκεψή μας στο Σεισμολογικό Σταθμό Wiechert Göttingen. Πρόκειται για έναν πλήρως λειτουργικό σεισμολογικό σταθμό και ταυτόχρονα ένα περιπατητικό μουσείο τεχνολογίας. Εκεί είχαμε την ευκαιρία να δούμε ιστορικούς και σύγχρονους σειсмоγράφους και να παρακολουθήσουμε πώς δημιουργούνται μικροί τεχνητοί σεισμοί με τη ρίψη της μπάλας Mintrop. Η τελευταία μας

στάση στο Göttingen ήταν στο βιωματικό μουσείο Forum Wissen. Τα εκθέματά του χρονολογούνται από την ίδρυση του πανεπιστημίου του Göttingen και αποτελούν συλλογή αντικειμένων τα οποία έχουν αξιοποιηθεί στην έρευνα και τη διδασκαλία.

Στο τέλος του ταξιδιού μας απολαύσαμε την πόλη της Φρανκφούρτης και επισκεφθήκαμε το Experimenta

Sciencecenter που βρίσκεται εκεί. Σε αντίθεση με ένα συμβατικό μουσείο, στο Experimenta δεν ήμασταν απλοί παρατηρητές εκθεμάτων, αλλά εμείς οι ίδιοι γίναμε η αιτία των φαινομένων: κυλούσαμε μπάλες, δημιουργούσαμε κύματα και ηλεκτρισμό. Σε αυτό το ιδιαίτερο μουσείο τα

φυσικά φαινόμενα βιώνονται με όλες τις αισθήσεις του επισκέπτη και ο επισκέπτης οδηγείται στην αυτοανακάλυψη. Απώτερος στόχος είναι η ζωηρή ανταλλαγή απόψεων, η αλληλεπίδραση, η ανάπτυξη διαφορετικών προσεγγίσεων στην επίλυση επιστημονικών θεμάτων και η επικοινωνία με αφορμή την επιστήμη.

Τα μέλη του Ομίλου

► Όμιλος UNESCO

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

ου 2023) και στο 21^ο Παναττικό Συνέδριο Σχολείων ASPNet UNESCO 2023 (16-17 Φεβρουαρίου 2023), του οποίου τη διοργάνωση ανέλαβε το Κολλέγιο Αθηνών-Ψυχικού.

Εκτός των παραπάνω, ομάδα του Ομίλου μας, αποτελούμενη από τους: Κατσούλη Ιωάννη (Α' Λυκείου), Κουλεδάκη Χριστίνα (IB1), Κουρέπη Σοφία (IB1), Μπόνη Αικατερίνη (Α' Λυκείου), Μωράκη Δήμητρα (Α' Λυκείου), Ναούμ Άσπα (Α' Λυκείου), Νίκα Ελένη (Α' Λυκείου), Παζαροπούλου Ασημίνα (Α' Λυκείου), Παναγιωτάκη Φαίδρα (Α' Λυκείου), Παπαδοπούλου Αντριάνα (Α' Λυκείου), Χατζηγιάννου Αικατερίνη (Α' Λυκείου), Φρατζέσκου Αιμιλία (Α' Λυκείου), συμμετείχε στο 4^ο Διεθνές Συμπόσιο Νέων για την Παγκόσμια Πολιτιστική Κληρονομιά (www.olympiayouthsymposium.com), το οποίο δι-

Ο Όμιλος UNESCO έχει ως στόχο, μέσα από τις δράσεις του και τη συμμετοχή του σε εθνικά προγράμματα και διεθνή συνέδρια, να εμφυσήσει στα μέλη του τις αξίες και τις αρχές που καταγράφονται στο Σύνταγμα της UNESCO, κατοχυρώνονται στον Καταστατικό Χάρτη του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών και περιλαμβάνονται στους 17 Στόχους για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Αναλυτικότερα, οι μαθήτριες και οι μαθητές του Γενικού Λυκείου και του I.B. καθόλη τη διάρκεια του έτους διερεύνησαν την προτεινόμενη από το Ελληνικό Δίκτυο Συν-

δεδεμένων Σχολείων με την UNESCO (ASPnet/Associated Schools Project Network) θεματική «Μαθαίνω και δρω για την Κλιματική Αλλαγή/ Η κλιματική κρίση είναι εδώ» με τα εξής υποθέματα: «Κλιματική Δικαιοσύνη, Κλιματική Μετανάστευση, Κλιματική Ουδετερότητα». Στο πλαίσιο αυτό ο Όμιλος συμμετείχε στο Διασχολικό-Κολλεγιακό Συνέδριο Ομίλων UNESCO 2023 (02-03 Φεβρουαρί-

εξήχθη στις εγκαταστάσεις της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας στην Αρχαία Ολυμπία (27-30 Απριλίου 2023). Εκεί τα μέλη μας είχαν την ευκαιρία να εργαστούν σε Ειδικές Επιτροπές και να συζητήσουν σχετικά με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες της ψηφιακής εποχής στην οποία ζούμε.

Ολοκληρώσαμε τις εργασίες του Ομίλου μας, ανανεώνοντας το ραντεβού μας για την επόμενη σχολική χρονιά, προκειμένου να εντείνουμε τις προσπάθειές μας, να εξακτινώσουμε τη δράση μας και να συμμετέχουμε σε ακόμη περισσότερα συνέδρια εντός και εκτός συνόρων.

Καθηγητές-Σύμβουλοι:
κ. Β. Τσιμάκη, κ. Δ. Ροζάκης

► Model United Nations (MUN)

The MUN Club of Psychico College High School is a longstanding tradition that provides students with the opportunity to represent our School in a plethora of conferences both in Greece (Athens, Thessaloniki) and abroad (the Hague, Madrid) on a yearly basis.

The primary objectives of MUN are:

- Delving into how the actual UN, its various committees, organs, and practices operate and define the global arena,
- Exploring the concept of political coaching and the significant role of international organizations regarding security issues,
- Raising awareness on worldwide political, social, humanitarian, economic affairs, and studying thoroughly topics such as -but not limited to- human rights, sustainability, climate change, crisis management, democracy, war conflicts, humanitarian assistance,
- Developing our students' skills of communication, collaboration, negotiation, diplomacy, leadership, and followership,
- Strengthening our students' understanding of global citizenship as well as contact and meaningful communication with both local and global MUN communities,
- Enhancing our students' public speaking and writing skills in English.

We are proud to state that our Psychico College General High School & IB MUNners, delegates and student of-

ficers, participated in the following conferences and received a number of distinctions and honorable mentions:

- DSAMUN (German School of Athens, 21-23 October 2022)
- CGSMUN (Costeas-Geitonas Athens, 16-18 December 2022)
- THIMUN (The Hague, 23-26 January 2023)
- PSMUN (Platon School Athens, 3-5 March 2023)
- HMCE (Harvard Model Congress Europe Madrid, 10-13 March 2023)

MUN Advisors: Ms. Katsarou A., Ms. Kavroulaki E., Mr. Rozakis D., Ms. Vlahou A.

Όμιλος CERN

Επίσκεψη Β' Λυκείου Γενικού Λυκείου και IB στο CERN

Υστερα από τρία δύσκολα χρόνια που περάσαμε λόγω κορωνοϊού, ο Όμιλος CERN του Λυκείου Κολλεγίου Ψυχικού επισκέφτηκε το CERN στη Γενεύη, όπως παραδοσιακά κάνει εδώ και πολλά χρόνια.

Τριάντα μαθητές και μαθήτριες και 3 συνοδοί-καθηγητές επισκεφτήκαμε τις εγκαταστάσεις του CERN στη Γενεύη της Ελβετίας, όπου ξεναγηθήκαμε στο πείραμα ALICE, όπου μελετάται η ισχυρή αλληλεπίδραση και, πιο συγκεκριμένα, οι ιδιότητες του Quark-Gluon Plasma (QGP). Την ξενάγηση στις εγκαταστάσεις του ALICE ανέλαβε η κυρία Δέσποινα Χατζηφωτιάδου, ερευνήτρια εδώ και πάρα πολλά χρόνια στο CERN.

Επισκεφτήκαμε επίσης το Μουσείο Αϊνστάιν στη Βέρνη καθώς και το ETH, το διάσημο Πολυτεχνείο της Ζυρίχης, στο οποίο φοίτησε και δίδαξε ο Αϊνστάιν. Επισκεφτήκαμε την έδρα της Νανοτεχνολογίας, την έδρα της οποίας κατέχει ο καθηγητής κ. Πρατσίνης με βοηθό τον κ. Μαυρατζά. Μας παρουσίασαν όλα τα projects στα οποία δουλεύουν, επισκεφτήκαμε τα Εργαστήριά τους και μιλήσαμε με ερευνητές, φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες.

Αυτή η επίσκεψη πάντα αφήνει τις καλύτερες εντυπώσεις στους μαθητές και στις μαθήτριες του Ομίλου και τους δίνει την ευκαιρία να δουν από κοντά τον τρόπο με τον οποίο γίνεται βασική έρευνα στα πιο εξελιγμένα εργαστήρια που υπάρχουν σήμερα.

Συνοδοί-καθηγητές: κ. Γ. Διπλάρης (αρχηγός), κ. Ε. Τζάρου, κ. Ε. Κοτρώνης.

Ημερομηνίες επίσκεψης: 28-31 Μαρτίου 2023.

Όμιλος: SSC (Students' Science Club)

Ο όμιλος Students' Science Club ή, αλλιώς, "SSC" αποτελεί έναν όμιλο θετικών επιστημών, με τόσο θεωρητικό όσο και πρακτικό χαρακτήρα, που συγκροτήθηκε από μαθητές για μαθητές. Την πρωτοβουλία για τη λειτουργία του ομίλου έλαβε η Ραλλού Νικολοπούλου, μαθήτρια τη Γ' Λυκείου Κολλεγίου Ψυχικού, συγκέντρωσε συμμαθητές της και μαζί κατάφεραν στα μεγάλα διαλείμματα, υπό την επιτήρηση και καθοδήγηση του τεχνικού των εργαστηρίων Φυσικής, κ. Κόγια, να πραγματοποιήσουν πειράματα στις εργαστηριακές εγκαταστάσεις του σχολείου, τα οποία όχι μόνο διεύρυναν τους ορίζοντές τους, αλλά ταυτόχρονα τους βοήθησαν να θέσουν σε εφαρμογή την θεωρία που διδάσκονταν κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

Ο όμιλος αυτός παρουσιάστηκε σε συνάντηση του ακαδημαϊκού τμήματος των θετικών επιστημών, με σκοπό να συνεχιστεί και στις επόμενες χρονιές, με εξίσου ή και περισσότερη συμμετοχή από τους μαθητές του Λυκείου, οι οποίοι θα έχουν την ευκαιρία -εκτός από το να διαθέτουν τον χρόνο τους σε κάτι που τους αρέσει- να ασχοληθούν, να παρουσιάσουν ή και να συζητήσουν θέματα (σχετικά με τις θετικές επιστήμες) και να καλλιεργήσουν έτσι χρήσιμες δεξιότητες, αλλά και να αποκτήσουν ουσιαστικά εφόδια για την ζωή τους.

Ραλλού Νικολοπούλου, Γ4

► Περιβαλλοντικός Όμιλος “Recycle Today”

Επίσκεψη στο Perrotis College

Μία αξέχαστη εμπειρία αποτέλεσε η επίσκεψη των περιβαλλοντικών Ομίλων του Κολλεγίου Ψυχικού και Κολλεγίου Αθηνών στη Θεσσαλονίκη στο Perrotis College. Πρωτοπόρο και καινοτόμο, το Κολλέγιο Perrotis μας υποδέχθηκε για τρεις ημέρες γεμάτες γνώση και μοναδικές δράσεις. Η διδασκαλία επικεντρώθηκε σε θέματα όπως η Γεωργία Ακρίβειας και η χρήση συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών για την ανάπτυξή της, τα αέρια του θερμοκηπίου και τη μεσογειακή διατροφή. Όλα τα προαναφερόμενα εξερευνήθηκαν από τους μαθητές και τις μαθήτριες με βιωματικούς και διαδραστικούς τρόπους, όπως την πτήση ενός «ψεκαστικού drone», τη μέτρηση των επιπέδων των αερίων του θερμοκηπίου στο Perrotis Campus και την παρασκευή του δικού μας λαδιού!

Βέβαια, η επίσκεψή μας δεν περιορίστηκε εκεί, καθώς είχαμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε μαζί τους δρόμους και την ιστορία της Θεσσαλονίκης, αλλά και να απολαύσουμε μία εκδρομή στην αφοπλιστικά όμορφη Νάουσα και στην ιστορική Βεργίνα. Μάλιστα, επισκεφτήκαμε το νέο Μουσείο των Αιγών, κοντά στον αρχαιολογικό χώρο της Βεργίνας. Με τέσσερις μέρες που ανέπτυξαν την περιβαλλοντική συνείδησή μας, διεύρυναν τους ορίζοντές μας και ενίσχυσαν τους δεσμούς τόσο μεταξύ των μαθητών όσο και των δύο σχολείων, η επίσκεψη στη Θεσσαλονίκη υπήρξε μία αλησμόνητη εμπειρία.

*Ευγενία Αντωνοπούλου, Α1
Φαίδρα Βαλέττα, Α1
Σοφία Βαρβιτσιώτη, Α1*

ΔΡΑΣΗ

Υπολογισμός της ακτίνας της Γης με τη μέθοδο του Ερατοσθένη

Μία κοινή δράση των τμημάτων Γ4 του Γυμνασίου Κ.Ψ. και Α1 του Γενικού Λυκείου Κ.Ψ.

Η εαρινή ισημερία την Κυριακή 20 Μαρτίου 2022 σηματοδοτεί την αρχή της άνοιξης. Την ημέρα αυτή ο Ήλιος βρίσκεται κάθετα πάνω από τον ισημερινό της Γης και η διάρκεια της ημέρας είναι περίπου ίση με αυτήν της νύχτας.

Η δράση με τίτλο: «Το Πείραμα του Ερατοσθένη για τον υπολογισμό της ακτίνας της Γης» πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα 21 Μαρτίου 2022 και έδωσε την ευκαιρία σε μαθητές από σχολεία όλης της Ελλάδας να υπολογίσουν την περιφέρεια της Γης, επαναλαμβάνοντας το διάσημο πείραμα του αρχαίου Έλληνα μαθηματικού, αστρονόμου και φιλοσόφου Ερατοσθένη. Η δράση διοργανώθηκε από την Πανελλήνια Ένωση Υπευθύνων ΕΚΦΕ (ΠΑΝΕΚΦΕ), σε συνεργασία με το με το ΙΑΑΔΕΤ του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών.

Τα τμήματα Γ4 του Γυμνασίου Κ.Ψ. και Α1 του Γενικού Λυκείου Κ.Ψ., με συντονιστές τον Υποδιευθυντή του Γυμνασίου Κολλεγίου Ψυχικού, κ. Πρ. Κωστούλα και τον Φυσικό του Λυκείου Κολλεγίου Ψυχικού, κ. Β. Δημόπουλο, συμμετείχαν σε αυτή τη δράση.

Οι μαθητές ακολούθησαν τις οδηγίες των διοργανωτών και με τη χρήση ενός ξύλινου πήχη -μήκους 1m- και μίας μετρητικής ταινίας, προσδιόρισαν την ακτίνα της Γης. Η τιμή που προέκυψε ήταν ίση με 6.439Km - με τη μέση ακτίνα να θεωρείται ίση με 6.371Km.

Αν και η διαδικασία υλοποίησης του πειράματος ήταν ιδιαίτερη απλή, προσέλκυσε το ενδιαφέρον των μαθητών, οδηγώντας στη διαπίστωση ότι τα πειράματα των Φυσικών Επιστημών βοηθούν στην κατανόηση του κόσμου.

► Όμιλος Γερμανικού Πολιτισμού Γνωρίζοντας τη Βαυαρία

Με τον Όμιλο Γερμανικού Πολιτισμού «Γνωρίζοντας την Βαυαρία» του Λυκείου Κολλεγίου Ψυχικού επισκεφθήκαμε από τις 3 έως τις 6 Μαΐου την πόλη του Μονάχου, την ιστορική πρωτεύουσά της.

Το ραντεβού με τους 23 συμμαθητές και τους συνοδούς-καθηγητές ήταν την Τετάρτη 3 Μαΐου στις 4.00 το πρωί στο αεροδρόμιο Ελευθέριος Βενιζέλος. Μετά από δύομισι ώρες πτήσης προσγειωθήκαμε στο αεροδρόμιο του Μονάχου, μέσα σε ομίχλη αλλά και αρκετό κρύο.

Αρχικά, την Τετάρτη το πρωί επισκεφθήκαμε την γνωστή πλατεία της πόλης, την Marienplatz. Ένα από τα ωραιότερα αξιοθέατα ήταν το Δημαρχείο στο κέντρο της πλατείας. Περπατήσαμε στις γύρω περιοχές και στην περίφημη πλατεία. Εντυπωσιαστήκαμε από τα μεγαλοπρεπή και καλοσυντηρημένα κτήρια, καθώς και μια πανέμορφη καθολική εκκλησία με θαυμάσιες εικονογραφίες και άλλες ιδιαίτερες απεικονίσεις μεγάλων διαστάσεων. Παρατηρήσαμε ακόμα και δεκάδες εστιατόρια και διαπιστώσαμε ότι το Μόναχο είναι μία χαρακτηριστικά πυκνοκατοικημένη πόλη.

Κατά τη διάρκεια της εκδρομής επισκεφτήκαμε το μουσείο της BMW, όπου είδαμε σπάνια αυτοκίνητα, σύγχρονα αλλά και αντίκες, όπως και πολλούς κινητήρες. Επίσης,

επισκεφθήκαμε το Deutsches Museum, όπου υπήρχαν αεροπλάνα, κινητήρες και εξαρτήματα από τον Πρώτο και Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Εκτός από τα μουσεία, επισκεφτήκαμε το γήπεδο της ποδοσφαιρικής ομάδας Μπάγερν, όπου ψωνίσαμε μπλούζες και άλλα αναμνηστικά, ενώ είδαμε τα πλούσια τρόπαια του μεγάλου ευρωπαϊκού συλλόγου. Επίσης, γνωρίσαμε και τα δύο από τα τρία εμβληματικά Ανάκτορα του Βασιλιά Λουδοβίκου II, που είναι κτισμένα μέσα σε τοπία μοναδικής φυσικής ομορφιάς κοντά στις Βαυαρικές Άλπεις. Τα δυο παλάτια ήταν εντυπωσιακά, λόγω των διαστάσεων αλλά, κυρίως, λόγω της μορφής των δωματίων, που ήταν στολισμένα με κρυστάλλινους πολυελαίους και πολλά, χρυσά αντικείμενα που λαμπύριζαν στον ήλιο. Μάθαμε τέλος ενδιαφέροντα πράγματα γύρω από τον αινιγματικό βασιλιά Λουδοβίκο II, την ζωή και το έργο του.

Πήγαμε επίσης σε ένα πολύ ξεχωριστό και γραφικό χωριό, που ονομαζόταν Oberammergau, με εντυπωσιακές ξυλοκατασκευές και ζωγραφικές απεικονίσεις στους εξωτερικούς τοίχους των σπιτιών και των εστιατορίων. Στο χωριό αυτό παίξαμε ποδόσφαιρο και δοκιμάσαμε το πασίγνωστο Schnitzel, καθώς και άλλα παραδοσιακά πιάτα.

Την τελευταία μέρα επισκεφτήκαμε μια από τις τρεις πινακοθήκες και τη γλυπτοθήκη, όπου υπήρχαν ελληνικά και ρωμαϊκά γλυπτά.

Ο καιρός ήταν ηλιόλουστος, γεγονός που μας βοήθησε να απολαύσουμε το ταξίδι μας.

Συνολικά αυτή η εκδρομή ήταν μια μοναδική εμπειρία, διότι είδαμε πολλά αξιοθέατα και ιστορικά μνημεία. Απολαύσαμε την εντυπωσιακή φύση της Βαυαρίας και θαυμάσαμε την ξεχωριστή αρχιτεκτονική και τα επιβλητικά παλάτια του Λουδοβίκου. Δοκιμάσαμε τη γερμανική κουζίνα και είχαμε ελεύθερο χρόνο για ψώνια και βόλτες στους δρόμους και στις πλατείες του Μονάχου. Όλα αυτά, με την οργάνωση και τη συνεργασία των μαθητών και των συνοδών-καθηγητών μας.

Ιωάννης Καραδόντης, Α3

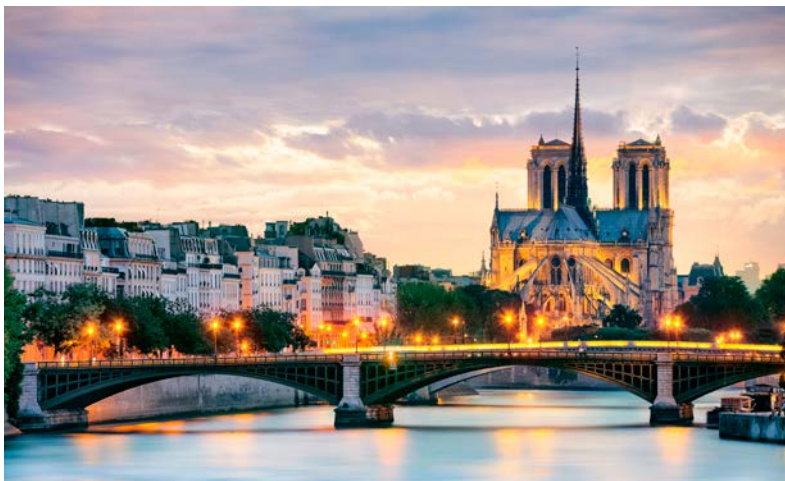
Συνοδοί-Καθηγητές: κ. Ντ. Αθανασοπούλου, κ. Β. Μητσεάς

► Όμιλος Γαλλικού Πολιτισμού

«Έλληνες που διέπρεψαν στην Γαλλία»

Οι μαθητές και οι μαθήτριες της Α' Λυκείου αναζήτησαν, ανακάλυψαν και έμαθαν για τη ζωή και το έργο επιφανών Ελλήνων, που με την προσωπικότητα και την προσφορά τους διέπρεψαν στην Γαλλία, αφήνοντας ανεξίτηλο το στίγμα του ελληνικού πνεύματος και αναδεικνύοντας τον «κοσμοπολιτισμό».

Μέσα από επισκέψεις στην Βιβλιοθήκη, τη μελέτη αρχείων, ηχητικών ντοκουμέντων, βίντεο και έρευνας, γνώρισαν επιστήμονες, ακαδημαϊκούς, συγγραφείς και καλλιτέχνες που ξεχώρισαν και ξεχωρίζουν με τον χαρακτήρα, το ήθος, τις γνώσεις και την επαγγελματική τους σταδιοδρο-

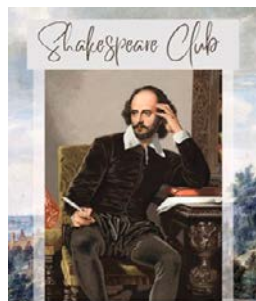

μία. Γνώρισαν Έλληνες που ταξίδεψαν πέρα από τα σύνορα της χώρας τους και κατέκτησαν μια χώρα που αγαπάει τους «φωτεινούς» ανθρώπους, την Γαλλία. Επιστέγασμα αυτής της αναζήτησης αποτέλεσε η εκπόνηση μιας ομαδοσυνεργατικής εργασίας. Οι μαθητές και οι μαθήτριες αντάλλαξαν ιδέ-

ες, ανέπτυξαν την δημιουργικότητά τους και παρουσίασαν την πορεία και το έργο ενός επιφανούς Έλληνα ή Ελληνίδας που οι ίδιοι επέλεξαν.

Υπεύθυνοι καθηγητές: κ. Ι. Γρίβας, κ. Μ. Κατσαούνη, κ. Κ. Κωνσταντινίδου, κ. Σ.- Ό. Φλίγκου.

► Όμιλος Shakespeare

An unparalleled experience, our trip to London with the Shakespeare club will never be forgotten. Varying from the historic and picturesque Strat-

ford Upon-Avon, Shakespeare's birthplace,

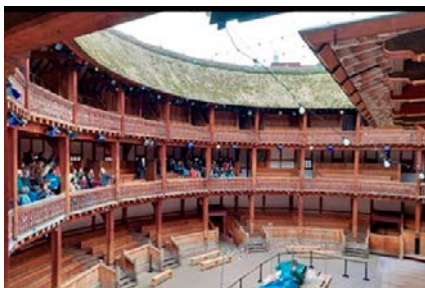
all the way to the atmospheric Globe, our destinations were carefully chosen by Ms. Laskari and Ms. Liatou, so as to visit all those sites that not only marked

William Shakespeare's life, but also the whole of English literature. At Stratford Upon-Avon, our school was kindly welcomed by the Royal Shakespeare Company. There, we worked with professionals from the theater industry to delve into Shakespeare's "Macbeth", and make our own amateur-yet exciting-interpretations of this wonderful play. Our trip

was also marked by an insightful tour to the third Globe, a reconstruction of the original theatre in which William Shakespeare saw his plays come to life.

However, we did not limit ourselves to Shakespeare's world, as our first night in London was filled with brilliant music and acting performances, by joining the audience in the breathtaking musical "Les Misérables." Throughout the London experience, students got to learn from one another, as they presented on parts

of our trip, with topics such as the plot of "Macbeth" and "Les Misérables", Stratford, Piccadilly Circus, Kensington Gardens, or even Westfield

Mall. Full of art, knowledge, excitement, surprises, and laughs, the Shakespeare club trip to London left an amazing imprint on all of our hearts.

We would also like to thank Ms. Anagnostou, Mr. Kesaris and Mr. Tsiligiannis.

Ευγενία Αντωνοπούλου, Α1

Όμιλος Νεανικής Επιχειρηματικότητας

Η ιδέα μας

Κάθε χρόνο, 92 εκατομμύρια τόνοι απούλητων και αφόρετων ρούχων καίγονται ή θάβονται σε χωματερές, ενώ ταυτόχρονα, ο αριθμός των παραγόμενων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων αυξάνεται λόγω του φαινομένου της γρήγορης μόδας. Η ελλιπής πληροφόρηση και η έλλειψη επαρκών πρωτοβουλιών για την καταπολέμηση αυτού του φαινομένου, οδήγησε τα μέλη της ομάδας μας στην προσπάθεια εύρεσης μίας λύσης.

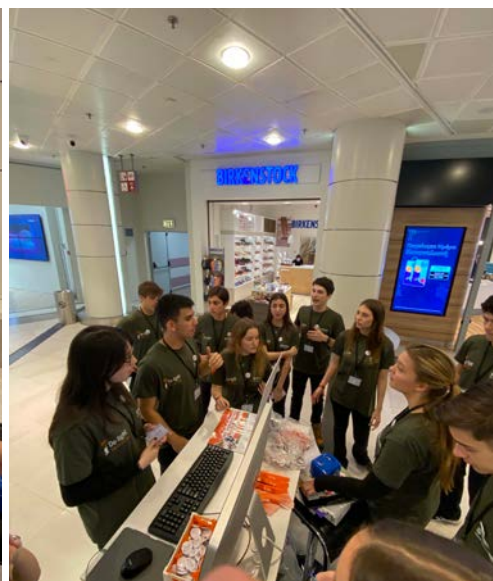
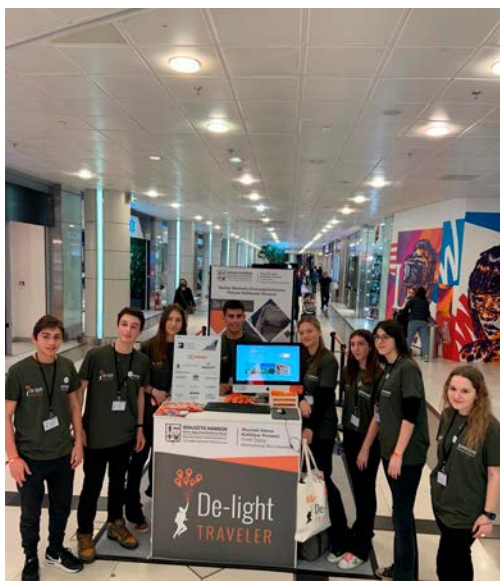
Αφού μελετήσαμε σε βάθος τόσο την λειτουργία των αγορών των αερομεταφορών όσο και των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και το ρυπογόνο αποτύπωμά τους, με την βοήθεια στρατηγικών συνεργατών και μεγάλων ονομάτων της αγοράς, καταφέραμε να στήσουμε μία επιχείρηση που επιδιώκει την βιωσιμότητα τόσο στην ένδυση όσο και στο ταξίδι. Στοχεύουμε στη δημιουργία μιας νέας κουλτούρας ταξιδιώτη που αντιλαμβάνεται ότι το βάρος των αποσκευών του ισοδυναμεί σε εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και ότι η λύση στην γρήγορη μόδα είναι η ανακύκλωση, η επαναχρησιμοποίηση και η ελαχιστοποίηση της αποτέφρωσης και της υγειονομικής ταφής.

Η De-Light Traveler (www.dltraveler.com) είναι μια πλατφόρμα που επιτρέπει στους ταξιδιώτες να ταξιδεύουν

Για 16^η συνεχόμενη χρονιά, λειτουργήσει ο Όμιλος Νεανικής Επιχειρηματικότητας του Λυκείου Κολlegίου Ψυχικού, στηρίζοντας και προωθώντας τις αξίες του επιχειρείν και της καινοτομίας. Το σχολικό έτος 2022-2023, συμμετείχαν 45 μαθητές και μαθήτριες του Γενικού Λυκείου και του IB. Ο Όμιλος έλαβε μέρος σε δύο διαγωνισμούς του Σωματείου Επιχειρηματικότητας Νέων με την καινοτόμο πλατφόρμα «De-light Traveler» στους οποίους κατέκτησε σημαντικές διακρίσεις:

- Διαγωνισμός «Καλύτερη Μαθητική Εικονική Επιχείρηση 2023»: Βραβείο Κοινού (Public Choice Award)
- Διαγωνισμός Κοινωνικής Καινοτομίας (Social Innovation Relay): 2^η θέση.

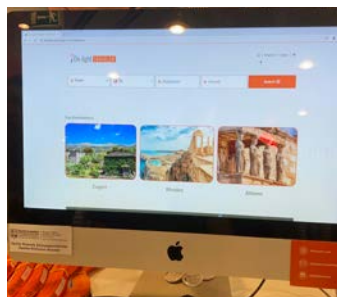

μόνο με μια χειραποσκευή των 8 κιλών, απολαμβάνοντας το προνόμιο της χαμηλότερης τιμής του αεροπορικού εισιτηρίου. Οι ταξιδιώτες, μέσω της πλατφόρμας μας, θα μπορούν να νοικιάσουν ρούχα και εξοπλισμό για θεματικό τουρισμό ή αθλητισμό από τον προορισμό τους και να τα βρουν στο δωμάτιο του ξενοδοχείου τους. Οι εταιρείες ρουχισμού και εξοπλισμού θα έχουν ήδη καταχωρήσει στην πλατφόρμα τα αποθέματά τους τα οποία έχουν μείνει στις αποθήκες απούλητα, λόγω του φαινομένου της γρήγορης μόδας ή λόγω πλεονάσματος παραγωγής, μετά την περίοδο των εκπτώσεων.

Η υπηρεσία αυτή είναι επαναστατική, καινοτόμα και πρωτοπόρος, καθώς προσπαθούμε να αλλάξουμε τον τρόπο σκέψης των ανθρώπων απέναντι στο ταξίδι για έναν πιο βιώσιμο κόσμο. Κύριος στόχος μας, είναι να προσφέρουμε λύση στα προαναφερόμενα προβλήματα, συστήνοντας συγχρόνως τα οφέλη της κυκλικής οικονομίας για όλους τους συμμετέχοντες στην εφοδιαστική αλυσίδα.

Με το De-light Traveler, συμβάλλουμε στη μείωση του κόστους του ταξιδιού, καθώς ο ταξιδιώτης, με το πάτημα ενός κουμπιού, μπορεί να νοικιάσει ρούχα 5 φορές φθηνότερα από την τιμή της βαλίτσας ή το υπέρβαρο αυτής. Έτσι, οι νεαροί ταξιδιώτες, που συνήθως δεν έχουν μεγάλη οικονομική ευχέρεια, όπως και τα άτομα με ειδικές ανάγκες, μπορούν να ταξιδεύουν πλέον πιο ανεξάρτητα, και με μικρότερο βάρος.

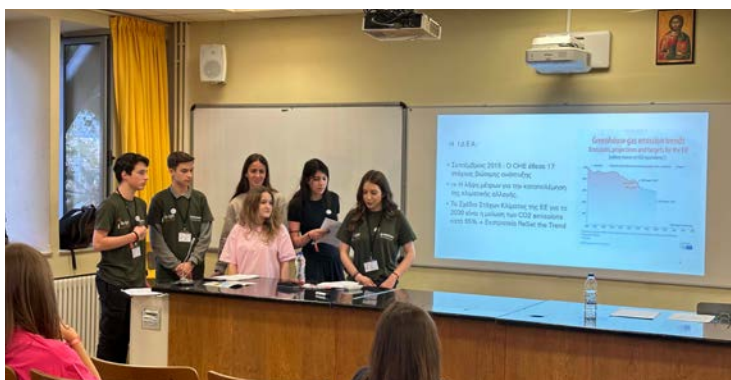
Παράλληλα, οι αεροπορικές κερδίζουν από την μείωση βάρους στο αμπάρι του αεροσκάφους και από την εξοικονόμηση καυσίμων. Οι εταιρίες εξοπλισμού και ρουχισμού υπερκαλύπτουν το κόστος παραγωγής των προϊό-

των «προς καταστροφή», ενώ προωθούνται στην τουριστική αγορά. Επίσης, με τις δύο βιομηχανίες να ευθύνονται για το 15% των ετήσιων εκπομπών CO₂, μέσω της πλατφόρμας, οι επιχειρήσεις μειώνουν τον περιβαλλοντικό τους αντίκτυπο, και προωθούν την οικολογική στάση τους.

Το demo version της πλατφόρμας μας παρουσιάστηκε στην Εμπορική Έκθεση Επιχειρηματικότητας της Αθήνας στο The Mall Athens, στις 17 Μαρτίου του 2023. Παρουσιάστηκε επίσης, σε ειδική εκδήλωση στο Πανηγύρι του Σχολείου μας, που πραγματοποιήθηκε για τα 15+1 χρόνια του Ομίλου. Στον διαγωνισμό Κοινωνικής Καινοτομίας του ΣΕΝ/JA Greece, το επιχειρηματικό πλάνο της De-light traveler αξιολογήθηκε ως ένα από τα 10 καλύτερα ανάμεσα σε 92 μαθητικές εταιρείες, δίνοντάς μας το εισιτήριο για τον πανελλήνιο τελικό. Η ομάδα εκπροσωπήθηκε από τους μαθητές της Α' Λυκείου Ιωάννα Δρακοπούλου, Γιώργο Παρθένη, Νικόλα Χριστόπουλο και Γιάννη Κατσούλη και κατέκτησε την 2^η θέση. Ταυτόχρονα, στον διαγωνισμό «Καλύτερη Μαθητική Εικονική Επιχείρηση 2023» μας απονεμήθηκε το βραβείο του κοινού, με τον κόσμο να αναγνωρίζει την αξία της ιδέας μας και να μας στηρίζει στην μάχη μας κατά της κλιματικής αλλαγής.

Σε αυτό το σημείο θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους καθηγητές μας, κ. Ελένη Μαρκοπούλου, κ. Θάνο Καραμήτσα και κ. Παναγιώτη Στατήρη, όπως και τον Σύμβουλό μας κ. Γιώργο Ηγουμενάκη για την αμέριστη στήριξη και βοήθειά τους, το ΣΕΝ/JA Greece που μας έδωσε την ευκαιρία να προβάλλουμε την επιχείρησή μας στις διοργανώσεις του και φυσικά το Σχολείο μας, που αγκάλιασε την ιδέα και μας συμπαράσταθη στο δύσκολο έργο μας.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Ιδέα - Δραματουργική επεξεργασία:

Χρήστος Γαλίτης

Σκηνοθεσία:

Χρήστος Γαλίτης - Βασιλική Καρκαντζού

Σκηνογραφία / Κοστούμια:

Χρήστος Γαλίτης - Βασιλική Καρκαντζού

Μουσική επιμέλεια:

Χρήστος Γαλίτης

Κονσόλα ήχου- τεχνική υποστήριξη:

Γιάννης Βερώνης

Σχεδιασμός αφίσας:

Μιχάλης Κύρκος

Φωτογραφίες/ Δημιουργικό:

Μιχάλης Κύρκος

Πρόγραμμα:

Βασιλική Καρκαντζού

Οι μαθητές/τριες τραγουδούν το *Ταξίδι* του Μάνου Χατζηδάκι, σε στίχους Νίκου Γκάτσου και το *Ανεμολόγιο* του Θάνου Μικρούτσικου, σε στίχους Κώστα Τριπολίτη.

Ματαρόα

Η ονειρική έξοδος και η επιστροφή στην πατρίδα

Η Η παράσταση του Δραματικού Ομίλου Κολλεγίου Ψυχικού με τίτλο «*Ματαρόα. Η ονειρική έξοδος και η επιστροφή στην πατρίδα*» εντάσσεται στο μεγάλο αφιέρωμα που κάνει φέτος το Κολλέγιο Αθηνών στους Έλληνες της Διασποράς. Στο πρώτο μέρος της παράστασης αναβιώνουν σε θεατρικούς διαλόγους - μέσα από τις γραπτές μαρτυρίες των ίδιων των πρωταγωνιστών - οι ανησυχίες και η ανασφάλεια των νεαρών (αγοριών και κοριτσιών) που μετανάστευσαν στη Γαλλία το 1945, με το πλοίο *Ματαρόα*, ύστερα από τη μεσολάβηση του

Α΄ ΜΕΡΟΣ

Φαίδρα Βαλέττα, Ηλέκτρα Βωβού,
Αντώνης Γαϊτάνης, Ορφέας Ζαννής,
Μαρίνα Κατσαμπά, Δημήτρης Κωνσταντινίδης,
Όλγα Λιβεριού, Αριστομένης-Παύλος Παντελό-
πουλος, Θεοδώρα Παπαγεωργίου,
Λαμπρινή Παπαχριστοδούλου, Νίκη Πασσά,
Λένα Παχινιώτη.

Β΄ ΜΕΡΟΣ

(Κατά σειρά εμφανίσεως)

Λύσανδρος:
Ορφέας Ζαννής

Αγαθίας:
Όλγα Λιβεριού

Πύρρος:
Θεοδώρα Παπαγεωργίου

Κλείτος:
Λένα Παχινιώτη

Φιλάρετος:
Μαρίνα Κατσαμπά

Ελπήνορας:
Αριστομένης- Παύλος Παντελόπουλος

Οδυσσέας:
Φαίδρα Βαλέττα

Νεφέλη:
Λαμπρινή Παπαχριστοδούλου

Ευάνδρος:
Νίκη Πασσά

Κλειώ:
Μαρίνα Κατσαμπά

Κορίτσι, Φωτογράφος, Σερβιτόρος:
Θεανώ Βλάχου

Κίρκη:
Ηλέκτρα Βωβού

Νικίας:
Δημήτρης Κωνσταντινίδης

Διπλωμάτης:
Αντώνης Γαϊτάνης

τότε Φιλέλληνα και Διευθυντή του Γαλ-
λικού Ινστιτούτου Αθηνών, Οκτάβ Μερ-
λιέ. Η παράσταση πλαισιώνεται με απο-
σπάσματα από το θεατρικό έργο του
Ιάκωβου Καμπανέλλη «Οδυσσέα γύρι-
σε σπίτι», το οποίο μας δείχνει αλλη-
γορικά τόσο το πώς ένιωθαν αυτοί που
έφυγαν, όσο και το πώς τους αντιμετώ-
πιζαν οι άλλοι. Παράλληλα, η προβολή

φωτογραφικού υλικού συμπληρώνει το
συναισθηματικά φορτισμένο κλίμα της
ιδιαίτερης εκείνης ιστορικής εποχής.

**Οι Έλληνες της διασποράς δεν εί-
ναι... λιγότερο Έλληνες**

Η θλίψη που γεννά ο χωρισμός από την
πατρίδα της γλώσσας, των προγόνων
και των παραδόσεών τους μεταμορφώ-

Η θλίψη που γεννά ο χωρισμός από την πατρίδα της γλώσσας, των προγόνων και των παραδόσεών τους μεταμορφώθηκε, για τους Έλληνες υποτρόφους που ταξίδεψαν με το «Ματαρόα» στη Γαλλία το 1945, σε υψηλή πνευματική και καλλιτεχνική δημιουργία, αλλά και δημιουργία ακατάλυτων δεσμών με τον «εθνικό κορμό» της Ελλάδας.

μενε άσβεστος ο πόθος της επιστροφής, εκεί που ενυπήρχε η νοσταλγία για την πατρίκη γη, εκεί, λοιπόν, οι άνθρωποι αυτοί ξεχώρισαν για την προσφορά τους και αναδείχθηκαν σε πνευματικές και καλλιτεχνικές προσωπικότητες που τιμούν την Ελλάδα. Η κοσμοπολίτικη, συνάμα όμως και ελληνική ταυτότητά τους, με σημείο αναφοράς τη δημιουργικότητα και τους «ανοιχτούς ορίζοντες», άφησε ανεξίτηλο το στίγμα της στον εικοστό αιώνα.

Σε εκείνους λοιπόν τους Έλληνες, όπως και σε όλους τους Έλληνες της διασποράς, αφιερώνουμε την παράστασή μας, ως ελάχιστο φόρο τιμής, γιατί αποτέλεσαν και συνεχίζουν να αποτελούν μια διαρκή δεξαμενή πόρων, τους οποίους διοχετεύουν στη χώρα με ποικίλους τρόπους – διανοήση, τεχνογνωσία, φιλανθρωπία, επενδύσεις, πολιτική υποστήριξη σε εθνικά θέματα και γενικά ανθρώπινο δυναμικό, που διαπρέπει σε πλείστες

θηκε για τους Έλληνες υποτρόφους που ταξίδεψαν με το «Ματαρόα» στη Γαλλία το 1945, σε υψηλή πνευματική και καλλιτεχνική δημιουργία, αλλά και δημιουργία ακατάλυτων δεσμών με τον «εθνικό κορμό» της Ελλάδας.

Σε εκείνην την κοινότητα της διασποράς, στην οποία η ελληνική γλώσσα και η ελληνική ιστορία αποτέλεσαν βασικό στοιχείο ταυτότητας, εκεί που κυριαρχούσε η γνήσια πατριωτική αγάπη και παρέ-

Ματαρόα: Το πλοίο-σύμβολο μιας γενιάς, που έφυγε από τον Πειραιά τον Δεκέμβρη του 1945: πίσω τους άφηναν μια χώρα ερειπωμένη, ζωές σακατεμένες, όνειρα τραυματισμένα. Μπροστά τους ανοιγόταν ένα μέλλον που προς στιγμήν είχε μονάχα ένα όνομα: ξενιτιά...

εκφάνσεις του κοινωνικού βίου. Όπως είπε και ο Ντίκος Βυζάντιος: «Ναι, έχει δίκιο ο Καστοριάδης όταν λέει ότι το πλοίο πάνω στο οποίο βρεθήκαμε – κάπου διακόσιοι από μας– τον Δεκέμβριο του 1945 είναι ένα ιστορικό γεγονός της σύγχρονης Ελλάδας, γιατί τότε, όλοι μαζί, ενώσαμε την πνοή μας, τη φλόγα μας, τη μνήμη της πατρίδας μας με τη Γαλλία και γιατί ήμασταν παρόντες ως Έλληνες για να συντελέσουμε στην ίδρυση του μεταπολεμικού κόσμου, μέσα σε όλο τον αναβρασμό και την πολυπλοκότητα που τον χαρακτήριζε».

ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ δεν είναι μόνο οι σπουδαίοι άνθρωποι που μαθαίνουμε στο μάθημα της ιστορίας. Μπορεί να είναι και άνθρωποι της καθημερινότητας, νέοι που αναζητούν έναν καλύτερο κόσμο και μια καλύτερη εκπαίδευση σε μια άλλη χώρα. Πολλοί μαθητές του σχολείου μας επιθυμούν να σπουδάσουν στο εξωτερικό, ακριβώς όπως οι φοιτητές/τριες που επιβίβαστηκαν στο ΜΑΤΑΡΟΑ. Άλλοι, πάλι, έχουν συγγενείς στο εξωτερικό. Εμείς, οι νεαροί συντελεστές της παράστασης, μόλις αντιληφθήκαμε ότι στο μέλλον μπορεί να ταυτιστούμε με τους χαρακτήρες που ερμηνεύουμε, αγκαλιάσαμε το κείμενο και καταβάλαμε υπεράνθρωπες προσπάθειες για να μεταδώσουμε το πάθος και τις ανησυχίες μας στους θεατές. Ο υπέροχος συνδυασμός μαρτυριών και δράματος με τα σκηνικά και τα εφέ που χρησιμοποιούνται στην παράστασή μας, είναι αυτά που τελικά προκαλούν τη συγκίνηση του κοινού και καθιστούν τη συγκεκριμένη παράσταση ιδιαίτερα επιτυχημένη. Χαίρομαι που μας δόθηκε η ευκαιρία να φωτίσουμε μια πτυχή της ελληνικής ιστορίας που είναι άγνωστη σε πολλούς. Το θέατρο, εξάλλου, όπως μας υπενθυμίζουν αδιάκοπα οι θεατρολόγοι/εμπυχωτές μας είχε, έχει και θα έχει πάντα παιδευτικό χαρακτήρα.

Φαίδρα Βαλέττα

Η ΦΕΤΙΝΗ ΧΡΟΝΙΑ με τον Δραματικό Όμιλο ήταν πραγματικά υπέροχη και επιφύλασσε εκπλήξεις. Αποχαιρέτησαμε κάποια από τα περσινά μέλη, υποδεχθήκαμε νέα μέλη και ανεβάσαμε ένα εντελώς διαφορετικό έργο. Όλοι όμως δεθήκαμε μεταξύ μας και μοιραστήκα-

με όμορφες στιγμές, περνώντας ατελείωτες ώρες στις πρόβες στο Θέατρο του σχολείου. Συζητήσαμε, εκνευριστήκαμε, συγκινηθήκαμε, γελάσαμε και με την καθοδήγηση του κ. Γαλίτη και της κ. Καρκαντζού αντιμετωπίσαμε τις δυσκολίες και καταφέραμε να δώσουμε τον καλύτερο εαυτό μας στην παράσταση. Εύχομαι η συνεργασία μας αυτή να παραμείνει η ίδια και του χρόνου και να επανέλθουμε ακόμη καλύτεροι.

Ηλέκτρα Βωβού

Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΟΥ να ενταχθώ στη Θεατρική Ομάδα του σχολείου είναι κάτι που με χαροποίησε ιδιαίτερα. Η γνωριμία με όλους τους συντελεστές της Ομάδας- μικρούς και μεγάλους- με έκανε να συνειδητοποιήσω πως όλοι μας θα αποτελούσαμε μια ομάδα ικανή για επιτυχίες, και το κυριότερο μια ευχάριστη παρέα. Η παράστασή μας ήταν αναμφισβήτητη και αυτή μια επιτυχία! Όποιον θεατή ρωτήσετε που την παρακολούθησε, θα σας πει το ίδιο. Αυτό δεν είναι τυχαίο. Εάν μια ομάδα αποτελείται από άτομα που έχουν μεράκι και που ενδιαφέρονται γι' αυτό με το οποίο ασχολούνται, το αποτέλεσμα δεν μπορεί παρά να είναι θετικό. Το καλύτερο κομμάτι, όμως, είναι πως τις αξέχαστες στιγμές μπορούμε να τις κρατήσουμε μόνο για τον εαυτό μας. Το κοινό μπορεί να δει την παράσταση. Αυτό που δεν μπορεί να δει είναι τα γέλια που κάναμε, αλλά και τον κόπο ή τα άγχη που γεμίσαμε τις πρόβες για την παράσταση αυτή. Σίγουρα, όμως, αυτά δεν θα τα ξεχάσουμε εμείς, καθώς ήταν στιγμές στις οποίες διασκεδάσαμε αφάνταστα τη χρονιά αυτή.

Μαρίνα Κατσαμπά

Εκπαιδευτικές Επισκέψεις

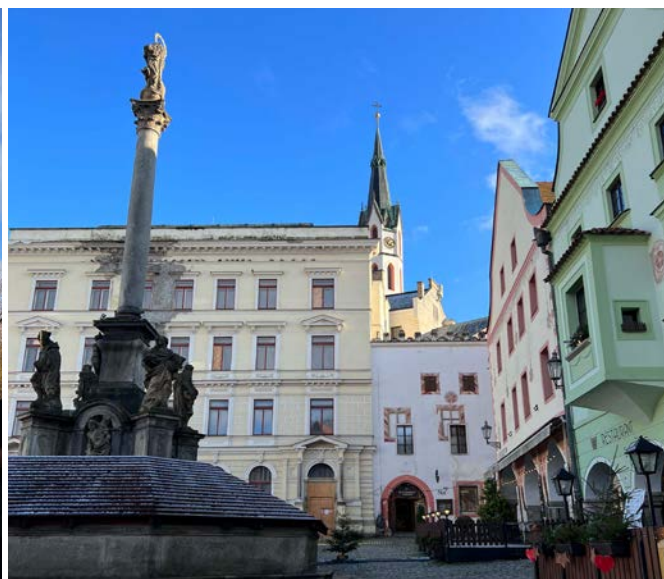

ΠΕΝΘΗΜΕΡΗ ΕΚΔΡΟΜΗ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Η φετινή πενήμερη εκδρομή του Λυκείου Κολλεγίου Ψυχικού, μετά από τρία χρόνια περιοριστικών μέτρων, πραγματοποιήθηκε από τις 5 έως τις 9 Δεκεμβρίου στην Πράγα. Στην εκδρομή συμμετείχε η πλειονότητα των μαθητών της Γ' Λυκείου και οι καθηγητές-συνοδοί, κ.

Αθ. Παναγιωτόπουλος (Αναπληρωτής Διευθυντής Λυκείου), κ. Β. Δημόπουλος, κ. Αθ. Καραμήτσας, κ. Δ. Κοντοσταυλάκη, κ. Μ. Λιάτου, κ. Ειρ. Μπαλαδάκη, κ. Αικ. Νικολάου, κ. Γ. Νικολουδάκης και κ. Έλ. Σκαβέντζου.

Τη Δευτέρα, 5 Δεκεμβρίου, μετά την άφιξή μας, σπεύ-

σαμε να περιηγηθούμε την παλαιά πόλη της Πράγας. Αφού ευχαριστηθήκαμε τα τοπικά εδέσματα στην πλατεία της, ξεκινήσαμε μία ξενάγηση στους ιστορικούς της δρόμους και είδαμε το σούρουπο πάνω από τον ποταμό Μολδάβα.

Την Τρίτη, 6 Δεκεμβρίου, ξεκινήσαμε το πρωί για την πρώτη μας εξόρμηση, στο Český Krumlov, μία από τις πιο ιστορικές πόλεις της Νότιας Βοημίας. Επισκεφθήκαμε το κάστρο που δεσπόζει πάνω από τον Μολδάβα από τον 13^ο αιώνα και γευματίσαμε στην κεντρική πλατεία απολαμβάνοντας παραδοσιακά τσεχικά πιάτα.

Την Τετάρτη, 7 Δεκεμβρίου αναχωρήσαμε για την εκδρομή μας στο Karlovy Vary, τη δημοφιλέστερη λουτρόπολη της Τσεχίας. Το κινηματογραφικό τοπίο της πόλης, σε συνδυασμό με τον χιονιά της προηγούμενης μέρας, μάς γέμισαν με μοναδικές εικόνες. Επιστρέφοντας στην Πράγα το ίδιο βράδυ παρακολουθήσαμε μία παράσταση στο Μαύρο Θέατρο και περιηγηθήκαμε τα σοκάκια της πόλης.

Την Πέμπτη, 8 Δεκεμβρίου, γνωρίσαμε ακόμη καλύτερα την Πράγα. Το πρωινό πρόγραμμα περιελάμβανε ξενάγηση στην καστρόπολη της Πράγας. Εκεί ενημερωθήκαμε για τη μακραίωνη ιστορία της και επισκεφθήκαμε τον καθολικό καθεδρικό ναό του Αγίου

Βίτου και την πασίγνωστη γέφυρα του Καρόλου. Το μεσημέρι της ίδιας μέρας επισκεφθήκαμε τη Βιβλιοθήκη του Klementinum, ζωντανό παράδειγμα της εποχής του μπαρόκ και στη συνέχεια ανεβήκαμε στον αστρονομικό πύργο της, όπου θαυμάσαμε το πανόραμα της πόλης.

Την Παρασκευή, 9 Δεκεμβρίου αναχωρήσαμε για την πόλη Πίλσεν της δυτικής Βοημίας, παγκοσμίως γνωστή για την παραγωγή της μπύρας Πίλσενερ. Στη συνέχεια μεταβήκαμε στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Βοημίας που ιδρύθηκε το 1348 από τον βασιλιά Κάρολο IV. Πληροφορηθήκαμε για τις σπουδές στα τμήματα Ιατρικής και Εφαρμοσμένης Επιστή-

μης του Πανεπιστημίου. Η μέρα μας συνεχίστηκε με μία βόλτα στην πόλη και αργά το απόγευμα ξεκινήσαμε το ταξίδι της επιστροφής.

Η εκδρομή μας στην Τσεχία άφησε ανεξίτηλο το σημάδι της στη μνήμη όλων μας. Οι βόλτες, τα βράδια στο ξενοδοχείο αλλά και κάθε γωνιά αυτής της πόλης θα μείνουν χαραγμένες στο μυαλό μας ως στιγμές χαράς και αγάπης. Μια εκδρομή που μας έφερε όλους πιο κοντά, λίγο πριν να πάρει ο καθένας τον δρόμο του. Μια εβδομάδα, μια ανάμνηση, μια πόλη στην οποία, όποτε θα επιστρέφουμε, θα αναπολούμε την τελευταία μας χρονιά στο Σχολείο.

Γιάννης Υφαντής, Γ4

ΜΕ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΚΟΛΩΝΙΑΣ

2 – 6 Μαΐου 2023

Εχει διατυπωθεί πολλές φορές ότι αυτό που δίνει νόημα στη σχολική ζωή μας δεν είναι μόνο η εκπαίδευσή μας, η αγωγή μας και οι κατά καιρούς ακαδημαϊκές μας επιλογές, αλλά και οι σχέσεις μας με τους ανθρώπους του σχολικού περιβάλλοντος, τα συναισθήματα που μας ενώνουν μαζί τους και οι εμπειρίες που αποκομίζουμε από τα κοινά «ταξίδια» μας.

Το Κολλέγιο, εδώ και δεκαετίες, επενδύει μεταξύ άλλων, στους σημαντικούς αυτούς πυλώνες και ικανοποιείται ιδιαίτερα, όταν από τέτοιες συλλογικές και εξωστρεφείς δράσεις αναδεικνύεται το πνεύμα των αξιών που προσδοκάμε να μεταλαμπαδεύσουμε για να δομήσουν πάνω του τη ζωή τους οι μαθητές μας, ως μελλοντικοί ενεργοί πολίτες αυτής της χώρας.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η φετινή μας Εξόρμηση, που εντάσσεται στη μελέτη του Ελληνισμού της Διασποράς, πραγματοποιήθηκε το διάστημα από 2 έως 6 Μαΐου 2023 στη Γερμανία, με κέντρο την πόλη της Κολωνίας. Όπως πάντα, επικεντρώθηκε σταθερά σε εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς στόχους συναισθηματικής και επιστημονικής αξίας.

Έτσι, έχοντας ως κυρίαρχο το συναίσθημα της ευ-

χάριστης προσμονής μιας έντονης εμπειρίας, ξεκινήσαμε την περιδιάβασή μας στο κρατίδιο της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας.

Η επίσκεψή μας στο ελληνικό σχολείο της Κολωνίας ήταν μία εμπειρία μοναδική, καθώς έδωσε την ευκαιρία σε εμάς και τους μαθητές μας να βιώσουμε εκ του σύνεγγυς τις κοπιώδεις προσπάθειες του ξενιτεμένου ελληνισμού για μόρφωση και πνευματική προκοπή.

Οι επισκέψεις μας στις ελληνικές κοινότητες του Άαχεν, στις ελληνικές ορθόδοξες ενορίες του Άαχεν και της Κολωνίας, στο ελληνικό προξενείο του Ντίσελντορφ, όπου είχαμε τη χαρά και την τιμή να γνωρίσουμε κατ' ιδίαν τον Έλληνα πρόξενο κ. Κοϊνη, που ήταν και απόφοιτος του σχολείου μας, στον τάφο της Ελληνίδας πριγκίπισσας Θεοφανούς, αποδείχθηκαν μία συναρπαστική εμπειρία, η οποία κατά τις δηλώσεις όλων ξεπέρασε και τις μεγαλύτερες προσδοκίες μας.

Γεμίσαμε με όμορφες εικόνες, διευρύναμε τις γνώσεις μας από τις επισκέψεις μας σε χώρους μεγάλης ιστορικής σημασίας, γνωρίσαμε φιλόξενους και ευγενικούς συμπατριώτες μας της Διασποράς και απολαύσαμε τις περιηγήσεις μας σε μουσεία και πόλεις μεσαι-

ωνικές και σύγχρονες, όπως το Άαχεν, η Κολωνία, το Ντίσελντορφ, η Φρανκφούρτη και το Μάαστριχτ της γειτονικής Ολλανδίας.

Νιώσαμε όλοι χαρούμενοι, δυνατοί και ευλογημένοι που έχουμε το προνόμιο να μαθαίνουμε και να βαθαίνουμε τις οπτικές μας μέσα από τις νέες μας πολυποίκιλες παραστάσεις.

Παράλληλα, η ανεκτίμητη αλληλεπίδραση σε ένα κοινό απαιτητικό ταξίδι έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην οικοδόμηση ειλικρινών σχέσεων και στην εκτίμηση της πληρότητας που δίνει στη ζωή η κοινή εμπειρία και η ειλικρινής συμπόρευση.

Γίναμε όλοι μας πιο πλούσιοι συναισθηματικά και ψυχικά. Γελάσαμε, συγκινηθήκαμε, τραγουδήσαμε, χαρήκαμε από κοινού, θυμηθήκαμε και μοιραστήκαμε εμπειρίες αξέχαστες από το παρελθόν των κοινών μας εξορμήσεων.

Οφείλω να ευχαριστήσω θερμά τους συναδέλφους συνοδοιπόρους στον όμιλο, κ. Χ. Ζήκο και κ. Ν. Τζανακάκη, την εκπρόσωπο της Διεύθυνσης κ. Α. Αναγνώστου και τη συνοδό-καθηγήτρια, κ. Α. Γιαλελή.

Εις το επανιδείν!

Αλέξανδρος Σπύρογλου (Υπεύθυνος Εξόρμησης)

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Ημέρα Πρώτη (Τρίτη 2 Μαΐου)

Ημέρα που περιμέναμε από την αρχή της χρονιάς είχε επιτέλους φτάσει. Αναχωρήσαμε από την Αθήνα στις 6:20 και μέσω Μονάχου φτάσαμε στις 12:15 στην Κολωνία. Πρώτη μας στάση η ελληνική κοινότητα του Άαχεν. Εκεί ο υπεύθυνος μας μίλησε για τους Έλληνες στο Άαχεν, τις επαγγελματικές τους ευκαιρίες, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους η ελληνική κοινότητα τους βοηθά. Στις 3:15 επισκεφθήκαμε την ελληνική ενορία, όπου ο εφημέριος μας μίλησε για την ορθόδοξη εκκλησία της Γερμανίας αλλά και τη ζωή των ορθοδόξων Ελλήνων στην ενορία του. Στη συνέχεια, μετά την εγκατάστασή μας στο ξενοδοχείο, είχαμε μια πρώτη περιήγηση στο ιστορικό κέντρο του Άαχεν, όπου δοκιμάσαμε τοπικές γεύσεις στο δείπνο μας. Στις 10:30 η επιστροφή μας στο ξενοδοχείο έμοιαζε λυτρωτική μετά την τόσο κουραστική αλλά πλούσια σε εικόνες και εμπειρίες πρώτη μας μέρα.

Ημέρα Δεύτερη

(Τετάρτη 3 Μαΐου)

Εκινήσαμε στις 10:00 από το ξενοδοχείο μας για τον πρώτο μας προορισμό: το ελληνικό προξενείο στην πόλη του Ντίσελντορφ. Ο Πρόξενος, απόφοιτος του σχολείου μας, μίλησε για τις υπηρεσίες που προσφέρει το προξενείο στους Έλληνες της ευρύτερης περιοχής αλλά και γενικότερα για τον ρόλο των προξενείων σε όλον τον κόσμο, την αποστολή και τη ζωή ενός Πρόξενου. Μετά από ελεύθερη περιήγηση στην πόλη του Ντίσελντορφ, στις 16:30 αναχωρήσαμε για το ιστορικό κέντρο της Κολωνίας. Στις 17:50 επισκεφθήκαμε τον εντυπωσιακό Καθεδρικό ναό της Κολωνίας, το τρίτο ψηλότερο κτήριο του κόσμου με τα εξάισια βιτρό. Ακολούθησε ένα ελεύθερο δωρο, στο κέντρο της Κολωνίας, όπου είχαμε την ευκαιρία να δειπνήσουμε.

Ημέρα Τρίτη

(Πέμπτη 4 Μαΐου)

Τη μέρα αυτή, στις 10:00 ξεκινήσαμε για το ελληνικό Γυμνάσιο-Λύκειο της Κολωνίας. Γνωρίζαμε ήδη από τη συζήτησή μας με τον Πρόξενο τις ιδιαίτερες συνθήκες που βιώνουν οι μαθητές του σχολείου. Όντως ήταν πολύ διαφορετικό από το σχολείο μας. Ο χώρος ήταν σχετικά μικρός, γεγονός που δικαιολογείται από τους λίγους μαθητές που φοιτούν (περίπου 40). Μάθαμε κάποιες γενικές πληροφορίες για τον τρόπο λειτουργίας του σχολείου και τη σχολική καθημερινότητα των παιδιών. Τα παιδιά ήταν πολύ φιλικά και μας έκαναν να νιώθουμε ευπρόσδεκτοι. Μετά συγκεντρωθήκαμε όλοι μαζί στην αυλή του σχολείου, για να παρακολουθήσουμε μια εκδήλωση για τον ρατσισμό. Η επίσκεψή μας στο ελληνικό σχολείο αποτέλεσε μία πρωτόγνωρη εμπειρία και μία ευκαιρία να γνωρίσουμε Έλληνες του εξωτερικού. Στη συνέχεια, επισκεφτήκαμε την ελληνική ορθόδοξη εκκλησία της Κολωνίας (Alt St. Heribert), όπου ο εφημέριος της εκκλησίας μάς μίλησε για την ιστορία της και τη ζωή των Ελλήνων Ορθόδοξων της πόλης. Τελευταίος προορισμός μας ήταν το Μουσείο Σοκολάτας, στο οποίο παρακολουθήσαμε αναλυτικά τον τρόπο παραγωγής της.

Ημέρα Τέταρτη (Παρασκευή 5 Μαΐου)

Την τέταρτη μέρα μας στη Γερμανία, επισκεφθήκαμε τον Καθεδρικό Ναό του Άαχεν. Μπροστά από μια μικρογραφία του ναού στην είσοδο, οι συνοδοί-καθηγητές μάς ανέφεραν τη σειρά κατασκευής των πτερύγων του ναού και την ιστορία του, καθώς αποτελούσε το κέντρο του ανακτόρου του Καρλομάγνου και της αυτοκρατορίας των Φράγκων. Εισερχόμενοι στο εσωτερικό του, διαπιστώσαμε ότι η διακόσμηση και οι τοιχογραφίες του ήταν εκθαμβωτικές. Επόμενος προορισμός μας, η ολλανδική πόλη του Μάαστριχτ. Παρά το ψιλόβροχο, περιηγηθήκαμε για λίγο την πόλη, μέχρι να φτάσουμε σε έναν επιβλητικό ναό που έχει μετατραπεί σε ένα βιβλιοπωλείο-αξιοθέατο (Boekhandel Dominicanen) και έναν χαρακτηριστικό νερόμυλο της πόλης. Το Μάαστριχτ μας εντυπωσίασε με την αρχιτεκτονική του και τους πολλούς ποδηλάτες.

Ημέρα Πέμπτη (Σάββατο 6 Μαΐου)

Την τελευταία μας μέρα στην Γερμανία το πρόγραμμά μας ήταν αρκετά διαφορετικό. Ξυπνήσαμε νωρίτερα, για να φτάσουμε στις 11:30 στη Φρανκφούρτη. Ξεκινήσαμε από ένα κεντρικό σημείο της πόλης, το Paulsplatz, ένα ιστορικό τετράγωνο που αποτελεί τουριστικό αξιοθέατο. Περπατήσαμε έως το τετράγωνο του Römerberg, και ανεβήκαμε στην Eiserner Steg, μία γέφυρα για πεζούς πάνω από το ποτάμι της πόλης. Σε μικρό χρονικό διάστημα μεταφερθήκαμε στο αεροδρόμιο, για να πάρουμε την πτήση επιστροφής μας στην Αθήνα. Παρόλα αυτά, πολύ δύσκολα θα αποχωριστούμε τις τόσο έντονες και ευχάριστες αναμνήσεις μας από τη φετινή μας εξόρμηση! Και του χρόνου!

*Μελίνα Παπαζαχαρία, Α6
Αννα Παπαθεοδοπούλου, Α6*

ΒΕΡΟΝΑ

7^ο Μαθητικό Ευρωπαϊκό Συνέδριο

7^ο Ευρωπαϊκό Μαθητικό Συνέδριο
Convegno Studentesco Europeo

1/03/2023 - 5/03/2023

Βερόνα-Verona

Συνεδριακό Κέντρο

Centro Congressi Veronafiere

(PaiaExpo, Viale del Lavoro, 37135 Verona VR)

Το 7^ο Ευρωπαϊκό Μαθητικό Συνέδριο πραγματοποιήθηκε από την Τετάρτη, 1^η Μαρτίου, έως την Κυριακή, 5 Μαρτίου 2023, στη Βερόνα με τη συμμετοχή 110 σχολείων από την Ελλάδα και την Ιταλία. Το συνέδριο συνδιοργανώθηκε από το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού, το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού Ιταλίας, την Ελληνική Εθνική Επιτροπή για την UNESCO, την Ευρωπαϊκή Ένωση Καθηγητών (AEDE), με τη συνεργασία της Πρεσβείας της Ελλάδος στη Ρώμη και του Συλλόγου Φίλων του Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών.

Το πρόγραμμα του 7^{ου} Ευρωπαϊκού Μαθητικού Συνεδρίου περιελάμβανε εισηγήσεις, δρώμενα και εικαστικές συνθέσεις, προσφέροντας στους μαθητές τη δυνατότητα της δημιουργικής έκφρασης, της ανταλλαγής απόψεων, του διαλόγου και της διαμόρφωσης ενός δικτύου διαρκούς επικοινωνίας και προβληματισμού. Απώτερος στόχος του συνεδρίου ήταν η κατανόηση της σημασίας του ελληνικού πολιτισμού στη θεμελίωση της ευρωπαϊκής ταυτότητας, της επιστήμης, της τέ-

χνης, αλλά και της δημοκρατικής συνείδησης. Το Λύκειο του Κολλεγίου Ψυχικού συμμετείχε στο συνέδριο με την εισήγηση: «Οι κοινές πολιτισμικές καταβολές που ενισχύουν την ευρωπαϊκή συνείδηση των πολιτών της Ευρώπης».

Παράλληλα με τις εργασίες του συνεδρίου είχαμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε την όμορφη Βερόνα αλλά και άλλες σημαντικές πόλεις της Βόρειας Ιταλίας. Το Μιλάνο, η Βιτσέντζα, η Πάντοβα, η Μάντοβα και

Το Λύκειο του Κολλεγίου Ψυχικού συμμετείχε στο συνέδριο με την εισήγηση: «Οι κοινές πολιτισμικές καταβολές που ενισχύουν την ευρωπαϊκή συνείδηση των πολιτών της Ευρώπης».

Η συμμετοχή στο συνέδριο ήταν μια αξέχαστη εμπειρία για τους μαθητές και τους συνοδούς-καθηγητές. Η γνώση, οι όμορφες εικόνες, τα αρώματα και οι γεύσεις της πανέμορφης Ιταλίας θα μας συντροφεύουν μέχρι το επόμενο μας συνέδριο...

το Σιρμιόνε στην πανέμορφη λίμνη Γκάρντα, ήταν οι πόλεις που επισκεφθήκαμε στο πλαίσιο του ευρύτερου προγράμματος του συνεδρίου. Η συμμετοχή στο συνέδριο ήταν μια αξέχαστη εμπειρία για τους μαθητές και τους συνοδούς-καθηγητές. Η γνώση, οι όμορφες εικόνες, τα αρώματα και οι γεύσεις της πανέμορφης Ιταλίας θα μας συντροφεύουν μέχρι το επόμενο μας συνέδριο...

Εισηγητές ήταν μαθήτριες και μαθητές της Β' Λυκείου και του IB DP 1. Ακολουθούν τα ονόματά τους με αλφαβητική σειρά: Αναστα-

σόπουλος Δημήτρης, Γκρίτζαλη Ειρήνη, Δημητροπούλου Ελένη, Κάππος Γιάννης, Καρατζάνος Δημήτρης, Καρβέλα Άννα, Καρβέλη Σοφία, Κλειδωνας Παναγιώτης, Κόκκαλη Βάλια, Μαζιώτη Νίκη, Μένεγα Ελένη, Μιχάλη Αναστασία, Μπακόλα Δέσποινα, Μπακούλας Γιώργος, Παπαγεωργίου Αλεξία, Παπακωστοπούλου Κωνσταντίνα, Πασχούλη Μαρίζα, Πολίτου Χριστίνα, Τρυφωνοπούλου Γιολάντα, Τσαρμπάρη Χριστίνα

Υπεύθυνοι καθηγητές: κ. Β. Μητσέας, κ. Μ.-Φ. Τριδήμα, κ. Ν. Τζανακάκης.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Λογοτεχνικό Μαθητικό Συνέδριο

«Η Λογοτεχνία Αλλιώς»

Στις 27 και 28 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε στο Πολιτιστικό και Αθλητικό Κέντρο των Εκπαιδευτηρίων Ε. Μαντουλίδη στη Θεσσαλονίκη η Τρίτη Διεθνής Συνάντηση Λογοτεχνίας με θέμα: «**Η Λογοτεχνία αλλιώς... χωρίς κλικ**». Η Συνάντηση διοργανώθηκε από το Ζωγράφειο Λύκειο Κωνσταντινούπολης και τα Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλίδη, υπό την αιγίδα του Οικουμενικού Πατριαρχείου, με τη συμμετοχή 200 μαθητών και εκπαιδευτικών από 20 σχολεία της Ελλάδας, της Κωνσταντινούπολης, της Ήμβρου, της Λευκωσίας, της Νέας Υόρκης και του Γιοχάνεσμπουργκ και 50 εκλεκτών εκπροσώπων των Γραμμάτων και των Τεχνών. Την έναρξη των εργασιών της Συνάντησης κήρυξε ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ. κ. Βαρθολομαίος.

Η συνάντηση είχε ως στόχο την επικοινωνία, την ανταλλαγή απόψεων και τη δημιουργική συνεργασία μαθητών και εκπαιδευτικών με εκλεκτούς εκπροσώπους των γραμμάτων και των τεχνών. «Θέλουμε να μιλήσουν ελεύθερα για αυτά που τους προβληματίζουν, αλλά και για αυτά που επιθυμούν. Για αυτά που σκέφτονται, αλλά εύκολα λόγια δεν γίνονται, για ό,τι καταληστεύει τα όνειρά τους και θολώνει τον μακρινό ορίζοντα της σκέψης τους», ανέφεραν οι διοργανωτές, ο κ. Γιάννης Δεμιρτζόγλου, Διευθυντής του Ζωγράφιου Λυκείου Κωνσταντινούπολης και η Δρ. Ασπασία Χασιώτη, Γενική Διευθύντρια των Εκπαιδευτηρίων Ε. Μαντουλίδη.

Τα θέματα που συζητήθηκαν, με πρωταγωνιστές πάντα τους μαθητές και με τη συνδρομή εκλεκτών εκπροσώπων των γραμμάτων και

των τεχνών, λογοτεχνών, καθηγητών πανεπιστημίου, κριτικών λογοτεχνίας, εκπαιδευτικών και καλλιτεχνών ήταν τα ακόλουθα: «Οι λογοτέχνες μιλούν μόνο με το έργο τους;» «Το όραμα του λογοτέχνη σύμμαχός μου», «Το βιβλίο που θα ήθελα να έχω γράψει», «Στην εποχή των fake news η λογοτεχνία», «Η λογοτεχνία... χωρίς κλικ: οι συγγραφείς συνομιλούν με τους μαθητές», «Η παγίδα του χθες και ο φόβος του αύριο».

Από το σχολείο μας συμμετείχαν στις συζητήσεις οι παρακάτω μαθητές της Β' Τάξης Γενικού Λυκείου και IB DP Year 1: Μαρία Βαρελτζίδη, Ειρήνη Γκρίτζαλη, Θανάσης Καραγιάννης, Άντζελα Τσαούση.

Καθηγητές-Συμβουλοί: κ. Μ. Λιάτου, κ. Β. Μητσάς.

Οι συζητήσεις στο πλαίσιο του συνεδρίου ήταν πολύ ενδιαφέρουσες ως προ το περιεχόμενό τους. Η οργάνωση της συνάντησης ήταν εξαιρετική και η συνολική παραμονή μας στη Θεσσαλονίκη, αν και σύντομη, θα μας μείνει αξέχαστη. Παρά την πίεση του χρόνου, είχαμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε το κέντρο της πανέμορφης Θεσσαλονίκης. Ανυπομονούμε για την επόμενη συνάντησή μας, η οποία ευχόμαστε να πραγματοποιηθεί στην Κωνσταντινούπολη!

Ορισμένοι ομιλητές έθιξαν το ζήτημα του εθισμού στο σύγχρονο και στο παροδικό, ως απόρροια της τεχνολογικής εξάρτησης που χαρακτηρίζει πια τον μέσο κάτοικο μιας ανεπτυγμένης χώρας. Με την εξάρτηση αυτή έρχεται σε σύγκρουση η Λογοτεχνία και γενικότερα οι τέχνες, μέσω της απεικόνισης διαχρονικών ανθρωπίνων αξιών και ιδεωδών.

«Η Λογοτεχνία Αλλιώς... χωρίς κλικ!»

Τον τίτλο αυτό έλαβε το μαθητικό συνέδριο που διοργανώθηκε από τα Εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη και το Ζωγράφειο Λύκειο και διεξάχθηκε στις 27 και 28 Μαρτίου στα Εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη στη Θεσσαλονίκη. Το διήμερο αυτό, πλαισιωμένο από διαθεματικές συζητήσεις γύρω από τον άξονα της Λογοτεχνίας, ενέπνευσε τους συμμετέχοντες μαθητές και δημιούργησε ένα ευχάριστο κλίμα. Οι συζητήσεις συντονίστηκαν από συγγραφείς, ποιητές, ακαδημαϊκούς και δημοσιογράφους, οι οποίοι εξέφρασαν την άποψή τους πάνω σε πληθώρα θεμάτων και απάντησαν στις τοποθετήσεις και απορίες μαθητών. Αξίζει να αναφερθούν τα θέματα που εξετάστηκαν στο πλαίσιο του συνεδρίου, καθώς αφορούν τη σύγχρονη κοινωνία, αλλά και τη διαχρονική ισχύ της Λογοτεχνίας.

Θεμέλιο του συνεδρίου αποτέλεσε το θέμα του ρόλου της Λογοτεχνίας σε σχέση με τον άνθρωπο. Κοινή τομή των διαθεματικών συζητήσεων του διημέρου, ειδικότερα, αποτέλεσε η πολυσημία της Λογοτεχνίας. Πέρα από την αισθητική ικανοποίηση του ανθρώπινου νου από ένα καλογραμμένο κείμενο, δηλαδή, η Λογοτεχνία επιτυγχάνει τη «συντάραξη» της ανθρωπίνης συνείδησης. Από την αντισυμβατικότητα του υπερρεαλισμού, μέχρι την αποτύπωση καθημερινών καταστάσεων, η Λογοτεχνία απεικονίζει θεμελιώδη, διαχρονικά, ανθρώπινα ένστικτα. Δίνει, δηλαδή, τη δυνατότητα στον αναγνώστη να καλλιεργηθεί ολιστικά, να αμφισβητήσει την πραγματικότητα που βιώνει, διεγείρει την περιέργεια και τα πιο έντονα συναισθήματά του. Η

διαχρονική ισχύς της Λογοτεχνίας, η οποία εκφράστηκε με συγκίνηση από τους ομιλητές, αδιαμφισβήτητα κινητοποίησε και εμάς τους ίδιους, ως συμμετέχοντες, να εκτιμήσουμε την τέχνη αυτή.

Αναλογιζόμενοι τις τρέχουσες τεχνολογικές εξελίξεις που βιώνουμε, οι ομιλη-

τές του συνεδρίου δεν παρέβλεψαν το θέμα της Λογοτεχνίας στη σημερινή εποχή της ψηφιοποίησης. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στη σημασία της Λογοτεχνίας στις σύγχρονες κοινωνίες ως μέσου λύτρωσης του ανθρώπου από την αυτοματοποίηση της σκέψης. Ορισμένοι ομιλητές έθιξαν το ζήτημα του εθισμού στο σύγχρονο και στο παροδικό, ως απόρροια της τεχνολογικής εξάρτησης που χαρακτηρίζει πια τον μέσο κάτοικο μιας ανεπτυγμένης χώρας. Με την εξάρτηση αυτή έρχεται σε σύγκρουση η Λογοτεχνία και γενικότερα οι τέχνες, μέσω της απεικόνισης διαχρονικών ανθρωπίνων αξιών και ιδεωδών. Ενώ, δηλαδή, η απαρχαίωση του βιβλίου συνεπάγεται την ψυχοπνευματική νάρκωση του ανθρώπου, οι λογοτέχνες σήμερα μάχονται ενάντια στην παθητικοποίηση του ανθρώπινου νου.

Σε ένα διήμερο που προβλήθηκαν οι αξίες της ανθρωπίνης φιλοδοξίας, της ελεύθερης έκφρασης και της καλλιέργειας του ατόμου, αναδείχθηκε η πολύτιμη σημασία της Λογοτεχνίας και ο ρόλος της στη σύγχρονη κοινωνία. Η θερμή και ενθουσιώδης διάθεση των ομιλητών ώθησαν τους μαθητές να προβληματιστούν ως προς τα συγκεκριμένα θέματα. Αναμφίβολα το συνέδριο αυτό συνέβαλε στη διαμόρφωση πνευματικής σφαιρικότητας των συμμετεχόντων. Τέλος, ώθησε καθέναν από εμάς να εκτιμήσει τη διαχρονική ισχύ του πνεύματος και του οράματος του λογοτέχνη.

Ειρήνη Γκρίτζαλη, Β3

3^{ος} Πανελλήνιος Μαθητικός Διαγωνισμός Δοκιμίου «Ελευθέριος Βενιζέλος» με τίτλο:

«Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΗΣ»

Η μαθήτρια Τρυφιάτη Αλίκη (Γ2) τιμήθηκε με τον 2^ο έπαινο στον 3^ο Πανελλήνιο Μαθητικό Διαγωνισμό Δοκιμίου «Ελευθέριος Βενιζέλος» με τίτλο «Η συνθήκη της Λωζάνης», για το σχολικό έτος 2022-2023.

Τον διαγωνισμό προκήρυξε το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» και ο επιβλέπων καθηγητής της ήταν ο κ. Α. Καίσαρης.

Εισαγωγή

Το 2023 συμπληρώνονται 100 χρόνια από την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης του 1923 και της Ελληνοτουρκικής Σύμβασης (30 Ιανουαρίου 1923), η οποία ρύθμιζε την ανταλλαγή των πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. Έναν αιώνα μετά, και παρά τις καταιγιστικές εξελίξεις όλα αυτά τα χρόνια στην Ευρώπη αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο, το κείμενο της Συνθήκης παραμένει επίκαιρο, τόσο από την πλευρά της Ελλάδας, όσο και από την πλευρά της Τουρκίας.

Η Συνθήκη της Λωζάνης ήταν η τελευταία

από τις πέντε συνθήκες ειρήνης που υπογράφηκαν μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο για να ρυθμίσουν τις σχέσεις μεταξύ των νικητών και των ηττημένων. Η Συνδιάσκεψη της άρχισε τον Νοέμβριο του 1922 και στις 24 Ιουλίου 1923, ύστερα από πολύ σκληρές διαπραγματεύσεις, υπεγράφη η Συνθήκη Ειρήνης μεταξύ της Μεγάλης Βρετανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας, της Ιαπωνίας, της Ελλάδας, της Ρουμανίας και του Βασιλείου των Σέρβων, των Κροατών και των Σλοβένων, από τη μία πλευρά, και της Τουρκίας, από την άλλη.

Η Συνθήκη της Λωζάνης αποτελούνταν από 143 άρθρα, μαζί με 17 συναφείς συμβάσεις, δηλώσεις και πρωτόκολλα και καθόριζε τη νέα εδαφική και πληθυσμιακή φυσιογνωμία της ευρύτερης περιοχής της πρώην Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Με το παρόν δοκίμιο θα καταβληθεί προσπάθεια να παρουσιαστούν οι τρεις διαστάσεις της Συνθήκης της Λωζάνης αναφορικά με: α) την ιστορική, β) την εδαφική και γ) την ανθρωπινή διάστασή της, μέσα από τις σκέψεις, τα λόγια και τις πράξεις ενός σπουδαίου πολιτικού άνδρα, του Ελευθερίου Βενιζέλου.

100 χρόνια

από την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης του 1923 και της Ελληνοτουρκικής Σύμβασης (30 Ιανουαρίου 1923), η οποία ρύθμιζε την ανταλλαγή των πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας.

[...]

«Από-τιμώντας...»

Οι διαπραγματευτικές συνομιλίες και οι τελικές αποφάσεις καθόρισαν σε μεγάλο βαθμό την εδαφική φυσιογνωμία της Ελλάδας σε σχέση με την Τουρκία και προδιέγραψαν τη θέση μας στη νέα διεθνή πραγματικότητα.

Ήταν 24 Ιουλίου του 1923, όταν ο Βενιζέλος με τηλεγράφημά του ενημέρωνε την Ελληνική Κυβέρνηση για την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης. Με συναίσθηση της ευθύνης του τι υπέγραψε, ο Ελευθέριος Βενιζέλος αρχικά θα δηλώσει:

«Με ερωτάτε ποία είναι η εντύπωσός μου εκ της υπογραφής της ειρήνης. Πώς να σας κρύψω την βαθειάν μελαγχολίαν με την οποίαν υπογράφω την συνθήκην της Λωζάννης, δι' ης οριστικώς καταργείται η συνθήκη των Σεβρών;

Εν τούτοις υπέγραψα με την συναίσθησιν ότι προσφέρω υπηρεσίαν εις την χώραν. Ηττήθημεν. Και μετά την πλήρη διπλωματική απομόνωσιν εις ην περιήλθομεν διά της πολιτικής η οποία ωδήγησεν εις την ήτταν, η επανάληψις του πολέμου ηδύνατο να οδηγήση εις πλήρη όλεθρον της Ελλάδος.

Ενώ διά της θαυμαστής αναδιοργανώσεως του στρατού, την οποίαν κατώρθωσεν η Επανάστασις, επετύχομεν ειρήνην επιτρέπουσαν εις το Έθνος να τερματίση την πολεμικήν περίοδον και ν' αφοσιωθή εις το έργον της εσωτερικής ανασυντάξεως.

Εάν, καταπαύοντες τον εμφύλιον σπαραγμόν και επαναφέροντες την κανονικήν λειτουργίαν του Πολιτεύματος, κατορθώσωμεν δι' ελευθέρων εκλογών την συγκρότησιν Εθνικής αντιπροσωπείας δυναμένης να δώση εις την χώραν Κυβέρνησιν ανάλογον των περιστάσεων, πιστεύω ότι δυνάμεθα να αποβλέπωμεν μετ' εμπιστοσύνης εις το μέλλον».

Έπειτα, θα τηλεγραφήσει στον πρωθυπουργό Στυλ. Γονατά και στον αρχηγό της Επανάστασως Νικ. Πλαστήρα τα παρακάτω:

«Ευχαρίστως αγγέλλων υμίν ότι σήμερα, μετά μεσημβρίαν, εις την μεγάλην αίθουσαν του Πανεπιστημίου της Λωζάννης, υπεγράφη η συνθήκη ειρήνης μετά πασών των σχετικών συμβάσεων, δηλώσεων και πρωτοκόλλων. Η συνθήκη αυτή, συναφθείσα μετά την Μικρασιατική Καταστροφήν, δεν σημαίνει ατυχώς ελληνικόν θρίαμβον. Αλλά η Επανάστασις δύναται να είναι υπερήφανος ότι, αναδιοργανώσασα εθνικόν στρατόν, έδωκε τα μέσα εις την αντιπροσωπείαν της να επιτύχη την συνομολόγησιν εντίμου ειρήνης, ήτις επιτρέπει εις την Ελλάδα να επιστρέψη εις τα έργα της ειρήνης και να αφοσιωθή εις

«ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ», 25.7.1923

Πηγή: Ιστορικό Αρχείο «ΤΟ ΒΗΜΑ» & «ΤΑ ΝΕΑ»

το έργον της εσωτερικής της περισυλλογής. Εάν διά της προσεχούς διεξαγωγής ελευθέρων εκλογών τερματισθή οριστικώς ο εμφύλιος πόλεμος, επανέλθη η κανονική λειτουργία του πολιτεύματος και λυθή το προσφυγικόν ζήτημα δι' οριστικής εγκαταστάσεως προσφύγων, η Ελλάς δύναται να αποβλέπη μετά εμπιστοσύνης εις καλύτερον μέλλον...».

Και πράγματι, πόσο δίκιο είχε, καθώς μέσα στη στεναχώρια και την πικρία που βίωνε, μια που η Συνθήκη της Λωζάνης δεν ήταν αυτό που είχε οραματιστεί και είχε επιτύχει με τη συνθήκη των Σεβρών για την Ελλάδα, πάλι διέβλεπε την ευρωπαϊκή πορεία και την πρόοδο της Ελλάδας.

Είναι αναμφίβολο ότι, χωρίς την ψυχραιμία, τη διπλωματική δεξιότητα και τους επιδέξιους χειρισμούς που επέδειξε ο Ελευθέριος Βενιζέλος, δε θα είχαμε διανύσει την πορεία των 100 χρόνων ως σήμερα και δε θα απολαμβάναμε τη δυνατότητα της εδαφικής ακεραιότητας και ανεξαρτησίας της σημερινής ελληνικής επικράτειας ως μέλος της ευρωπαϊκής κοινότητας, της Βορειοανατολικής Συμμαχίας (NATO) και του ευρύτερου παγκόσμιου γίγνεσθαι.

Η μαρμάρινη επιγραφή στον χώρο που υπεγράφη η Συνθήκη της Λωζάνης

Στους μαθητές δόθηκαν σχετικά αποσπάσματα από λόγους των Τριών Ιεραρχών. Τους ζητήθηκε στη συνέχεια να επεξεργαστούν το παρακάτω θέμα:

Οι λαοί σε παγκόσμια κλίμακα καθώς και οι κυβερνήσεις τους διακηρύσσουν ότι επιζητούν τη συνεργασία και την ειρηνική συμβίωση μεταξύ τους. Παρά τις διακηρύξεις, καθημερινά διαπιστώνουμε αθέμιτους οικονομικούς ανταγωνισμούς και σε πολλές περιπτώσεις ένοπλες συρράξεις που οδηγούν σε κατάφωρη καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Με δεδομένη την παραπάνω διαπίστωση και με γνώμονα τα κείμενα των Τριών Ιεραρχών διατυπώστε τις απόψεις σας σχε-

ΡΗΤΟΡΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ 🕊 ΡΗΤΟΡΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ

Νικήτρια του Διαγωνισμού ανακηρύχθηκε η μαθήτρια του Α6, **Άρτεμις Παπασταύρου**

■ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΛΟΓΟ ΤΗΣ:

Αξιότιμοι Καλεσμένοι, Αξιότιμη Διεύθυνση, Αξιότιμοι Καθηγητές, Αγαπητοί Συμμαθητές,

➤ «Το πιο γλυκό πράγμα και όνομα είναι η ειρήνη, που ενώ όλοι την επαινούν, μόνο λίγοι την στηρίζουν». Αυτά τα λόγια του Μεγάλου Βασιλείου είναι τόσο επίκαιρα σήμερα, όσο ήταν και την εποχή που γράφτηκαν. Παρόλο που η ειρήνη αποτελεί ίσως τη σημαντικότερη ανθρώπινη αξία, εξακολουθεί να παραβιάζεται ενόψει της μεγιστοποίησης του κέρδους. Σήμερα, λοιπόν, που βρισκόμαστε εδώ για να γιορτάσουμε τους τρεις Ιεράρχες, τον Μέγα Βασίλειο, τον Γρηγόριο Θεολόγο και τον Ιωάννη τον Χρυσόστομο, τρεις άντρες που ύμνησαν την ειρήνη και δίδαξαν την αξία της, είναι η ιδανική αφορμή να μιλήσουμε και εμείς για αυτήν. Συγκεκριμένα, ας συλλογιστούμε τον σημαντικό ρόλο της ειρήνης όσον αφορά την ευη-

μερία της κοινωνίας, την δυσκολία της διατήρησής της σε παγκόσμιο επίπεδο, και τρόπους με τους οποίους εμείς οι νέοι μπορούμε να βοηθήσουμε για την καθιέρωσή της.

Είναι κοινός τόπος ότι η ειρήνη αποτελεί τον πολιτικό αστέρα για την ευημερία των λαών. Η απουσία της ειρήνης επιφέρει καταστροφικές επιπτώσεις. Η απουσία της ειρήνης σημαίνει τραύματα και διαταραχές. Σημαίνει καταστροφή υποδομών, ασθένειες, πανδημίες. Σημαίνει πρόσφυγες, οικογένειες που αναγκάζονται να αφήσουν σπίτι και πατρίδα με την αμυδρή ελπίδα της σωτηρίας. Σημαίνει ανθρώπους παγιδευμένους στο χάος, χωρίς διαφυγή. Η απουσία της ειρήνης σημαίνει «θάνατο». Όταν ένας λαός ζει στο φάσμα του πολέμου, στο φάσμα όλων αυτών των καταστροφών, πώς μπορεί να ακμάσει; Αν η ανάπτυξη είναι ένας σπόρος, τότε η ειρήνη είναι το νερό που θα την ποτίσει για να ανθί-

σει. Θα ανθίσουν καρποί, όπως η τέχνη και η επιστήμη, η εκπαίδευση και η μόρφωση. Χωρίς την πραγματική ειρήνη, εκείνη που είναι βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα, στην ελευθερία από την ανάγκη και τον φόβο, αλλά και στην οικονομική ασφάλεια, μια κοινωνία μπορεί να βαδίζει μόνο προς τα πίσω. Η ειρήνη είναι απαραίτητη προϋπόθεση για οποιαδήποτε μορφή ανάπτυξης. Όπως είπε και ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος: «Τίποτα δεν αξίζει όσο η ειρήνη και η ομόνοια... Με λίγα λόγια, τίποτα δεν επιτρέπεται, ούτε να πούμε ούτε να πράξουμε, χωρίς την ειρήνη. Αυτή είναι η μητέρα μας, αυτή μας ανέθρεψε, περιβάλλοντάς μας με πολλή αγάπη και επιμέλεια». Αν όμως απουσιάζει αυτή η μητρική αγάπη που αναφέρει και βασικό μέλημά μας είναι η επιβίωση, πώς μπορούμε να ασχοληθούμε με το πότισμα του σπόρου της ανάπτυξης;

Αποδειξαμε, λοιπόν, ότι η ειρήνη είναι άμεσα συνυφασμένη με την ανάπτυξη ενός λαού. Γιατί, τότε, δεν επικρατεί σε όλο τον κόσμο; Εδώ, μας δίνουν την απάντηση οι τρεις Μεγάλοι Πατέρες της εκκλησίας. Ενώ αναγνωρίζουν πως η ειρήνη, τόσο η εξωτερική όσο και η εσωτερική, αποτελεί δώρο του Θεού, δηλώνουν πως είναι αδύνατο να ειρηνευτεί κανείς με όλους. Ο σωστός χριστιανός θα πρέπει να συγκρούεται με τους «τυράννους» και όχι να συμφωνεί μαζί τους τυφλά, στο όνομα του προσωπικού του συμφέροντος. Ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος επισημαί-

τικά με τα παρακάτω:

α. Ποια είναι η σημασία της ειρήνης για την ευημερία των λαών;

β. Γιατί είναι δύσκολη υπόθεση η επικράτησή της σε παγκόσμιο επίπεδο;

γ. Με ποιους τρόπους εσείς οι νέοι θα μπορούσατε να συμβάλετε στην εδραίωση της ειρήνης και της συνεργασίας μεταξύ των λαών;

ΡΗΤΟΡΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ ΡΗΤΟΡΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ

νει πως «αν δεις κάπου να κακοποιείται η πίστη, τότε να μην προτιμήσεις την ομόνοια από την αλήθεια, αλλά στάσου αντιμέτωπος στο κακό με γενναιότητα μέχρι θανάτου». Όπως όλοι γνωρίζουμε, οι Τρεις Ιεράρχες δεν δίστασαν ποτέ να καταγγείλουν τους υπεύθυνους συγκρούσεων και πολέμων. Ας παραδειγματιστούμε, λοιπόν, και εμείς από αυτούς, και ας εναντιωθούμε σε κυβερνήσεις και ανθρώπους που καταπατούν τα ανθρώπινα δικαιώματα για το προσωπικό τους όφελος, ανθρώπους που χρησιμοποιούν τον πόλεμο ως μέσο μεγιστοποίησης του κέρδους. Όσο υπάρχουν τέτοιοι πλεονεκτικοί άνθρωποι, που πιστεύουν πως η βία αποτελεί τον πιο θεμιτό τρόπο αντιμετώπισης προβλημάτων, η παγκόσμια ειρήνη δεν θα είναι μόνο δύσκολη, αλλά αδύνατη.

Εμείς, όμως, ως άνθρωποι με κριτική σκέψη, πρέπει να θυμόμαστε πως η επιβολή της ειρήνης δεν είναι ο δρόμος που οδηγεί στην παγκόσμια ειρήνη. Όπως διδάξαν και οι πατέρες, ο μόνος τρόπος για την εξάλειψη του κακού είναι η αμοιβαία αγάπη. Όσο περισσότερο ενδιαφερόμαστε για τον συνάνθρωπό μας και χρησιμοποιούμε διπλωματικούς τρόπους για την επίλυση των προβλημάτων μας, τόσο πιο κοντά θα ερχόμαστε, αγαπητό ακροατήριο, στον τελικό μας στόχο: την παγκόσμια ειρήνη.

Πώς μπορούμε να επιτύχουμε αυτό τον στόχο; Το βάρος της εδραίωσης της ειρήνης, αγαπητό ακροατήριο, πέφτει σε εμάς. Σε κάθε έναν από εμάς τους μαθητές, ως τους ενήλικες του αύριο, ως το μέλλον του κόσμου. Εμείς οφείλουμε να μαθαίνουμε για τις καταστάσεις που βιώνουν οι συνάνθρω-

ποί μας, που ξαφνικά βρέθηκαν εκτοπισμένοι, χωρίς τροφή, ύδρευση, ή ασφάλεια, επειδή η χώρα τους μετατράπηκε σε εμπόλεμη ζώνη. Εμείς οφείλουμε να ευαισθητοποιηθούμε και να ευαισθητοποιήσουμε τους φίλους μας και τους γονείς μας, για να βεβαιωθούμε ότι όλοι καταλαβαίνουν τι συμβαίνει στον κόσμο μας. Εμείς οφείλουμε να υποστηρίξουμε το έργο των μη κερδοσκοπικών οργανώσεων, όπως οι «Γιατροί χωρίς Σύνορα», ο «Ερυθρός Σταυρός», και τα «Ηνωμένα Έθνη», για να συνεχίσουν να βοηθούν ανθρώπους που βρίσκονται σε ανάγκη εξαιτίας του πολέμου. Εμείς οφείλουμε να είμαστε διορατικοί, επίμονοι, ανοιχτόμυαλοι, να έχουμε κριτική σκέψη, και να χρησιμοποιούμε την διπλωματία και τον διάλογο για την επίλυση των προβλημάτων μας. Και, πάνω από όλα, οφείλουμε να χαρακτηριζόμαστε από εσωτερική ειρήνη. Όπως είπαν και οι Τρεις Ιεράρχες, ο μόνος τρόπος να έχουν ευεργετικά αποτελέσματα οι αγώνες για την εξωτερική ειρήνη, είναι ο άνθρωπος να έχει εσωτερική γαλήνη, να είναι δίκαιος, και να αγαπά τον συνάνθρωπό του.

Ας ακούσουμε τα λόγια του Ιωάννη του Χρυσόστομου: «Εάν όλοι αγαπούσαν ο ένας τον άλλον αμοιβαία, σε τίποτα πλέον δεν θα μπορούσε κανείς να αδικήσει... και όλα τα κακά θα παραπερίζονταν, ώστε να φθάναμε σε σημείο να αγνοούμε ακόμα και ονομαστικά την κακία».

Την ημέρα αυτή, που τιμούμε τους Τρεις Ιεράρχες, είναι πιο σημαντικό από ποτέ, αγαπητό ακροατήριο, να θυμόμαστε το έργο τους. Ειδικά σήμερα, που ο πόλεμος, η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η πλεονεξία μας περιτριγυρίζουν, τα κληρύγματα των πατέρων για την αγάπη, τον πόλεμο και την ειρήνη, αποτελούν φως στο σκοτάδι που βιώνουμε.

Ας κλείσουμε, αγαπητό ακροατήριο, με ένα απόσπασμα από την «Ομιλία 12 προς Τιμόθεον Α΄» του Ιωάννη Χρυσόστομου, και ας το χρησιμοποιήσουμε ως γνώμονα για την στάση μας από εδώ και εις το εξής: «... Πρόσεξε λοιπόν, ότι οι άνθρωποι δεν μαλώνουν για τα κοινά πράγματα, αλλ' αντιθέτα ζουν ειρηνικά. Όταν, όμως, κάποιος επιχειρήσει ν' αρπάξει κάτι και να το κάνει δικό του, αρχίζει ο τσακωμός, σαν η ίδια η φύση να αγανακτεί. Γιατί, ενώ ο Θεός με κάθε τρόπο μας αδελφώνει, εμείς, εν τούτοις, τσακωνόμαστε και χωριζόμαστε και αρπάζουμε για ιδιοκτησία και λέμε "το δικό μου" και "το δικό σου", αυτές τις ψυχρές λέξεις. Έτσι, ξεσπούν οι πόλεμοι, έτσι γεννιέται η αδικία στους ανθρώπους...»

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

Τα δίκαια του ανθρώπου - Ρήγα Φεραίου Βελεστινλή

Άρθρον 2. – Τα Φυσικά Δίκαια είναι: πρώτον, το να είμεθα όλοι ίσοι και όχι ο ένας κατώτερος από τον άλλον· δεύτερον, να είμεθα ελεύθεροι και όχι ο ένας σκλάβος του άλλου· τρίτον, να είμεθα σίγουροι εις την ζωήν μας, και κανένας να μην ημπορή να μας την πάρη αδίκως και κατά την φαντασίαν· και τέταρτον, τα κτήματα οπου έχομεν κανένας να μην ημπορή να μας εγγίζη, άλλ' είναι ιδικά μας και των κληρονόμων μας.

Άρθρον 6. Η Ελευθερία (...) έχει ως θεμέλιον την φύσιν, διατί φυσικά

αγαπώμεν να είμεθα ελεύθεροι· έχει ως κανόνα την δικαιοσύνην, διατί η δικαία ελευθερία είναι καλή· έχει ως φύλακα τον Νόμον, διατί αυτός προσδιορίζει, έως πού πρέπει να είμεθα ελεύθεροι.

Από το βιβλίο: Ρήγα Βελεστινλή. Απάνθισμα κειμένων. Έκδοσις της Βουλής των Ελλήνων, Σεπτέμβριος του 1998.

[...] Ο κατά των Τούρκων πόλεμος ημών, [...], είναι πόλεμος εθνικός, πόλεμος ιερός, πόλεμος του οποίου η μόνη αιτία είναι η ανάκτησις των δικαίων της προσωπικής ημών ελευθερίας, της ιδιοκτησίας και της τιμής, τα οποία ενώ την σήμερον όλοι οι ευνομούμενοι και γει-

ΡΗΤΟΡΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ 25ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ 🍷 ΡΗΤΟΡΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ 25ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ

Νικήτρια του Διαγωνισμού ανακηρύχθηκε η μαθήτρια του Β1, **Ελένη Δημητροπούλου**.

■ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΛΟΓΟ ΤΗΣ:

Αξιότιμα μέλη της Διεύθυνσης, Σεβαστοί καθηγητές, Αγαπητοί συμμαθητές και συμμαθήτριες,

Βρισκόμαστε εδώ σήμερα για να τιμήσουμε τον αγώνα των προγόνων μας κατά του οθωμανικού ζυγού. Έναν αγώνα για την απελευθέρωση και την ανεξαρτησία του ελληνικού χώρου και των κατοίκων του. Μια επανάσταση που πυροδοτήθηκε από τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό και από τις ιδέες που εκπροσωπούσε. Ιδέες και απόψεις σχετικά με την ευρύτερη συνειδητοποίηση των φυσικών δικαιωμάτων του ανθρώπου και σχετικά με τη δύναμη του ορθού λόγου, την ανεξίτηλη αξία και την αξιοπρέπεια. Αισθάνομαι, και αισθάνεστε και εσείς

ότι κάτω από αυτές τις συνθήκες είναι δύσκολο, αν και όχι ανέφικτο, να παρουσιάσω το ζήτημα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ένα τόσο σύντομο κείμενο. Παρά την λιγοστή γνώση που διαθέτω ως μαθήτρια λυκείου, θα προσπαθήσω να εκθέσω όλες τις πτυχές του θέματος, να προβληματιστώ ως προς τις επιπτώσεις της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά να προτείνω και δράσεις που πρέπει να υιοθετηθούν για την καταπολέμηση κάθε μορφής παραβίασης. Τρέφω την ελπίδα να ικανοποιήσω τις προσδοκίες σας, έστω και σε έναν βαθμό.

Στις μέρες μας, τα θεμελιώδη δικαιώματα αποτελούν ένα από τα πιο βασικά στοιχεία του σύγχρονου νομικού πολιτισμού. Πρόκειται για

ελευθερίες που δικαιούνται όλοι οι άνθρωποι, απλά και μόνο επειδή είναι «ανθρώπινα όντα». Με το πέρασμα των αιώνων, έχει διαπιστωθεί η άρρηκτη σχέση των θεμελιωδών ελευθεριών με την κοινωνική δικαιοσύνη, την ειρήνη και την ασφάλεια. Ωστόσο, παρά την ύπαρξη χιλιάδων νομοθετικών πρωτοβουλιών και παγκόσμιων συμβάσεων, το ζήτημα της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τις εκάστοτε κυβερνήσεις παραμένει ακόμη άλυτο. Το παραπάνω φαινόμενο, το οποίο μπορεί να απορρέει από πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές πεποιθήσεις βαθιά ριζωμένες στα θεμέλια του κάθε κράτους-μέλους, επιφέρει καταστροφικές συνέπειες σε ατομικό αλλά και σε κοινωνικό επίπεδο, ταράζοντας και απειλώντας την τάξη και την ασφάλεια.

Σε ατομικό επίπεδο, το άτομο-θύμα αυτών των παραβιάσεων στερείται όχι απλώς προνόμια αλλά βασικά δικαιώματα, όπως αυτό της ισότητας απέναντι στο νόμο, της ελευθερίας και της ίδιας της ζωής. Ο άνθρωπος, όντας πια απροστάτευτος και «γυμνός» από κάθε ασπίδα, μπορεί να γίνει εύκολα αντικείμενο εκμετάλλευσης, χειραγώγησης -ακόμη και άδικης μεταχείρισης. Ζει μια ζωή γεμάτη κινδύνους, μια ζωή γεμάτη

τονικοί λαοί της Ευρώπης τα χαίρουν, από ημάς μόνον η σκληρά και απαράδειγ-
μάτιστος των Οθωμανών τυραννία επροσπάθησεν με βίαν να αφαιρέσει και εντός
του στήθους ημών να τα πνίξη. [. . .] Δίκαια, τα οποία η φύσις ενέσπειρε βαθέως
εις την καρδίαν των ανθρώπων και τα οποία οι νόμοι, σύμφωνοι με την φύσιν, κα-
θιέρωσαν, όχι τριών ή τεσσάρων, αλλά και χιλίων και μυρίων αιώνων τυραννία δεν
δύνανται να εξαλείψη.

Απόσπασμα από την διακήρυξη της Α' Εθνοσυνέλευσης
Εν Επιδάυρω την 15ην Ιανουαρίου, Α' της Ανεξαρτησίας, 1822.

Το 1821 οι Έλληνες ξεσηκώθηκαν, για να κερδίσουν την ελευθερία και την ανεξαρτη-

σία τους. Με την εξέγερση αυτή διεκδίκησαν δυναμικά τον σεβασμό των ανθρωπί-
νων δικαιωμάτων που είχαν καταστρατηγηθεί εξαιτίας του τυραννικού καθεστώτος
της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Σήμερα, παρά την ύπαρξη Διεθνών Συμβάσεων και Διακηρύξεων που κατοχυρώ-
νουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, συχνά παρατηρείται η παραβίασή τους σε παγκό-
σμιο επίπεδο, γεγονός που απαιτεί τη συνεχή επαγρύπνηση για την προάσισή τους.

- α. Ποιες, κατά τη γνώμη σας, είναι οι επιπτώσεις του παραπάνω φαινομένου;
β. Πώς μπορείτε εσείς οι νέοι να συμβάλετε στην υπεράσπιση και περιφρούρηση των
ανθρωπίνων δικαιωμάτων;

ΡΗΤΟΡΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ 25^{ΗΣ} ΜΑΡΤΙΟΥ 🍷 ΡΗΤΟΡΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ 25^{ΗΣ} ΜΑΡΤΙΟΥ

φόβο, μια ζωή χωρίς να ακούγονται
τα «θέλω» του, ούτε να καλύπτονται
οι ανάγκες του. Χαρακτηριστικό πα-
ράδειγμα αποτελεί το ζήτημα της παι-
δικής εργασίας και της δουλείας, το
οποίο κλιμακώθηκε κατά τη Βιομη-
χανική Επανάσταση, με τις απάνθρω-
πες συνθήκες εργασίας, τη χρήση βίας
ως μέσο διαπαιδαγώγησης και την
απόλυτη εξάρτησή.

Αν αυτό σας φαίνεται πως ανήκει
στο απόμακρο παρελθόν ας μετα-
φερθούμε στο γειτονικό Ιράν, όπου
η γυναίκα χειραφέτηση φαντάζει
απραγματοποίητο όνειρο. Καθημε-
ρινά γυναίκες αδικούνται, γίνονται
θύματα συχνά ενδοοικογενειακής
βίας, καταπίεσης και ανισότητας.

Η εργασία και η εκπαίδευση απο-
τελούν απαγορευμένες ασχολίες για
τις γυναίκες, ενώ η συμμετοχή στα
κοινά θεωρείται αδιανόητη. Το πατρι-
αρχικό πρότυπο ζει, κυριαρχεί και επι-
βάλλεται πάνω σε παγκόσμιες συν-
θήκες.

Σε συλλογικό επίπεδο, οι πολί-
τες, αν και ζουν σε δημοκρατικά
καθεστώτα, τα οποία υποτίθεται πως
προάγουν την ελευθέρως εκφραζόμε-
νη βούληση, που ορίζει το πολιτικό
και οικονομικό σύστημα, χάνουν την
εμπιστοσύνη τους σε κάθε ιδεώδες και
σε κάθε δημοκρατικό θεσμό. Σε ένα
πολίτευμα το οποίο βασίζεται στην
ισότητα, την αξιοκρατία και την ελευ-
θερία, πώς είναι δυνατόν οι πολίτες να
μην έχουν πρόσβαση ακριβώς σε αυ-
τά; Μέρα με τη μέρα, όλο και περισ-
σότεροι, εκφράζουν τη δυσαρέσκει-
ά τους, επιλέγοντας να ιεραρχήσουν
πλέον τα προσωπικά τους συμφέρο-

ντα, πράττοντας με καχυποψία και
δυσπιστία.

Με όλα αυτά τα προβλήματα να
μαστίζουν ακόμη την κοινωνία μας, η
νέα γενιά πρέπει να αναλάβει πρωτο-
βουλίες και να δράσει άμεσα. Πρώτο
βήμα στο μακρύ ταξίδι αυτό της αλ-
λαγής είναι η συσπείρωση των νέων
κάτω από τη «φτερούγα» μη κυβερ-
νητικών οργανισμών, καθώς μεμονω-
μένα δεν μπορεί να επιτευχθεί τίπο-
τα. Μέσω αυτών των ομάδων είναι
εφικτή η ευαισθητοποίηση των πολι-
τών μέσα από συνελεύσεις, σεμινάρια,
συνέδρια και φόρουμς. Η ευαισθητο-
ποίηση αποτελεί έναν από τους ση-
μαντικότερους τρόπους επίλυσης του
ζητήματος, καθώς μόνο αν κάνουμε
ορατό ένα πρόβλημα στην κοινωνία,
μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε.

Επιπλέον, η επικοινωνία με δι-
εθνείς οργανισμούς σχετικά με την
αναφορά παραβιάσεων αλλά και με
δράσεις που μπορούν να υιοθετη-
θούν, θεωρείται βέλτιστη πρακτική.
Παράδειγμα αυτού του τρόπου αντι-
μετώπισης, αποτελεί προσπάθεια
των Ηνωμένων Εθνών να κινητοποιή-
σει τους νέους με τη διοργάνωση δι-
αγωνισμών όπου καλούνται να υπο-
βάλουν τρόπους λύσης στο ζήτημα
της προσαρμογής των μεταναστών
και των προσφύγων στην αγορά ερ-
γασίας της χώρας υποδοχής τους.
Ωστόσο, η ενεργή δράση των κρατών-

μελών είναι απαραίτητη, καθώς είναι
οι μόνοι που μπορούν να εφαρμόσουν
νομοθετικά πλαίσια, να ενισχύσουν
τα συστήματα ελέγχου και παρακο-
λούθησης και να δημιουργήσουν επι-
τροπές με ειδικευση στο ζήτημα των
ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Έτσι αποδεικνύεται η σημα-
σία της αδιάλειπτης δράσης του αν-
θρώπου και η αγωνιστική διάθεσή του
κατά το πέρασμα των αιώνων, όταν
πρόκειται για τη διεκδίκηση των δι-
καιωμάτων του. Όπως είπε ο λόρδος
Βύρωνας: «Ποτέ δεν απότυχε κάποιος
που θυσιάστηκε για ένα μεγάλο σκο-
πό» και αυτή είναι η φράση που θα
πρέπει να συνοψίζει την έννοια της
ενεργής συμμετοχής. Αγαπητό ακρο-
ατήριο, είτε με τη χρήση όπλων για
την υπεράσπιση της πατρίδας, είτε με
πανό στα χέρια, ο άνθρωπος δεν στα-
μάτησε ποτέ να ελπίζει, να ζει και να
μάχεται και εμείς οφείλουμε να συνε-
χίσουμε αυτήν την παράδοση που μας
κληροδότησαν οι πρόγονοί μας.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προ-
σοχή σας.

Το Κολλέγιο θεμελιώθηκε στο όραμα κάποιων φωτισμένων ανθρώπων, μεταξύ των οποίων και Ελλήνων της Διασποράς. Οι άνθρωποι αυτοί θέλησαν να δημιουργήσουν ένα σχολείο με «βλέμμα-Οικουμενή, αλλά πάντα με ψυχή-Ελλάδα».¹ Η ζεστή, δυναμική και ευεργετική παρουσία που επέδειξαν με την παροχή βοήθειας στη χώρα καταγωγής τους αποτελεί αντιστάθμισμα της απουσίας τους από τα γεωγραφικά όρια της πατρίδας τους.

¹ Στίχος από το ποίημα του Δ. Καραμάνου «Μπορούμε».

ΡΗΤΟΡΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ HOWLAND 🌱 ΡΗΤΟΡΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ HOWLAND

Νικητής του Διαγωνισμού ανακηρύχθηκε ο μαθητής του IB DP Year 2, **Δημήτριος Κωτσοβίλης**

■ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΛΟΓΟ ΤΟΥ:

Αξιότιμοι κριτές, Σεβαστοί καθηγητές, Αγαπητοί συμμαθητές, Κυρίες και κύριοι

➔ Ο Ελληνισμός δεν αποτελεί μόνο μια σειρά από αρχές, ιδεώδη και θεωρήματα, αλλά αποτελεί έναν τρόπο ζωής, μια φιλοσοφία η οποία συνέβαλε στη θεμελίωση του Δυτικού Πολιτισμού και η οποία εξελίσσεται και προσαρμόζεται στους καιρούς. Αυτή η πολιτισμική κληρονομιά, η οποία έχει δράσει καθοριστικά στην πρόοδο της ανθρωπότητας, διαχρονικά ξεπερνάει τα όρια του Ελλαδικού χώρου και αποτελεί προϊόν του δημιουργικού διαλόγου της «μητρόπολης», που απαρτίζεται από την Ελλάδα, με την «περιφέρεια», που συνίσταται από τους Έλληνες της Διασποράς. Αυτή η συνεχής συναλλαγή και ανατροφοδότηση των δεσμών των Ελλήνων του εξωτερικού με

το κέντρο έχει οδηγήσει στον επανα-ναπροσδιορισμό της ελληνικής ταυτότητας, ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Το σχολείο μας, με τη σειρά του, αποτελεί απτή απόδειξη αυτής της ενεργητικής σχέσης, καθώς η θεμελίωσή του οφείλεται στα οράματα φωτισμένων Ελλήνων του κέντρου και της περιφέρειας, δημιουργώντας ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα με «βλέμμα-Οικουμενή, αλλά πάντα με ψυχή-Ελλάδα». Στη σύγχρονη εποχή, που χαρακτηρίζεται από την πραγματικότητα της παγκοσμιοποίησης, η δυναμική αυτής της σχέσης συνεχίζει να συμβάλλει στον εμπλουτισμό της πολιτιστικής κληρονομιάς μας, με τους απόδημους Έλληνες να βιώνουν την ανάγκη να προσφέρουν στην πατρίδα.

Μαζευτήκαμε σήμερα εδώ, αγαπητοί συμμαθητές, προσπαθώντας να διερευνήσουμε για ποιο λόγο οι Έλληνες του Εξωτερικού βιώνουν την ανάγκη να προσφέρουν στην πατρί-

δα και, ως νέοι που ενδέχεται να βρεθούμε στο εξωτερικό, να ερευνήσουμε πώς θα μπορούσαμε να εξασφαλίσουμε την διατήρηση των δεσμών με την Ελλάδα.

Αν και η απάντηση στα παραπάνω ερωτήματα αποτελεί ένα δύσκολο εγχείρημα, αξίζει να ερευνήσουμε αρχικά την ανάγκη των Ελλήνων του εξωτερικού να προσφέρουν στην Ελλάδα. Σε τι θα μπορούσαμε να αποδώσουμε ένα τόσο σύνθετο φαινόμενο; Η ανάγκη του «ανήκειν» θα μπορούσε να δοθεί ως μια εξήγηση, αξιότιμοι καθηγητές. Ως άνθρωποι, το να είμαστε μέρος μιας μεγαλύτερης ομάδας, μιας οντότητας, μας δίνει παρηγοριά, ειδικά σε στιγμές που χαρακτηρίζονται από αβεβαιότητα και ανασφάλεια. Όντας σε μια ξένη χώρα, στην οποία οι κοινότητες των ομογενών αντιμετωπίζονται σαν πολίτες δεύτερης κατηγορίας, με την ουσιαστική αφομοίωσή τους στη χώρα υποδοχής να αποτελεί συνήθως ένα άπιαστο όνειρο, η διατήρηση σχέσεων με την πατρίδα κρίνεται αναγκαία. Επιπροσθέτως, θα μπορούσε να εννοηθεί πως οι Έλληνες του εξωτερικού διαπνέονται από την αίσθηση του καθήκοντος, έχοντας καλλιεργημένο το πατριωτικό αίσθημα. Για τον λόγο αυτό, θέλουν να δώσουν πίσω σε μια Ελλάδα που έχει αποτελέσει σημείο αναφοράς και πηγή έμπνευσης για τους ίδιους. Ιστορικά, παρατηρούμε πληθώρα από τέτοιες εκφάνσεις του φαινομένου με προσωπικότητες σαν τον Ρήγα Βελεστινλή και τον Αδαμάντιο

- Γιατί κατά τη γνώμη σας οι απόδημοι Έλληνες βιώνουν διαχρονικά την ανάγκη να προσφέρουν στην πατρίδα τους;
- Καθώς υπάρχει το ενδεχόμενο να ζήσετε στο μέλλον σε χώρες του εξωτερικού, με ποιους τρόπους πιστεύετε ότι θα μπορούσατε να εξασφαλίσετε τη διατήρηση δεσμών με την πατρίδα σας;

ΡΗΤΟΡΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ HOWLAND ΡΗΤΟΡΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ HOWLAND

Κοραή να δίνουν τις πολιτικές, πολιτιστικές και φιλοσοφικές παραμέτρους για την καλλιέργεια του οράματος για μια ανεξάρτητη Ελλάδα και τονίζοντας τον πνευματικό αγώνα των Ελλήνων του Εξωτερικού για να προσφέρουν πίσω στην πατρίδα. Για τέτοιες κοινότητες Ελλήνων, η πατρίδα μπορεί να αποτελέσει έναν πόλο συσπείρωσης και μια κινητήρια δύναμη για τους ίδιους. Παράλληλα, αξίζει να σημειωθεί αγαπητοί συμμαθητές, πως μέσω των δεσμών ο απόδημος ελληνισμός θέλει να είναι μάρτυρας της ευημερίας της Ελλάδας, εισάγοντας καινοτόμες ιδέες, που μπορούν να επιφέρουν καίριες αλλαγές στα πολιτικά, κοινωνικά, πολιτιστικά και οικονομικά πράγματα της χώρας. Κατά αυτόν τον τρόπο, αν και οι κοινότητες αυτές είναι εκτός του ελληνικού χώρου, μπορούν να αισθάνονται ολοκληρωμένες αφιερώνοντας το «είναι» τους σε έναν σκοπό, στον οποίο διαχρονικά οι ίδιες προσδίδουν ιδιαίτερη σημασία.

Έχοντας ήδη προσπαθήσει να εξηγήσουμε την ιδιαίτερη ανάγκη του απόδημου ελληνισμού να προσφέρει στην πατρίδα του, ας διερευνήσουμε πώς και εμείς, ως ενδεχόμενα μέλη της κοινότητας των Ελλήνων του εξωτερικού, θα μπορούσαμε να εξασφαλίσουμε την διατήρηση των δεσμών με την πατρίδα μας. Παρόλο που η εμπειρία καθενός από εμάς θα διαφέρει σε αυτή τη νέα πραγματικότητα στην οποία θα μπορούσαμε να βρεθούμε τα επόμενα χρόνια, υπάρχει πληθώρα από τρόπους για να μην χάσουμε επαφή με την Ελλάδα. Ούτως ή άλλως, η Ελλάδα και το πνεύμα της ξεπερνούν τα διεθνώς αναγνωρισμένα σύνορα της Ελληνικής Δημοκρατίας και μπορούν να εντοπιστούν στις παρυφές της υψηλίου. Αρχικά, αγαπητοί συμμαθη-

τές, οι ελληνικές κοινότητες του εξωτερικού είναι πολυάριθμες και εντοπίζονται σε αστικά κέντρα ανά τον κόσμο. Η ομιλία της Ελληνικής και η πολιτιστική ταύτιση με άτομα της ευρύτερης κοινότητας, θα μπορούσε να μας βοηθήσει να αντιμετωπίσουμε την νοσταλγία και τα προβλήματα που επιφέρει η ξενιτιά. Παράλληλα, αξίζει να σημειωθεί ότι η Τετάρτη Βιομηχανική Επανάσταση, γνωστή και ως «η περίοδος της ψηφιοποίησης» μας δίνει την δυνατότητα να έχουμε πρόσβαση σε μια ποικιλία από πλατφόρμες και εργαλεία, μειώνοντας δραματικά τα εμπόδια της επικοινωνίας. Εάν οι Ελληνικοί πληθυσμοί της αρχαιότητας μπορούσαν να διατηρήσουν το πνεύμα του Ελληνισμού, στην εποχή του Διαδικτύου οι συνθήκες ωφελούν την δημιουργία ουσιαστικών δεσμών με την Ελλάδα. Τέλος, αγαπητοί συμμαθητές, μολονότι μπορεί να υπάρξουν δυσκολίες στην αφομοίωσή μας στο νέο περιβάλλον, η λύση δεν είναι η αποκοπή των δεσμών μας με την Ελλάδα. Εάν και τα περιστατικά ξενοφοβίας και ρατσισμού είναι ένα σύνηθες φαινόμενο, θα μπορούσαμε να εισαγάγουμε στοιχεία της Ελληνικής κουλτούρας στην καινούρια μας πραγματικότητα. Ο διαπολιτισμικός διάλογος θα μπορούσε, όχι μόνο να μας βοηθήσει να επιτύχουμε την ανταλλαγή ιδεών, προσφέροντάς μας μια νέα οπτική γωνία, αλλά και θα εξασφαλίσει την διατήρηση δεσμών με την πατρίδα μας. Ωστόσο, ίσως ο

πιο ουσιαστικός τρόπος είναι να προσφέρουμε και εμείς με τη σειρά μας πίσω στην Ελλάδα άμεσα ή έμμεσα. Ο προσανατολισμός των επαγγελματικών και πνευματικών προσπαθειών μας προς την Ελλάδα ίσως να είναι ο καλύτερος τρόπος για την διατήρηση σχέσεων με την πατρίδα.

Συνεκτιμώντας τα προαναφερθέντα, σεβαστοί καθηγητές, είναι αδιαμφισβήτητο αποδεκτό πως οι σχέσεις της Ελλάδας με τους Έλληνες της Διασποράς αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο του Έθνους μας. Η ανάγκη των Ελλήνων του εξωτερικού να προσφέρουν στην πατρίδα, λόγω πληθώρας από λόγους, έχει οδηγήσει σε θριαμβευτικά αποτελέσματα για την πολιτιστική συνεκτικότητα και την ταυτότητα των Ελλήνων. Για τον λόγο αυτό, ως πιθανά μελλοντικά μέλη του απόδημου ελληνισμού, η διατήρηση δεσμών με την Ελλάδα ίσως να είναι αναγκαία. Βέβαια, αγαπητοί συμμαθητές, οι δεσμοί με την πατρίδα πρέπει να είναι ουσιαστικοί και να μη διαπνέονται από εθνικιστικές και ακραίες ιδεολογίες. Η σχέση με την πατρίδα πρέπει να υπάγεται σε ένα σύστημα αξιών που να αντανakλά το γνήσιο πνεύμα του Ελληνισμού.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας,

Athens College - The Greek Diaspora: a long-lasting, mutual connection”.

WORDS: Revolution, Tomorrow, Heritage, Fusion, Embrace

ΡΗΤΟΡΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ DELTA 🍷 ΡΗΤΟΡΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ DELTA

Νικήτρια του Διαγωνισμού ανακηρύχθηκε η μαθήτρια του IB DP Year 2, **Χριστίνα Κοκκάλη**

■ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΛΟΓΟ ΤΗΣ:

“The Hellenic
Diaspora
and Athens
College:
a series
of shared
and important
ideals”

Good Morning ladies and gentlemen and class of 2023,

➤ Walking into campus every-day, we breathe the air of innovation, integrity and values; an air with great history which is not restricted within the physical boundaries of “Athens College”. It is rather shared on a cosmopolitan level -just like the values of Hellenism. Our nation is not restricted within the borders of the country, it has travelled to and influenced every corner of our world. What Hellenism and Athens College have in common is the Hellenic Diaspora.

Diasporas are very important for the nations they come from because they promote the ideals and values of a culture to other civilisations, but also because their transnational engagement can effect profound change in their homeland. In our country, the diaspora was fundamental for the Hel-

lenic independence and the vision of a new Hellas. Hellenes and Philhellenes living abroad projected roots and cultural ideals in a world of industrial-

isation and later globalisation, reminding the world of the value and contribution our ancient civilisation has had in philosophy, politics and science. However, apart from raising awareness to the outside world, the diaspora raised Hellas out of a dark period, and paved the right path to de-

velopment. The diaspora brought values introduced during the enlightenment back home, motivating Hellenes to adopt a liberal European philosophy, especially the education of individuals with integrity of character.

This idea connects the diaspora of our ethnos, to the creation and the successful continuous function of today's Athens College. The most important benefactor of our school, Stefanos Delta, was himself part of the Greek diaspora and he dedicated his life to create an educational institution that would reflect the American and European values of the Enlightenment. He is a prime example of a Hellene who reunited with his roots

during crisis, but then stayed and effected profound change in our country. Born in Constantinople, he lived in Alexandria, came to Greece during the Greek-Turkish war in 1897 and fundamentally altered the Greek economy and educational system. It is this man who is responsible for the values we are raised with today, for the liberal thought we have acquired.

Both Hellenism and “Athens College” promote ideals deeply rooted in philosophy. That an individual must build a healthy body and character, that a society must be active. Plato said that to build a “perfect” or “ideal” state, one must build perfect individuals first. Even though the notion of perfection is unreachable, the journey towards it is what our nation’s eternal values, history and the pillars of Athens College are working for. Despite living in times where philosophy and history do not matter as much, despite living in a period of vanity and pessimism, “Athens College” should aim for the formation of a fruitful new generation, and not reward them with fruitless crowns or urge the students to endeavour in meaningless competitions and thus motivate them to engage in such unfair means. Our school should focus on the ideals Stefanos Delta built our campus on, these ideals which surround us when we enter the campus.

In essence, what should stay with each and everyone of us today is that our school, the history of the walls sur-

rounding us share values set by people who were influenced by the Hellenic culture and the Enlightenment. Therefore, we should strive to act upon these values, to keep them intact like a newborn’s pure soul, because these will guide us to a bright future. These values are the intellectual elements of the air we breathe walking into campus. As it turns out, that air has much more essence than what we realise and maybe we don’t appreciate it as much.

Thank you all very much for your attention.

“Despite living in times where philosophy and history do not matter as much, despite living in a period of vanity and pessimism, “Athens College” should aim for the formation of a fruitful new generation, and not reward them with fruitless crowns or urge the students to endeavour in meaningless competitions and thus motivate them to engage in such unfair means.”

Το «βάσανο» του ενός είναι ο θησαυρός του άλλου

Η διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών στο εξωτερικό

Από την πρώτη γυμνασίου, την πρώτη δηλαδή χρονιά που είδαμε ως μαθητές τα Αρχαία Ελληνικά, θυμάμαι τις συζητήσεις με τους συμμαθητές μου σχετικά με την ανυπέρβλητη αδιαφορία τους για το συγκεκριμένο μάθημα.

«Δεν έχει καμία απολύτως σχέση με τη γλώσσα μας» και «Τι μας ενδιαφέρει η γραμματική μιας γλώσσας που δεν μιλάμε;» ή «Αυτό δεν θα μας βοηθήσει καθόλου στο μέλλον μας». Η γενική κατάληξη της κουβέντας ήταν συνήθως η ίδια και απaráλλακτη: «Είναι χάσιμο χρόνου».

Και όμως.

Ενώ είχαμε την εντύπωση ότι ήμασταν τα μόνα «κακόμοιρα» παιδιά που αναγκάζονταν να μάθουν μια «νεκρή» γλώσσα, και ότι βρισκόμασταν στον βαθύ «λάκκο» των αβοήθητων, βασανισμένων μαθητών, μόνοι και μίζεροι, απ' ό,τι φαίνεται η χώρα μας δεν αποτελεί τη μόνη που προσφέρει τη δυνατότητα διδασκαλίας των Αρχαίων στα σχολεία.

Πολλές κυβερνήσεις εκτός της ελληνικής αντιμετωπίζουν τη συναναστροφή των μαθητών με τα Αρχαία Ελληνικά ως απαραίτητη προϋπόθεση για μια ολοκληρωμένη ανθρωπιστική παιδεία. Πιο συγκεκριμένα, στη Γερμανία, τα Αρχαία Ελληνικά προσφέρονται ως μάθημα επιλογής για μια τρίτη διδασκόμενη γλώσσα, μαζί με τα Γαλλικά. Πολλοί θα φαντάζονταν ότι λογικά οι μαθητές τείνουν να δείχνουν μεγαλύτερη προτίμηση για τα Γαλλικά, παρόλα αυτά μια αναφορά της Deutsche Welle (γερμανικού δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού) υπογράμμισε ότι σε 200 λύκεια της χώρας (όπου προσφέρονται τα Αρχαία Ελληνικά), τα περισσότερα παιδιά, μετά τα μαθήματα των Αγγλικών και των Λατινικών που είναι υποχρεωτικά,

Στην Ιταλία τα Αρχαία διδάσκονται σε 783 κλασικά λύκεια και καταγράφεται σύνολο μαθητών που ξεπερνά τις 320 χιλιάδες!

επιλέγουν τα Αρχαία. Η έρευνα παρουσίαζε επίσης και τις γνώμες των ίδιων των μαθητών σχετικά με την επιλογή τους. Ανάμεσα στις ποικίλες απαντήσεις τους, κυριάρχησαν οι εξής απόψεις:

«Το να μπορεί κανείς να πει ότι έχει διδαχθεί και μελετήσει τα Αρχαία Ελληνικά αυτόματα του προσδίδει ένα κύρος και τον καθιστά εξυπνότερο. Οι αρχαίες γλώσσες είναι πολύ πιο ενδιαφέρουσες και είναι πιο συναρπαστικό να λες ότι μαθαίνεις Αρχαία Ελληνικά παρά Γαλλικά».

«Μαθαίνεις πολλά για τη ζωή. Καταλαβαίνεις από πού προέρχονται τα γράμματα της αλφαβήτου και αρχίζεις να διαμορφώνεις μια ευρύτερη οπτική της ανθρώπινης ιστορίας».

«Δεν υπάρχει ανάγκη να ξέρεις πώς να μιλήσεις τη γλώσσα, αλλά κάποια στοιχεία είναι σημαντικά. Εξάλλου, οι Αρχαίοι Έλληνες αποτελούν προγόνους της σύγχρονης δημοκρατικής κουλτούρας».

Δεν είναι τόσο μαγευτική η γλώσσα όσο οι ιδέες και οι αντιλήψεις που διατυπώθηκαν μέσω αυτής. Οι αρχαίοι φιλόσοφοι ήταν οι πρώτοι που άρχισαν να καταγράφουν και να εξετάζουν τον κόσμο γύρω τους. Οφείλουμε πολλές από τις γνώσεις μας σε αυτούς. Επιπλέον, είναι καταπληκτικό όταν συνειδητοποιείς πόσες λέξεις σε άλλες ξένες γλώσσες είναι στην πραγματικότητα ελληνικές.

Άλλες χώρες στις οποίες τα Αρχαία Ελληνικά προσφέρονται ως επιλεγόμενο μάθημα στο κλασικό πεδίο σπουδών των Λυκείων είναι η Πολωνία και η Δανία. Έπειτα, στη Ρωσία, την Ουκρανία, την Κροατία, τη Σερβία, τη Σλοβενία, τη

Νότια Αφρική, τον Καναδά και τις ΗΠΑ, τα αρχαία διδάσκονται κυρίως στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, στα πανεπιστημιακά προγράμματα, και κυρίως για όσους μαθητές αποφασίσουν να αποκτήσουν πτυχίο στις κλασικές σπουδές. Η μελέτη των αρχαίων δεν σπανίζει επίσης και σε πτυχία αρχαιολογίας και φιλολογίας.

Επιπλέον, στην Ιταλία τα Αρχαία διδάσκονται σε 783 κλασικά λύκεια και καταγράφεται σύνολο μαθητών που ξεπερνά τις 320 χιλιάδες. Το πρόγραμμά τους περιλαμβάνει το μάθημα των Αρχαίων και στις πέντε τάξεις του Λυκείου και πέντε ώρες διδασκαλίας κάθε εβδομάδα. Αν και η ιταλική κυβέρνηση φαίνεται ότι παραμελεί τη χρηματοδότηση των περισσότερων κλασικών σχολείων, πολλοί πολιτικοί, επιστήμονες και επιχειρηματίες της χώρας είναι αντίθετοι με το όραμά της, και εξακολουθούν να στέλνουν τα παιδιά τους σε ένα περιβάλλον όπου είναι σίγουροι ότι θα λάβουν βαθιά πνευματική παιδεία.

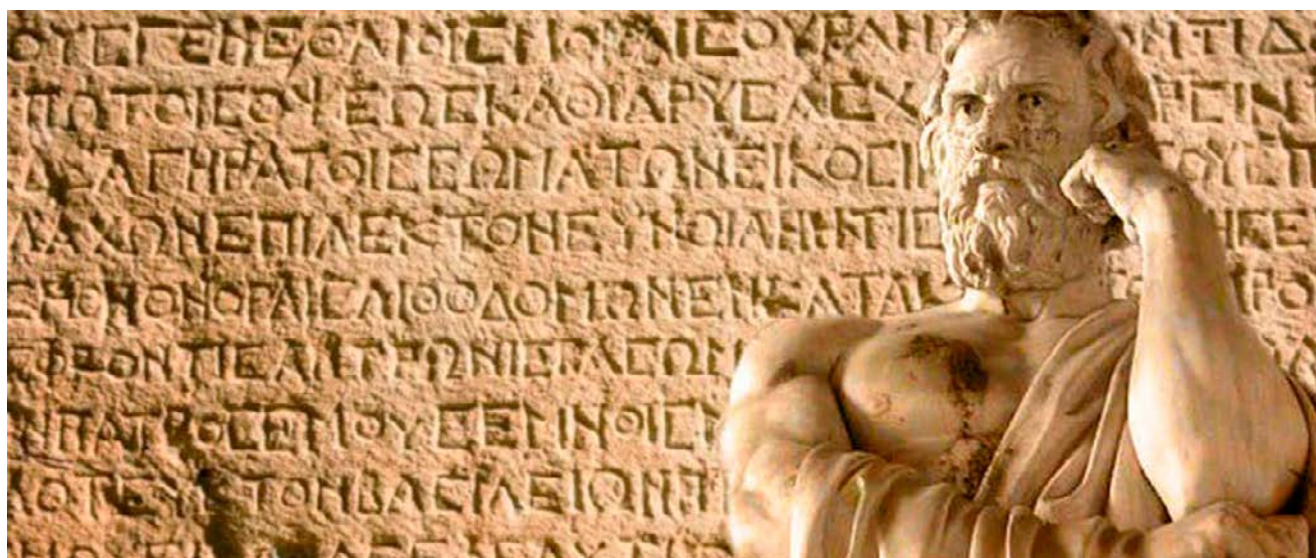
Φυσικά η διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών σε ξένες χώρες δεν είναι όσο εντατική ή αναλυτική όσο είναι στα ελληνικά σχολεία, πόσο μάλλον στη Θεωρητική Κατεύθυνση της δευτέρας και τρίτης Λυκείου. Η ύλη των αρχαίων του εξωτερικού απέχει αρκετά από την ύλη των Πανελληνίων.

Μια αναφορά της Deutsche Welle υπογράμμισε ότι σε 200 λύκεια της χώρας (όπου προσφέρονται τα Αρχαία Ελληνικά), τα περισσότερα παιδιά, μετά τα μαθήματα των Αγγλικών και των Λατινικών, που είναι υποχρεωτικά, επιλέγουν τα Αρχαία.

Όμως τα παιδιά που τα επιλέγουν ως ξένη γλώσσα μαθαίνουν τα βασικά στοιχεία γραμματικής και συντακτικού, βλέπουν κείμενα (συνήθως μεταφρασμένα) σημαντικών αρχαίων συγγραφέων και δοκιμάζουν τις γνώσεις τους με ασκήσεις και επαναληπτικά φυλλάδια. Προφανώς η διδακτέα ύλη αλλά και η εφαρμογή της αλλάζουν αναλόγως το σύστημα της χώρας και τις ώρες που προβλέπει η εκάστοτε κυβέρνηση για την ενασχόληση των παιδιών με τα Αρχαία, αλλά η ουσία είναι η ίδια. Και μάλιστα, αυτό που εντυπωσιάζει περισσότερο είναι η θέληση των μαθητών να παρακολουθούν μαθήματα Αρχαίων Ελληνικών. Ένα μάθημα τόσο «ανυπόφορο» για τους περισσότερους Έλληνες μαθητές αποτελεί για τους ξένους συνομήλικούς μας μια ευχάριστη δραστηριότητα.

Μήπως λοιπόν να αναθεωρήσουμε τους λόγους της «γκρίνιας» μας; Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί κανείς να ισχυριστεί ότι τα Αρχαία που διδάσκονται στην Ελλάδα δεν είναι σαφώς πιο δύσκολα και απαιτητικά. Αντιθέτως, εξετάζονται στις απολυτήριες εξετάσεις του Ιουνίου, πλέον και από το γυμνάσιο, και αποτελούν το μάθημα βαρύτητας των Ανθρωπιστικών Σπουδών και το «κλειδί» στην προετοιμασία των Πανελληνίων. Δεν μπορώ να ξεχάσω και τις στιγμές ➔

που και εγώ η ίδια, ούσα μαθήτρια, καθόμουν αγανακτισμένη πάνω από ένα αδιδακτο κείμενο και προσπαθούσα να το μεταφράσω, να το συντάξω, να θυμηθώ τις καταλήξεις του υπερσυντελικού μέσης φωνής. Πέρα όμως από την πίεση και την πολλές φορές ενοχλητικά λεπτομερή παράδοση του μαθήματος, έχουν υπάρξει φορές που έχω παρατηρήσει την ωφέλεια των Αρχαίων. Στο λεξιλόγιό μου. Στον τρόπο σκέψης μου. Στην εθνική μου συνείδηση ως Ελληνίδα.

Αρκεί μερικές φορές να συνειδητοποιήσουμε ότι τα Αρχαία Ελληνικά δεν είναι μια νεκρή γλώσσα, θαμμένη στην ιστορία, αλλά τα θεμέλια της γλώσσας που μιλάμε σήμερα. Στην πραγματικότητα, τα Νέα Ελληνικά είναι μια «αμφίεση» που φοράνε τα Αρχαία. Οποιαδήποτε σύγχρονη λέξη μπορεί να αποκωδικοποιηθεί σε έναν τύπο των αρχαίων, και μάλιστα η ετυμολογική συγγένεια, το πώς το νόημα διατηρείται, αποδεικνύει πολλές φορές την ασύλληπτη σχέση μεταξύ των δύο γλωσσών. Και φυσικά, ας μη ξεχνάμε την αιώνια σοφία που κρύβεται στα έργα των ... «αρχαίων ημών προγόνων», η οποία έπλασε έννοιες, πολιτεύματα, θεωρίες, και μια πρώτη εικόνα του παγκόσμιου πολιτισμού, του οποίου είμαστε μέλη. Μου φαίνεται ότι οι ξένοι ίσως να έχουν καταλάβει τη σημασία των Αρχαίων, για αυτό και δίνουν τη δυνατότητα στους μαθητές να παρακολουθήσουν κάτι ενδεχομένως πλήρως πρωτόγνωρο για εκείνους. Σε τελική ανάλυση όμως δεν έχει τόσο σημασία αν θα μάθει κανείς τους εμπρόθετους προσ-

▲
Σε τελική ανάλυση όμως δεν έχει τόσο σημασία αν θα μάθει κανείς τους εμπρόθετους προσδιορισμούς «απ' έξω και ανακατωτά» ή αν μπορεί να μεταφράζει Θουκυδίδη με ταχύτητα φωτός. Αυτό που προσπαθούν να μας διδάξουν τα Αρχαία είναι η κριτική σκέψη, η διερεύνηση του κόσμου μέσα από μια οπτική διαφορετικής εποχής.

διορισμούς «απ' έξω και ανακατωτά» ή αν μπορεί να μεταφράζει Θουκυδίδη με ταχύτητα φωτός. Αυτό που προσπαθούν να μας διδάξουν τα Αρχαία είναι η κριτική σκέψη, η διερεύνηση του κόσμου μέσα από μια οπτική διαφορετικής εποχής. Είναι το αναπόσπαστο κομμάτι του πολιτισμού μας, ο κρίκος που συνδέει το παρόν με το παρελθόν, το «κτήμα ες αεί» της Ελλάδας. Από τη στιγμή που οι γονείς του εξωτερικού έχουν την άποψη ότι η διδασκαλία των Αρχαίων θα χαρίσει στα παιδιά τους την ηθική, πνευματική και νοητική διαύγεια που θα χρειαστούν στα επαγγέλματα και στις ζωές τους, τότε γιατί εμείς οι ίδιοι τα περιφρονούμε τόσο; Μπορεί ο τρόπος διδασκαλίας που έχει ορίσει το Υπουργείο να είναι...έντονος και οι υποψήφιοι των Πανελλαδικών εξετάσεων σίγουρα να είναι επιβαρυνμένοι (και δικαίως), και έτσι η ουσία των Αρχαίων συχνά να παραγκωνίζεται. Δεν παύουν όμως να είναι το νήμα από το οποίο υφάνθηκε η ταυτότητά μας. Ναι, ορισμένες στιγμές μοιάζει μάταιος ο κόπος μας και οι αμφιβολίες «γεμίζουν» το κεφάλι μας, ωστόσο όλες αυτές οι ώρες που ερχόμαστε σε επαφή με τα Αρχαία είναι εξαιρετικά χρήσιμες για την διάπλασή μας, έστω και αν δεν το κατανοούμε. Στο κάτω-κάτω της γραφής, πρόκειται για τη γλώσσα μας. Εάν δεν τη μάθουμε και την αγαπήσουμε εμείς, οι απόγονοι των θεμελιωτών της, τότε ποιος θα τα καταφέρει; Έτσι και αλλιώς, όπως πολύ εύστοχα έθεσε και ο επιφανής φιλόσοφος Wittgenstein: «Τα όρια ενός ανθρώπου καθορίζονται από τα όρια της γλώσσας του». Και ευτυχώς για εμάς, η ελληνική είναι μια από τις πιο πλούσιες γλώσσες στον κόσμο.

Μαριλένα Μουρτζούχου, ΓΙ

Η ...ουτοπική αναπαράσταση της κοινωνίας

Ο Πλάτωνας, με τον μύθο του Σπηλαίου, απεικονίζει πόσο χειραγωγούμενος είναι ο ανθρώπινος νους, πόσο εύκολα «δένεται» μέσω της εικόνας και γενικά των αισθήσεων. Είναι τρομακτικό πώς ο Πλάτων αντιλήφθηκε ότι ο άνθρωπος με βάση την εικόνα και το «φαίνεσθαι» εύκολα παρερμηνεύει την πραγματικότητα, μια αλήθεια που ισχύει από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

**Κάθε εικόνα είναι ένα πλαίσιο:
Ενσωματώνει και αποκλείει...**

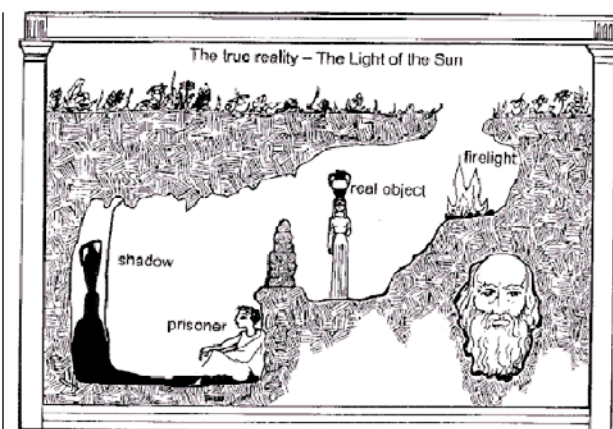
Όταν ισχυριζόμαστε ότι οι εικόνες περιορίζουν από τη φύση τους, στην πραγματικότητα δηλώνουμε και ότι κάθε εικόνα είναι ένα πλαίσιο. Ξεχνάμε συχνά ότι κάθε εικόνα είναι μια αναπαράσταση. Πώς, άραγε, μπορεί μια φωτογραφία ή μια ταινία να είναι μια αναπαράσταση; Φυσικά επειδή σχηματίζουν και σχηματίζονται μέσα σε ένα πλαίσιο. Ο πιο απλός τρόπος για να πούμε τι είναι ένα πλαίσιο είναι να πούμε ότι δημιουργείται ένας χώρος εξωτερικός και ένας χώρος εσωτερικός, που πριν δεν υπήρχε. Στα social media το βλέπουμε διαρκώς. Ο καθένας μας δημοσιεύει εικόνες του εαυτού του και παρουσιάζει ιστορίες που αφορούν τη ζωή του μέσα από το πρίσμα που επιλέγει ο ίδιος.

Δεν βλέπουμε, ωστόσο, αυτό που είναι έξω από το πλαίσιο. Οι εικόνες είναι αληθινές, με την έννοια ότι αποτυπώνουν κάτι που όντως συνέβη ή συμβαίνει. Ταυτόχρονα είναι ψευδείς, καθώς αφήνουν έξω από το πλαίσιο ό,τι δεν επιλέχθηκε να βρίσκεται εντός του. Αν διαβάσουμε σε ένα περιοδικό το γράμμα ενός αναγνώστη προς τους υπεύθυνους του περιοδικού, διαβάζουμε το αποτύπωμα, την εικόνα

Η αλληγορία του Σπηλαίου του Πλάτωνα

Οι εικόνες είναι αληθινές, με την έννοια ότι αποτυπώνουν κάτι που όντως συνέβη ή συμβαίνει. Ταυτόχρονα είναι ψευδείς, καθώς αφήνουν έξω από το πλαίσιο ό,τι δεν επιλέχθηκε να βρίσκεται εντός του.

της σκέψης του. Το αποτύπωμα αυτό είναι αληθές στο βαθμό που όντως ο αναγνώστης πραγματικά έγραψε το γράμμα. Είναι όμως και ψευδής αποτύπωση της πραγματικότητας, καθώς ο εκδότης επέλεξε το συγκεκριμένο γράμμα μέσα από ένα πλήθος συναφών επιστολών. Χρωματίζει τη δική του επιλογή και όχι το σύνολο της συγκεκριμένης πραγματικότητας.

Να λοιπόν, πώς η αλήθεια μπορεί να χρησιμοποιηθεί (και, σε μεγάλο βαθμό, ασυνείδητα) για να ειπωθεί ένα ψέμα. Κάθε αλήθεια είναι περιορισμένη μέσα σε ένα πλαίσιο. Όπως και κάθε παράθυρο, μας επιτρέπει να δούμε μόνο ένα κομμάτι της ευρύτερης πραγματικότητας. Την επόμενη φορά που θα παρακολουθήσουμε ειδήσεις, ας έχουμε στο νου μας πως αυτό που βλέπουμε δεν είναι ολόκληρη η εικόνα. Οι δεσμώντες του σπηλαίου είναι «δεσμώντες», κυρίως γιατί είναι γοητευμένοι από τις εικόνες που τους προσφέρονται αδιάκοπα, σε συνεχή ροή.

Ο σύγχρονος άνθρωπος δεν μπορεί να κάνει αλλιώς, παρά να ζει σε έναν κόσμο εικόνων. Ας μην ξεχνούμε την υπνωτιστική τους δύναμη.

Ποιες άλλες αντίστοιχες περιπτώσεις μπορούμε να ανακαλέσουμε, στις οποίες οι εικόνες φαίνεται να έχουν παρόμοια δύναμη;

MATRIX

Η ζωή που ζεις στην πραγματικότητα αντιπροσωπεύει ένα ελάχιστο μέρος των δυνατοτήτων τους και, αν είσαι σε θέση, να ελευθερωθείς από δεσμό που δεν σου είναι καν ορατά, τότε θα μπορέσεις να δεις τον κόσμο όπως πραγματικά είναι. Παρόμοια είναι η κατάσταση του Νίο στην συγκεκριμένη ταινία έχουμε την Τρίνιτυ και τον Μορφέα να πλησιάζουν τον Νίο για να τον βοηθήσουν να ελευθερωθεί από τις αλυσίδες του που στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι η καλωδίωσή του.

Ο καθένας μας δημοσιεύει εικόνες του εαυτού του και παρουσιάζει ιστορίες που αφορούν τη ζωή του μέσα από το πρίσμα που επιλέγει ο ίδιος.

Η «ΕΛΕΝΗ» του Ευριπίδη

Ενα έργο που βασίστηκε στην αντίθεση ανάμεσα στο «είναι» και στο «φαίνεσθαι», ένας μάταιος πόλεμος με αφορμή μια σκιά, ένα είδωλο, μια πλάνη καλοσχεδιασμένη από τους θεούς, η οποία αποσκοπούσε σε προσωπικά συμφέροντα. Επί της ουσίας, επρόκειτο για έναν επώδυνο πόλεμο, με επίκεντρο κάτι ανυπόστατο, με τρομακτικές επιπτώσεις στις δυο αντιμαχόμενες πλευρές.

Ζούμε σε ένα κόσμο στον οποίον **η δύναμη της όρασης υπερνικά την λογική και κάθε ψήγμα συνείδησης**. Έναν κόσμο, στον οποίον τα μάτια, ενώ δεν βλέπουν την ουσία, θεωρούν ως ουσία τον θόρυβο της εικόνας.

Ελένη Δημητροπούλου, Β1

Ο τάφος της Κλεοπάτρας και του Μάρκου Αντώνιου

Ίσως η μεγαλύτερη αρχαιολογική ανακάλυψη της εποχής μας

Αρχαία Αίγυπτος...

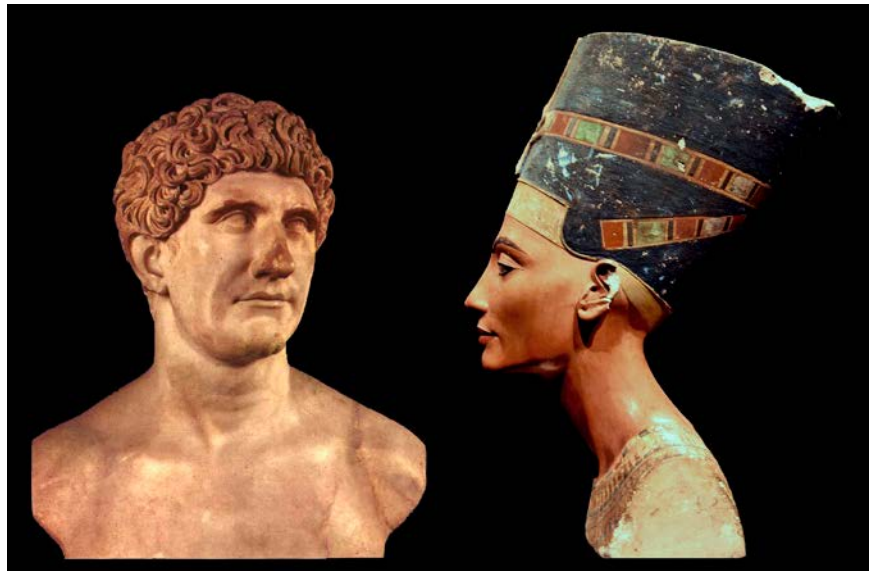
Η γενέτειρα των θαυμάτων και των άλυτων μυστηρίων. Η «Μαύρη Γη», γεμάτη κατάρες και μύθους και μια ιστορική πορεία ακόμη μεγαλύτερη από εκείνη των αρχαίων προγόνων μας.

Ένας πολιτισμός που χρονολογείται από το 3150 π.Χ. μέχρι και το 30 π.Χ., όταν οι Ρωμαίοι κατέκτησαν την Αίγυπτο μετά τη ναυμαχία στο Άκτιο (οι μαθητές της Θεωρητικής κατεύθυνσης γνωρίζουν πολύ καλά αυτό το γεγονός), στην οποία ηττήθηκαν και η Κλεοπάτρα, η τελευταία βασίλισσα της Αιγύπτου, μαζί με το σύζυγό της, Μάρκο Αντώνιο. Περισσότερα από εξήντα μεγάλα ονόματα της αρχαιολογίας έχουν «φτύσει» αίμα και ιδρώτα να βρουν τον τάφο τους, η πραγματική τοποθεσία του οποίου παραμένει ένα από τα χιλιάδες μυστήρια της Αρχαίας Αιγύπτου. Κι όμως, κανένας μέχρι στιγμής δεν έχει φτάσει ούτε καν σε κοντινή απόσταση. Και δεν ήταν μόνο οι παθιασμένοι αρχαιολόγοι. Ο Μέγας Ναπολέον επίσης υπήρξε δεινός εξερευνητής της Αλεξάνδρειας, αναζητώντας απεγνωσμένα τον τόπο ανάπαυσης της τρανής βασίλισσας.

Παρομοίως στην εποχή μας, η Δομινικανή δικηγόρος, αρχαιολόγος και διπλωμάτης **Καθλίν Μαρτίνεζ**, η οποία έχει αφιερώσει την καριέρα της στην εύρεση του τάφου της Κλεοπάτρας, δηλώνει ότι έχει βάσιμες υποψίες ότι βρίσκεται με την ομάδα της στον προθάλαμο του περίφημου μυστικού τάφου.

Αλλά ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή...

Ο Οκταβιανός (ο πρώτος Ρωμαίος αυτοκράτορας και νικητής της ναυμαχίας του Ακτίου) λέγεται ότι, αφού πλέον είχε προσαρτήσει την Αίγυπτο στο Ρω-

↑
Περισσότερα από εξήντα μεγάλα ονόματα της αρχαιολογίας έχουν «φτύσει» αίμα και ιδρώτα να βρουν τον τάφο τους, η πραγματική τοποθεσία του οποίου παραμένει ένα από τα χιλιάδες μυστήρια της Αρχαίας Αιγύπτου. Κι όμως, κανένας μέχρι στιγμής δεν έχει φτάσει ούτε καν σε κοντινή απόσταση.

μαϊκό βασίλειο, μαθαίνοντας ότι η Κλεοπάτρα και ο Μάρκος Αντώνιος είχαν αποφασίσει να δώσουν τέλος στις ζωές τους, επιλέγοντας τον θάνατο παρά την ατίμωσή τους και την θέαση της επικείμενης εισόδου στην Αλεξάνδρεια Ρωμαίων στρατιωτών, επέτρεψε στο αγαπημένο ζευγάρι να θαφτεί μαζί, έτσι ώστε να μπορέσουν οι ψυχές των νεκρών να ξαναϊδωθούν στην άλλη πλευρά, όπως επιβεβαιώνουν και οι ιστορικές καταγραφές του Πλούταρχου. Φυσικά, παρά την μικρή αυτή ένδειξη καλοσύνης, δεν δίστασε να την υποβιβάσει ως ηγέτη, ιδιαίτερα τα παιδιά της με τον Αντώνιο, τα οποία έφερε μαζί του πίσω στη Ρώμη ως «θησαυρούς πολέμου». Έτσι χάθηκαν στην πορεία οι ακριβείς λεπτομέρειες για την τοποθεσία του τάφου της. Πιο συγκεκριμένα, αμέσως μετά το θάνατό της, ο Οκταβιανός έκανε ό,τι περνούσε από το χέρι του προκειμένου να απομακρύνει εκείνη και τον Αντώνιο από την Ρώμη όσο το δυνατόν περισσότερο, διαγράφοντας τις αναφορές στα επίσημα κρατικά έγγραφα. Και καθώς δεν υπήρχαν αυτόπτες μάρτυρες, οι θεωρίες για την τοποθεσία της αυτοκτονίας της Κλεοπάτρας ποικίλλουν.

Η Dr. Kathleen Martinez είναι πεπεισμένη ότι βρίσκεται πολύ κοντά στην ανακάλυψη του τάφου της Κλεοπάτρας

Στον αρχαίο ιστορικό Πλούταρχο οφείλουμε την πλειοψηφία των πληροφοριών που διαθέτουμε για τις τελευταίες στιγμές του διάσημου ζεύγους. Σύμφωνα με τα γραπτά του, κατασκευάστηκε ένα μαυσωλείο το 30 π.Χ. στην Αλεξάνδρεια για την ταφή. Το περιγράφει ως ένα «υψηλό και όμορφο» μνημείο, εμπλουτισμένο με κάθε λογής θησαυρούς από χρυσό, ασήμι, σμαράγδια, μαργαριτάρια, έβανο και ελεφαντόδοντο. Απ' ό,τι φαίνεται, ο θάνατος της Κλεοπάτρας και του Αντώνιου υπήρξε ιδιαίτερα δραματικό γεγονός (ίσως για αυτό ενέπνευσε ακόμα και τον Σαίξπηρ να συγγράψει τόσους αιώνες μετά το περίφημο θεατρικό του έργο «Ρωμαίος και Ιουλιέτα»). Κατά την πλουταρχική αφήγηση λοιπόν, όταν ο Μάρκος Αντώνιος πληροφορήθηκε ότι η μεγάλη του αγάπη είχε κλειστεί στο μαυσωλείο –το οποίο είχε χτιστεί με εντολή της και στο οποίο είχε καταφύγει με τις δύο πιο πιστές θεράπαινές της –κατόπιν ακροάσεως με τον Οκταβιανό, όταν κατάλαβε ότι, εάν παρέμενε εν ζωή, θα γελοιοποιούνταν, θα περιφερόταν ως λάφυρο και θα κατέληγε σκλάβος, θεώρησε ότι το να συνεχίσει να ζει δεν είχε πλέον νόημα και επιχείρησε να δώσει τέλος στην ύπαρξή του. Ετοιμοθάνατος όμως, ζήτησε να μεταφερθεί κοντά στη σύντροφό του, ώστε να πεθάνει στο πλευρό της. Έτσι, αλυσοδεμένο, τον τοποθέτησαν σε μια ειδική κατασκευή, και με την δύναμη πολλών ανδρών, ανέβηκε μέχρι το μοναδικό παράθυρο του μαυσωλείου, καθώς η είσοδος από κάποια θύρα δεν ήταν δυνατή. Λέγεται, πιο συγκεκριμένα, ότι ο μηχανισμός της πόρτας ήταν προγραμματισμένος με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην μπορεί να ξανανοιξει μόλις κλείδωνε, σφραγίζοντας έτσι το ζευγάρι στο εσωτερικό του κτίσματος.

Η Δομινικανή δικηγόρος, αρχαιολόγος και διπλωμάτης Καθλίν Μαρτίνεζ, η οποία έχει αφιερώσει την καριέρα της στην εύρεση του τάφου της Κλεοπάτρας, δηλώνει ότι έχει βάσιμες υποψίες ότι βρίσκεται με την ομάδα της στον προθάλαμο του περίφημου μυστικού τάφου.

Το 2009 Έλληνες αρχαιολόγοι, ερευνώντας τις ακτές της Αλεξάνδρειας, ανακάλυψαν έναν μεγάλο πυλώνα από γρανίτη, ο οποίος εκτίμησαν ότι ανήκε στην θυρική αυτή είσοδο του μαυσωλείου.

Παρόλα αυτά, η Καθλίν Μαρτίνεζ είναι πεπεισμένη ότι βρίσκεται πολύ κοντά. Με ανασκαφές που ξεκίνησαν στην Αίγυπτο πριν από δεκατέσσερα χρόνια, η Μαρτίνεζ και η ομάδα αρχαιολόγων της έχουν τώρα βρεθεί αντιμέτωποι με μια σήραγγα λαξευμένη σε στρώματα βράχων, κάτω από τον ναό Taposiris Magna, μήκους 1,5 χιλιομέτρων και ύψους 1,8 μέτρων. Ένα «γεωγραφικό θαύμα», το οποίο μάλιστα θυμίζει αρχιτεκτονικά το Ευπαλίνειο όρυγμα της Σάμου. Ένα τμήμα της μάλιστα είναι υποθαλάσσιο, χαρακτηριστικό που αποδίδεται από ειδικούς στην σεισμική δραστηριότητα που συγκλόνισε τον τόπο κατά την 1η χιλιετία μ.Χ.

Σε συνδυασμό με την τεράστια αυτή σήραγγα, έχουν επίσης ανακαλυφθεί στην ερευνητική σταδιοδρομία της Μαρτίνεζ πολλά διαφορετικά αντικείμενα που συνδέονται άμεσα με την Κλεοπάτρα, εξ ου και η πεποίθηση της αρχαιολόγου ότι ο τάφος της είναι στην συγκεκριμένη περιοχή.

Εάν πραγματικά βρεθεί ο τάφος της Κλεοπάτρας, η ανακάλυψη αυτή θα μπορούσε να αλλάξει ίσως και ριζικά την εικόνα μας για το συγκεκριμένο ιστορικό πρόσωπο. Η αλήθεια είναι ότι όσα γνωρίζουμε για την Κλεοπάτρα προέρχονται κατ'εξοχήν από τους Ρωμαίους, οι οποίοι, με βάση τα δεδομένα της εποχής, δεν την έβλεπαν και ως το πιο αγαπητό πρόσωπο. Αντιθέτως, ήταν ένας φαραώ, πόσο μάλλον γυναίκα, που είχε κατορθώ-

Τα ερείπια του Πτολεμαϊκού Ναού Taposiris Magna, κοντά στην Αλεξάνδρεια

σει να διαμορφώσει συμμαχίες με τον Ιούλιο Καίσαρα και τον Μάρκο Αντώνιο, τις μεγαλύτερες στρατιωτικές δυνάμεις της Ρώμης. Είχε ασύγκριτη ισχύ, μεγάλο στρατό, και προφανώς ήταν μια πολυμήχανη, ικανή προσωπικότητα. Αναμφίβολα προκαλούσε μεγάλο φόβο στους αντιπάλους της, επομένως δεν θα έπρεπε να μας εκπλήσσει το γεγονός ότι οι Ρωμαίοι την παρουσίασαν σχεδόν αποκλειστικά ως μια χειριστική, αισθησιακή σαγηνεύτρια.

Στην πραγματικότητα, η Κλεοπάτρα μιλούσε εννέα γλώσσες, μεταξύ των οποίων και τα Ελληνικά –στην πραγματικότητα είχε καταγωγή από την Μακεδονία, ούσα η απόγονος του Πτολεμαίου Α΄ Σωτήρος, στρατηγού του Μεγάλου Αλεξάνδρου που κυβέρνησε την Αίγυπτο μετά την κατάκτησή της– και κατείχε γνώσεις στην πολιτική επιστήμη, τα μαθηματικά και την οικονομία. Ναι μεν ήταν γνωστή για τα κάλλη της, αλλά παράλληλα ήταν έμπειρη στην διπλωματία, έχοντας καταφέρει πολλούς διοικητικούς και πολιτικούς ελιγμούς. Ανήλθε στο θρόνο μόλις στα δεκαοκτώ της χρόνια. Αν και εκθρονίστηκε από τον αδελφό της, επέστρεψε δριμύτερη στα εικοσιένα της, έχοντας συλλέξει συμμάχους και οργανώσει στρατό στην έρημο Σινά.

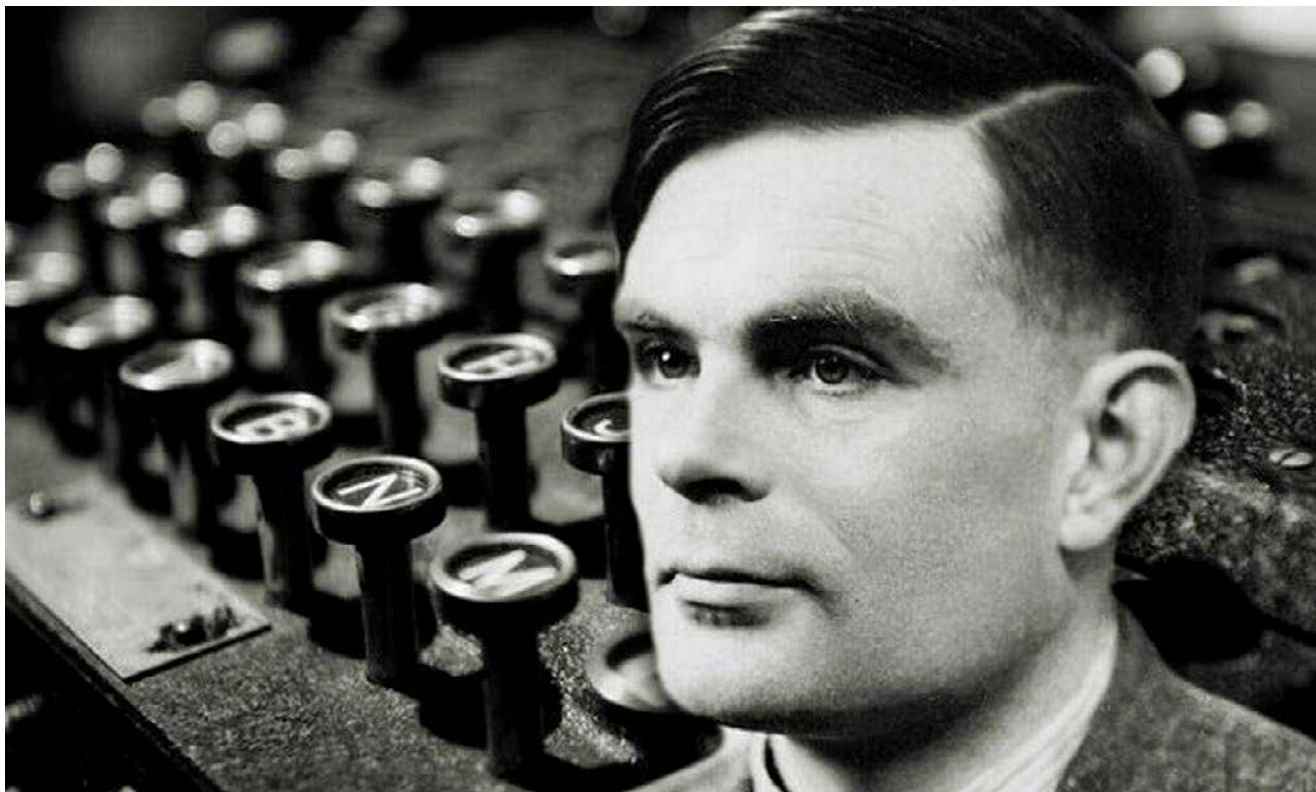
Ο τάφος της θα αποκαλύψει πολλά ακόμα στοιχεία για τη ζωή και την προσωπικότητά της,

Η Κλεοπάτρα μιλούσε εννέα γλώσσες, μεταξύ των οποίων και τα Ελληνικά –στην πραγματικότητα είχε καταγωγή από την Μακεδονία, ούσα η απόγονος του Πτολεμαίου Α΄ Σωτήρος, στρατηγού του Μεγάλου Αλεξάνδρου που κυβέρνησε την Αίγυπτο μετά την κατάκτησή της– και κατείχε γνώσεις στην πολιτική επιστήμη, τα μαθηματικά και την οικονομία.

που θα κάνουν τον κόσμο να τη βλέπει πλέον όχι ως μια ακόμη όμορφη, αδιάφορη γαλαζοαίματη, αλλά ως μια δυναμική, επαναστατική γυναίκα, που δεν δίστασε να καταρρίψει κάθε στερεότυπο της εποχής, και απέδειξε ότι το πείσμα και η εξυπνάδα μπορούν να αποτελέσουν εξαιρετικά εργαλεία. Ο Αιγυπτιακός πολιτισμός επηρέασε τη σύγχρονη πραγματικότητα σε ασύλληπτο βαθμό. Η Κλεοπάτρα βασικά, είναι χρονολογικά πιο κοντά σε εμάς το 2023, παρά στην κατασκευή της πυραμίδας του Γκίζα (συγκεκριμένα, έχουν 2510 χρόνια διαφορά). Και οι ίδιες οι πυραμίδες χτίστηκαν πέντε αιώνες μετά την χρονολογική αφετηρία της Αρχαίας Αιγύπτου, το 3150 π.Χ. Αυτός ο λαός ήταν αιώνες μπροστά, τεχνολογικά, πνευματικά, πολιτικά και έχουμε ξεκλειδώσει ένα προς το παρόν μικρό κομμάτι των μυστηρίων του. Και η Καθλίν Μαρτίνεζ, εξίσου εκπληκτική γυναίκα, που αποφοίτησε από την Νομική στα δεκαεννιά, είναι μια τετραπέρατη, πολύπλευρη, καλλιεργημένη προσωπικότητα, που ονειρεύεται τη στιγμή που θα γονατίσει μπροστά από την σαρκοφάγο της Κλεοπάτρας και θα φέρει στο φως τα βαθύτερα μυστικά της.

Πρόκειται για μια αξιοθαύμαστη γυναίκα που ψάχνει μια όμοιά της, δύο χιλιετίες μετά...

Μαριλένα Μουρτζούχου, Γ1

Άλαν Τούρινγκ

Ο μαθηματικός που έλυσε το "Enigma" των Ναζί

Ο Άλαν Τούρινγκ, ένας από τους καθοριστικότερους συντελεστές της νίκης των Συμμάχων έναντι του Άξονα, αποτελεί σταθμό στην ιστορία των μαθηματικών και μορφή-ορόσημο για την ιστορία της πληροφορικής.

Στο Λονδίνο του 1912, γεννιέται ένα αγόρι, του οποίου την ιδιοφυΐα -ήδη από μικρή ηλικία- αντιλαμβάνονται τόσο οι γονείς όσο και οι δάσκαλοί του.

Στο Πανεπιστήμιο του Κέιμπριτζ, όπου σπουδάζει από τα 19 του χρόνια, κερδίζει την αναγνώριση του μαθηματικού «κύκλου» της εποχής. Ο νεαρός Άλαν, στην διπλωματική του εργασία, αποδεικνύει το Κεντρικό Οριακό Θεώρημα και, μολονότι, χωρίς εκείνος να το γνωρίζει, το Θεώρη-

Η «μηχανή Τούρινγκ», στην ουσία, έχει την δυνατότητα να επιλύσει οποιοδήποτε πρόβλημα μπορεί να εκφραστεί αλγοριθμικά, χωρίς όμως να είναι εξαρχής γνωστό αν θα καταλήξει σε λύση ή αν θα συνεχίσει να εκτελεί το πρόγραμμα επ' άπειρον.

μα αυτό, είχε ήδη αποδειχθεί κάποια χρόνια πριν, εκλέγεται μέλος του King's College. Ύστερα από ένα χρόνο, το 1936, εκδίδει την πρώτη του πραγματεία, με τίτλο «Για τους υπολογισμούς αριθμούς με εφαρμογή στο Entscheidungsproblem» (Πρόβλημα Απόφασης), εργαζόμενος στην λεγόμενη «αποκρισιμότητα» των προβλημάτων. Σε αυτήν, αποδεικνύει ότι υπάρχουν μαθηματικά προβλήματα που δεν μπορούν να επιλυθούν με μια σταθερή, καθορισμένη διαδικασία, διεργασίες δηλαδή που μπορούν να εκτελεστούν από μία αυτόματη μηχανή. Εισηγείται, μάλιστα, και τη δυνατότητα κατασκευής μίας μηχανής γενικής χρήσης («Μηχανή Τούρινγκ») που, αν προγραμματιστεί κατάλληλα, θα μπορούσε να εκτελέσει το έργο οποιασδήποτε μηχανής κατασκευασμένης για την επίλυση ειδικών προγραμμάτων.

Η «μηχανή Τούρινγκ», στην ουσία, έχει την δυνατότητα να επιλύσει οποιοδήποτε πρόβλημα μπορεί να εκφραστεί αλγοριθμικά, χωρίς όμως να είναι εξαρχής γνωστό αν θα καταλήξει σε λύση ή αν θα συνεχίσει να εκτελεί το πρόγραμμα επ' άπειρον. Απέδειξε, επομένως, ότι το «πρόβλημα απόφασης» δεν είχε λύση, κάτι που δεν φαινόταν ξένο χάρη στο «Θεώρημα της Μη Πληρότητας» του Γκέντελ. Θεμελίωσε θεω-

ρητικά, με αυτόν τον τρόπο, την κατασκευή των ηλεκτρονικών υπολογιστών που πρωτοεμφανίζονται την δεκαετία του 1940.

Aπό το 1938, ξεκίνησε να εργάζεται στο Μπλέτσελ Παρκ, στη Βρετανική υπηρεσία επίλυσης κωδίκων, με σκοπό την κρυπτανάλυση της λειτουργίας της μηχανής Enigma που χρησιμοποιούνταν από τις ναζιστικές δυνάμεις για την κωδικοποίηση των μηνυμάτων τους. Μέσα σε μερικές εβδομάδες κατόρθωσε, βασιζόμενος στο έργο Πολωνών μαθηματικών, να κατασκευάσει μια ηλεκτρομηχανή, την «bombe», με την χρήση της οποίας από το 1941, οι Άγγλοι μπορούσαν να αποκρυπτογραφήσουν τα Γερμανικά μηνύματα. Το ναζιστικό ναυτικό, ωστόσο, είχε αναπτύξει μια πιο πολύπλοκη διαδικασία κρυπτογράφησης με τις δικές του Enigma. Ο Άλαν Τούρινγκ, παρατηρώντας ότι δεν υπήρχε καμιά πρόοδος σε αυτό το μέτωπο, έσπευσε να επιλύσει το ναυτικό σύστημα ενδείξεών τους. Επινόησε, για αυτόν τον λόγο, την τεχνική του «Μπανμπουρισμού» (από το Banbury της Αγγλίας), μια σειριακή στατιστική τεχνική, σύμφωνα με την οποία αποκλείονταν ορισμένες σειρές δεδομένων από τις Enigma, ώστε ο φόρτος των «bombe» να μειωθεί σημαντικά και να επιταχυνθούν οι αποκρυπτογραφήσεις. Ακολουθώντας, όμως, τις εξελίξεις οι Γερμανοί υιοθετούν καινούργια συστήματα, τους «Geheimschreiber», που χρησιμοποιούσαν την μέθοδο κωδικοποίησης Lorentz. Ο Τούρινγκ, για άλλη μια φορά, «σπάει» τον κώδικα αυτόν με μια νέα μέθοδο, η οποία πήρε και το όνομά του και χρησιμοποιείται στους νέους υπολογιστές των Συμμάχων.

Στα χρόνια που ακολούθησαν τη νίκη κατά του Άξονα, καίρια απασχόλησή του αποτέλεσε η δημιουργία προτύπων υπολογιστών. Ξεκίνησε να εργάζεται στο Εθνικό Φυσικό Εργαστήριο της Βρετανίας, όπου και ασχολήθηκε με το σχέδιο μιας υπολογιστικής μηχανής. Ήταν μάλιστα το πρώτο μοντέλο υπολογιστή που περιείχε την μνήμη του χωρίς αυτή να βρίσκεται εκτός του κυρίως σώματός του. Προχώρησε, στη συνέχεια, στη συγγραφή εργασιών και πραγματειών, ερευνώντας πιο αφηρημένες μαθηματικές έννοιες.

Σε μια μάλιστα από αυτές, με τον τίτλο «Υπολογιστικές Μηχανές και Ευφυΐα», αναφέρεται στο ζήτημα της τεχνητής νοημοσύνης και προ-

↑
Όπως αναφέρει, μια μηχανή θα μπορούσε να θεωρηθεί «ευφυής», θα μπορούσαμε, με άλλα λόγια, να πούμε πως «σκέφτεται», αν ένας άνθρωπος δεν έχει τη δυνατότητα να την ξεχωρίσει από έναν άλλο άνθρωπο στο πλαίσιο ενός «διαλόγου».
Ο ίδιος αντικαθιστά, συνεπώς, το ερώτημα αν οι μηχανές μπορούν να σκεφτούν με το «Παιχνίδι της Μίμησης», το οποίο αργότερα ονομάστηκε «Τεστ Τούρινγκ».

τίνει ένα πρότυπο για τον καθορισμό μιας μηχανής ως «ευφυούς». Όπως αναφέρει, μια μηχανή θα μπορούσε να θεωρηθεί «ευφυής», θα μπορούσαμε, με άλλα λόγια, να πούμε πως «σκέφτεται», αν ένας άνθρωπος δεν έχει τη δυνατότητα να την ξεχωρίσει από έναν άλλο άνθρωπο στο πλαίσιο ενός «διαλόγου».

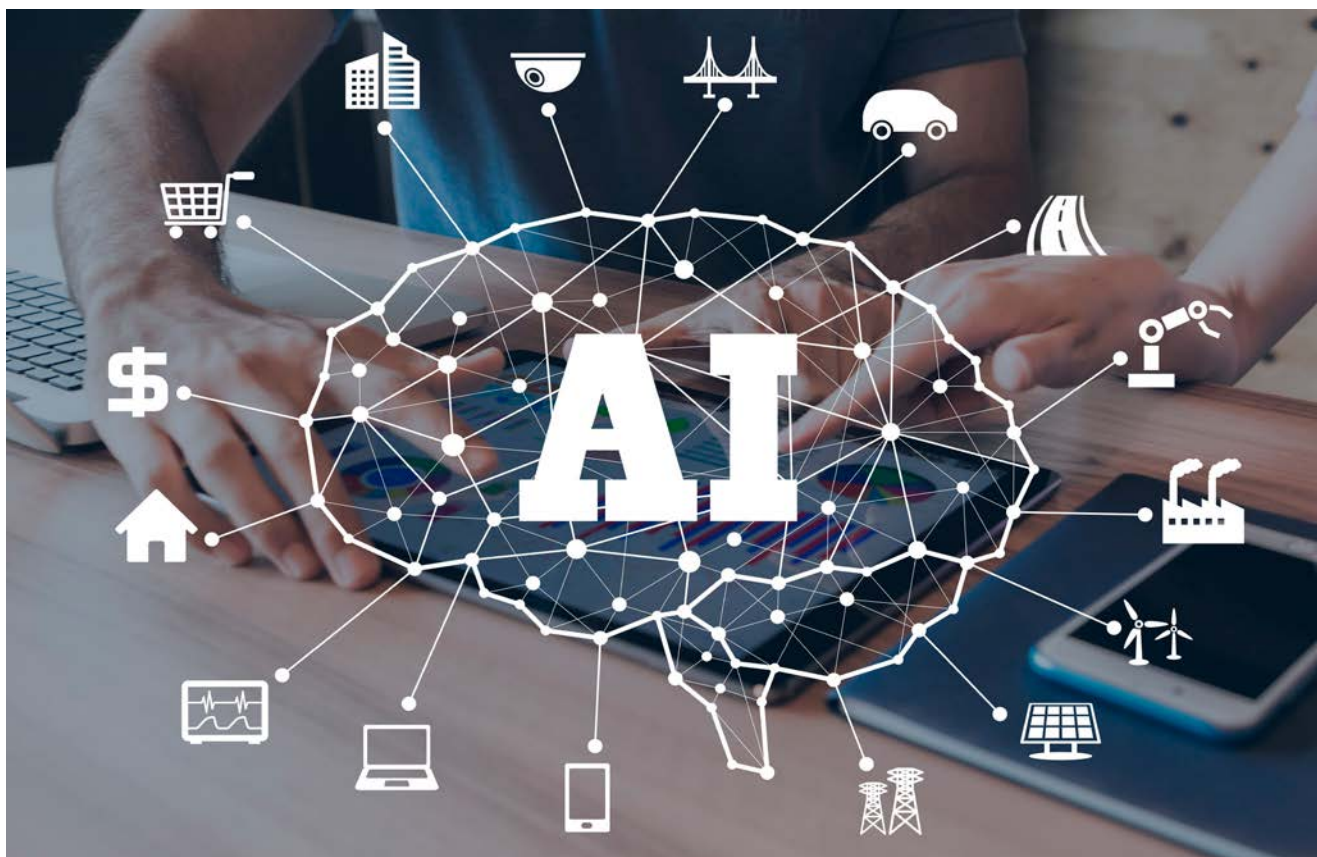
Ο ίδιος αντικαθιστά, συνεπώς, το ερώτημα αν οι μηχανές μπορούν να σκεφτούν με το «Παιχνίδι της Μίμησης», το οποίο αργότερα ονομάστηκε «Τεστ Τούρινγκ». Σε αυτό συμμετέχουν τρεις παράγοντες. Πρώτον, ένας άνθρωπος και ένας υπολογιστής προγραμματισμένος ώστε να δίνει απαντήσεις που προσομοιάζουν την ανθρώπινη ομιλία. Δεύτερον, ένας εξωτερικός παρατηρητής, ο οποίος με δεδομένες τις απαντήσεις των άλλων δυο παραγόντων σε γραπτή μορφή καλείται να ξεχωρίσει τον άνθρωπο από την μηχανή. Αυτό το κριτήριο έχει αποτελέσει έκτοτε θεμέλιο λίθο της Φιλοσοφίας της Τεχνητής Νοημοσύνης, τόσο με υποστηρικτές όσο και κατηγορούς.

Προς τα τελευταία χρόνια της ζωής του άφησε αρκετά σημαντικό έργο στον χώρο της μαθηματικής βιολογίας. Έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη διαδικασία της μορφογένεσης – της διαδικασίας εμφάνισης μαθηματικών σχηματικών μοτίβων στους οργανισμούς. Στη «Χημική Βάση για την Μορφογένεση» προτείνει ότι ένα σύστημα αντίδρασης-διάχυσης, δηλαδή ένα σύστημα χημικών ενώσεων που αντιδρούν μεταξύ τους και διαχέονται στον χώρο, θα μπορούσε να αποτελεί την γενεσιουργό αιτία της μορφογένεσης. Μοντελοποιώντας καταλυτικές χημικές αντιδράσεις αρχικά με την χρήση μερικών διαφορικών εξισώσεων και στην συνέχεια με την επίλυσή τους, κατόρθωσε να φθάσει σε αποτελέσματα συμβατά με μοτίβα, όπως αυτά στα τριχώματα ζώων. Σε αυτή την έρευνα βασίζονται βιολόγοι ακόμη και στις μέρες μας για την αποκρυπτογράφηση της φύσης.

Ήταν ένας άνθρωπος με ασυναγώνιστη οξύδερκεια, που κατάφερε να θεμελιώσει τον κόσμο που ζούμε σήμερα. Πέθανε στις 7 Ιουνίου 1954, μόλις στα 41 του έτη.

«Αιτία θανάτου: δηλητηρίαση από υδροκυάνιο. Συνθήκες θανάτου: αυτοκτονία». Με αυτόν τον τρόπο έμελλε να κλείσει ο ιατροδικαστής την αναφορά του για ένα από τα μεγαλύτερα μυαλά της σύγχρονης ιστορίας.

Γιάννης Υφαντής, Γ4

Τεχνητή Νοημοσύνη: Βοήθεια ή απειλή;

Στη σύγχρονη εποχή, η τεχνητή νοημοσύνη αποτελεί ένα ζήτημα υψίστης σημασίας, καθώς αγγίζει διάφορες πτυχές της καθημερινότητας των περισσότερων ατόμων, αν όχι όλων. Με την πληθώρα εφαρμογών και χρήσεων που διαθέτει, η τεχνητή νοημοσύνη έχει κατακτήσει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στη ζωή μας, ρόλος που αναμένεται να είναι καθοριστικός τα επόμενα χρόνια.

Πολλοί υποστηρίζουν πως με τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας, το ανθρώπινο είδος θα καταστεί υπόδουλο των δημιουργημάτων του, ενώ άλλοι θεωρούν πως η τεχνητή νοημοσύνη είναι «σύμμαχος» του ανθρώπου και έτσι θα

Σύμφωνα με μελέτες, εκτιμάται πως η χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης θα επιφέρει αύξηση παραγωγής σε ποσοστό 11%-37%.

παραμείνει. Οι γνώμες που διατυπώνονται είναι πολλές, όμως η ανησυχία παραμένει η ίδια: θα αποτελέσει η τεχνητή νοημοσύνη ευκαιρία για πρόοδο ή την αρχή μιας νέας περιόδου «άλωσης» του ανθρώπου;

Είναι αληθές πως η τεχνητή νοημοσύνη υπόσχεται θετικές επιδράσεις σε πολλούς τομείς. Ειδικότερα, πρέπει να σημειωθεί πως οι εξελίξεις χάρη στην τεχνητή νοημοσύνη ευνοούν τον άνθρωπο σε ατομικό, καθώς και σε κοινωνικό επίπεδο. Όσον αφορά το άτομο ως μονάδα, η τεχνητή νοημοσύνη προσφέρει ένα εύρος δυνατοτήτων, όπως τις διαδικτυακές αγορές, τη διαφήμιση, την αναζήτηση στο Διαδίκτυο ή την ηλεκτρολόγηση και την αποστολή ενός μηνύματος. Παράλληλα, όμως, ευνοεί και το κοινωνικό σύνολο. Μια συνέπεια της εφαρμογής της τεχνητής νοημοσύνης είναι η αύξηση της παραγωγικότητας των εργοστασίων. Σύμφωνα με μελέτες, εκτιμάται πως η χρήση της τεχνητής νοημοσύνης θα επιφέρει αύξηση παραγωγής σε ποσοστό 11%-37%. Τούτο θα έχει, επίσης, ως

αποτέλεσμα τη διευκόλυνση του επιχειρησιακού έργου. Ένα παράδειγμα αποτελεί η λεγόμενη «έξυπνη» γεωργία, η οποία στηρίζεται στη βοήθεια ρομπότ για την άρδευση υδάτων και την απομάκρυνση χόρτων. Επιπροσθέτως, είναι προφανές πως θα υπάρξει μείωση ατυχημάτων, καθώς οι «έξυπνες συσκευές» είναι με ακρίβεια προγραμματισμένες και έτσι, λειτουργούν με περισσότερη ταχύτητα και ασφάλεια. Αυτό γίνεται, για παράδειγμα, πιο εύκολα αντιληπτό αν αναλογιστούμε τη λειτουργία μηχανισμών, όπως οι αυτόματοι αισθητήρες, οι οποίοι εντοπίζουν ενδεχόμενα ατυχήματα και τα αποτρέπουν. Συμπερασματικά, γίνεται αντιληπτό πως η τεχνητή νοημοσύνη έχει σημαντικά πλεονεκτήματα, με κυριότερα την ελαχιστοποίηση του ανθρώπινου λάθους, τα ταχύτερα και ακριβέστερα αποτελέσματα και κυρίως, τη διευκόλυνση του ατόμου.

Η επιστήμη γύρω από την τεχνητή νοημοσύνη εξελίσσεται με αλματώδεις ρυθμούς, πράγμα το οποίο ανησυχεί ένα μεγάλο ποσοστό ατόμων, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών. Κατ' αρχάς, η αυτοματοποίηση των εργασιών μπορεί να οδηγήσει τους ανθρώπους σε μια κατάσταση αδράνειας, καθώς ο φόρτος εργασίας τους θα μειωθεί, αλλά οι απαιτήσεις θα αυξηθούν. Πιο συγκεκριμένα, με βάση την εκτίμηση του EP Think Tank 2020, το 32% των θέσεων εργασίας του ΟΟΣΑ ενδέχεται να αλλάξουν σημαντικά. Για παράδειγμα, η έξυπνη γεωργία θα ωφελήσει εκείνους που θα επενδύσουν στην εγκατάσταση των απαιτούμενων μηχανημάτων. Όμως, η πλειοψηφία των αγροτών θα χρειαστεί να αλλάξει επάγγελμα, κάτι που συνιστά μεγάλη κοινωνική

Έτσι, είναι πολύ πιθανό οι άνθρωποι να παγιδευτούν μέσα σε αυτή τη μετάβαση, καθώς θα χρειαστούν χρόνο να προσαρμοστούν σε ένα αρκετά διαφορετικό περιβάλλον, όπου η πνευματική εργασία -κυρίως ο προγραμματισμός- θα κυριαρχεί και οι ρυθμοί θα είναι ταχύτατοι.

αλλαγή. Έτσι, είναι πολύ πιθανό οι άνθρωποι να παγιδευτούν μέσα σε αυτή τη μετάβαση, καθώς θα χρειαστούν χρόνο να προσαρμοστούν σε ένα αρκετά διαφορετικό περιβάλλον, όπου η πνευματική εργασία -κυρίως ο προγραμματισμός- θα κυριαρχεί και οι ρυθμοί θα είναι ταχύτατοι. Από την άλλη, η έλλειψη συναισθηματικής νοημοσύνης στα συστήματα αυτά θα διαταράξει την ψυχρόσύνθεσή μας, καθώς η ανθρώπινη συναναστροφή δε θα είναι τόσο συχνή και η πλειοψηφία των καθημερινών λειτουργιών θα γίνεται αποκλειστικά με βάση τη λογική.

Συμπεραίνουμε, λοιπόν, πως οι κίνδυνοι που συνεπάγεται η αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης είναι μεγάλοι. Είναι, λοιπόν, απολύτως αναγκαία η ενημέρωση του κοινωνικού συνόλου και η αμεσότερη ενεργοποίηση των κρατικών φορέων, με σκοπό τη βαθμιαία ένταξη της τεχνητής νοημοσύνης στην καθημερινότητα. Μόνο έτσι, θα παραμείνει βοηθός και όχι αντίπαλος του ανθρώπου και των ικανοτήτων του.

Αντζελα Τσαούση, Β6

Μια γενιά απρόσωπη και παθητικοποιημένη;

Συχνά ακούγεται πως η σημερινή γενιά των νέων είναι η πιο τυχερή και ευδαιμονούσα, χάρη στην τεχνολογική και κοινωνική πρόοδο μέσα στην οποία γεννήθηκε. Είναι δυνατόν, όμως, η ίδια πρόοδος να έχει επιφέρει την πνευματική νάρκωση του σημερινού νέου; Ως ενδείξεις ακμής αντιμετωπίζουμε τα φαινόμενα της ψηφιοποίησης της πληροφόρησης και της ψυχαγωγίας, όπως και την κοινωνική «τάση» της πολιτικής ορθότητας. Σε τι οφείλεται, όμως, το κύμα παθητικοποίησης που διέπει την Generation Z; Φλέγουσα ανάγκη είναι να

Ο σημερινός νέος δεν σχηματίζει τη δική του γνώμη, αλλά εκφράζει άκριτα τη μάζα.

εξετάσουμε το φαινόμενο της κατάχρησης της σημερινής τεχνολογικής και κοινωνικής εξέλιξης. Το συγκεκριμένο ζήτημα έχει επιδράσει καταλυτικά στην προσωπικότητα του σύγχρονου νέου.

Η συνεχής έκθεση στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης καθιστά τον σημερινό νέο έναν παθητικό δέκτη πληροφορίας. Ο όγκος του διάσπαρτου περιεχομένου που δέχεται, χωρίς να το επεξεργάζεται, προκαλεί σύγχυση του νου, την οποία δεν αντιλαμβάνεται.

Αδιαμφισβήτητα βλαβερό είναι, παράλληλα, το ζήτημα της απαρχαίωσης του βιβλίου και του γραπτού κειμένου, μέσα τα οποία έχουν αντικατασταθεί από την οθόνη. Η υπερπληροφόρηση αυτή, δηλαδή, αντικαθιστά την ποιοτική πληροφόρηση, στερώντας από τον άνθρωπο κάθε περιθώριο σφαιρικότητας. Επιπλέον, στον διαδικτυακό χώρο, στον οποίο ο ίδιος μαζιωδώς «δραστηριοποιείται», εκφράζει την άποψή του με μονολεκτικά σχόλια σε αναρτήσεις που παρακολουθεί, ανάλογα με τις τάσεις της εκάστοτε περιόδου. Συνεπώς, ο νέος αδυνατεί να καλλιεργήσει τη δική του ταυτότητα και να εκφράσει δομημένα και ξεκάθαρα την άποψή του για θέματα που απασχολούν τη γενιά του. Αντιθέτως, δέχεται και επαναλαμβάνει

Generation Z, η γενιά μετά τους Millennials

την κοινή γνώμη της υποτιθέμενης προοδευτικής κοινωνίας στην οποία ζει.

Ψ

ευδαισθηση αποτελεί η αντίληψη πως έχει σημειωθεί δραματική πρόοδος αναφορικά με την ελευθερία και ουσιαστική έκφραση του ανθρώπου. Η γενιά των γονιών μας βίωσε έντονη καταπίεση από τη συντηρητικότητα των δικών της γονέων, μαθαίνοντας να μην εκφράζεται ελεύθερα σε νεαρή ηλικία. Το μοτίβο αυτό έχει ανατραπεί μόνο φαινομενικά, αφού ο σημερινός νέος δεν σχηματίζει τη δική του γνώμη, αλλά εκφράζει άκριτα τη μάζα. Παρόλο που πολλοί από εμάς έχουμε την τύχη να μη βιώνουμε τέτοιου είδους καταπίεση από το οικογενειακό μας περιβάλλον, αναγκάζουμε εμείς οι ίδιοι τον εαυτό μας, είτε συνειδητά είτε όχι, να ακολουθούμε την κοινή γνώμη. Σε μια κοινωνία, λοιπόν, που κατέχει τα εφόδια για να απολαύσει τη σύγχρονη τεχνολογική και κοινωνική πρόοδο, παρατηρείται ακριβώς το αντίθετο φαινόμενο, αφού ο άνθρωπος, θαμπωμένος από τα εφόδια αυτά, τείνει προς την αλλοτρίωσή του. Τα προαναφερόμενα φαινόμενα έχουν καταλυτική επίπτωση στην ψυχοσύνθεση και την καθημερινή ζωή του νέου. Εξαιτίας της παθητικοποίησής του, έχει διαμορφώσει μονοδιάστατη προσωπικότητα. Η προοπτική που θα μπορούσε να κατέχει, δηλαδή, ως ενδιαφέρον άτομο έχει εξαλειφθεί.

Σε μια κοινωνία που κατέχει τα εφόδια για να απολαύσει τη σύγχρονη τεχνολογική και κοινωνική πρόοδο, παρατηρείται το αντίθετο φαινόμενο, αφού ο άνθρωπος, θαμπωμένος από τα εφόδια αυτά, τείνει προς την αλλοτρίωσή του.

Σ

την έλλειψη προσωπικής ταυτότητας στον χαρακτήρα των περισσότερων σημερινών νέων έχουν συντελέσει τόσο η υπερβολή των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης, όσο και η πνευματική τους νάρκωση εξαιτίας της σύγχρονης πολύπλευρης «προόδου». Το γεγονός ότι ένας νοήμων μαθητής μπορεί να συνομιλήσει με έναν συνομήλικό του και να προβλέψει καθεμιά απάντησή του, αποδεικνύει τη συγκεκριμένη θέση. Αδιαμφισβήτητα, συνεπώς, δεν διαφέρει πολύ μια συζήτηση με ένα μέλος της Generation Z, από αυτήν με ένα... χαμηλής ποιότητας πρόγραμμα τεχνητής νοημοσύνης.

Ειρήνη Γκρίτζαλη, Β3

Το ερώτημα που προκύπτει: «Είναι τι γίνεται με την επόμενη γενιά;»

Εξειδίκευση: Η μάστιγα της σύγχρονης εποχής

Στις μέρες μας ο σύγχρονος άνθρωπος δεν αξιολογείται με κριτήριο τις εγκυκλοπαιδικές του γνώσεις, αλλά με κριτήριο το βάθος στο οποίο έχει διεισδύσει σε ένα τομέα του επιστητού, ανάλογα δηλαδή με το κατά πόσο ειδικευμένος είναι. Δεν υπάρχει πια ένας homo universalis, όπως ο Ντα Βίντσι και ο Αριστοτέλης. Ο καθένας πια εξειδικεύεται σε έναν τομέα. Ωστόσο, αυτός ο κατακερματισμός της γνώσης και των εργασιών επιφέρει πληθώρα επιπτώσεων στους εργαζόμενους –είτε αυτοί είναι απλοί εργάτες, είτε εξειδικευμένοι επιστήμονες.

Μια συνέπεια άξια αναφοράς είναι η άγνοια του όλου, η οποία οδηγεί σε πνευματική μονομέρεια, καθώς επίσης στην έλλειψη διαλεκτικής σκέψης και σφαιρικής θεώρησης. Το άτομο

γίνεται πιο μονοδιάστατο, καθώς το πνεύμα του και οι γνώσεις του περιορίζονται. Μπαίνουν φραγμοί στις δυνατότητές του αλλά και στα ενδιαφέροντά του. Άμε-

σα συνδεδεμένο με το προηγούμενο είναι η έλλειψη φαντασίας, πρωτοτυπίας και, τελικά, της ελευθερίας, θυμίζοντάς μας ένα σύγχρονο «Μεσαίωνα», στον οποίον η ζωή, η καθημερινότητα αλλά και οι εργασίες τοποθετούνται σε ασφυκτικά πλαίσια. Το άτομο δεν έχει τη δυνατότητα να ελίσσεται, να πειραματίζεται, να διερευνά τα τάλεντά του και την ίδια την προσωπικότητά του.

Εφόσον έχει στερηθεί «το δικαίωμα της ελεύθερης πολλαπλής επιλογής και ενασχόλη-

Η έλλειψη φαντασίας, πρωτοτυπίας και, τελικά, της ελευθερίας, οδηγούν σ' ένα σύγχρονο «Μεσαίωνα», στον οποίον η ζωή, η καθημερινότητα αλλά και εργασίες τοποθετούνται σε ασφυκτικά πλαίσια.

σης», η τυποποίηση, ο αυτοματισμός και η μηχανοποίηση της εργασίας του αποτελούν ένα αναπόφευκτο μονοπάτι, το οποίο τείνει να ακολουθεί. Τα νέα επιτεύγματα της τεχνολογίας, σε συνδυασμό με τη μονοτονία που χαρακτηρίζει πια την εργασία, οδηγούν το άνθρωπο στην αλλοτρίωση και στην έλλειψη ενδιαφέροντος για την ποιότητα και το ίδιο το παραγόμενο έργο.

Αυτό το σύγχρονο ζήτημα, το οποίο φαντάζει αγεφύρωτο για πολλούς, αλλά και ασήμαντο για άλλους, στην πραγματικότητα μπορεί να επιλυθεί εύκολα και αποτελεσματικά, μέσω της ανθρωπιστικής παιδείας.

Η εκπαίδευση αποτελεί τον βασικό φορέα ιδεών, ερεθισμάτων και συνηθειών. Οι καθηγητές είναι καθοδηγητές-μέντορες στο μονοπάτι της ενηλικίωσης. Αφετηρία για το εγχείρημα αυτό θα πρέπει να αποτελέσει η αύξηση του χρόνου διδασκαλίας μαθημάτων, όπως τα καλλιτεχνικά, η μουσική αλλά και το θέατρο, τα οποία έχουν σήμερα δυστυχώς παραγκωνιστεί.

Είναι ανάγκη ο νέος να γνωρίζει τον κόσμο γύρω του, να έχει διευρυμένους ορίζοντες και να μπορεί να συνδέει καταστάσεις, πληροφορίες και γεγονότα, καθώς μόνο ένα ολοκληρωμένο πνευματικά και ψυχικά άτομο μπορεί να συμβάλει καταλυτικά στην πρόοδο της κοινωνίας ως συνόλου.

Ελένη Δημητροπούλου, Β1

Γυναίκες στο Ιράν

Μία σύγχρονη Τραγωδία

Η βία κατά των γυναικών είναι δυστυχώς, ακόμα και τον εικοστό πρώτο αιώνα, ένα από τα κατάλοιπα του παρελθόντος, που παρά τις συστηματικές προσπάθειες δεν έχει εκλείψει. Γυναίκες σε όλο τον κόσμο βιώνουν την εκδήλωση του ρατσισμού αυτού. Τα περιστατικά γυναικών που έχουν υπάρξει θύματα ενδοοικογενειακής βίας παραμένουν πολύ υψηλά σε αριθμό, ακόμα και σε ευρωπαϊκές χώρες. Ακόμα περισσότερες γυναίκες δέχονται ρατσιστικά σχόλια, είναι θύματα λεκτικής βίας ή υποτιμούνται ως προς τις ικανότητές τους.

Η κατάσταση μάλιστα είναι πολύ χειρότερη σε χώρες όπως το Ιράν, όπου οι γυναίκες στερούνται ακόμα και βασικά δικαιώματα και γίνονται διαρκώς θύματα κακοποίησης. Οι γυναίκες στο Ιράν είναι εγκλωβισμένες. Δεσμεύονται από τους «κανόνες» συμπεριφοράς που τους επιβάλλει η θρησκεία και η κοινωνία. Δεν έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους άνδρες, μόνο και μόνο λόγω του ότι γεννήθηκαν γυναίκες. Οι περιορισμοί στην ένδυση που επιβάλλονται από την ηλικία κιόλας των εννέα ετών και των οποίων η οποιαδήποτε -ακόμα και μικρή- παραβίαση τιμωρείται με απάνθρωπο τρόπο, είναι μόνο ένα από τα στοιχεία που επιβεβαιώνουν τον εγκλωβισμό αυτό.

Από όσα έχουν διηγηθεί γυναίκες ιρανικής κα-

Νεαρή γυναίκα χωρίς μαντίλα διαδηλώνει ενάντια στον κώδικα hijab μετά τον θάνατο της 22χρονης Μαχσά Αμινί

Οι γυναίκες στο Ιράν είναι εγκλωβισμένες. Δεσμεύονται από τους «κανόνες» συμπεριφοράς που τους επιβάλλει η θρησκεία και η κοινωνία.

ταγωγής που μετανάστευσαν στο εξωτερικό, από μικρά παιδιά ένιωθαν φόβο και μοναξιά. Είτε επρόκειτο για την συνεχή απειλή της τιμωρίας από θρησκευτική άποψη, είτε για την απειλή από το νόμο και τις ποινές, που συνήθως επιβάλλονται στους παραβάτες, σίγουρα η έννοια ελευθερία χάνει το νόημά της στις κοινωνίες αυτές. Ο φόβος είναι διαρκής, ενώ όσες γυναίκες τολμούν να αντιδράσουν τιμωρούνται. Η αντίδραση των γυναικών στο Ιράν εκδηλώνεται ήδη από την δεκαετία του '70, χωρίς να επιφέρει, όμως, τα επιθυμητά αποτελέσματα. Δεν είναι λίγες οι διαδηλώτριες που φυλακίστηκαν και συνεχίζουν να φυλακίζονται επειδή απαίτησαν βασικά δικαιώματα και που υπήρξαν έπειτα θύματα κακοποίησης στις φυλακές.

Η έλλειψη ενημέρωσης στις δυτικές κοινωνίες για τα φαινόμενα παραβίασης των ανθρώπινων δικαιωμάτων, από την μία, αλλά και για τις προσπάθειες που γίνονται από τις ίδιες τις γυναίκες, από την άλλη, είναι κάτι που πρέπει να αλλάξει. Στην πορεία λοιπόν προς την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών, σε όλες τις διαστάσεις της αλλά και τις μορφές που αυτή λαμβάνει είναι κρίσιμος ο ρόλος της ενημέρωσης. Είναι απαραίτητο να κατακρίνουμε όλα αυτά τα φαινόμενα ώστε τελικά να γίνει πράξη το όραμα για την ισότητα των δύο φύλων.

Κλειώ Τζοάννου, Γ4

T

ο γυναικείο μεγαλείο στο επίκεντρο των φώτων. Ο φακός κλέβει στιγμές από μια ζωή γεμάτη χλιδή, φήμη και τις κραυγές εκατοντάδων θαυμαστών. Στιγμιότυπα πίσω από τις αυλαίες, τον αδάμαστο ενθουσιασμό στα παρασκήνια, τις υποκλίσεις, τα μπουκέτα, τα αυτόγραφα. Τα σκηνικά ταινιών, τις πρεμιέρες κινηματογράφου. Μια φαντασμαγορική ύπαρξη....

Στις 3 Σεπτεμβρίου του 1926 γεννιέται, στο Χιλιόμοδι Κορινθίας, μια γυναίκα, η οποία επρόκειτο να σφραγίσει την ιστορία της έβδομης τέχνης, τόσο στο εξωτερικό όσο και στην αγαπημένη της Ελλάδα, με τρόπο που κανένας άλλος συνάδελφός της δεν κατάφερε. Και ο υπέρτατος άνθρωπος αυτός δεν είναι άλλος

1926 - 2022

ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΠΑ

από την υπέροχη, εκθαμβωτική Ειρήνη Παπά.

Στις 14 Σεπτεμβρίου 2022, η πολυμήχανη αυτή γυναίκα δυστυχώς άφησε την τελευταία της πνοή σε αυτό τον κόσμο, σε ηλικία 96 ετών. Η πλέον περασμένης ηλικίας ηθοποιός έζησε τα τελευταία χρόνια της ζωής της στο χωριό όπου γεννήθηκε, καθώς τη μάστιζαν διάφορα προβλήματα υγείας, μεταξύ άλλων και η νόσος Αλτσχάιμερ, η οποία τελικά και την οδήγησε στον θάνατο.

Επρόκειτο για μια δυναμική προσωπικότητα, την προσωποποίηση του μεσογειακού και προπαντός ελληνικού πνεύματος στο εξωτερι-

κό. Ως «παρακαταθήκη» στον ελληνικό λαό, αφήνει πίσω τις μια συλλογή με περισσότερες από 80 ταινίες. Είχε ταξιδέψει σε κάθε γωνιά του κόσμου, γυρίζοντας έργα και «καίγοντας» καρδιές, όπως

το Μαρόκο, τη Βραζιλία, την Αυστραλία, τη Τσινετσιτά (το ιταλικό 'Χόλιγουντ'), τη Γιουγκοσλαβία, το Λίβανο και φυσικά το ίδιο το Χόλιγουντ, τον «πλανήτη των αστέρων» στην Αμερική. Τα τελευταία της ενεργά επαγγελματικά χρόνια τα πέρασε στην Πορτογαλία, όπου ασχολήθηκε με την ηθοποιία και συνέχισε το έργο της, ιδρύοντας

ένα θέατρο για να ανεβαίνουν ελεύθερα αρχαίες τραγωδίες. Οι Πορτογάλοι υποστήριξαν τόσο πνευματικά όσο και οικονομικά το έργο αυτό, ενισχύοντας την προσπάθειά της να διαδώσει τη μαγεία του αρχαίου ελληνικού θεάτρου.

Ούσα κοσμογυρισμένη, είχε συμπρωταγωνιστήσει σε ταινίες με κορυφαίους του επαγγέλματος, τον Μάρλον Μπράντο (ο οποίος και την ερωτεύτηκε παράφορα), τον Ιβ Μοντάν, τον Γκρέγκορι Πεκ, τον Ρίτσαρντ Μπάρτον, τον Τζέιμς Κάγκνεϊ και, προφανώς, τον Άντονι Κούνι στην πολυαγαπημένη ταινία μικρών και μεγάλων «Αλέξης Ζορμπάς», όπου υποδύθηκε τον ρόλο της Χήρας (1964).

Παράλληλα, πάταγο έκανε και η μοναδική υπερπαραγωγή του Χόλιγουντ, τα κλασικά «Κανόνια του Ναβαρόνε» του 1961, όπου η Ειρήνη Παπά ανέλαβε τον ρόλο της Μαρίας Παπαδήμου, της αξέχαστης αγωνίστριας.

Η Ειρήνη γεννήθηκε και μεγάλωσε, εκ των προαναφερ-

θέντων, στην Κορινθία, με το επώνυμο Λελέκου, ανάμεσα σε τρεις ακόμη αδερφές. Ανατράφηκε από οικογένεια εκπαιδευτικών, γεγονός που άσκησε σημαντική επιρροή στη μόρφωσή της. Η μητέρα της, Ελένη Λελέκου, ήταν δασκάλα, η οποία μάλιστα συνήθιζε να της διηγείται πολλά παραμύθια και φανταστικές ιστορίες όταν ήταν μικρή. Ο πατέρας της, Σταύρος, ήταν καθηγητής κλασικού δράματος και διευθυντής στο σχολείο του Σοφικού Κορινθίας. Το επάγγελμά του τη μύησε από νεαρή ηλικία στο πνεύμα των κλασικών έργων των μεγάλων αρχαίων Ελλήνων φιλοσόφων και λογίων. Ο προπάππος της έπειτα, επίσης Σταύρος, συνέγραψε το 1881 το πρώτο συντακτικό της ελληνικής γλώσσας, και άλλα βιβλία για εκπαιδευτική χρήση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η οικογένειά της δεν καλωσόρισε αρχικά την επιθυμία της κόρης τους να ακολουθήσει την τέχνη της υποκριτικής, την οποία είχε εκφράσει από τα εφηβικά της κιόλας χρόνια. Και

▼
*Ειρήνη Παπά:
Μια απώλεια
για την
ανθρωπότητα,
ένα δώρο
για τον
Παράδεισο*

όμως, η αντίρρηση των γονιών της δεν στάθηκε εμπόδιο. Έκανε το «ντεμπούτο» της στον καλλιτεχνικό χώρο στα 15 μόλις, εντυπωσιάζοντας με τον χορό και το τραγούδι της. Υιοθέτησε το όνομα «Παπά», όταν το 1947 παντρεύτηκε τον Άλκη Παπά, σκηνοθέτη και ηθοποιό. Το ζευγάρι χώρισε το 1951, παρά ταύτα η ηθοποιός διατήρησε το επώνυμο. Μια ακόμη μεγάλη αγάπη της, όπως αποκάλυψε το 2004 σε συνέντευξη στην εφημερίδα Corriere della Sera, υπήρξε ο γνωστός Αμερικανός ηθοποιός Μάρλον Μπράντο, τον οποίο είχε συναντήσει το 1954 στη Ρώμη, και αποτέλεσε το μυστικό «μεγάλο πάθος της ζωής της», ακόμη και μέχρι την τελευταία φορά που ειδώθηκαν στην Αθήνα το 1999.

Κατά τη διάρκεια του τελευταίου χρόνου φοίτησής της στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου, ο Αλέκος Σακελλάριος (θεατρικός συγγραφέας και

σκηνοθέτης) την ξεχώρισε σε μια παραγωγή του Macbeth, και μαζί της συζήτησε μια πιθανή καριέρα στον κινηματογράφο, στην οποία τελικά και συμφώνησε. Για αρχή όμως, την προσέλαβε στο σχήμα επιθεώρησης «Άνθρωποι, Άνθρωποι», που ανέβηκε στο θέατρο «Μετροπόλιταν» της Λεωφόρου Αλεξάνδρας και σημείωσε τρομερή επιτυχία. Εμφανίστηκε για πρώτη φορά στη μεγάλη οθόνη στην ταινία του 1948 «Χαμένοι Άγγελοι», με σκηνοθέτη τον Νίκο Τσιφόρο. Αργότερα, το 1951 πρωταγωνίστησε με τον Γιώργο Φούντα στη «Νεκρή Πολιτεία» του Φρίξου Ηλιάδη. Η συγκεκριμένη ταινία προβλήθηκε στο Διεθνές Φεστιβάλ Καννών, με τη χρηματοδότηση του ίδιου του σκηνοθέτη, καταπλήττοντας τα πλήθη με το ανερχόμενο ταλέντο της Ειρήνης. Ο Τύπος «βούιξε» με εικόνες και άρθρα για τη «μελαχρινή καλλονή», που πόζαρε δίπλα στον Αγά Χαν και είχε επίσης κάνει εντύπωση με την ερμηνεία της σε μια ελληνική ταινία, η οποία, αν και δεν κέρδισε κανένα βραβείο, έθεσε τα θεμέλια μιας διεθνούς καριέρας.

Το 1972 ο βραβευμένος με Βραβείο Ακαδημίας Έλληνας συνθέτης Βαγγέλης Παπαθανασίου συνεργάζεται με την Ειρήνη στην ηχογράφιση του «666», του τελευταίου δίσκου του συγκροτήματος «Aphrodite's Child», με τη στιχουργική συμβολή του σκηνοθέτη Κώστα Φέρρη. Με τον ίδιο συνθέτη ηχογράφησε και τις «Ραψωδίες» (ύμνους της Μεγάλης Εβδομάδας) καθώς και τις «Ωδές» (δι-

ασκευασμένα ελληνικά δημοτικά τραγούδια).

Απέδωσε επίσης και μεγάλες τιμές στην αρχαία ελληνική τραγωδία. Σε συνεργασία με τον σκηνοθέτη Μιχάλη Κακογιάννη, έπαιξε σε μια σειρά θεατρικών παραστάσεων, την «Ηλέκτρα» του Σοφοκλή στην Επίδαυρο, το «Αντώνιος και Κλεοπάτρα» του Σαίξπηρ στο Ηρώδειο, καθώς επίσης και τη «Μήδεια» και τις «Βάκχες» του Ευριπίδη το 1980 στο Μπρόντγουεϊ.

Γέμισε ράφια ολόκληρα με βραβεία και επαίνους, με πρώτο και κύριο το «Παράσημο του Ταξιάρχη του Τάγματος του Φοίνικος», από τον τότε Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας το 1995, Κωστή Στεφανόπουλο. Το 2008 τιμήθηκε με το Βραβείο «Ρώ-

μη» στο ιταλικό αρχαίο θέατρο της Όστια Αντίκα, γεγονός που δεν θα έπρεπε να εκπλήσσει κανέναν, δεδομένης της πολύχρονης συνεργασίας της με πολλούς Ιταλούς σκηνοθέτες, την οποία και «έκτισε» όταν κατέφυγε στη χώρα τα χρόνια της ελληνικής χούντας. Το Πανεπιστήμιο Τορ Βεργκάτα της Ρώμης της χάρισε τον τίτλο της επιτίμου διδάκτορα τα τελευταία χρόνια της ζωής της, επιδεικνύοντας για ακόμη μια φορά την μεγάλη αγάπη που έτρεφαν οι Ιταλοί για την Ειρήνη.

Το 2000 της αποδόθηκε ο τίτλος «Γυναίκα της Ευρώπης», βραβείο που δεν κατακτάται εύκολα, και αργότερα, το 2009, κέρδισε τον Χρυσό Λέοντα Μπιενάλε του Θεάτρου της Βενετίας.

Πέρα από την υποκριτική, η Ειρήνη Παπά εκδήλωσε και το ενδιαφέρον της για τα πολιτικά δρώμενα της χώρας μας. Ήταν μέλος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος (ΚΚΕ). Παρά τις πολιτικές της πεποιθήσεις όμως, έτρεφε μεγάλο θαυμασμό για τον Ανδρέα Παπανδρέου, και συνδέθηκε στενά με τη σύζυγό του, Δήμητρα Λιάνη.

Τι άλλο μπορεί να πει κανείς για αυτή τη μοναδική γυναίκα; Υπήρξε μια από τις τελευταίες εναπομείνουσες της «παλιάς γενιάς» των μεγάλων ηθοποιών. Η καριέρα της αποτελεί ορόσημο στην παγκόσμια ελληνική κληρονομιά, εφόσον η ίδια κατόρθωσε μετά από κόπο και σκληρή δουλειά αναγνώριση διεθνούς βεληνεκούς. Από τη Μπουμπουλίνα στην Αυτοκράτειρα Θεοδώρα, από τα γουέστερν στην «Αντιγόνη» (με βράβευση στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης), από το σκληρό δάπεδο της Επιδαύρου στο κινηματογραφικό πλατό με το «Μαντολίνο του Λοχαγού Κορέλι». Η ευρύτητα των ρόλων της είναι αξιοσημείωτη, αποδεικνύοντας το βάθος του ταλέντου της και το πείσμα της ως ηθοποιού.

Ο θάνατός της έφερε δάκρυα στα μάτια των μεγάλων αλλά και των μικρών, διότι ο κόσμος των τεχνών έχασε πραγματικά έναν άνθρωπο θαυμάσιο, που χάρισε τη ζωή του στο θέατρο. Τόση συγκίνηση και δέος προκαλούν οι ερμηνείες της, που θα θεωρούσε κανείς ότι, όντως, ήταν ίσως γραφτό για την Ειρήνη να ακολουθήσει το μονοπάτι της υποκριτικής. Το θέατρο «ανοίχτηκε» στην Ειρήνη Παπά και εκείνη με τη σειρά της και το φλογερό ταμπεραμέντο της το σημάδεψε.

Άφησε μία παρακαταθήκη πίσω της τόσο ισχυρή, τόσο αισθητή, που αποτελεί μυστήριο το πώς θα καταφέρουν οι επόμενες γενιές ηθοποιών να φανούν αντάξιές της. Το μόνο σίγουρο είναι πως θα πρέπει να είμαστε όλοι μας ευγνώμονες που η Ειρήνη αποφάσισε στα μοιραία εκείνα εφηβικά της χρόνια να παρακούσει τους γονείς της. Ένας ολόκληρος κόσμος επωφελήθηκε από το επαναστατικό της πνεύμα και την αποφασιστικότητά της.

Από τα βάθη της καρδιάς μας και τα δάκρυα των ματιών μας, σε ευχαριστούμε Ειρήνη.

Καλό ταξίδι...!

**Μαριλένα
Μουρτζούχου, Γ1**

1926-2023

MARIO VITTI

Aπό τους σημαντικότερους φιλέλληνες και ειδήμονες της νεοελληνικής φιλολογίας στο εξωτερικό, ο Mario Vitti, που πέθανε μόλις τον Φεβρουάριο του 2023, υπήρξε κορυφαίος Ιταλός ερευνητής της νέας Ελληνικής γραμματείας και πολυβραβευμένος ακαδημαϊκός, του οποίου το ερευνητικό έργο συνέβαλε σημαντικά στην κατανόηση μίας σημαντικής πτυχής της λογοτεχνίας του σύγχρονου Ελληνικού πολιτισμού.

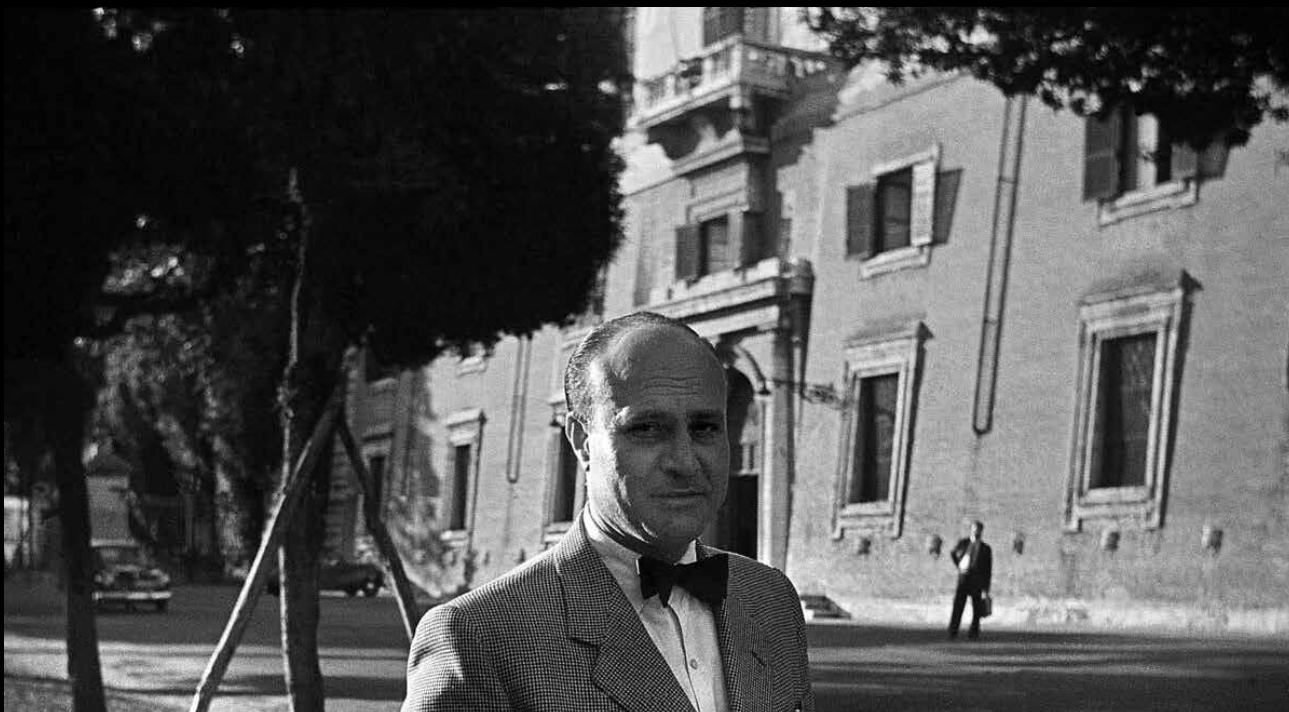
Γεννήθηκε στις 18 Αυγούστου 1926 στη Κωνσταντινούπολη, με μητέρα Ελληνίδα, περνώντας την παιδική του ηλικία κοντά στην ελληνική κοινότητα και με γνώση τόσο της Ιταλικής όσο και της Ελληνικής. Μετακόμισε με την οικογένειά του στην Ιτα-

λία το 1946, μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, όπου και άρχισε τις ανώτατες σπουδές του και το ερευνητικό του έργο στο Πανεπιστήμιο Sapienza της Ρώμης, όπου και θα ζούσε μόνιμα στο εξής. Από εκεί, ως ερευνητής και καθηγητής της Νέας Ελληνικής Φιλολογίας και Λογοτεχνίας εργάστηκε στο Πανεπιστήμιο L'Orientale της Νάπολης από το 1957 και επακολούθως, το 1968, διορίστηκε μόνιμος καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Παλέρμο. Παράλληλα, ανέλαβε και τον ρόλο επισκέπτη καθηγητή σε πανεπιστήμια του Παρισιού, της Θεσσαλονίκης και της Γενεύης. Σε προχωρημένη πλέον ηλικία, ολοκλήρωσε την ακαδημαϊκή του πορεία στο Βιτέρμπο, μεσαιωνική πόλη

▼
Το ερευνητικό του έργο συνέβαλε σημαντικά στην κατανόηση μίας σημαντικής πτυχής της λογοτεχνίας του σύγχρονου Ελληνικού πολιτισμού.

κοντά στη Ρώμη. Απεβίωσε από φυσικά αίτια στη Ρώμη, στις 14 Φεβρουαρίου του 2023, σε ηλικία 96 ετών.

Ο Vitti, ήδη πρόεδρος της Ιταλικής Ένωσης των Νέων Ελληνικών Σπουδών, ήταν από τους σπουδαιότερους εμπειρογνώμονες της Ιταλίας όσον αφορά τη σύγχρονη ελληνική φιλολογία και λογοτεχνία, των οποίων υπήρξε διαχρονικά καθηγητής. Ανέλυσε έργα καθοριστικά για την πορεία της νεοελληνικής λογοτεχνικής παραγωγής, εστιάζοντας τόσο στην ηθογραφία («Ιδεολογική Λειτουργία της Ελληνικής Ηθογραφίας», 1974) όσο και τον μοντερνισμό («Η Γενιά του Τριάντα: Ιδεολογία και Μορφή», 1977). Υπήρξε επίσης μελετητής του Οδυσσέα Ελύτη και του Γιώργου Σεφέρη, αντι-

προσωπευτικών μορφών της νεοελληνικής λογοτεχνίας, και εκδότης σειράς ερευνών για τα έργα τους. Σήμα κατατεθέν αποτελεί και το έργο του «Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας». Αναμφίβολα μεγάλης σημασίας, όμως, ήταν το ερευνητικό και αποκαλυπτικό του έργο για αρκετά λησμονημένα και συνάμα σημαντικά δείγματα της Νεοελληνικής λογοτεχνικής παραγωγής. Έφερε στο εκδοτικό φως τον «Διάλογο» του Νικολάου Σοφianού – το παλαιότερο κείμενο του σύγχρονου Ελληνικού Θεάτρου – και το θρησκευτικό δράμα «Ευγένια» (έργο του Ζακυνθινού Θεόδωρου Μοντσελέζε, τυπωμένο το 1646 στη Βενετία), όπως και δύο τόμους πολύτιμων κειμένων του ποιητή Ανδρέα Κάλβου. Παράλληλα, αποκάλυψε και επανέκδωσε τόσο το ξεχασμένο «Στρατιωτική Ζωή εν Ελλάδι» το 1977, το οποίο είχε αρχικά δημοσιευτεί από έναν ανώνυμο συγγραφέα το 1870 στη Βραΐλα της Ρουμανίας, όσο και το βιβλίο «Έρωτος Αποτελέσματα» το 1993.

Για όλες του τις παραπάνω ενέργειες στην ενδελεχή έρευνα, μετάφραση και αναδημοσίευση ξεχασμένων και μη ελληνικών έργων, ενασχολούμενος με ολόκληρο το φάσμα της νέας ελληνικής φιλολογίας και λογοτεχνικής παραγωγής, έλαβε σωρεία διακρίσεων: αναγορεύθηκε επίτιμος διδάκτορας στα πανεπιστήμια του Παρισιού, της

Θεσσαλονίκης και της Λευκωσίας και βραβεύθηκε από την Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών.

Είναι προφανές το εξαγόμενο συμπέρασμα, μετά την αποτίμηση του «βίου και της πολιτείας» του σπουδαίου αυτού ξένου ακαδημαϊκού και «πρέσβη» της ελληνικής γραμματείας: η αγάπη του για την Ελλάδα και τη σύγχρονη φιλολογική της παραγωγή, που συχνά «υποβαθμίζεται» από την κοινή γνώμη μπροστά στο λογοτεχνικό μεγαλείο του αρχαίου Ελληνικού πολιτισμού, τον οδήγησε στο να αναδείξει και να αποκαλύψει την Νεοελληνική Λογοτεχνία. Ο ίδιος μετέδωσε για πρώτη φορά μέσω του πολυποίκιλου έργου του το φως των νέων Ελλήνων συγγραφέων στην πατρίδα του την Ιταλία αλλά και ευρύτερα στην Γηραιά Ήπειρο, καθορίζοντας έτσι τον εαυτό του ως έναν από τους σημαντικότερους Φιλέλληνες της σύγχρονης εποχής.

Αριστομένης Ιωαννίδης, Γ1

1930 - 2022

JEAN-LUC GODARD

Ζαν Λικ Γκοντάρ ήταν ένας από τους διασημότερους σκηνοθέτες στον κόσμο, ο οποίος με τις ταινίες του «τάραξε» το κινηματογραφικό κατεστημένο και εναντιώθηκε στο σύστημα αξιών της σύγχρονης κοινωνίας. Ο Γκοντάρ επέκρινε το κυρίαρχο ρεύμα του γαλλικού κινηματογράφου για «Παράδοση στην Ποιότητα», το οποίο «έδινε περισσότερο βάση στην τέχνη παρά στην καινοτομία, έδινε προνόμια σε καταξιωμένους σκηνοθέτες παρά στους νέους, και προτιμούσε τα σπουδαία έργα του παρελθόντος, παρά τον πειραματισμό».

Ο Γκοντάρ γεννήθηκε το 1930 στο Παρίσι και ξεκίνησε σπουδές Ανθρωπολογίας στη Σορβόνη, τις οποίες ποτέ δεν ολοκλήρωσε. Καθημερινά περνούσε το χρόνο του στις κινη-

ματογραφικές λέσχες της Rive Gauche, όπου σύντομα συνάντησε συνομηλίκους του εξίσου παθιασμένους με το σινεμά. Οι απατηλές υποσχέσεις για ένα καλύτερο αύριο την περίοδο του Μεσοπολέμου είχαν ως αποτέλεσμα τόσο η Cinémathèque όσο και το Ciné-club du Quartier Latin να αποτελούν σημείο συνάντησης για καλλιτέχνες όπως ο Ζακ Ριβέτ, ο Κλοντ Σαμπρόλ και ο Φρανσουά Τριφό. Μαζί με τους ομοτέχνους του ίδρυσε ένα έντυπο προβληματισμού για την τέχνη του σινεμά, την «Gazette du Cinéma».

Για να αποκτήσει την εμπειρία που του έλειπε, ο Γκοντάρ άρχισε να συμμετέχει σε ταινίες φίλων του, σε μικρούς ρόλους. Παράλληλα δούλεψε και ως οικοδόμος στην κατασκευή

▼
Ο «πάπας» της
Nouvelle Vague

ενός φράγματος για να μαζέψει χρήματα για την πρώτη του ταινία. Τελικά, η δουλειά στο φράγμα, εκτός από τα χρήματα, του έδωσε την έμπνευση για να γυρίσει το «Operation Beton», ταινία μικρού μήκους, που ολοκληρώθηκε το 1954. Ήταν η πρώτη ολοκληρωμένη δουλειά του σκηνοθέτη. Ακολούθησαν και άλλες ταινίες μικρού μήκους, ενώ παράλληλα ο Γκοντάρ ασκούσε έντονη κριτική στους διάσημους σκηνοθέτες της εποχής μέσα από τις σελίδες του φημισμένου «Les Cahiers du Cinema».

Το 1959 αποτελεί ορόσημο για τη «γέννηση» της *Nouvelle Vague*, του Νέου αυτού Κινηματογραφικού κινήματος, και ταινία σταθμός χαρακτηρίστηκε η ταινία με τίτλο: «Με κομμένη την ανάσα» (*À bout de*

souffle). Ήταν η πρώτη φορά που στο σινεμά υπήρξαν αυτοσχέδιοι διάλογοι, άναρχη αφήγηση και κάμερα στο χέρι.

Ο ίδιος αναφέρει πως: «Μια ταινία πρέπει να έχει αρχή, μέση και τέλος, αλλά όχι απαραίτητα με αυτήν τη σειρά». Αυτό ήταν αρκετό ώστε μια ολόκληρη γενιά σκηνοθετών να αναθεωρήσει τις απόψεις της αναφορικά με τον τρόπο δημιουργίας μιας ταινίας. Ο Γκοντάρ κατάφερε, παρά την κοινωνικοπολιτική ρευστότητα, να ανατρέψει την πορεία της κινηματογραφικής αφήγησης.

Η επόμενη ταινία του, «Ο μικρός στρατιώτης» (*Le petit soldat*), ένα προκλητικό σχόλιο για τον πόλεμο στην Αλγερία, δεν πήρε άδεια να προβληθεί από τη γαλλική λογοκρισία - παρά μόνο τρία χρόνια αργότερα. Το έργο «Η κυρία θέλει έρωτα» (*Une femme est une femme*) του 1961 ήταν μια δική του εκδοχή του μιούζικαλ με αναφορές τόσο σε σημαντικούς καλλιτέχνες, όπως ο Ζακ Ντεμί, όσο και στο Χόλιγουντ. Το 1963, το αντιπολεμικό «Οι Καραμπινιέροι» (*Les Carabiniers*) ήταν τόσο καλλιτε-

χνική όσο και εμπορική αποτυχία.

Το 2002 σε ψηφοφορία κριτικών του κινηματογραφικού περιοδικού 'Sight & Sound', του Βρετανικού Ινστιτούτου Κινηματογράφου (BFI), κατετάγη τρίτος ανάμεσα στους δέκα καλύτερους σκηνοθέτες όλων των εποχών. Δέκα χρόνια αργότερα, το 'Sight & Sound' αναγνώρισε την ταινία του «Με Κομμένη Την Ανάσα» ως τη 13^η καλύτερη ταινία όλων των εποχών! Στην ίδια ψηφοφορία, τρεις άλλες ταινίες του Γκοντάρ συμπεριλήφθηκαν στη λίστα με τις 50 καλύτερες ταινίες. Αυτές ήταν «Η Περιφρόνηση» (*Le Mépris*), «Ο Τρελός Πιερρό» (*Pierrot le Fou*) και το «Histoire(s) du Cinema».

Λέγεται ότι είχε δημιουργήσει ένα από τα μεγαλύτερα σώματα κριτικής ανάλυσης από οποιονδήποτε άλλο σκηνοθέτη μέχρι τα μέσα του εικοστού αιώνα. Το 2010 βραβεύτηκε με τιμητικό Όσκαρ, αλλά δεν παρέ-

❖
Οι Έλληνες μας έδωσαν τη λογική. Τους οφείλουμε πολλά για αυτό. Ο Αριστοτέλης ήταν αυτός που σκέφτηκε το μεγάλο «επομένως» της λογικής. Χρησιμοποιούμε αυτήν τη λέξη εκατομμύρια φορές, για να πάρουμε τις πιο σημαντικές μας αποφάσεις. Ήρθε η ώρα να αρχίσουμε να πληρώνουμε γι' αυτήν. Αν κάθε φορά που χρησιμοποιούμε τη λέξη «επομένως», πληρώναμε 10 ευρώ στην Ελλάδα, η κρίση θα τελείωνε σε μια μέρα.

στη στην τελετή απονομής των βραβείων.

Οι ταινίες του Γκοντάρ ενέπνευσαν πολλούς σκηνοθέτες, συμπεριλαμβανομένων των Μάρτιν Σκορσέζε, Κουέντιν Ταραντίνο, Στίβεν Σόντερμπεργκ και Πιερ Πάολο Παζολίνι. Το 2014 κέρδισε για πρώτη φορά στην καριέρα του βραβείο στο Διεθνές Φεστιβάλ των Καννών, το οποίο μοιράστηκε μαζί με ακόμα μία ταινία.

Το 2018 η ταινία του 'Le Livre d'Image' κέρδισε το πρώτο βραβείο Ειδικού Χρυσού Φοίνικα στην ιστορία του φεστιβάλ.

Ο σπουδαίος κινηματογραφικός σκηνοθέτης στήριξε με τον πιο θερμό τρόπο την Ελλάδα κατά την οικονομική κρίση, στέλνοντας μηνύματα συμπαράστασης σε κάθε κατεύθυνση.

«Οι Έλληνες μας έδωσαν τη λογική. Τους οφείλουμε πολλά για αυτό. Ο Αριστοτέλης ήταν αυτός που σκέφτηκε το μεγάλο *επομένως* της λογικής. Χρησιμοποιού-

με αυτήν τη λέξη εκατομμύρια φορές, για να πάρουμε τις πιο σημαντικές μας αποφάσεις. Ήρθε η ώρα να αρχίσουμε να πληρώνουμε γι' αυτήν. Αν κάθε φορά που χρησιμοποιούμε τη λέξη *επομένως*, πληρώναμε 10 ευρώ στην Ελλάδα, η κρίση θα τελείωνε σε μια μέρα», είχε αναφέρει. Ο Γκοντάρ είχε υποστηρίξει ότι πάνω σε αυτήν τη λέξη – θεμελιώδη, κατά τη γνώμη του, λίθο της Αριστοτελικής σκέψης – έχει οικοδομηθεί ολόκληρος ο σύγχρονος πολιτισμός.

Το ίδιο είχε επαναλάβει και στη συνέντευξή του στο περιοδικό “So Film”, απαντώντας στον δημοσιογράφο Τιερί Λούνας σχετικά με το αν οι Έλληνες έχουν δίκιο να ζητούν πολεμικές αποζημιώσεις από τη Γερμανία:

«Φυσικά κι έχουν δίκιο! Και σας προτείνω να δείτε την ταινία *Η Κληρονομιά της Κουκουβάγιας* του Κρις Μαρκέρ, στην οποία αντιλαμβανόμαστε ότι όλα τα χρωστάμε στην ελληνική σκέψη, η οποία διήρκεσε για χιλιάδες χρόνια. Η ταινία μάς δείχνει πώς η ελληνική σκέψη επηρέασε ακόμη και την Ιαπωνία. Η Ευρώπη και η Γερμανία πρέπει να γονατίσουν μπροστά στην Ελλάδα και να της πουν: ‘ευχαριστώ’».

Δεν είναι παράξενο επομένως, που θέλει στον τάφο του να γραφτεί «Au contraire» (Αντιθέτως). Γιατί όλη του η ζωή υπήρξε μια μορφή αντίθεσης προς κάθε μορφή σύμβασης: κινηματογραφικής, κοινωνικής, πολιτικής. Και είναι ίσως ο μόνος κινηματογραφιστής που δεν ενέδωσε στις πολλές «Σειρήνες» του καιρού του.

Αλίκη Τρυφιιάτη, Γ2

1930 - 2022

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΒΑΡΕΛΛΑ

Την 1930 στη Θεσσαλονίκη, η Ελληνίδα συγγραφέας Αγγελική Βαρελλά έζησε τα παιδικά της χρόνια στην Αθήνα, όπου και έπειτα έγινε πτυχιούχος του Ιστορικού-Αρχαιολογικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών. Σε ηλικία 36 ετών ξεκίνησε να ασχολείται με την παιδική λογοτεχνία και συμμετείχε ενεργά σε εκδηλώσεις, παρουσιάσεις, συλλόγους κλπ. Μάλιστα, βραβεύτηκε από το Υπουργείο Παιδείας αλλά και την Γυναικεία Λογοτεχνική Συντροφιά και τον Κύκλο του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου για τα αναγνωστικά της προς παιδιά δημοτικού.

✓
«Το διάβασμα είναι σαν να βρίσκεσαι σε μια βαρκούλα κι αρμενίζεις στο πέλαγος του κόσμου. Ζεις, ελπίζεις, ανοίγεις τους ορίζοντές σου, με δύο λόγια συναντάς τη ζωή»
(Α. Βαρελλά).

Παράλληλα με το παιδικό συγγραφικό της έργο έχει ασχοληθεί και με μεταφράσεις, καθώς και διασκευές ξενόγλωσσων βιβλίων, έχει συνεργαστεί με την ελληνική ραδιοφωνία, περιοδικά όπως τον «Ερυθρό Σταυρό», τη «Συνεργασία» και το «Ρόδι», την τηλεόραση, αλλά και το θέατρο – έργα της συχνά παίζονται σε σχολεία.

Είχε διοριστεί Πρόεδρος της Εθνικής Εταιρίας Ελλήνων Λογοτεχνών, του Κύκλου του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου, αλλά και της Λέσχης Μελέτης και Έρευνας της Παιδικής Λογοτεχνίας «Διαδρομές» και

έχει υπάρξει υπεύθυνη ύλης του περιοδικού τους.

Σε ηλικία 38 ετών, το 1968, το βιβλίο της «Η Ελλάδα κι εμείς» αναγράφτηκε στον Τιμητικό Πίνακα της Διεθνούς Οργάνωσης Βιβλίων για τη Νεότητα (IBBY), ενώ το 1990 προτάθηκε για το Βραβείο Άντερσεν για το έως τότε έργο της από τον κύκλο του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου και, μόλις 8 χρόνια μετά, τιμήθηκε για το έργο της «Κόρινθος» με το Κρατικό Βραβείο Βιβλίου Γνώσεων. Όμως οι διακρίσεις της δεν περιορίζονται μόνο στον ελλαδικό χώρο, όπως μας υπέδειξε η ίδια το 1968, όταν σε ηλικία 38 ετών έλαβε έναν από τους τρεις τιμητικούς επαίνους του

Διεθνούς Βραβείου Παιδικής Λογοτεχνίας Janusz Korczak (1985) στην Πολωνία, για το βιβλίο της «Φιλενάδα, Φουντουκιά μου».

Η Αγγελική Βαρελλά έφυγε από τη ζωή το 2022, έχοντας αφήσει παρακαταθήκη παραπάνω από 50 βιβλία, τα οποία πραγματεύονται θέματα διαχρονικά, όπως είναι η φύση, η οικογένεια, η αγάπη, η αλληλεγγύη και η ανακάλυψη της κρυμμένης ομορφιάς.

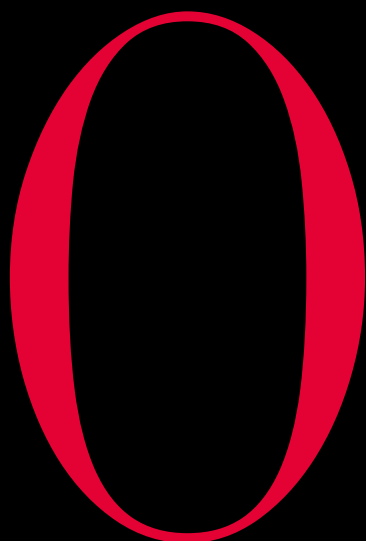
«Κύριε, δώσε μου διάθεση, χιούμορ, δώσε μου το χάρισμα να αναγνωρίζω το αστείο, να παίρνω λίγη ευτυχία από τη ζωή και να την μοιράζομαι με τους άλλους ανθρώπους».

Ραλλού Νικολοπούλου, Γ4

1939 - 2023

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

τελευταίος των μεγάλων Ελλήνων συνθετών, Γιάννης Μαρκόπουλος, έφυγε από τη ζωή, αφήνοντας παρακαταθήκη σπουδαία έργα. Άφησε την τελευταία του πνοή σε ηλικία 84 ετών. Η μουσική ψυχή της Ελλάδας σίγησε. Όμως, θα μένει ζωντανός στη μνήμη μας, μέσα από τα τραγούδια του, που τραγουδήθηκαν και θα τραγουδιούνται από γενιές και γενιές Ελληνίδων και Ελλήνων.

Δεκάδες συνθέσεις του τραγουδήθηκαν από σημαντικούς καλλιτέχνες, όμως, για εμένα, είναι ένα τραγούδι του, που παραμένει διαχρονικό, όχι μόνο για το ύφος του, αλλά και για τους στίχους του. Ένα... περίεργο τραγούδι με στίχους

που λίγοι καταλαβαίνουν, καθώς είναι γραμμένο σε «άλλη γλώσσα». Ίσως αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι δεν μπορούσε να εκφραστεί ελεύθερα ο δημιουργός του, λόγω της επιβεβλημένης από την Χούντα λογοκρισίας. Όποιος όμως καταλάβει τι λέει, αντιλαμβάνεται αμέσως και το μεγαλείο του συγκεκριμένου τραγουδιού, που έγινε ακόμη πιο μοναδικό με τη φωνή του Αρχάγγελου της Κρήτης, Νίκου Ξυλούρη.

Πιο συγκεκριμένα, ο τίτλος του γνωστού τραγουδιού «Ζαβαρακατρανέμια» ακούγεται ίσως ακαταλαβίστικος, είναι όμως μοναδικός. Η λέξη δεν σημαίνει απολύτως τίποτα από μόνη της.

Αποτελείται από τρία συν-

✓
*Η Ελλάδα
αποχαιρέτά τον
σπουδαίο της
μουσικοσυνθέτη,
Γιάννη
Μαρκόπουλο*

θετικά: «Ζάβαρα», δηλαδή «Λάβαρα», «Κάτρα», δηλαδή «Μαύρα» και τέλος «Νέμια», δηλαδή «Ανέμισαν». Οπότε έχουμε τον στίχο «Λάβαρα Μαύρα Ανέμισαν», παραφρασμένο και συμπτυγμένο σε μία μόνο λέξη.

Η ζωή και το έργο του

Ο Γιάννης Μαρκόπουλος γεννήθηκε το 1939 στο Ηράκλειο της Κρήτης. Πέρασε τα παιδικά του χρόνια στην Ιεράπετρα, και έλαβε τα πρώτα του μουσικά μαθήματα στη θεωρία και το βιολί σε ωδείο της γειτονιάς του.

Το 1956 συνέχισε τις μουσικές σπουδές του στο Ωδείο Αθηνών. Την ίδια περίοδο ει-

σήχθη στο Πάντειο Πανεπιστήμιο για κοινωνικές και φιλοσοφικές σπουδές, ενώ παράλληλα συνέθεσε μουσική για το θέατρο, τον κινηματογράφο και τον χορό.

Το 1959 συνέθεσε τα «Τρία σκίτσα για χορό», που ηχογραφήθηκαν από τη συμφωνική ορχήστρα του Εθνικού Ιδρύματος Ραδιοφωνίας. Το 1963 βραβεύτηκε για τη μουσική του στις «Μικρές Αφροδίτες» του Νίκου Κούνδουρου, στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, και τον ίδιο χρόνο ανέβηκαν από νέα χορευτικά σύνολα τα μουσικά του έργα «Θησέας», «Χιροσίμα» και τα «Τρία σκίτσα για χορό».

Οι συνθέσεις στο Λονδίνο

Το 1967 επιβάλλεται στην Ελλάδα η δικτατορία και ο Γιάννης Μαρκόπουλος αναχωρεί για το Λονδίνο. Εκεί εμπλουτίζει τις μουσικές του γνώσεις και συνθέτει την κοσμική καντάτα (είδος μουσικής φωνητικής σύνθεσης) «Ήλιος ο πρώτος», σε ποίηση Οδυσσέα Ελύτη. Την ίδια περίοδο γνωρίζεται με τους συνθέτες Ιάννη Ξενάκη και Γιάννη Χρήστου.

Στο Λονδίνο συνθέτει ακόμα τους «Χρησμούς», για συμφωνική ορχήστρα, και τους πρώτους «Πυρρίχιους χορούς». Τότε έγραψε και τη μουσική για την «Τρικυμία» του Σαίξπηρ, που παρουσιάστηκε από το Εθνικό Θέατρο της Αγγλί-

Η μουσική του, πλημμυρισμένη με «χρώματα κι αρώματα» που κουβαλούν τη μνήμη και τη δύναμη των λαϊκών αγώνων της νεότερης ιστορίας της χώρας μας, θα βρίσκει πάντα χώρο μέσα στις νεανικές καρδιές.

ας. Το 1969 επέστρεψε στην Αθήνα και συνεργάστηκε με ποιητές, νέους τραγουδιστές και μουσικούς.

Στην αρχή της δεκαετίας του 1970 παρουσίασε μουσικά έργα που θεωρούνται τομή στην ελληνική μουσική, ενώ λίγο αργότερα ιδρύει την ορχήστρα «Παλίντονος αρμονία», που αποτελείται από όργανα συμφωνικά και ελληνικά.

Τραγούδια του, όπως «Μπήκαν στην πόλη οι οχτροί», «Τα Λόγια και τα χρόνια», «Χίλια μύρια κύματα», «Λένγκω», «Γίγαντας», «Κάτω στις Μαργαρίτες το αλωνάκι», «Καφενείον η Ελλάς», «Ο τόπος μας είναι κλειστός», «Παραπονεμένα λόγια» και πολλά άλλα, έγιναν σύμβολα και απέκτησαν διαστάσεις θρυλικές. Το ίδιο, άλλωστε, συνέβη με τα μουσικά του έργα «Ελεύθεροι Πολιορκημένοι», «Ο Στράτης Θαλασσινός ανάμεσα στους Αγαπάνθους», «Ήλιος ο Πρώτος», «Χρονικό», «Ιθαγένεια», «Οροπέδιο», «Θητεία» και «Μετανάστες», σε ποίηση και στίχους Σολωμού, Σεφέρη, Ελύτη, Μύρη, Κατσαρού, Ελευθερίου, Σκούρτη, Θεοδωρίδη αλλά και δικούς του.

Η τέχνη του Γιάννη Μαρκόπουλου αποτελεί εφόδιο για τους νέους και τις νέες, έναυσμα στον δρόμο του αγώνα για τα υψηλά ιδανικά και της πάλης για έναν καλύτερο κόσμο, χωρίς εκμετάλλευση και αδικία.

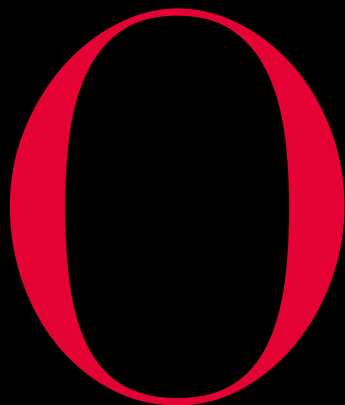
Η μουσική του, πλημμυρισμένη με «χρώματα κι αρώματα» που κουβαλούν τη μνήμη και τη δύναμη των λαϊκών αγώνων της νεότερης ιστορίας της χώρας μας, θα βρίσκει πάντα χώρο μέσα στις νεανικές καρδιές.

Αλίκη Τρυφιάτη, Γ2

1940 - 2022

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΝΤΕΡΜΑΛΗΣ

Δημήτρης Παντερμαλής, σπουδαίος Έλληνας αρχαιολόγος και πολιτικός, γεννήθηκε το 1940 στη Θεσσαλονίκη και σπούδασε στο Ιστορικό και Αρχαιολογικό Τμήμα του ΑΠΘ και στη Φιλοσοφική Σχολή, στο τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας. Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές με ειδίκευση στην Κλασική Αρχαιολογία στο Freiburg της Γερμανίας, από όπου έλαβε το διδακτορικό του δίπλωμα το 1968. Από τις αρχές της δεκαετίας του '70 ήταν υπεύθυνος εκ μέρους του ΑΠΘ των ανασκαφών στο αρχαίο Δίον, θρησκευτικό κέντρο των αρχαίων Μακεδόνων, στην περιοχή του Μακεδονικού Ολύμπου (Πιερία), αναδεικνύοντάς το ως έναν από τους ση-

μαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας.

Ο καθηγητής αρχαιολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Δημήτρης Παντερμαλής αποτέλεσε μια από τις κορυφαίες προσωπικότητες στον διεθνή αγώνα για την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα και επηρέασε μια επόμενη γενιά αρχαιολόγων και επιστημόνων γύρω από το ζήτημα της εθνικής κληρονομιάς και της διαχείρισής της. «Έγραψε ιστορία» ως διευθυντής του Οργανισμού Ανέγερσης του Νέου Μουσείου Ακροπόλεως, το οποίο διηύθυνε από την έναρξη της λειτουργίας του και για δεκατρία συνεχόμενα χρόνια. Ο

▼
*Εμένα μου αρέσει
το μουσείο μόνο
γεμάτο.
Δεν πιστεύω στην
αντίληψη του 19^{ου}
αιώνα «το μουσείο
και εγώ».
Είναι παλαιού τύπου
αυτή η αντίληψη.*

ίδιος έλεγε: «Εμένα μου αρέσει το μουσείο μόνο γεμάτο. Δεν πιστεύω στην αντίληψη του 19^{ου} αιώνα “το μουσείο και εγώ”. Είναι παλαιού τύπου αυτή η αντίληψη. Γυρίζω μέσα στο μουσείο, ακούω τι λέει ο κόσμος και μου μιλούν. Τις πιο πολλές φορές με συναισθηματικές εκρήξεις. Αλλά υπάρχουν και άνθρωποι, οι οποίοι είναι πιο προσγειωμένοι, που έχουν πιο σύνθετες ερωτήσεις και κάνουν ωραίες παρατηρήσεις».

Με τον Δημήτρη Παντερμαλή, έναν επιστήμονα ανήσυχο, επίμονο, ανοιχτό στις προκλήσεις της επόμενης μέρας, το μουσείο όχι μόνο κατάφερε να προσελκύσει εκατομμύρια επισκέπτες την

▼
Ο Δημήτρης Παντερμαλής αποτέλεσε μια από τις κορυφαίες προσωπικότητες στον διεθνή αγώνα για την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα και επηρέασε μια επόμενη γενιά αρχαιολόγων και επιστημόνων γύρω από το ζήτημα της εθνικής κληρονομιάς και της διαχείρισής της.

περίοδο της λειτουργίας του, αλλά και να θεωρείται ένα από τα σπουδαιότερα στον κόσμο.

Ο εξαιρετος αυτός επιστήμονας, που αφιερώθηκε στο μουσείο της Ακρόπολης και το στήριξε με όλες του τις δυνάμεις, αφήνοντας ως παρακαταθήκη τόσο το υψηλότατο επίπεδο ερευνητικό του έργο, όσο και τους μαθητές και συνεχιστές του, έφυγε από τη ζωή σε ηλικία 82 ετών τον Οκτώβριο του 2022.

Μια ελιά με μία μικρή, μαρμαρίνη πλάκα στη ρίζα της θα δηλώνουν την παντοτινή παρουσία του στον αύλειο χώρο του Μουσείου Ακρόπολης και το σπουδαίο αρχαιολογικό έργο του. Θα τον θυμόμαστε με αγάπη, θαυμασμό και ευγνωμοσύνη.

Σοφία Καλαντζάκου, Γ1

τις 7 Αυγούστου η χώρα μας θρήνησε την απώλεια ενός από τους σπουδαιότερους σύγχρονους επιστήμονές της. Ο Διονύσης Σιμόπουλος γεννήθηκε στα Ιωάννινα στις 8 Μαρτίου 1943 και μεγάλωσε στην Πάτρα. Από παιδί θαύμαζε τον ουρανό στις νυχτερινές εκδρομές των προσκόπων, μέλος των οποίων ήταν από μικρός. Σε ηλικία 17 ετών, είδε για πρώτη φορά τη Σελήνη μέσω ενός τηλεσκοπίου, μιας «εξωγήινης μηχανής», όπως σκέφτηκε ο ίδιος. Τότε συνειδητοποίησε το μεγαλείο της εξερεύνησης του σύμπαντος, το οποίο τον συνόδεψε σε όλη του τη ζωή.

Πέρασε στο Φυσικό Αθηνών, όμως, για οικονομικούς λόγους, η καλύτερη επιλογή του ως προς τη μόρφωσή του

1943 - 2022

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ

ήταν να ταξιδέψει στην Αμερική. Σπούδασε, λοιπόν, Πολιτική Επικοινωνία και Επικοινωνία της Αστροφυσικής στο Πολιτειακό Πανεπιστήμιο της Λουιζιάνα. Από τα πρώτα του χρόνια στην Αμερική ξεκίνησε να εργάζεται στον τομέα της Αστροφυσικής. Από επιμελητής στο Πλανητάριο του Πανεπιστημίου του, άσκησε τελικά —από το 1969 έως το 1973— τον ρόλο του διευθυντή του Πλανητρίου στο Κέντρο Τεχνών και Επιστημών της Λουιζιάνα. Το μεγαλύτερο, όμως, μέρος της επαγγελματικής του πορείας διητέλεσε διευθυντής του Ευγενίδειου Πλανητρίου —από το 1973, όταν επέστρεψε στην Ελλάδα, έως το 2014.

Είναι ιδιαίτερη η τιμή της

✓
«Είμαστε
αστρόσκονη και
θα ξαναγυρίσουμε
στα άστρα». (Δ.
Σιμόπουλος)

χώρας μας να έχει γεννήσει έναν τόσο σπουδαίο επιστήμονα, ο οποίος συμμετείχε σε γεγονότα ορόσημα στην εξέλιξη της Αστροφυσικής, όπως την εκτόξευση του Apollo 11.

Παρά τα τόσο σημαντικά επιτεύγματά του στον τομέα του, ωστόσο, ο Σιμόπουλος δεν άφησε το ήθος του να αλλοιωθεί από τον ενθουσιασμό και την υπερηφάνειά του.

«Ήταν πράγματι η καλύτερη των εποχών, ήταν και η χειρότερη των εποχών», αναφέρει σε συνέντευξή του, καθώς επισημαίνει τη σημασία της καθολικής αξιολόγησης της παγκόσμιας προόδου μιας εποχής, όχι μόνο στον επιστημονικό τομέα. Αναδεικνύει την πλήρη αντιπαράθεση ανάμεσα στο επίτευγμα της εκτόξευσης του Apollo

11 και των τραγικών συνθηκών του πολέμου του Βιετνάμ, της όξυνσης των φυλετικών διακρίσεων στην Αμερική και του δικτατορικού καθεστώτος στην Ελλάδα.

Από το λόγο του, τη σεμνότητά του και το αυθεντικό δέος που αισθανόταν για την πρόοδο του ανθρώπου - επιστημονική και μη-, αποδεικνύεται η ακεραιότητα του χαρακτήρα του.

Άξιο κάθε θαυμασμού είναι και το διδακτικό έργο του Σιμόπουλου. Ο ίδιος συνέγραψε δεκάδες εκλαϊκευμένα βιβλία Αστρονομίας, καθώς και εκατοντάδες άρθρα σε ελληνικά και ξένα περιοδικά και εφημερίδες, σενάρια επιστημονικής επιμόρφωσης για την τηλεόραση και σενάρια πολυθεαμάτων για το Πλανητάριο,

ενώ έχει δώσει αντίστοιχο αριθμό διαλέξεων σε όλη την Ελλάδα. Ενεργή ήταν η συνεργασία του με διεθνείς επιστημονικές οργανώσεις, ενώ τιμήθηκε επίσης με αξιοσημείωτους τίτλους και επαίνους.

Καθόλου παράτολμο δεν το θεωρώ να ισχυριστεί κανείς πως ο Διονύσης Σιμόπουλος δεν εκλαϊκευσε απλώς την Αστρονομία, αλλά την εκδημοκράτισε. Μετέδιδε και συνεχίζει μετά θάνατον να μεταδίδει την αγάπη του για την εξερεύνηση του σύμπαντος σε ανθρώπους όλων των ηλικιών. Χάρη στο έργο του, ο καθένας μας έχει τη δυνατότητα να προσεγγίσει και να αντιληφθεί την ομορφιά της Αστρονομίας, ανεξαρτήτως του μορφωτικού του υποβάθρου και της επαγ-

▼
Από το λόγο του, τη σεμνότητά του και το αυθεντικό δέος που αισθανόταν για την πρόοδο του ανθρώπου - επιστημονική και μη-, αποδεικνύεται η ακεραιότητα του χαρακτήρα του.

γελματικής του κλίσης.

Ο ίδιος αποχαιρέτησε τον κόσμο δύο μέρες πριν φύγει από τη ζωή, όταν ζήτησε από τα παιδιά του να αναρτήσουν στη σελίδα του στο Facebook εξώφυλλο με τη γνωστή φράση «That's all folks!».

Πάρα την πολυετή του μάχη με τον καρκίνο, η αίσθηση του χιούμορ του και η ευχάριστη διάθεσή του έμειναν άθικτα. Ζωντανή θα παραμείνει η παρουσία του σπουδαίου αυτού επιστήμονα, μέσω του απαράμιλλου του έργου. Ο Διονύσης Σιμόπουλος αγαπήθηκε από όλη την Ελλάδα, όπως ο ίδιος μοιράστηκε μαζί της την αγάπη του για τα άστρα.

Ειρήνη Γκρίτζαλη, Β3

1933 - 2023

ΜΑΡΙΑ ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΟΥ- ΠΟΘΟΥ

A

ποχαιρετήσαμε στις 17 Ιουνίου μία από τις σημαντικότερες λογοτεχνικές φωνές της σύγχρονης νεοελληνικής δημιουργίας. Η Μαρία Λαμπαδαρίδου-Πόθου άφησε την τελευταία της πνοή στο νησί της, τη Λήμνο.

Στη Μύρινα της Λήμνου το 1933 γεννιέται η Μαρία Λαμπαδαρίδου, όπου περνά τα παιδικά και νεανικά της χρόνια. Η μητέρα της, αυτόχθων Λημνιά, της μεταδίδει την αγάπη για το νησί, ενώ ο πατέρας της, Μικρασιάτης πρόσφυγας, τη νοσταλγία και τον πόνο του ξεριζωμού. Πρώτη της επαφή, μάλιστα, στην ποίηση η ίδια θεωρούσε τους ψαλμούς, τους οποίους της διάβαζε ο πατέρας της στο κρεβάτι. Τα πρώτα της λογοτεχνικά βήμα-

τα ιχνηλατούνται πίσω στο νησί, όπου το 1959 εκδίδει την πρώτη της ποιητική συλλογή «Συναντήσεις», με πρώτο τον Οδυσσέα Ελύτη να υπογραμμίζει το ύφος της λέγοντας για το λόγο της ότι «τείνει να συλλάβει την παρθενικότητα και τη μοναδικότητα των πραγμάτων».

«Με ποίηση ξεκίνησα και ξέρω πως μόνο μέσα από την ποίηση μπορώ να αναζητώ τη διαίθησή μου για τον κόσμο και για την ύπαρξη. Γιατί σίγουρα η ποίηση δεν είναι λειτουργία λόγου αλλά λειτουργία ύπαρξης. Είναι ένας αδιάκοπα μεταβαλλόμενος τρόπος του «νοείν» και του «υπάρχειν» μέσα στον κόσμο. Είναι η προσωπική σου σχέση μαγείας με τα πράγματα. Είναι αυτό που σε κάνει να υπερβαίνεις την κοσμική σου σύμβαση

και να δημιουργείς μια προσωπική όραση».

Τελειώνοντας το σχολείο λαμβάνει υπαλληλική θέση στο Επαρχείο Λήμνου και λίγο αργότερα περνάει στις εξετάσεις του Παντείου Πανεπιστημίου, όπου παρακολουθεί δι' αλληλογραφίας. Το 1963, οπότε παίρνει και το δίπλωμά της, λαμβάνει από τη Γαλλική Πρεσβεία υποτροφία ενός έτους για θεατρικές σπουδές στο Πανεπιστήμιο της Σορβόνης. Έτσι, το 1966 καταλήγει στο Παρίσι με αντικείμενο σπουδών το σύγχρονο θέατρο και την ιστορία του θεάτρου. Εκεί γνωρίζει τα σύγχρονα μονοπάτια της δυτικής διανόησης, τη νυχλιστική φιλοσοφία, το Θέατρο του Παραλόγου και τους υπαρξιστές συγγραφείς,

όπως τον Αλμπέρ Καμύ, τον Φραντς Κάφκα και τον Σάμιουελ Μπέκετ. Ο τελευταίος, μάλιστα, την επηρέασε βαθιά, οπότε και επικοινωνήσε μαζί του ζητώντας την άδεια να μεταφράσει ένα από τα έργα του, ξεκινώντας μια σχέση αλληλογραφίας που έμελλε να κρατήσει για πολλά χρόνια. Παράλληλα με τις σπουδές της στο Παρίσι, έγραψε και δύο θεατρικά έργα τα οποία θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν στο «Θέατρο του Παραλόγου», το «Γυάλινο Κιβώτιο» και τις «Σχεδίες».

Κατά τη διάρκεια των σπουδών της στη Γαλλία, έκανε μια ομιλία με θέμα τη σύγχρονη έννοια του Τραγικού, την οποία θεμελίωσε στο έργο του Μπέκετ. Το 1967, ενόσω η ίδια βρισκόταν στο Παρίσι, το χουντικό καθεστώς επικρατεί στην Ελλάδα και εμπνευσμένη από αυτό γράφει ένα από τα σημαντικότερα θεατρικά έργα της: «Αντιγόνη. Η Νοσταλγία της Τραγωδίας». Στην διαμαρτυρία της αυτή έναντι του καθεστώτος, η συγγραφέ-

ας δίνει την εικόνα ενός Κρέοντα που δεν αντέχει στις μέρες μας και καταρρέει, όχι εξαιτίας της ύβρεως που διέπραξε, αλλά διότι ήταν ένα ασήμαντο «ανθρωπάκι», συμβατικό, απομυθοποιημένο. Η Αντιγόνη πάλι βαδίζει σε ένα δρόμο απελπισίας, μόνη και διαψευσμένη. Εκφράζει, με αυτόν τον τρόπο, την «αδυνατότητα της τραγωδίας», μια άλλη όψη του τραγικού, που βιώνει ο σύγχρονος άνθρωπος διαψευσμένος και απομυθοποιημένος, απρόσωπος και μόνος.

Το 1967, διπλωματούχος από την Σορβόννη πλέον, επιστρέφει στην Ελλάδα. Η καχυποψία και η αστυνόμευση που συνάντησε την έφεραν σε ιδιαίτερα δύσκολη θέ-

▼
«Τίποτα δεν
τελειώνει σε μια
εποχή.
Οι εποχές
διαφοροποιούν τις
αλήθειες.
Τις εκφράζουν
μέσα από τη
δική τους
τραγικότητα».

ση μια και στο Παρίσι συμμετείχε ανοικτά στις ποιητικές διαδηλώσεις του φιλέλληνα συγγραφέα Ζακ Λακαγιέγ εναντίον της Χούντας. Το καθεστώς είχε επιβάλει τότε σκληρή νομοθεσία για συγγραφείς όπως ο Μπέκετ, αλλά αυτό δεν την εμπόδισε να συζητήσει για το έργο του σε μια τιμητική εκδήλωση του Γαλλικού Ινστιτούτου. Περί το 1970, έγραψε το έργο της «Ο Χορός της Ηλέκτρας», απεικονίζοντας το καθεστώς των τυράννων, μεταφέροντας την αρχαία τραγωδία στις μέρες της. Για την ίδια, «τίποτα δεν τελειώνει σε μια εποχή. Οι εποχές διαφοροποιούν τις αλήθειες. Τις εκφράζουν μέσα από τη δική τους τραγικότητα». Στο έργο, δίνει μια αντι-Ηλέκτρα, που έρχεται αντιμέτωπη με το «κληροδοτημένο» μίσος και το ιστορικό «χρέος» του εγκλήματος. Ο Ορέστης και η Ηλέκτρα είναι δύο αθώοι που τους βαραίνει η φονική ιστορία τους και παγιδεύονται στην αναπότρεπτη μοίρα. Και όταν συνειδητο-

ποιούν αυτήν τους την αθωότητα αρχίζει ο εσωτερικός τους βασανισμός. Σε αυτή την θεατρική μορφή της «αντι-τραγωδίας», όπως και η ίδια αναφέρει, η έννοια του τραγικού μεταφέρεται στη στιγμή που το χρέος του εγκλήματος αναμετριέται με την αθωότητα του ανθρώπου και με την δουλωμένη στην αναγκαιότητα βούλησή του.

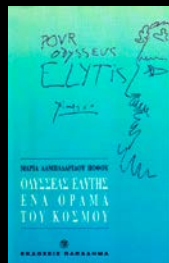
Το 1972 παντρεύτηκε τον Μίνωα Πόθο και μαζί απέκτησαν ένα γιο, τον Εμμανουήλ. Παρατείνεται, έτσι, από τη δουλειά της με την προοπτική να αφιερωθεί στην οικογένεια και τα βιβλία της. Το 1976, ωστόσο, με την οδυνηρή απώλεια του δεύτερου παιδιού της, αναζητά τους μεταφυσικούς δρόμους της αλήθειας και της γνώσης πέρα από την συμβατική πραγματικότητα. Αναζητά την υπέρβαση και τον καθαρό της ψυχής.

Το 1971, γνωρίζει από κοντά τον Σάμιουελ Μπέκετ, ύστερα από μια μακροχρόνια αλληλογραφία, οπότε και συζητήσαν για τα έργα του. Υποστήριξε την άποψή της πως τα θεατρικά του πρόσωπα, που η κριτική τα είχε χαρακτηρίσει ως «αλήτες», «bums», είχαν περισσότερο την έννοια των «περιπλανώμενων εγκό-

σμια», σύμφωνα με τον λόγο του Εμπειδοκλή.

Από τα πρώτα χρόνια στη Λήμνο, ο Οδυσσεάς Ελύτης ήταν ο αγαπημένος της ποιητής. Η Μαρία πάντα θαύμαζε τον Ελύτη και λίγα χρόνια αργότερα, το 1979, είχε προσκληθεί να μιλήσει για την ποίησή του στο λογοτεχνικό «Συμπόσιο του Αιγαίου», όταν εκείνος είχε μόλις τιμηθεί με το Βραβείο Νόμπελ. Η Μαρία του έστειλε την ομιλία της και ο Ελύτης της απάντησε ευθύς να μη σταματήσει, να γράψει μια ολοκληρωμένη εργασία για την ποίησή του. Δύο χρόνια αφοσιώθηκε η Μαρία στην εργασία της αυτή και, με την δική του βοήθεια, το 1982, κυκλοφόρησε το βιβλίο της «Οδυσσεάς Ελύτης – Ένα Όραμα του Κόσμου». Η Μαρία στο έργο της αυτό ερμήνευσε την ποίηση του Ελύτη και θεμελίωσε τις απόψεις της στην προσωπική φιλοσοφία των κοσμολόγων οραματιστών της Ιωνίας και στην πλατωνική «ουρανική ανάμνηση» της ψυχής.

Η εργασία της

Η εργασία της αυτή πάνω στην υπερβατική ποίηση του Ελύτη, ήταν μια βαθύτερη ανάγκη της να «ξεπλυθεί», όπως είπε, από τον μηδενισμό της δυτικής διάνοησης και από την ανυπέρβατη άβυσσο που κυριαρχούσε στο έργο του Μπέκετ, για να βρει τις δικές της πνευματικές ρίζες στα υπερβατικά οράματα της ελληνικής φιλοσοφίας.

αυτή πάνω στην υπερβατική ποίηση του Ελύτη, ήταν μια βαθύτερη ανάγκη της να «ξεπλυθεί», όπως είπε, από τον μηδενισμό της δυτικής διάνοησης και από την ανυπέρβατη άβυσσο που κυριαρχούσε στο έργο του Μπέκετ, για να βρει τις δικές της πνευματικές ρίζες στα υπερβατικά οράματα της ελληνικής φιλοσοφίας.

Τα βιβλία που γράφτηκαν στα ώριμα χρόνια της ζωής της είναι και τα πιο σημαντικά, ως έργα που αγαπήθηκαν από το αναγνωστικό κοινό. Από τη μια, είναι τα ιστορικά της έργα, το έπος της πτώσης του Βυζαντίου «Πήραν την Πόλη, πήραν την...», το «Ξύλινο Τείχος», που αναφέρεται στον αρχαίο κόσμο και στις μεγάλες συγκρούσεις της ιστορίας, «Η Μαρούλα της Λήμνου», με μια ηρωίδα του Μεσαίωνα όμοια με την Ιωάννα της Λωρραίνης και άλλα.

Από την άλλη, είναι τα κοινωνικά έργα της υπαρξιακής και μεταφυσικής αγωνίας, όπως «Ο Άγγελος της Στάχτης», «Ο Ιερός Ποταμός» και άλλα. Επί σειρά ετών συνεργάστηκε με ημερήσιες εφημερίδες και λογοτεχνικά περιοδικά και έγραψε αμέτρητα άρθρα, κριτικές βιβλίων, επτειακά, πνευματική επικαιρότητα, και άλλα.

Συμμετείχε σε πολλά διεθνή συνέδρια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Έχουν γίνει τιμητικές εκδηλώσεις για το έργο της και για την ίδια και πρόσφατα, το 2017 ο Δήμος Λήμνου της αφιέρωσε μια αίθουσα σε αναπαλαιωμένο αρχοντικό της Μύρινας, όπου εκτέθηκε το συγγραφικό της έργο.

Γράφει στην τελευταία της ποιητική συλλογή «Ως ωραίος νέκυσ»:

«Πώς μου διέφυγε το ουσιώδες, πώς μας διαφεύγει πάντα το πραγματικό.»

Γιάννης Υφαντής, Γ4

1945 - 2023

ΝΟΤΗΣ ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ

Τ
εννημένος μέσα σε γυναικείες φυλακές, όπου και έζησε τα πρώτα δύο χρόνια της ζωής του στο πλάι της πολιτικά κρατούμενης μητέρας του, ο Νότης Μαυρουδής εξελίχθηκε ως ένας από τους πιο καθοριστικούς μουσικούς της χώρας μας.

Το 1958, σε ηλικία 13 ετών, ξεκίνησε μαθήματα κιθάρας στο Εθνικό Ωδείο υπό τον Δημήτρη Φάμπα και πήρε το δίπλωμά του το 1969 με «Άριστα». Το 1970 εγκαταστάθηκε στην Ιταλία και του ανατέθηκε η έδρα κλασικής κιθάρας της σχολής Scuola Civica di Milano, όπου και δίδαξε μέχρι το 1975. Παράλληλα, από το 1970, παρακολουθούσε μαθήματα με τον Jose Tomas στην ισπανική Ακαδημία Santiago de Compostella.

Μετά την Ιταλία, το 1975, εγκαταστάθηκε μόνιμα στην Αθήνα, όπου και άρχισε να διδάσκει κλασική κιθάρα στο Εθνικό Ωδείο. Τη χρονιά εκείνη, καθώς και τα έτη 1977 και 1979, έδωσε ρεσιτάλ στο Φεστιβάλ Κλασικής Κιθάρας του Esztergom της Ουγγαρίας.

Την περίοδο εκείνη ο Νότης Μαυρουδής ταξίδευε τον κόσμο με την κιθάρα του - το 1978 είχε συμμετοχή, όχι μόνο στο διεθνές Φεστιβάλ Πολιτικού Τραγουδιού στο Ανατολικό Βερολίνο, αλλά και στο 11^ο Παγκόσμιο Φεστιβάλ Νεολαίας στην Αβάνα της Κούβας.

Κατά την διδασκαλία του στο Εθνικό Ωδείο είχε ως μαθητές πολλούς διάσημους καλλιτέχνες της χώρας μας, ενώ το 1995

έγινε πρόεδρος στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Υπουργείου Πολιτισμού και μετά, το 1995, διορίστηκε ως καλλιτεχνικός διευθυντής στο διεθνές Φεστιβάλ της Πάτρας.

Στη διάρκεια της επαγγελματικής του πορείας, έχει ασχοληθεί με το θέατρο, τον κινηματογράφο, καθώς και με μελοποιήσεις. Έχει μελοποιήσει το έργο του Οδυσσέα Ελύτη «Άσμα Ηρωϊκό και Πένθιμο για τον Χαμένο Ανθυπολοχαγό της Αλβανίας» και πολλά άλλα.

Μία σίγουρα μεγάλη απώλεια στον χώρο της Μουσικής.

Ραλλού Νικολοπούλου, Γ4

Απαντώντας στο ερωτηματολόγιο του Μαρσέλ Προυστ

Απαντάει ο κ.
**Ιορδάνης
Παπαδόπουλος**

Καθηγητής Φιλόλογος Κολλεγίου
Ψυχικού & Καθηγητής Π.Ε.Ε.,
Συντονιστής Κοινωνικών
Επιστημών Κολλεγίου Ψυχικού

Προτέρημα που προτιμάτε.

Ειλικρίνεια.

Αρετές που προτιμάτε σε έναν άντρα.

Γενναιοψυχία και υπευθυνότητα.

Αρετές που προτιμάτε σε μια γυναίκα.

Γενναιοψυχία και υπευθυνότητα.

Αγαπημένη σας ενασχόληση.

Τέσσερις: μεγάλοι περίπατοι και κολύμπι, διάβασμα και γράψιμο, και... πάλι από την αρχή!

Κύριο χαρακτηριστικό σας.

Αυθορμητισμός, ειλικρίνεια & πάθος, αγάπη για τον συνάνθρωπο.

Πώς φαντάζεστε την ευτυχία;

Σαν τον απέραντο ορίζοντα.

Πώς φαντάζεστε τη δυστυχία;

Σαν έναν δρόμο ή διάδρομο που οι άνθρωποι λυγούνε...μόνοι τους, δίχως ελπίδα.

Αγαπημένο σας χρώμα και λουλούδι.

Το μωβ, η πασχαλιά & η γαζία.

Αν δεν ήσασταν εσείς, ποιος θα θέλατε να είστε;

Η μητέρα μου και ο πατέρας μου.

Πού θα θέλατε να ζείτε;

Ανάμεσα στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη τη δεκαετία του '50.

Αγαπημένοι σας συγγραφείς.

Κατά χρονολογία γέννησης: Α. Παπαδιαμάντης, Σ. Μυριβήλης, Η. Βενέζης, Μ. Καραγάτσης.

Αγαπημένοι σας ποιητές.

Κατά χρονολογία γέννησης: Α. Σικελιανός, Γ. Σεφέρης, Ο. Ελύτης, Ν. Βρεττάκος.

Αγαπημένοι σας ζωγράφοι και συνθέτες.

Ζωγράφοι: Δομήνικος Θεοτοκόπουλος, Φρανθίσκο Γκόγια, Βίνσεντ βαν Γκογκ. Συνθέτες: (αναφορά μόνο σε Έλληνες εδώ): Μ. Χατζηδάκης, Μ. Θεοδωράκης, Γ. Μαρκόπουλος, Σ. Ξαρχάκος.

Αγαπημένοι σας ήρωες από την πραγματική ζωή.

Ο άνθρωπος που νιώθει και αγωνίζεται.

Αγαπημένες σας ηρωίδες από την πραγματική ζωή.

Ο άνθρωπος που νιώθει και αγωνίζεται.

Αγαπημένοι σας ήρωες από τη λογοτεχνία.

Ο Μερσώ από τον «Ξένο» του Α. Καμύ.

Αγαπημένες σας ηρωίδες από τη λογοτεχνία.

Η Άννα Καρένινα του Λέοντος Τολστόι.

Αγαπημένο σας φαγητό και ποτό.

Χωριάτικη σαλάτα, φρέσκο κριθαρένιο ψωμί, κόκκινο –ελληνικό– κρασί, κατά προτίμηση δροσερός κρητικός «μαρουβάς» δίπλα στο Φραγκοκάστελλο.

Αγαπημένα σας ονόματα.

Τα ονόματα των γονιών μου: Σωτηρία & Κωνσταντίνος και της κόρης μου: Μυρτώ.

Τι απεχθάνεστε ιδιαίτερα.

Τέσσερα πράγματα: Το ψέμα, την υποκρισία, τη χειραγώγηση, την αδικία.

Ποια ιστορικά πρόσωπα αντιπαθείτε περισσότερο;

Αδόλφο Χίτλερ, Ιωσήφ Στάλιν, Φρανσίσκο Φράνκο, Πολ Ποτ, Αουγούστο Πινοσέτ.

Ποια είναι η παρούσα πνευματική σας κατάσταση;

Εγρήγορση, πνευματική & ηθική ενσυναίσθηση.

Για ποιο σφάλμα δείχνετε τη μεγαλύτερη επιείκεια;

Ξέρω για ποια δυσκολεύομαι να δείξω επιείκεια, την αχαριστία και την έπαρση.

Αγαπημένο σας μότο.

«Ακόμα κι ο ίδιος ο αγώνας προς την κορυφή φτάνει για να γεμίσει μια ανθρώπινη καρδιά. Πρέπει να φανταστούμε τον Σίσυφο ευτυχισμένο.» (Αλμπέρ Καμύ, Ο μύθος του Σίσυφου).

Οι καθηγητές απαντούν στα ερωτήματά μας

Προτέρημα που προτιμάτε.

Ακεραιότητα.

Αρετές που προτιμάτε σε έναν άντρα.

Ευγένεια, γενναιοδωρία, ενσυναίσθηση.

Αρετές που προτιμάτε σε μια γυναίκα.

Ευγένεια, γενναιοδωρία, ενσυναίσθηση.

Αγαπημένη σας ενασχόληση.

Θέατρο.

Κύριο χαρακτηριστικό σας.

Ψυχραιμία υπό αντίξοες συνθήκες!

Πώς φαντάζεστε την ευτυχία;

Ζώντας στιγμές γαλήνης και δημιουργίας κοντά σε ανθρώπους που αγαπούν, κατανοούν, σου επιτρέπουν να είσαι ο εαυτός σου και να ζεις αυθεντικά σύμφωνα με τις αρχές σου, κάνοντας τον κόσμο λίγο καλύτερο για όλους.

Πώς φαντάζεστε τη δυστυχία;

Το ακριβώς αντίθετο με το παραπάνω!

Αγαπημένο σας χρώμα και λουλούδι.

Μωβ/Μωβ λυσιάνθος.

Αν δεν ήσασταν εσείς, ποιος θα θέλατε να είστε;

Η Μαρία Θέμελη, βραβευμένη Ελληνίδα ερευνήτρια για την συμβολή της στην καταπολέμηση του καρκίνου.

Πού θα θέλατε να ζείτε;

Στην Κούβα (ή οπουδήποτε αλλού στην Καραϊβική).

Αγαπημένοι σας συγγραφείς.

Albert Camus, Bertolt Brecht, Leo Buscaglia, Dario Fo, Jane Austen, Margaret Atwood.

Αγαπημένοι σας ποιητές.

Federico Garcia Lorca, Emily Dickinson, Walt Whitman, Νίκος Εγγονόπουλος, Κώστας Καρυωτάκης, Μαρία Πολυδούρη.

Αγαπημένοι σας ζωγράφοι και συνθέτες.

Vincent Van Gogh, Henri Matisse, Salvador Dali, Frida Kahlo, Igor Stravinsky, Lili Boulanger.

Αγαπημένοι σας ήρωες από την πραγματική ζωή.

Άνθρωποι που τείνουν χείρα βοηθείας και προσφέρουν τις υπηρεσίες τους αφιλοκερδώς, όπως οι εθελοντές στους «Γιατρούς Χωρίς Σύνορα», ερευνητές που παλεύουν να βρεθούν φάρμακα/θεραπείες για την καταπολέμηση ασθενειών, όλοι όσοι δεν χάνουν την ανθρωπιά και το χαμόγελό τους παρά τις καθημερινές δυσκολίες και τις παθογένειες της κοινωνίας μέσα στην οποία ζουν.

Αγαπημένες σας ηρωίδες από την πραγματική ζωή.

Ό,τι και παραπάνω!

Αγαπημένοι σας ήρωες από τη λογοτεχνία.

Ρασκόλνικοφ («Έγκλημα και Τιμωρία»/ Ντοστογιέφσκι), Μερσώ («Ο Ξένος»/ Καμύ), Ο Μικρός Πρίγκηπας («Ο Μικρός Πρίγκηπας»/Ντε Σεντ Εξυπερύ).

Αγαπημένες σας ηρωίδες από τη λογοτεχνία.

Λαίδη Μάκμπεθ («Μάκμπεθ»/Σαίξπηρ), Ελίζαμπεθ Μπένετ («Περηφάνια και Προκατάληψη»/ Ώστεν), Μαντάμ Μποβαρύ («Μαντάμ Μποβαρύ»/ Φλομπέρ).

Αγαπημένο σας φαγητό και ποτό.

Λινγκουίνι με θαλασσινά/Pink Martini.

Αγαπημένα σας ονόματα.

Άγγελος, Ελπίδα, Φοίβος, Ελένη.

Τι απεχθάνεστε ιδιαίτερα.

Την αλαζονεία, την υποκρισία και την έλλειψη δικαιοσύνης.

Ποια ιστορικά πρόσωπα αντιπαθείτε περισσότερο;

Γιόζεφ Μένγκελε, Αδόλφος Χίτλερ, Γιόζεφ Γκαίμπελς.

Ποια είναι η παρούσα πνευματική σας κατάσταση;

Απόλυτο ζεν (ακόμα μία σχολική χρονιά ολοκληρώθηκε αναίμακτα!)

Για ποιο σφάλμα δείχνετε τη μεγαλύτερη επιείκεια;

Ζηλοφθονία.

Αγαπημένο σας μότο.

Επτά φορές κι αν πέσεις, οχτώ να σηκωθείς!

Απαντάει η κ.

**Τάνια
Κατσαρού**

Καθηγήτρια Αγγλικών
του Λυκείου
Κολλεγίου Ψυχικού

Δανάη Τσαγκαράτου, Art IB2

Αδύνατο χωρίς κλειδιά

Ανοίγω με τα κλειδιά
ένα κουτάκι μικρό
Σφραγισμένο, Κλειστό.
Κοιτάω μέσα...
Την έχω κρυμμένη καλά
Φυλαγμένη, προστατευμένη
Μακριά από του ανθρώπου την ματιά
Σε έναν κόσμο όχι απατηλό
Σε έναν κόσμο όχι φανταχτερό
Σε ένα όνειρο όχι ψευδό
Κι όμως αληθινό
Τα παράθυρα είναι κλειστά
Σφραγισμένα καλά
-αδύνατο να ανοιχτούν χωρίς κλειδιά

Σοφία Καλαντζάκου, Γ1

Τι είμαστε; Όλη η πορεία της ζωής πυκνωμένη σε σάρκα, μια παλαίστρα όπου προαιώνιοι εξουσιαστές, δαίμονοι κι αγγέλοι αδιάκοπα μάχονται και σφαγιάζονται, μία στιγμιαία αναλαμπή στο ατρύγητο σκότος, μία σπαραχτική κραυγή στην θανατερή σιγή, ένας κρίκος στην ατέρμονη αλυσίδα. Το χρέος μας; Ν' ανηφορίσουμε στα ματωμένα αχνάρια του ανήλεου Θεού μας, να μετουσιώσουμε την εφήμερη σάρκα μας σε πνεύμα, να καυτηριάσουμε πάσα αδυναμία που ενεδρεύει στα σπλάχνα μας, να κληροδοτήσουμε πιο ψηλή την φλόγα απ' ό,τι μας παραδόθηκε και —ακροπατώντας στο χείλος της αβύσσου— να την κοιτάξουμε άφοβα, να την λαβώσουμε ίσως με το φως μας, ας είναι και επιδερμικά. Ο Θεός μας; Ανεύσπλαγχνος πολέμαρχος, ορμά ξάφνου απ' τα όρη και κραδαίνοντας την πύρινή Του ρομφαία κατασφάζει τους ανθρώπους, ρουφά ακόρεστα το αίμα τους, κατατρώει αχόρταγα τις σάρκες τους, ώσπου να ντυθεί ο ίδιος σάρκα κι αίμα, ώσπου να διαβεί επί των πτωμάτων τους σαν σε γέφυρα, γέφυρα προς κάτι απάνθρωπο, υπέρ-άνθρωπο... Γρικόουμε την βραχνιά Κραυγή Του να σχίζει το κενό κι ανατριχιάζουμε. Κηρύττει πόλεμο, καλεί σ' επιστράτευση, γυρεύει συντρόφους, ψάχνει συμπολεμιστές, πρόθυμους να θυσιάσουν, πρόθυμους να θυσιάσουν, συναρίζει την μεγάλη του στρατιά και πυρπολεί τα σωθικά της γης, να ξετρυνώσει τον παντοτινό οχτρό του, το πνεύμα του Βάρους. Σφίγγει το σαγόνι, ανηφορίζει την κακοτράχαλη στράτα, γδέρνει τα χέρια του στα βράχια, σκίζει τα πόδια του στ' αγκάθια, ραντίζει τη γη μ' αίμα κι ιδρώτα, τρέμει απ' την παγωνιά του βουνού, ζαλίζεται απ' το ύψος, παραπατά ξέπνοος, αγκομαχεί κι η πνοή του αχνίζει, ψαχουλεύει τυφλά το Χάος, αγωνίζεται. Τ' όνομα Του; Λόγος.

Χρήστος Δημάδης, Β1

Νέο ξεκίνημα

Πέταξε μακριά και ελεύθερα σαν το λευκό πουλί
Πίσω μην κοιτάξεις ούτε ν' αναρωτηθείς
Ο τόπος για τον οποίο εσύ τώρα κατευθύνεσαι
είναι σίγουρα τόσο ωραίος όσο κανείς.

Αωνόμου

Σεσίλια-Ελένη Σαραντοπούλου Art IB2

Ερινύες

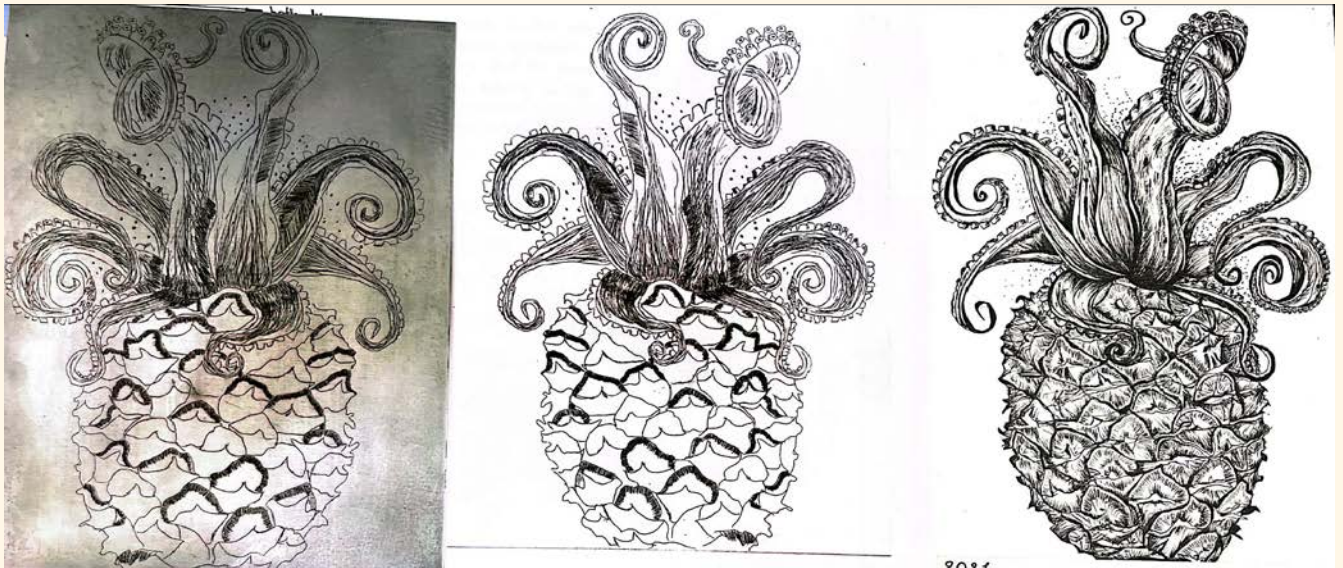
Πόσο μας τρομάζει
να αρνηθούμε όλα όσα
η συνήθεια γλύφει, ώσπου να τους δώσει
μια ικανοποιητική λειότητα.
Εντασσόμαστε κάθε πρωί στην ίδια και
απαράλλαχτη γλοιώδη μάζα.
Προσκρούουμε κάθε φορά
στις ίδιες εξαίσιες εξάψεις
των συμβιβασμών και
των προτροπών.
Βάψαμε με τα χέρια μας
κι εμείς, κι οι άλλοι,
μαύρη τη γελασμένη μας ψυχή.
Και αφού σκυλεύσαμε την ομορφιά,
βεβηλώσαμε τα ψηφιδωτά του χρόνου και
σπαταλήσαμε κάθε στάλα
αλήθειας,
Τώρα μας κυνηγούν
οι Ερινύες για εγκλήματα
του νου και του έρωτα.
Κι έγινε η μνήμη τύραννος,
τεφροδόχος αποτρόπαιων πράξεων και
ενδόμυχων επιθυμιών.

Μαρίνα Κούβαρη, Γ5

Η νιότης

Το νεαρό της ηλικίας μου -
ένα πονηρό δαιμόνιο
ένα αινιγματικό, παιχνιδιάρικο άστρο
Ξεγλυστρά μέσα από τα δάκτυλά μου
και χάνεται στο ξέφωτο
της Ξένοιαστης Νιότης
Με προκαλεί να το ακολουθήσω
Να χαθώ δίχως αμφιβολίες
στο καταπράσινο είδωλο
της πολύπλευρης ελευθερίας
Όμως,
το κοιτώ λυπημένη να απομακρύνεται
ώσπου εν τέλει μένει μια αχνή φιγούρα
στο αχανές βάθος μονάχα
Μια παλιά ανάμνηση
Και εγώ επιμένω καθηλωμένη
στην στεγνή, άγονη κοιλάδα του καθήκοντος
Και τα έρμα πόδια μου
τα κρατάνε σφιχτά οι πραγματικότητες
οι αμείλικτοι, αέναοι φύλακες της υποχρέωσης
Γραπωμένα κείτονται στα γαμψά τους νύχια
Τυλίζουν γύρω από τους αιματοβαμμένους
αστραγάλους μου
τα ασήκωτα δεσμά του μέλλοντος
Δίπλα μου, στο μικρό γαλάζιο έλος
πνίγονται σιωπηλά τα όνειρά μου
Ένα δάκρυ κυλά στο μάγουλό μου
καθώς η ματιά μου διχάζεται
μεταξύ των απωλειών
Τελικά το αφήνω να τρέξει,
να ρέουν από πίσω τα αδέρφια του
στον εαυτό μου βαφτίζομαι άπραγη
μπρος σε άλλα βλέμματα άνθρωπος
Το άριστο είναι υποκειμενική σοφία...

Μαριλένα Μουρτζούχου, Γ1

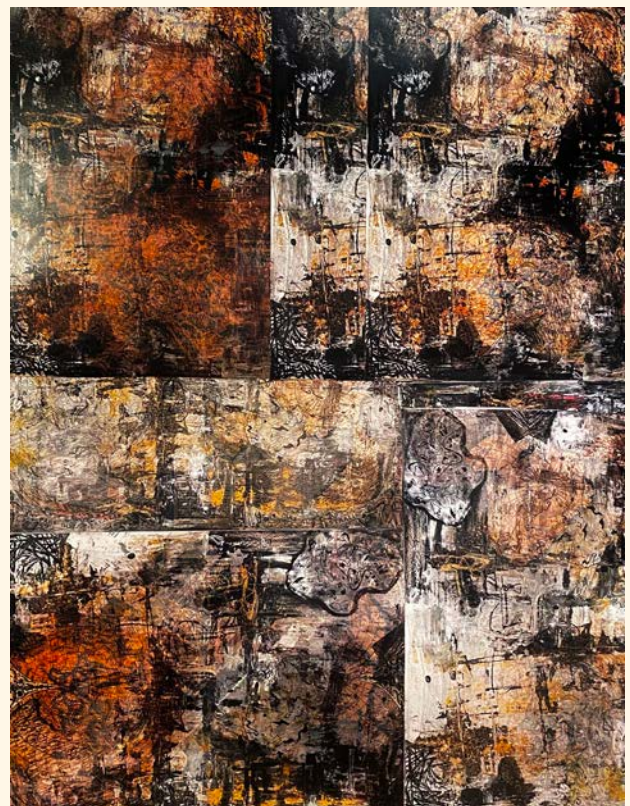
Λεάνδρος Πριόβολος, Art IB2

30 χρόνια πεντάχρονο

Καλησπέρα. Πάει καιρός που σε ξαναείδα.
 Πώς οι δουλειές, πώς τα παιδιά, πώς η γυναίκα;
 Πώς βγήκες από το σταυροδρόμι,
 δικαίωσες το όνομα, ξεπλήρωσες το δάνειο;
 Και πώς οι επενδυτές; Αρρώστησαν;
 Κράτα τους λίγο ακόμα να τους φανταστώ.
 Πώς πέρασες το αναθεματισμένο μονοπάτι;
 Πώς δικαιώθηκες στην ιστορία;
 Γιατί ο θείος χρόνος σε ανάγκασε να εξελιχτείς,
 όχι ο νονός σου.
 Γιατί στον άκαρδο λογισμό σου μόλις σκέφτεσαι το
 τώρα και το χτες,
 Πώς βγήκες και είδες το αύριο, βρε «βλήμα» της
 κοινωνίας, βρε τρύπα στο πορτοφόλι της οικογενείας.
 Πες μου, δος μου ένα σήμα ότι τα κατάφερα,
 ότι δεν τους ξεφτίλισα.
 Πες μου, βρε ζωντανό απολίθωμα, το θείο,
 το φιλοσοφημένο, το ξεφτιλισμένο το «γιατί».
 Γιατί, αν σου κόστισα έστω μια δραχμή παραπάνω
 πες με χαζό, και κάθε άλλο που έχεις δει
 Και αυτό γιατί σ' αγαπάω. Και το παρελθόν,
 και το παρόν, και το μέλλον.
 Και ειδικά το μέλλον. Και ειδικά το μέλλον.
 Αφού στην πείνα μου το έφαγα και έμεινα με το παρόν.
 Με το παρόν. Και με ένα νανούρισμα, που ακόμη
 δελεάζει, στης μάνας μου τη μήτρα να γυρίσω.
 Σε έναν κόσμο ασφαλή, αλλά τιποτένιο.
 Και πες μου, αν όχι ένα «γιατί», τότε «πώς».
 Το μόνο έργο που έχω παράξει στα χρόνια μου
 είναι από το πεδίο το βαρυντικό.
 Και τώρα, που σκότωσα, που έφαγα έναν εγώ μου
 ζωντανό, έχει μείνει μόλις το δυναμικό.
 Και αυτό το γράμμα πάρ' το ως βοηθητικό
 απ' τον πατέρα σου.

Πως παρά την ανοησία και την τρύπα,
 όταν φτάσει η στιγμή, απελευθερώνεται το δυναμικό.
 Και γίνεται έργο πραγματικό, χειροπιαστό.
 Και συλλυπητήρια.
 Και τα λέμε φίλε, καληνύχτα.

Κωνσταντίνος Μαρμαρίδης, Γ4

Μελίνα Κονταξή, Art IB2

Θεία Τράπεζα

Λιμοκτονώ, έχοντας γευτεί του ένδοξου ουρανού το δώρο,
Αφού ο Υμηττός μου κρύβει το ένδοξο Αιγαίο.
Και θα μπορούσα να το έχω στα μάτια μου,
ως όνειρο, αληθινό, χειροπιαστό,
Αλλά η στάση μου λέει όχι,
το κορμί μου δάνεια ξεπληρώνει.
Τέτοιο έδεσμα δεν έχω ξαναγευτεί ποτέ
και αρνούμαι κάτι άλλο να γευτώ,
Η εμπειρία μου έχει αλλάξει το μυαλό,
ένας άνθρωπος με εξαρτήσεις πλέον,
αναζητώντας ένα ψωμί να φάει,
για να μπορέσει να αισθανθεί
τον ήλιο μετά την καταιγίδα.
Μου λείπεις, παππού, μου λείπεις.
Τ' όνομά σου δικό μου,
στο άπατο της ιστορίας δανεισμένο,
Ένα βαρίδι δωρισμένο, σαν τους μυείς,
το μυαλό που χρειάζεται
Για την ξεπλήρωση των επιτοκίων.
Και παλεύω, την άδοξη πάλη της
Αμερικής για τον ξεριζωμό μου
και την εισαγωγή μου σε έναν κόσμο μαγικό.
Τον έχω δει και γνωρίσει, ως φοιτητής φυσικά,
και το ξόρκι,
σα να φαίνεται θολό. Γιατί οι κοινοί θνητοί
τον έχουν δει και γοητευτεί,
πέφτοντας στην παγίδα της ανωνυμίας στην βιβλιοθήκη.
Τα έχεις όλα, αλλά δεν μπορείς να τα μιλήσεις,
να τα γνωρίσεις.
Και θρηνώ, γνωρίζοντας ότι ο ουρανός
σα να με κοροϊδεύει,
γιατί στα δέκα χρόνια γνωριμίας
αναβαπτίζομαι Σαλονικιός, ίσως αυτό
χρειάζομαι, την αύρα του Θερμαϊκού,
αλλά όχι, γιατί έφτασε, εκεί η τρικυμία.

Κωνσταντίνος Μαρμαρίδης, Γ4

Το γυάλινο κουτί μου

Ένα γυάλινο κουτί εμφανίστηκε μπροστά μου
μια αντανάκλαση είδα αλλά δεν ξέρω ποιανού.
Το γυάλινο κουτί αυτό ήρθε κοντά μου,
ήρθε και μου ψιθύρισε τα μυστικά μου
μου είπε ότι ήταν κομμάτι του δικού μου εαυτού.
Παγιδευμένη και φοβισμένη
ήμουν πλέον μες το κουτί.
Μες στις σκέψεις μου δεμένη,
και απ' τον ίδιο μου τον εαυτό ξενιτεμένη
στεκόμουν εκεί ακίνητη, άλαλη και σιωπηλή.

Ραλλού Νικολοπούλου, Γ4

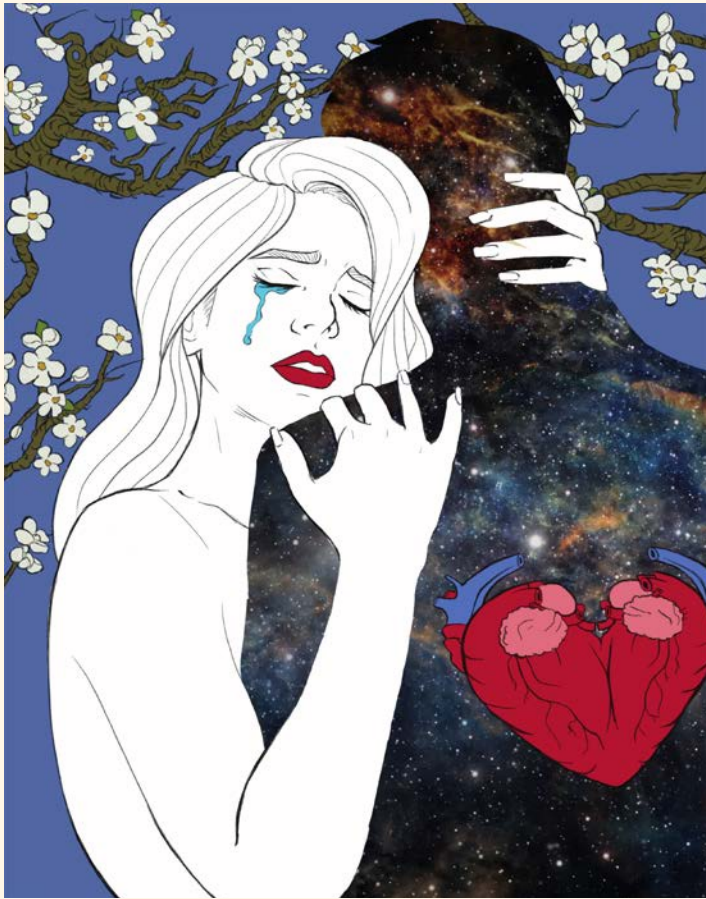
Το τραύμα

Το τραύμα ως βίωμα,
ως όνειρο.
Το τραύμα σε ρόλο
διασώστη της μνήμης.
Το επικείμενο, το αναπόφευκτο,
το μέλλον τραύμα,
ως φασματικό όργανο διάρθρωσης του χρόνου.
Όλοι αγαπούν τα τραύματά τους
Τα κρύβουν με ατσαλάκωτα υφάσματα
Ξέρουν όμως πού άνθισαν,
μαράθηκαν,
έφαγαν σάρκα και κρέας δικό τους.
Και ποιος να δει πώς σέρνονται κάτω
από το δέρμα μας σαν υποδόρια παράσιτα.
Κρυφά το βράδυ τα φιλά,
τα γλυκά τραύματά μου.
Τα αγκαλιάζω εγώ η φιλόργυρη,
σαν νομίσματα που τα έφθειρε η χρήση
και τα ανακάλεσε η μνήμη,
στην πρώτη τους λάμψη.

Μαρίνα Κούβαρη, Γ5

Άννα Γκιάκα, Art IB2

Φρειδερίκη-Πολυξένη Σοπικιώτη, Art IB2

Κόκκινο

Και τώρα κοιτάω το χρώμα της καρδιάς μου,
Το μαύρο που έφυγε έχοντας πει τον εαυτό του νε-
κρό,
Πλέον ένα κόκκινο, το ήρεμο, το πιο αδύναμο στα
καθαρά του,
Γιατί ποτέ δεν είχα αντικρίσει το πάθος στην καρ-
διά μου.
Και αιμορραγώ, έχοντας βρει τον θνητό μέσα μου,
Γιατί πλέον στα λίγα που ξέρω είναι ένα από τα με-
γάλα γιατί,
Για να ανταποδώσω, τα δώρα μου, τα του Θεού δο-
σμένα, τα των προγόνων δανεισμένα.
Και κλαίω, σαν άντρας,
Για του παππού μου τον χαμό,
Καθώς μου άφησε ένα όνομα,
Αιωρούμενο στο νερό.
Και τώρα κλαίω, γιατί πονάω,
Μες τον κόσμο τον μεγάλο,
Το πάθος μου για αυτόν,
Μου κόστισε το χάος.
Κόκκινο, ένα χρώμα, στον ουρανό αδιαπέραστο,
Που με 'κανε να αγανακτώ, να μη μπορώ να δω,
Τέτοια λιβάδια του Βορρά, πράσινα,
Σαν σεντόνια στη φωτιά.

Κωνσταντίνος Μαρμαρίδης, Γ4

Λάουρα-Κυριακή Τριβιζά, Art IB2

Άννα Γκιόκα, Art IB2

Στην Κόψη του Ξυραφιού

Όχι τα χριστιανικά αυτομαστιγώματα κι αυτοβουκαλίζοντα μασκαρέματα των κατ' εξοχήν κομπορρημόνων της ηθικής, όχι η τυραννική κατάπιξη και το «καθαριστικό» τάχατις πυρ που βάλλεται έναντι πάσης ενστικτώδους ορμής κι εμφύτου κλίσης, όχι η παρά φύσιν καταδίκη κι ο εμπαθής αναθεματισμός του Έρωτος και του Κόσμου ως ταυτόσημα του «Κακού» – όχι αυτά, μα τ' ακριβώς αντίθετα ήταν η πεμπτουσία σύσσωμου του αρχαίου κόσμου. Ο χριστιανισμός ιδωμένος νηφάλια; άκρως ανθελληνικός. Όχι ξεριζωμός των ενστίκτων· εξευγενισμός τους, όχι βίαιη καταστολή των πιο αρρενωπών ορμών· εκπνευμάτωσή τους, όχι η σάρκα βορά αρπαχτικού πνεύματος μήτε η σωματική ρώμη καταδικαστέα κι οι πρόσγειες αισθήσεις καθ' αυτό πλανερές, παρά αμφοτέρων σώματος και πνεύματος η εντελέχεια, η εύθραυστη ισορροπία στην εκρηκτική και των δύο ανάπτυξη, μακριά από κάθε χριστιανικό αυτοευνουχισμό – ιδού η ουσία του κλασικού πολιτισμού! Ούτε η άκρατη βέβαια έκλυση των ηθών, ο διασυρμός από αχαλιναγώγητα πάθη, η σκλαβιά του πνεύματος σε ζωώδεις επιθυμίες κι ανίκητες μικροπρέπειες, μήτε η ακόρεστη ηδονοθηρία, η επαίσχυντη απειθαρχία του

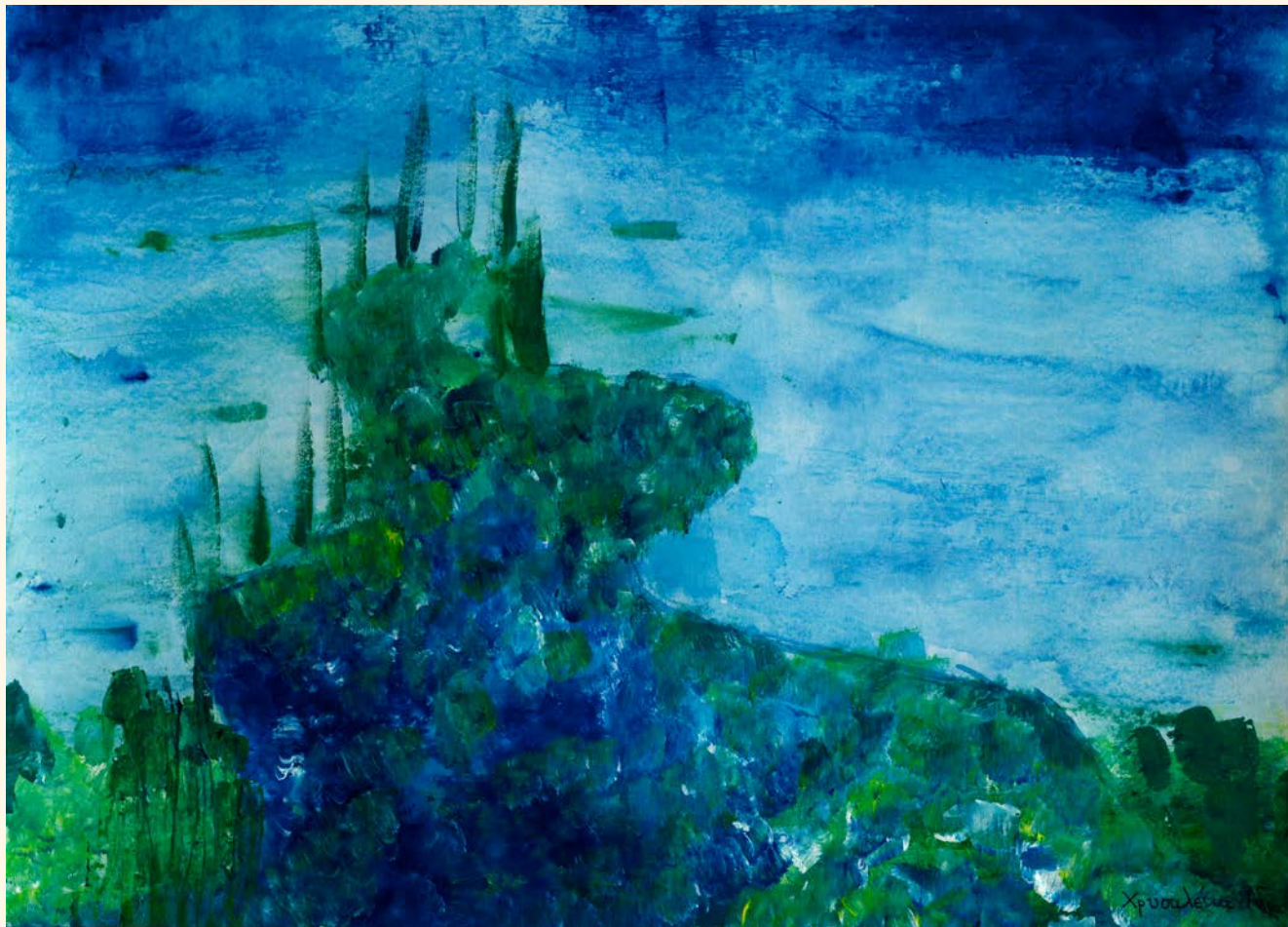
πνεύματος κι η πλαδαρότητα της σαρκός που μίαναν την ύστατη εκείνη εκπνοή του Ελληνισμού – ούτε αυτά– το αντίβαρο, τρόπον τινά της ζυγαριάς– είναι διόλου καλύτερα απ' την σεμνότυφη ηθικολογία και την φανατισμένη στενομυαλιά της ασφυκτικά ανελεύθερης κοινωνίας. Χειρότερα ίσως, καθώς μειώνουν τον άνθρωπο σ' έρμαιο άλογων δυνάμεων, σε ζώο, και τον βυθίζουν στην καταβολική ασυνειδησία απ' την οποία μετά τόσο μακραίωνου μόχθου απαλλάχθηκε, ενώ ο χριστιανισμός – με τίμημα τη νεύρωση βέβαια– όσο να 'ναι, τις μάζες κάπως τις εξευγενίζει.

Νύξεις για περασμένα και μελλούμενα

Μήπως αυτό το υπέρ-μέτρον γέρσιμο της ζυγαριάς απ' την μία πλευρά, δεν έφερε εν τέλει το χαμήλωμά της απ' την άλλη, το αντιδραστικό της χαμήλωμα απ' την άλλη;

Μήπως δεν είναι χρέος μας –εμάς των κληρονόμων– να βαδίσουμε πάλι στην κόψη του Ξυραφιού, να ισορροπήσουμε έστω και για μια στιγμή –μια μεγαλειώδη στιγμή– την αιώνια ζυγαριά, και να δικαιωθούμε επιτέλους στους προγόνους;..

Χρήστος Δημάδης, B1

Χρυσαλένια Νικολάου, Β5

Τα Μεγάλα Σκαμπό

Κοίταξαν κάτω, στην γυάλινη οροφή. Ήταν ένα ευρύχωρο, στενάχωρο δωμάτιο με δύο κυρτά παράθυρα, το ένα σπασμένο και το άλλο μισάνοιχτο. Όμως δεν έμπαινε φως μέσα στο δωμάτιο. Μόνο που άστραφτε μερικές φορές λόγω των συνεχών αλλαγών του περιβάλλοντος έξω από το δωμάτιο, ήταν στα όρια της επιληψίας, θα' λεγε κανείς. Το πρώτο πράγμα που αντικρίζει κάποιος στο δωμάτιο είναι το μεγάλο Πεντάγωνο τραπέζι που βρίσκεται στο κέντρο του δωματίου. Αυτό τραβάει όλη την προσοχή και γι' αυτό το λόγο είναι λίγοι είναι αυτοί που παρατηρούν το πόσο βρώμικο είναι το δωμάτιο: από τους ιστούς αράχνης στις γωνίες μέχρι και τις σκισμένες μωβ και χρυσές κουρτίνες, οι οποίες από την πολλή υγρασία είχαν αποκτήσει κηλίδες στο ήδη φθαρμένο ύφασμά τους. Πολλές φορές μάλιστα φυσούσε τόσο πολύ έξω, που ο αέρας παρέσυρε τις κουρτίνες και, καθώς περνούσε μέσα από το μισάνοιχτο παράθυρο, ακουγόταν σαν κλάμα, σαν σπαραγμός.

Ήταν ο ήχος του πόνου, του ρίγους.

Σε μία από τις κορυφές του τραπεζιού φαινόταν

ένας θρόνος ντυμένος με κόκκινο μετάξι και ξύλινες λεπτομέρειες. Στην πραγματικότητα όμως ήταν μια λευκή πλαστική και βρώμικη καρέκλα όμοια με αυτές που θα έβλεπε κανείς σε μία ταβέρνα. Στις άλλες τέσσερις κορυφές ήταν τέσσερα σκαμπό, τα οποία φαινόταν ξύλινα, αλλά στην πραγματικότητα ήταν επίσης πλαστικά, σχεδόν ίδια με τον «θρόνο». Πολλές φορές μικροκαμωμένοι άνθρωποι, χωρίς κάποιο συγκεκριμένο πρόσωπο, πήγαιναν και κάθονταν σκυμμένοι κάτω απ' τα σκαμπό. Αργά ή γρήγορα όμως έφευγαν είτε από δική τους πρωτοβουλία είτε επειδή τους έδιωχναν τα Μεγάλα... Σκαμπό. Ο θρόνος δεν είχε χώρο από κάτω -γι' αυτό και υπήρχε ένα χαμηλότερο, επίσης πλαστικό σκαμπό στο πλάι του, για όποιον προλάβαινε. Το προαναφερθέν όμως ήταν αλυσοδεμένο στον θρόνο.

Πέρασε λίγη ώρα... ή μπορεί και αρκετή... και το μόνο που άλλαζε στο δωμάτιο ήταν ο φωτισμός.

Αυτοί όμως δεν παραπονιόντουσαν, απλώς παρέμεναν ακίνητοι, αμίλητοι και άυλοι, όπως εξάλλου επρόκειτο να παραμείνουν για την υπόλοιπη αιωνιότητα.

Απλώς κοιτούσαν, παρατηρούσαν μάλλον.

Μετά από λίγη ώρα μπήκε μέσα ένας ψιλόλιγνος άντρας, ο οποίος φορούσε παπούτσια με τριπλό πάτο καθώς και ένα μαύρο κουστούμι με κίτρινη και κόκκινη ριγωτή γραβάτα με βούλες. Είχε ένα βλέμμα ανωτερότητας και υπερηφάνειας, αλαζονείας σχεδόν. Ήθελε να αποδείξει την ανωτερότητά του στους άλλους, παρόλο που δεν ήταν κανείς εκεί ακόμα. Εάν όμως παρατηρούσε κανείς καλύτερα, θα έβλεπε ότι ο άνθρωπος αυτός βρισκόταν πάνω σε αναπηρικό καροτσάκι και στην πραγματικότητα τα μάτια του ήταν κλαμένα και παραπονεμένα, παρόμοια με αυτά ενός μικρού παιδιού όταν οι γονείς του δεν του διεκπεραιώνουν όλες του τις επιθυμίες. Κάθισε λοιπόν στο θρόνο και άρχισε να κλαίει.

Γέλασαν χαμηλόφωνα.

Συνέχιζε να κλαίει μέχρις ότου θυμήθηκε πως οι υπόλοιποι δεν τον είχαν αφήσει να παίξει την τελευταία φορά. Αυτό ήταν αρκετό για να σταματήσει να κλαίει, να σηκωθεί και να βάλει πινέζες στα σκαμπό τους. Άφησε μόνο ένα σκαμπό χωρίς πινέζα, όμως μάλλον κάποια στιγμή θα την έβαζε. Μετά κάθισε πίσω στον θρόνο του, τον οποίο φυσικά είχε πάρει μαζί του για να μην τον «διεκδικήσει» κανείς άλλος, παρόλο που δεν ήταν κανένας άλλος εκεί. Όσο ήταν καθιστός, κουνούσε το αριστερό του πόδι ασύστολα... Στην αρχή φαινόταν σα να κουνιέται το δεξί, αλλά πραγματικά ήταν το αριστερό.

Μετά από λίγο μπήκε μια γυναίκα μέσα στο δωμάτιο. Ήταν ψηλή και εμφανώς γυμνασμένη και μπήκε μέσα με βαρύ και σταθερό βήμα. Ήθελε να κάνει αισθητή την παρουσία της. Τα μάτια της όμως... τα μάτια της ήταν κλαμένα. Είχε μαύρους κύκλους και ρυτίδες στο μέτωπό της, τα οποία είχε προσπαθήσει να κρύψει με μακιγιάζ, αλλά όλοι γνώριζαν την – πραγματική – αλήθεια. Φορούσε ένα ολόχρυσο βασιλικό φόρεμα συνοδευμένο από ένα κατακόκκινο τούλι και επίσης κόκκινα γάντια και κασκόλ. Κοιτάχτηκε με τον άντρα κι έπειτα αντάλλαξαν ένα ψυχρό χαμόγελο.

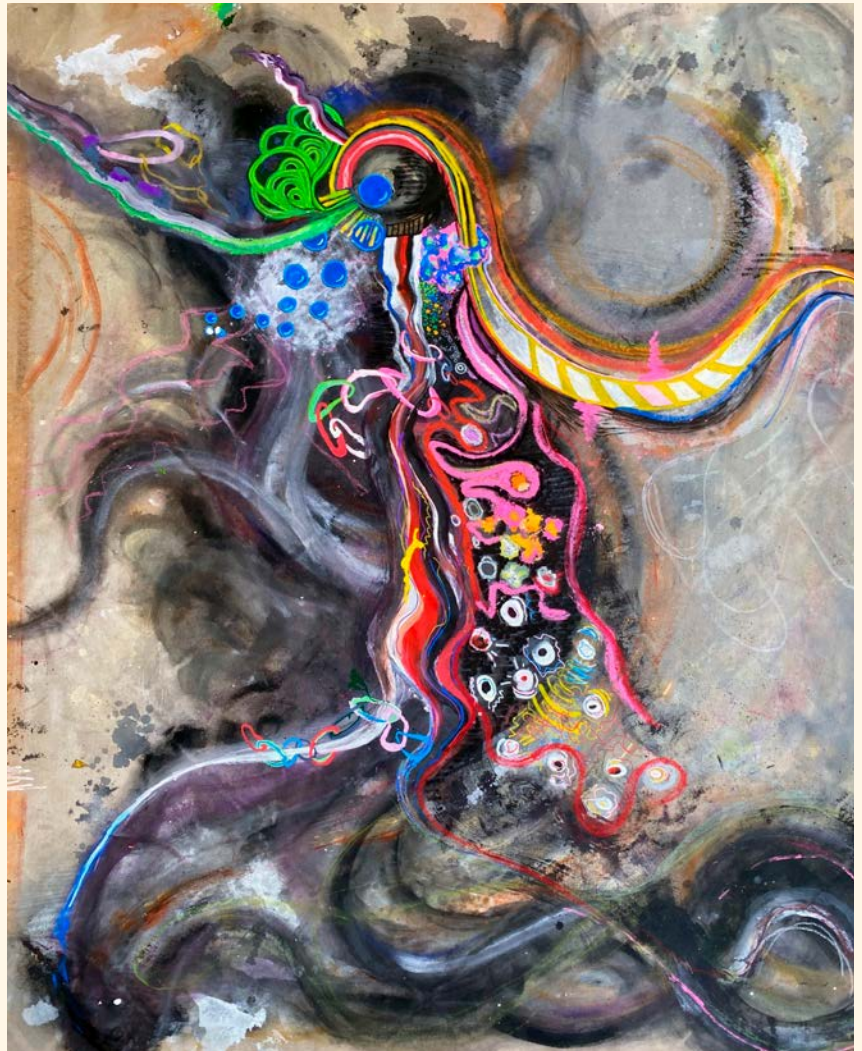
Αυτοί πλησίασαν στο τζάμι, περιμένοντας κάτι να συμβεί. Οι ανάσες τους θόλωναν λίγο το παγωμένο γυαλί.

Ο άντρας καθόταν ακόμα στον θρόνο, επομένως η μόνη της επιλογή ήταν να καθίσει σε ένα από τα σκαμπό. Κάθισε λοιπόν, σχεδόν διστακτικά, σκεπτόμενη με ποιον τρόπο θα πάρει τον θρόνο του άντρα. Βέβαια δεν είχε και τόση σημασία, πα-

ρά μέχρι να αρχίσει το παιχνίδι, καθώς έτσι κι αλλιώς επρόκειτο να αλλάξουν πολλές φορές θέσεις. Κάθισε, κι ούτε που κατάλαβε την πινέζα. Μάλλον την κατάλαβε αλλά αποφάσισε να μην το δείξει. Έβγαλε τα γάντια της, και τα ακούμπησε στο τραπέζι. Αίμα έσταξε στο πάτωμα. Στο δωμάτιο υπήρχε τόση σιωπή, που σχεδόν ακουγόταν το αίμα που έπεφτε στο έδαφος. Έπειτα, έβγαλε το κασκόλ της με αποτέλεσμα να αποκαλυφθεί μια μεγάλη μελανιά στην περιφέρεια του λαιμού της.

Αυτοί, ήταν σιωπηλοί.

Δεν άργησε έπειτα να έρθει ένας άντρας με μεγάλη μύτη. Ήταν ντυμένος με τα επίσημά του ρούχα, ότι αυτό συμπεριλαμβάνει. Προτού καθίσει όμως στο σκαμπό του, κόλλησε ένα αυτοκόλλητο με τα αρχικά του σε όλα τα σκαμπό και στον θρόνο. Ήταν πλέον δική του ιδιοκτησία. Οι άλλοι δεν του έδωσαν πολλή σημασία, μόνο που τους εκνεύριζε λίγο. Θύμιζε μικρό παιδί που τα θέλει όλα δικά του και δεν ξέρει να ακολουθεί τους κανόνες. Ο άντρας αυτός βέβαια, φαινόταν σπουδαίος, με αρχές και αξίες. Η σπουδαιότητα αυτή όμως, όπως γίνεται πάντα, διήρκησε για έναν-δυο γύρους το πολύ.

Αναστασία Κυριακοπούλου, Art IB2

Στέλλα Χισκάκη, Α8

Αυτοί γέλασαν.

Πέρασαν πέντε λεπτά, και ο άντρας ακόμα δεν είχε αποφασίσει πού να κάτσει. Τελικά κάθισε. Δεν είχε σημασία πού.

Σχεδόν αμέσως μετά μπήκε στο δωμάτιο μια γυναίκα. Αυτή η γυναίκα κρατούσε στο δεξί της χέρι ένα μπουκάλι από κάποιο ποτό και στο αριστερό της χέρι μια λίστα με ονόματα. Όχι κάποια συγκεκριμένα ονόματα – απλώς ονόματα. Ήταν εμφανές ότι η ίδια είχε τελειώσει όλο το μπουκάλι μόνη της και μάλιστα όταν κάθισε ήταν επιφυλακτική και προστατευτική της θέσης της και του (πλέον) άδειου μπουκαλιού. Αυτή η γυναίκα φορούσε ένα κόκκινο, ασφυκτικό σακάκι – αυτοβούλως – ενώ τα μαύρα ψηλοτάκουνά της είχαν καρφιά από πάνω και από κάτω. Πριν καθίσει, είδε την καρφίτσα κι έτσι διακριτικά, την έβαλε στο σκαμπό που είχε απομείνει, σε αυτό που ο πρώτος άντρας είχε αφήσει χωρίς καρφίτσα. Κάνεις δεν την είδε. Ή μπορεί και να την είδαν, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν τους ενδιέφερε, επειδή δεν επρόκειτο για το δικό τους κάθισμα.

Αυτοί μουρμούριζαν.

Στο τελευταίο σκαμπό κάθισε ένας άντρας μεγαλόσωμος και παχύσαρκος άντρας, ο οποίος φορούσε τρία παντελόνια, οκτώ καπέλα στοι-

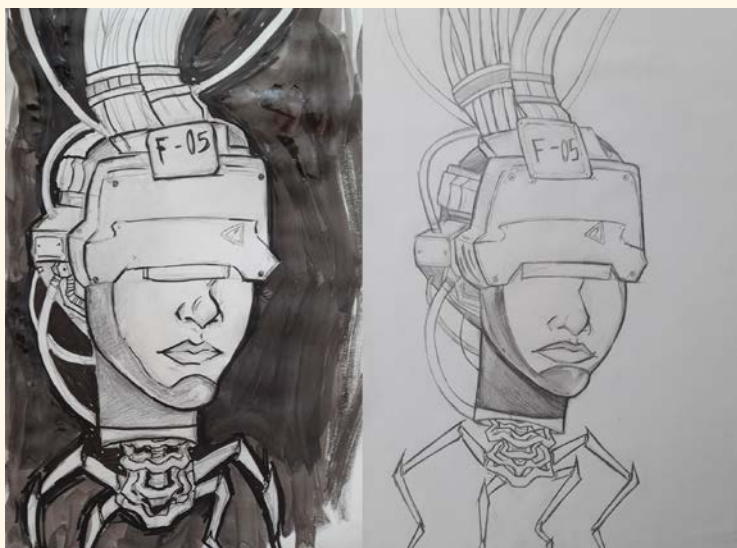
βαγμένα το ένα πάνω από το άλλο, τέσσερα γάντια – στο κάθε χέρι – και τέλος δυο γραβάτες, μια κόκκινη, και μια μπλε. Πάνω από όλα αυτά φορούσε και πέντε σακάκια, τα οποία όντας πέντε, του εξασφάλιζαν την προστασία του από τα γύρω μικρόβια. Ο άντρας αυτός, όπως και τα σαλιγκάρια, άφηνε μια γραμμή πίσω του όσο περπατούσε – σερνόταν μάλλον. Σε αντίθεση όμως με τα σαλιγκάρια (ίσως και η μόνη διαφορά που είχαν αυτοί οι δύο οργανισμοί εν τέλει), η γραμμή αυτή ήταν κόκκινη, θύμιζε αίμα. Φυσικά κάθε φορά που τον ρωτούσε κάποιος περί του κόκκινου ίχνους, τον καθυσύχαζε λέγοντάς του ότι ήταν... ντοματόσουπα. Ήταν αποστασιοποιημένος από τους άλλους τέσσερις, αλλά και πάλι τον ενοχλούσε που έπρεπε να καθίσει δίπλα στην γυναίκα με το κόκκινο σακάκι και τα μαύρα ψηλοτάκουνα, καθώς τα εν λόγω παπούτσια τον έκαναν να νιώθει άβολα, παρόλο που της είχε πει ότι του αρέσουν.

Αυτοί περίμεναν.

Μετά από λίγη ώρα (παρότι η ώρα δεν είχε σημασία σε εκείνο το δωμάτιο) ήρθαν μερικοί μικροκαμωμένοι άνθρωποι – πέντε για την ακρίβεια – και οι τέσσερις εξ αυτών κουλουριάστηκαν κάτω από τα σκαμπό, όπου ένιωθαν ασφαλείς. Βέβαια δεν ένιωθαν όντως ασφαλείς, απλώς έτσι νόμιζαν. Ο πέμπτος κάθισε στο σκαμπό το οποίο ήταν αλυσοδεμένο στον θρόνο. Στην αρχή φοβόταν, όμως ο άντρας τον έκανε να νιώσει ασφαλής. Μετά τον έριξε από το σκαμπό και γέλασε. Έπειτα ο άνθρωπος ξαναέκατσε στο σκαμπό, και ο άντρας τον ξαναέριξε, αφού φυσικά του απολογήθηκε για το γεγονός ότι τον είχε μόλις ρίξει από το σκαμπό. Αφού ο άνθρωπος ξαναέκατσε, όλοι σώπασαν και παρέμειναν ακίνητοι στις θέσεις τους. Τότε, άρχισε να παίζει μουσική και το παιχνίδι των «Μουσικών Καρεκλών» ξεκίνησε.

Αυτοί αναστέναξαν.

Ραλλού Νικολοπούλου, Γ4

Φρειδερίκη-Πολυζένη Σοπικιώτη, Art IB2

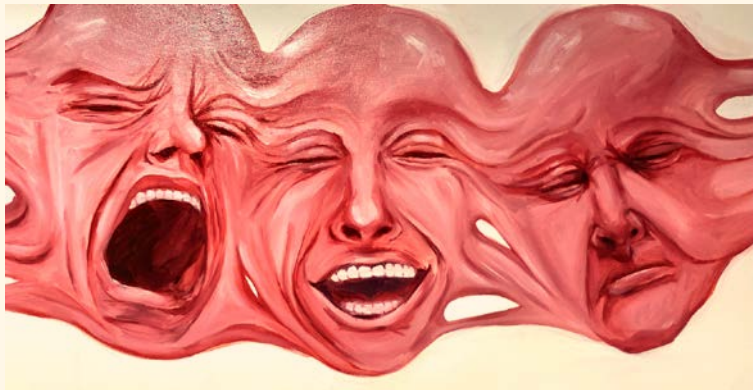

Χρυσαλένια Νικολάου, B5

Ύβρις

Δεν υπάρχει γλυκύτερη αθωότητα
από τις μικρές μας αμαρτίες.
Στο βωμό της σάρκας
Αισθάνομαι πλέον άνθρωπος.
Απογυμνώνομαι από τις ανούσιες επιστρώσεις.
Προσκυνώ μονάχα με τα μάτια.
Τα χείλη πάντα ραμμένα
με το άφθαρτο νήμα της προσδοκίας.
Ο έρωτας παγιδεύεται σε καφετιές ίριδες.
Στη αντανάκλαση του παραδείσου.
Η μασκαρεμένη κόλαση των απαγορευμένων καρπών.
Στιγμιαίες τριβές γκρεμίζουν τα τείχη
σαν λυσσασμένος εχθρός.
Τα χέρια τρέμουν από την βασανιστική απόγνωση.
Ανοίγονται συνεχώς προς τα απέραντα ουράνια.
Αλλά τα βλέμματα των μεγάλων θείων δικαστών
Με προστάζουν να τα συγκρατήσω...
Να αφήσω τον Ήλιο στη Σελήνη
Να στρέψω τη προσοχή στα θνητά.
Με περιτριγυρίζουν σιωπηρά.
Και εγώ ωρύομαι και πασχίζω
Να αποδείξω ότι είμαι παιδί της Μάνας Φύσης.

Μαριλένα Μουρτζούχου, Γ1

Αγγελική Οικονόμου, Art IB2

Το βάσανο της έκφρασης

Παρακαλώ την ομορφιά να σταματήσει
να κρύβεται στις σκέψεις μου.
Βούλομαι τα λόγια μου να απελευθερωθούν
σε μια σειρά από ανοιξιάτικα άνθη.
Εκλιπαρώ τις αδρανείς, υδαρείς κηλίδες
να γίνουν οι φύλακες ενός κόσμου.
Η είσοδος του μυστικό χαραγμένο
στους τάφους των ξεχασμένων δημιουργών.
Τα δάχτυλά μου πύρινοι οδηγοί
και οι σκέψεις μου ματωμένες
Καθώς προσπαθώ να σκαλίσω
τα οκτώ γράμματα
Που στάθηκαν δίπλα μου σε όλη μου τη ζωή
Στο πλακάτ των χρυσών πρωταθλητών.
Φιλώ τη χιονισμένη εικόνα
και τη στέλνω στον Όλυμπο.
Προσεύχομαι στη στάχτη και το χώμα
οι θεοί να μη με περιφρονήσουν.

Μαριλένα Μουρτζούχου, Γ1

Ιωάννα Βασδέκη, Art IB2

Έλλη-Ασπασία Τζιαμούρτα, Art IB2

Ο τσελίστας

Αρμονία στο βλέμμα
και μελωδία στα δάχτυλα
Αλλά ο ρυθμός ακουμπά το έδαφος
Αρμονία στον άνεμο
και μελωδία στα φύλλα
Αλλά ο ρυθμός ακουμπά στην ψυχή μου
Και του δίνω μια πεντάρα
γιατί έριξε τα τείχη
μοναχά με το δοξάρι του.

Γιάννης Υφαντής, Γ4

Για τον Μίλαν

Κι έγγραφες πού πήγαν όλοι οι αργόσχολοι άνθρωποι...
Τους σκοτώσαμε
Κι έπειτα χορεύαμε
-ταχύρρυθμα πάντα-
πάνω στα κουφάρια τους
Γιατί δεν μπορούσαμε να αντέξουμε την αλήθεια: η
ζωή περνάει γρήγορα
αλλά δεν μπορείς να ζήσεις γρήγορα.
Κι έγγραφες τι απέγινε η βραδύτητα...
Ε λοιπόν, θα σου πω τι την κάναμε την βραδύτητα
Την ξεχάσαμε, όπως τα μικρά παιδιά ξεχνούν
το κολατσιό στο σπίτι πριν το σχολείο
Και μόνο τώρα την θυμηθήκαμε που
μας κόλλησε το στομάχι στην πλάτη και λιμοκτονούμε
Δεν θα μας χορτάσει όμως πια το κολατσιό που πί-
σω αφήσαμε.

Γιάννης Υφαντής, Γ4

Κουτάκια

Μαθαίνουμε να γράφουμε τα γράμματά μας σε κουτάκια
Να ρωτάμε τις ερωτήσεις που πρέπει να ερωτηθούν
Να απαντάμε σε συγκεκριμένους τύπους και προκαθορι-
σμένες γραμμές
Να ανοίγουμε την οθόνη απολαμβάνοντας την εκθαμβω-
τική λάμψη της φυλακής μας.
Μαθαίνουμε να βλέπουμε ό,τι βρίσκεται στο οπτικό μας
πεδίο
Ό,τι διαφεύγει από αυτό λανθάνει της προσοχής μας.
Βάζουμε τους ανθρώπους γύρω μας σε κουτάκια
και το βλέμμα τους μένει στα κιγκλιδώματά τους.
Το μυαλό μας εγκλωβίζεται στα τοιχώματά τους
και μαθαίνουμε να ζούμε στο μικρό βολικό μας κουτάκι.
Τα ζωγραφίζουμε, τα στολίζουμε με αυτοκόλλητα
με σχέδια και χειροτεχνίες σαν μικρά παιδιά
και μετά κλειδώνουμε τους εαυτούς μας μέσα σε αυτά
και δε βγαίνουμε μέχρι ο φόβος μας να μας καθηλώνει
και μαζί με μας καθηλώνει και την ελευθερία μας.
Σαν μικρά παιδιά την παραχωρούμε.
Τότε παινευόμαστε υπό την ψευδαίσθηση της ανεξαρτησίας
και εξαιρούμε την αυταπάτη της σκέψης
και φυλακίζομαστε στη φενάκη της αυθεντικότητάς μας.
Οχυρωνόμαστε σε αυτά και στα μάτια μας φαντάζουν τε-
ράστια φρούρια
αλλά είναι απλώς κουτάκια.
Μα τίποτε πιο θλιβερό δεν υπήρξε ποτέ άλλοτε
από την τακτοποιημένη, άνετη, καθησυχαστική ελευθε-
ρία μας.
Μα και τίποτε πιο ανθρώπινο.

Γιάννης Υφαντής, Γ4

A SINGULAR SCHOOL
A COLLECTIVE EFFORT

Στηρίξτε
το **Πρόγραμμα**
Υποτροφιών
με τη δωρεά σας!

Η συλλογική συμμετοχή
είναι η δύναμή μας!

Στηρίξτε εδώ

www.athenscollege.edu.gr/give/givenow

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Ελληνο-Αμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

Νηπιαγωγείο • Δημοτικό • Γυμνάσιο • Λύκειο

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ • ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΨΑΧΝΩΝ • ΜΕΤΑΠΟΙΤΗΤΩΝ Ι.Μ. ΚΑΡΥΣ

1925

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Ελληνο- Αμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

Νηπιαγωγείο • Δημοτικό • Γυμνάσιο • Λύκειο

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ • ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ • ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι.Μ. ΚΑΡΡΑΣ